C:\Users\Plazma\Desktop\306\Grant&Naylor-Červený_trpaslík_1.pdb

PDB Name: Grant&Naylor-Červený_trpaslík_1
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

nekonečno
vítá
ohleduplné řidiče

Kath a Lindě
Za všechno patří zvláštní poděkovaní Paulu Jacksonovi a Edu Byeovi za všechno ostatní. Dále pak Chrisi Barriemu, Craigu Charlesovi, Dannymu John-Julesovi, Normanu Lovettovi, Peteru Risdale-Scottovi, Rogeru Boltonovi, Peteru Wraggovi a celému produkčnímu týmu Červeného trpaslíka.

část první

[vaše vlastní smrt a jak se s ní vyrovnat]
jedna "POPIŠTE PODROBNĚ OKOLNOSTI, KTERÉ VEDLY K VAŠÍ SMRTI. V PŘÍPADĚ POTŘEBY NAKRESLETE OBRÁZEK.

Saunders byl mrtvý už skoro dva týdny a zatím se mu to ani za mák nelíbilo. Právě v téhle chvíli byl otrávený, že se musí probírat hromadou dotazníků a úředních papírů, které mu poslali k vyplnění z Ministerstva smrti a práv zesnulých. Bylo samozřejmě výborné, že člověk dostal pětistránkovou brožurku Vaše vlastní smrt a jak se s ní vyrovnat. Bylo samozřejmě výborné, že jste mohli navštěvovat poradenskou službu a přednášky lodního metafyzického psychiatra a nechat si povídat o povaze Bytí a Nebytí a další kraviny o nějakém chlápkovi, co žil v jeskyni, ale nevěděl, že jde o jeskyni, dokud z ní nevyšel ven. Jenže Saunders byl inženýr, a žádný filosof: podle něho byl člověk buď mrtvý, anebo živý. A když jste jednou mrtví, neměli by vás nutit vyplňovat nekonečné nesrozumitelné dotazníky, ani k dalším absurdnostem, které se s tím pojí.
Neměli byste být povinni odevzdat rodný list, aby se mohla zrušit jeho platnost. Neměli byste být povinni zaslat soudnímu znalci vyplněny úmrtní list s pasovou fotografii své mrtvoly, podepsanou na rubu. Když jste jednou mrtví, měli byste být mrtvi. Měly by vás ty svině nechat na pokoji.
Kdyby Saunders mohl něco popadnout, popadl by to a mrštil tím napříč místností s šedými kovovými stěnami Jenže to právě udělat nemohl.
Saunders byl hologram Byl pouhou počítačovou simulací své někdejší bytosti; kromě svého hologramového těla se nemohl vůbec ničeho dotknout. Byl fantomem vytvořeným ze světelných paprsků. Softwarový duch.
Upřímně řečeno, měl toho tak akorát dost.
Vstal, tiše přešel po mřížkované kovové podlaze své přespávací buňky a bez hnutí zíral z kulatého lodního okna.
Daleko po jeho pravici se vznášela jasná, mnohobarevná koule Saturnu, svázaná duhovými prstenci jako hlavní trefa v nějaké gigantické mezihvězdné hře s házením kroužků na cíl. Devatenáct kilometrů pod ním pod plexisklovou kupoli uměle pozemské kolonie na Mimasu byla polovina lodní posádky na planetární dovolence.
Pro Saunderse už žádna planetární dovolenka nepřipadala v úvahu.
Mrtví nemají na zotavenou nárok.
Promnul si víčka hrubými polštářky prstů a potom se ohlédl zpátky na hromadu papírů: neuvěřitelně složitá žádanka o hologramový status; havarijní pojištění; penzijní fondy; bankovní převody; papíry k domu. Všechno se to muselo převést, aby jeho žena Carole-ne, jeho vdova Carole - mohla začít nový život bez něho.
Když se poprvé přihlásil do náboru, oba chápali, že bude celé měsíce pryč ze Země a že se pochopitelně může něco stát; hornictví ve vesmíru bylo nebezpečné. Proto bylo tak dobře placené.
"Jestli se se mnou něco stane," říkával vždycky, "nechci, abys tady seděla a truchlila nade mnou." Protestovala. "Chci, aby sis našla někoho jinýho, někoho úžasnýho, a začala beze mě novej život."
Co jen to blábolil za pitomý, příšerný zhovadilosti! Pitomý, příšerný zhovadilosti, jaký můžou napadnout jedině žijícího člověka.
Protože právě tohle ona teď udělá.
Začne nový život - bez něho.
Proč ne, pokud by byl dočista mrtvý. Pokud by přijal zářivé efemérní tělo a vznášel se étericky v jiné rovině bytí - klidně Dokonce i kdyby po smrti žádný život nebyl a on by totálně přestal existovat, zase by to bylo v naprostém pořádku. Jenže tohle bylo něco jiného. Byl mrtvý, ale byl pořád tady. Jeho osobnost uložili na harddisk a počítač ho zrekonstruoval do nejmenšího detailu, do nejposlednější myšlenečky.
To nebylo ujednáno. Chtěl, aby začala nový život, až on tu nebude, a ne, dokud je pořád tady. Jenže právě tohle ona pochopitelně udělá. Právě tohle musí udělat. Nemůže zůstat vdaná za mrtvýho chlapa. Takže i v případě, že ho neskonale milovala, bude se muset nakonec poohlédnout po někom jiném.
A ... bude s ním spát.
Půjde s ním do postele. A bude se jí to asi, sakra, líbit.
Třebaže Saunderse pořád miluje.
Bude se jí to líbit, ne? Potká pana Úžasnýho a bude s ním mít tělesný poměr.
Pravděpodobně v Saundersově posteli.
V jeho posteli! V jejich manželské posteli! V jeho posteli!
Asi použijí ty tři kondomy, o nichž na beton ví, že je nechal v nočním stolku.
Ty, které koupil z legrace.
Ty s parfémem.
Jeho duši popadl amok, když si představil řadu milenců stojících s nasazenými jahodovými prezervativy před ložnicí své ženy.
"Ne!" vykřikl Saunders bezděčně. Néééé!"
Oči se mu zalily hologramovými slzami bezmocného vzteku a hologramově se mu rozkutálely po tvářích. Praštil pěstí do stolu.
Pěst bezzvučně prošla šedou kovovou deskou a ohromnou silou ho praštila do koulí.
Když ryčel bolestí a svíjel se v embryonální poloze na podlaze, přál si být mrtví. pak si uvědomil, že už mrtvý je.
Saunders to netušil, ale devatenáct kilometrů pod ním, na Saturnově měsíci Mimasu, se letecký koordinátor George McIntyre právě chystal vyřešit všechny své problémy.

dvě George McIntyre seděl v kavárně Salvador Dalí v hotelu Hilton na Mimasu, a zatímco čekal, až mu vytáhlý, dokonale oblečený mechanoid přinese dvojitou Bloody Mary bez ledu, prohlížel si obraz rozpíjejících se hodin na stěně. Bloody Mary bez ledu nesnášel, ale nechtěl, aby třesoucí rukou rozcinkal kostky o sklo a prozradil tak svoji nervozitu, až přijdou ti, s nimiž tu měl schůzku.
O pět minut později skutečně dorazili a McIntyre okamžitě zatoužil, aby k tomu nikdy nedošlo. Když se otočil a zahlédl je, opustilo ho veškeré tělesné teplo tak rychle, jako lidé odcházejí z večírku po premiéře na Broadwayi, když dorazí první špatné recenze z večerníků.
Byli tři. Samí mohutní svalovci. Všichni měli postavu, která v obleku vypadala směšně. Ramena pojily se zátylkem prameny svalstva jako lana. Stehna jako srolované koberce. Bicepsy a tricepsy volaly po osvobození z pout prvotřídně ušitých večerních obleků Byl to onen druh postav, které vypadají dobře a přirozeně pouze tehdy, když mohou předvést svaly. V oblecích, ať sebedražších - a tyhle obleky drahé byly -, vypadali ti chlapíci jako děti navlečené do naškrobených nedělních šatů, jež všude svědí. McIntyre se nemohl zbavit pocitu, že umírají touhou svléknout se donaha a natřít se opalovacím krémem.
Neřekli ani "ahoj", rovnou si přisedli ke stolu. Jeden z nich zabral obě místa na růžové pohovce, zatímco zbylí dva si přitáhli židle od vedlejšího stolku a vtlačili se do nich Opěradla se za nepříjemného skřípavého zvuku roztáhla do unaveného "V".
McIntyre zůstal sedět a jen se usmíval. Měl pocit, jako by seděl uprostřed sudu plného zpoceného svalstva. Byl přesvědčený, že pokud by si s kterýmkoli z těch tři potřásl rukou, okamžitě by umřel na předávkovaní steroidy.
Přemýšlel, i když nijak hluboce, proč si jeden z nich přinesl s sebou průmyslové nůžky na plech.
Přisel vytáhlý, prvotřídně oblečený mechanoid a podal McIntyreovi jeho Bloody Mary. Ti tři si objednali kávu bez kofeinu Zatímco čekali, až ji přinesou, nezávazně si povídali s McIntyrem. Samé prkotiny: potíže s parkováním; výzdoba kavárny; iritující muzak.
Když jim přinesli kávu, McIntyre předstíral, že si nevšiml, jak se jim nedaří protáhnout prsty oušky šálků.
Muž z pohovky vytáhl kufřík a nemotorně zaútočil na zámek. Na malou chvíli se McIntyre přistihl, že mu je muže líto - všechno mu bylo strašně malé: kufřík, šálek kávy, oblek. Potom si vzpomněl na ty nůžky. Přenesl svou lítost zpátky na sebe. Kufřík se konečně otevřel a muž z něj vytáhl složený třístránkový dokument, který spolu s perem podal McIntyreovi.
McIntyre omluvně vysvětloval, že smlouvu nemůže podepsat.
Ty tři to poněkud rozladilo.
George McIntyre opustil kavárnu Salvador Dalí hotelu Hilton na Mimasu a v ubrousku s logem kavárny si nesl sbalený vlastní nos.

tři Čtyři astráci zaplatili jízdné, přičemž mu nechali nejmenší myslitelné spropitné, a začali se proplétat brebentícím davem vzhůru po schodech do kasina Los Americanos.
Lister zapnul světelný nápis "Volno" a rozhodl se s hopíkem zajet na Hlavní a zpátky k mimaským dokům. Zařadil režim skákaní a připoutal se. Hopík se vznesl do vzduchu a přistál o dvě stě metrů dál na Eastern Avenue s křusnutím, které Listerovi rozvibrovalo páteř. Zadní nohy hopíka se stáhly do motoru, mohutně se odrazily od země a vrhly ho o dalších dvě stě metrů dál. Než začala chodidla hopíka pleskat o asfalt tříproudé dálnice, měl už Lister krk vmáčknutý do spodiny lebeční, což mu ještě zhoršilo už tak dost příšernou bolest hlavy. Tlumiče hopíka byly totálně v čudu.
Lister začal krádeže hopíka litovat.
Hopíci byli na Mimasu zavedeni před třiceti lety, aby vyřešili absurdní zácpy, které sužovaly silniční systém malého měsíce tak strašně, že běžná dopravní zácpa mohla na Mimasu klidně trvat celé tři týdny. Byly známy případy, že v nejhorších z nich lidé umírali hlady. Hopíci, kteří mohli skákat jako žába přes překážky a trávili většinu času ve vzduchu, pomohli problém zmírnit. Jistě, docházelo k poměrně častým vzdušným kolizím a téměř neustále hrozilo, že člověku na záda skočí hopík s opilým řidičem, ale obecně se dalo říct, že jste dorazili k cíli v tu samou roční dobu, kdy jste se vydali na cestu.
Lister závistivě sledoval, jak ho jiný hopík předjíždí s lehkou ladností skotačivého srnce. Další přistáni bylo nejhorší. Hopík narazil na kovové víko kanálu s takovou prudkostí, že Lister překousl cigaretu v půli, rozžhavena špička mu spadla mezi stehna a skutálela se mu pod kalhoty. V zoufalství prohnul tělo nad sedadlem a snažil se oharek cigarety smést na podlahu, zatímco hopík bláznivě poskakoval přeplněnou dálnici jako nemocný železný klokan.
Něco hořelo.
Smrdělo to jako pálené chlupy. A jelikož on byl v hopíku jediným majitelem chlupů, dalo se s velkou dávkou pravděpodobnosti předpokládat, že hoří nějaká část jeho těla. Nějaká chlupatá část. Lister měl rád všechny ochlupené části svého těla, patřily dokonce k jeho nejmilejším.
Očima zoufale hledal místo k zaparkováni. Ani náhodou.
V Londýně se parkovalo všude možně. V Paříži lidé parkovali dokonce i tam, kde to možné nebylo. Na Mimasu lidé parkovali na hopících těch, kteří zaparkovali tam, kde to možné nebylo. Hopíci naštosovaní na sobě po třech, někdy i po čtyřech, lemovali ulici po obou stranách.
Typický sobotní večer na Mimasu.
Nad městem se vznášel těžký vzduch plný pachů a rámusu stovek promísených kultur. Tratouše, "chodníky" v mimaském slangu, se ztrácely pod obrovskými hady lidských těl, jak si chodci razili cestu kolem poblikávajících neonů kasin a restaurací, přerušované záře barů a klubů: křik, jekot, smích, zvraceni. Astráci a horníci na planetární dovolence se potulovali ulicemi s naditými peněženkami a po měsících uvězněni na gigantických vesmírných lodích, které teď

visely v měsíčním raketovém přístavu, zoufale hledali nějaké povyražení.
Na Zemi byly veškeré cenné nerostné zdroje dávno zlikvidovány. Lidstvo svoji domovskou planetu vyprázdnilo jako klystýrem a poté se s nenasytnou dravostí vrhlo na zbytek sluneční soustavy. Saturnův satelit Mimas vlastnili Španělé a patřil k zásobovacím centrům a obvyklým zastávkám tisíců hornických lodi, které drancovaly menší planetky, větší měsíce a asteroidy.
Mezi Listerovýma nohama začal stoupal kouř
Pořád nebylo kde zaparkovat.
Lister skákal šikmo přes jízdní pruhy a všichni na něho při předjíždění troubili. Snažil se udržet vládu nad vozidlem.
V zoufalství popadl termosku ležící na sedadle spolujezdce a po zápase s uzávěrem, jehož systém mu nebyl povědomý, si vylil obsah do čadícího klína.
Zasyčení oznámilo, že cigareta vyhasla. Následovala vteřina slastné úlevy.
Potom ucítil kávu. Horkou kávu. Vařící kávu... Vařící kávu rozlitou po celých slabinách. Bolest ho dostihla přesně ve chvíli, kdy si už vylil do klína i lahvičku s čističem skvrn, kterou našel ve skříňce palubní desky.
Hopík se nyní zcela bez kontroly potácel kolem budovy Vzájemné životní pojišťovny, přičemž stačil ještě předtím, než se ho podařilo Listerovi znovu ovládnout, urazit velký kus neonové reklamy. Lister, ještě pořád skučící bolestí, zamířil k dokům.

Na Listerova hopíka zamával muž v modré důstojnické uniformě s očividně falešným knírem. Nasedl.
"Roh Sto padesáté druhé a Třetí," řekl stroze a přimáčkl si zpátky knír, který mu na pravé straně odstával.
Jedete do bordelu?" zeptal se Lister přívětivě.
"V žádném případě," odpověděl muž v modré důstojnické uniformě, "jsem důstojník Vesmírné flotily," poklepal si na zlaté prýmky na nárameníku, "a tudíž do bordelů nechodím."
"Jen mě to tak napadlo, když je roh Sto padesáte druhé a Třetí přímo vprostřed lucerničkový čtvrti..."
"Vy ale nejste placen za nápady. Vás platím za řízení."
Lister zapnul nápis "Obsazeno", zařadil hopíka na skákání a rozběhl se do čtvrti, jíž místní říkali s láskou "Mrdník".
Při prvním přistáni odletěl důstojníkovi knír téměř úplně z obličeje.
"Co to, kurva, máte s těmi tlum..." jeho hlava zmizela v měkkém polstrováni střechy taxíku, "...iči!?" dopadl zpátky na sedadlo.
"To ty mizerný silnice," lhal Lister,
Zastavili na modré. Pravoúhle k nim vyrazilo třicet hopíků jako stádo zešílevších gazel pronásledovaných smečkou vlků.
"Jaký to je?"
"Co jaké je?" řekl muž a ohmatával si čelist, neboť byl přesvědčený, že při posledním přistáni přišel o zub
"Být ve Vesmírný flotile. Být astrák. Taky jsem přemýšlel, že to podepíšu."
"Opravdu?" V hlase bylo cítit opovržení.
"Fakt tam musí mít člověk kvalifikaci?"
"Vlastně ne tak docela. Jenže neberou každého, kdo si jen tak vzpomene, pochybuju, že byste prošel."
Lister pod palubní deskou nahmatal tlačítko na připočteni kilometrů a přidal na účet par librodolarů. Na semaforu se změnila světla a opět se škubavě dali do pohybu, což vylučovalo konverzaci.
Lister se snažil z Mimasu zdrhnout už téměř půl roku. Jak se sem dostal, bylo pořád ještě poněkud opředeno tajemstvím.
Poslední, co si pamatoval s alespoň trochu věrohodnou zřetelností, byla oslava jeho narozenin doma na Zemi. Spolu se šesti nejlepšími kamarády se rozhodl oslavit čtyřiadvacátiny hospodským tažením Londýnem, jako by postupovali políčky gigantických Monopolů. Z Liverpoolu vyrazili stopem nákladákem s mraženým masem a kolem poledne se ocitli na Old Kent Road. V plánu měli sklenku v každé ulici. Začali horkým punčem, aby se po cestě zahřáli. Ve Whitechapelu si dali ananasový koktejl s rumem. U nádraží King's Cross dvojitou vodku. Na Euston Road půllitr Guinnesse. V Islingtonu U Anděla meskal. Na Pentonville Road pivo s rumem a kontušovku. A tak pokračovali po celé hrací ploše. V době, kdy dorazili na Oxford Street, zůstali už jenom čtyři. A jen dva z těch čtyř mohli ještě mluvit.
Ve své poslední vzpomínce s trochu ostřejšími obrysy se viděl, jak ostatním říká, že musí koupit Monopoly, protože si nikdo z nich nepamatuje, která ulice má být další. Pak se vydal do chladivého nočního vzduchu a v ruce pevně svíral ze dvou třetin plnou láhev saké.
Následovala mlhavá, velice mlhavá a chabě osvětlená vzpomínka na reklamu na zadním sedadle taxíku: cosi o laciném výletu do vesmíru v nových modelech zipsů od firmy Virgin, dosahujících poloviční rychlosti světla. Cosi o tom, že Saturn je srdcem sluneční soustavy a kvete tam obchodní činnost. Cosi o tom, že je to blíž, než by si člověk pomyslel, když letíte poloviční rychlostí světla. Nějaké dvě hodiny deset minut. A pak už jen hustý, černý sajrajt mlhy.
Probudil se zhroucený na stolku u McDonalda na Mimasu, na sobě měl růžový dámský krimplenový klobouk a žluté vysoké rybářské boty. Byl bez peněz a jeho pas zněl na jméno Emily Berkensteinová. Navíc měl nějakou podezřele vyhlížející vyrážku.
Byl na dně, nemocný a 1 296 milionů kilometrů od Liverpoolu. Když už se Lister opil, tak to fakt stálo za to.

Se skřípěním zastavil hopíka na rohu Sto padesáté druhé a Třetí přímo před křiklavým neonovým nápisem slibujícím "Dívky, Dívky, Dívky" a "Sex, Sex, Sex".

"Slyšel jsem," promluvil muž v modré důstojnické uniformě a pokradmu se snažil přilepit si znovu knír, "že jsou v těchto místech nějaké vyhlášené restaurace, které nabízejí autentickou mimaskou kuchyni."
"Hele," zeptal se Lister, zatímco důstojníka šidil při vracení drobných, "chcete, abych vás zase vzal zpátky?" Vůbec se mu nechtělo kroužit po ulicích a shánět další ryto v hopíkovi, ve kterém člověku vibrovaly všechny kosti. "Nevadí mi, jestli budu muset počkat."
Důstojník se rozhlédl po ulici a pohledem si změřil různé pasácké týpky se špatně skrývanou výzbrojí pod saky.
"Dobře. Počkejte za rohem."
"Jak dlouho vám to bude trvat?"
„Nabyl jsem přesvědčení, že obzvlášť skvělé jsou mimaské řasnatky, a byl bych blázen, kdybych přinejmenším neochutnal legendární inkoustově tmavou polévku z olihní. Pochopitelně plus pudink, brandy a doutník. Řekněme... deset minut? Dejme tomu dvacet, abych to do sebe nenaházel moc rychle."
Lister odjel s hopíkem za roh a zahlédl, jak jeho pasažér cílevědomě zamířil k mimaské restauraci, zastavil se před ní, prostudoval menu a pak se otočil a vešel bez rozmýšlení do budovy se řvavým neonovým nápisem "Dívky, Dívky, Dívky" a "Sex, Sex, Sex".
Lister zamkl dveře hopíka. Z bezpečnostního hlediska neměl tuhle čtvrť zrovna v lásce. Nalil si zbytek kávy z termosky do víčka a zapálil si cigaretu. Co může být lepší, pomyslel si, než kouřit španělský tabák a pít skutečnou španělskou kávu? Snad jen kdyby vám celé tělo mohutně třeli struhadlem na sýry.
Bylo mu z téhle zapadlé měsíční prdele nanic.
Posledního půl roku strávil sháněním osmi set librodolarů, které potřeboval, aby si mohl koupit lístek na raketu domů. Zatím ušetřil třiapadesát. A dnes v noci je s největší pravděpodobností prohulí.
Vydělat na Mimasu peníze nebylo jednoduché. Do začátku jste potřebovali pracovní povolení, které Lister neměl, protože úředně neexistoval. Úředně tady Lister nebyl. Úředně byl kosmická tulačka jménem Emily Berkensteinová. V tom právě vězel problém. Problém, který se snažil vyřešit krádežemi hopíků používaných jako taxi.
Každý večer, nebo přinejmenším každý večer, kdy měl na to náladu, což byl asi jeden večer ze čtyř, postával na refýžích u stanovišť hopíků a čekal, až se několik šoférů usadí kvůli teplu nebo na kus řeči v jednom taxíku. Když nabyl přesvědčení, že se nemá čeho bát, ukradl posledního hopíka v řadě a skákal po ošumělejších čtvrtích kolonie, kam zajelo jen pár taxíků a už vůbec žádná policejní auta. Než hopíka zase opustil u refýže někde poblíž Hlavního nádraží na Mimasu, měl kapsu plnou nočních výdělků.
Kdyby se svých kšeftů s hopíky chopil s trochu větší podnikavostí, měl by naději, že se z Mimasu dostane během měsíce Bohužel ho však Mimas natolik deprimoval - bylo to možná nejstrašnější místo, na jakém se kdy ocitl, snad ještě horši než Wolverhampton - , že ho to pravidelně táhlo do hospod a barů, kde rozházel všechny našetřené peníze do posledního pennycentu. Měl jakýsi uhozený podvědomý dojem, že kdyby se mu podařilo pořádně se ožrat, určitě by se opět probral před vykřičeným domem Marie Lloyd v Londýně, kousek od Regent Street, a zamával by na taxík, aby se posunul na další políčko Monopolů.
Ceny alkoholu na Mimasu byly bohužel tak ohavně prohibitivní, že si mohl dovolit koupit akorát tolik mimaské sangrie, aby ho dostala do pijácké nálady zrovna ve chvíli, kdy mu dojdou peníze a on se musí vytratit do raketového přístavu, kde měl pronajatou skříňku na zavazadla, v níž přespával.
"Život je pes," pomyslel si Lister.
Vedle hopíka se začali dva pasáci hádat o nějakou holku jménem Sandra. Bylo to stručné a z větší části v přátelském tónu. Hádka skončila, když uříznuté ucho vyššího z pasáků přistálo s měkkým, mlaskavým plácnutím na čelním skle hopíka.
Lister překontroloval zámky dveří a najednou pokládal za strašně důležité soustředit se na studování příručky Mimas od A do Z. Jen zpola vnímal, jak se hopík něžně kolébá ze strany na stranu, když se ti dva váleli po kapotě.
Náhle se ozvalo další měkké, mlaskavé plácnutí a druhé, trochu menší ucho přistálo na čelním skle vedle prvního.
Co se to, sakra, děje? pomyslel si Lister. Prší mi na sklo uši. Zapnul stěrače a použil ostřikovač. Sklo bylo opět čisté, uši i pasáci zmizeli.
Sobotní noci na Mimasu byly divoké. Upřímně řečeno, bývaly tak divoké, že si mimaští zavedli osmidenní týden, aby se všichni během dvou nedělí mohli ze sobotní noci vzpamatovat. Neděle č. 1, neděle č. 2, a v pondělí hajdy do práce.
Lister se podíval na hodiny v hopíku. Uběhlo čtyřicet minut od chvíle, kdy muž v modré důstojnické uniformě odešel na své "jídlo". Lister si přilepil na rukáv bundy noční taxikářskou samolepku, překročil mrtvé tělo jednouchého pasáka a vyrazil přes tratouš k budově s neonovým nápisem "Dívky, Dívky, Dívky".

čtyři

Denis a Josie byli milenci. Ne že by se skutečně milovali. Už ne. Poslední čtyři roky se spolu vůbec nemilovali. Ani jeden z nich nebyl něčeho takového schopen. Denis jel v Blaženosti a Josie byla ve HŘE.
Denis se choulil na prahu dveří před obchodem a kolem nohou si omotával zbytky pláštěnky, aby se zahřál. Ubitýma očima sledoval přeplněnou mimaskou ulici, jestli se někde neobjeví něco k snědku nebo nějaké peníze. Třebaže bylo chladno, potil se. Žaludek se mu scvrkl do podoby zaťaté pěsti, která se snažila prorazit si cestu z břicha. Nejedl už dva dny, naposled měl plátek pizzy, který ukradl opilému astrákovi. Hlodal v něm teď ale jiný druh hladu. Vytáhl dávno prázdný igelitový pytlík a vášnivě začal olizovat už dlouho pečlivě vylízaný vnitřek Denis absolvoval s dobrým prospěchem biochemii. Kdybyste se ho na to ale dnes zeptali, pravděpodobně by ani nedokázal slovo "biochemie" vyslovit.
Josie seděla vedle něho a uchechtávala se. Smála se už celou hodinu. Dlouhé vlasy, které kdysi bývaly blond, měla spletené do řady copánků, a když s idiotským hihňáním pohazovala hlavou, švihaly ji do bledé, odpudivě vyhlížející

tváře. Byla z těch dvou ta chytřejší. Josie vystudovala s červeným diplomem čistou matematiku Jenže v téhle chvíli by si Josie nedokázala spočítat ani prsty na nohou.
Potkali se před šesti lety na festivalu Nový zvěrokruh, když byla za Severku vybrána jiná hvězda a celý zvěrokruh se musel předělat. Všichni se posunuli o jedno znamení do předu. Josie přešla z Vah do Štíra a Denis se posunul ze Střelce do Kozoroha. Byl to rozhodující obrat v jejich životech: oba se cítili ve svých nových znameních mnohem šťastnější a spolu s dalšími přibližně pěti tisíci beatniky, kteří se sešli na čtyřdenním festivalu v Moři klidu, zkonzumovali obrovskou spoustu drog a mluvili o tom, jak hluboce je posun znamení proměnil a že druidové byli pravděpodobně jediní frajeři, kteří na to kápli.
Teď měli namířeno na Neptun kvůli slunovratu na Plutu, až Pluto převezme od Neptunu vládu jako nejvzdálenější planeta slunečního systému. Byli na cestě už pět let a podařilo se jim za tu dobu dokodrcat akorát na Saturn. Přesto nijak zvlášť nepospíchali, vždyť k dalšímu slunovratu mělo dojít až za padesát let.
Denis zkoumal ulici, jestli se někde neobjeví nějaké prachy nebo něco k snědku, a Josie seděla vedle něho a řehtala se na celé kolo. Na čele se jí blyštil kovový pásek hráče HRY. Pod ním prorážely lebku jako jehličky tenké elektrody, které se nořily do předních laloků mozku a do hypotalamu.
HRA opravdu začínala jako obyčejná hra. Byla zamýšlena jako technologický vrchol počítačových her. Miniaturní počítačové čipy v elektrodách přenášely impulzy přímo do mozku. Žádné monitory, žádné joysticky: byli jste skutečně v tom, ať jste chtěli být kdekoli. V hlavě se vám vyplňovaly veškeré vaše představy. HRA se prodávala pod názvem "Lepší než život". Teprve měsíc po uvedení na trh se přišlo na to, že je návyková. "Lepší než život" stáhli z trhu, jenže pokoutní elektronické laboratoře začaly s výrobou nelegálních kopií.
Byl to dokonalý halucinogen, který měl jedinou velkou nevýhodu.
Zabíjel.
Jakmile jste jednou vstoupili do hry "Lepší než život", jakmile jste si nasadili čelenku a jehličky si našly cestu do vašeho mozku, bylo téměř nemožné dostat se zpět.
Částečně to bylo způsobeno tím, že jste si vůbec neuvědomovali, že se nacházíte ve hře "Lepší než život". HRA samu sebe chránila, vymazala se vám z paměti. Vaše vědomí bylo úplně rozvráceno a tělo postupně chřadlo a umíralo
Zpočátku se přátelé hráčů HRY snažili oběti v dobré víře zachránit tím, že jim vytrhli čelenku z lebky, to však vždy končilo okamžitou smrti z náhlého šoku. Jediný způsob, jak HRU opustit, spočíval v tom, že člověk musel chtít ji opustit. Nikdo ji ale nikdy opustit nechtěl.
Většina hráčů HRY se nedokázala sama o sebe postarat a umírala velmi rychle. Ale Josie měla Denise. A Denis se s ní alespoň dělil o jídlo a udržoval ji naživu. Když si Josie koupila herní čelenku od jihoafrického dealera na Kallistu, nutila Denise, aby si ji pořídil taky. Chtěla vyzkoušet "multiplayer", kdy se dvě nebo i více čelenek dalo propojit, aby uživatelé mohli sdílet stejnou představu.
Jenže Denis jel v Blaženosti.
Blaženost byla jedinečná značková droga. Byla jedinečná ze dvou důvodů. První spočíval v tom, že návyk na Blaženost jste mohli získat pouhým pohledem Takže pro policii bylo nesmírně těžké udělat na drogu zátah. Druhy důvod jedinečnosti drogy tkvěl v jejím účinku. Přiměla vás uvěřit, že jste Bůh. Vsugerovala vám, že jste vševidoucí, vševědoucí, věční a všemohoucí. Bylo to naprosto směšné, protože když jste byli "blažení", nedokázali jste si ani zavázat tkaničky u bot. Účinek Blaženosti trval čtvrt hodiny, a když skončil, následovala pětadvacetiletá deprese. S tím dokázalo žít jen málo lidí, takže si museli dát další dávku.
Denis si zul botu, rozbalil druhý igelitový sáček, v němž byla lžička nahnědlého prášku, a zamyšleně si s ním pohrával. Poslední dávku si vždycky schovával, až bude potřebovat někoho obrat o prachy. Co se právě chystal udělat.

Lister si měl umět dávat pozor. Byl už na Mimasu dost dlouho, aby věděl, že se nemá otáčet, když na něj někdo zavolá. Měl se předklonit a začít utíkat. Jenže to neudělal. A ve chvíli, kdy si uvědomil, co se děje, bylo už pozdě.
"Stůj, můj synu!" zařval na něho hlas a Lister se otočil a spatřil Blažeností zdrogovaného pomatence v igelitové pláštěnce, který se k němu kolébal nevyzpytatelnou chůzi božstva.
"Nevíš snad, kdo já jsem?"
Lister uhýbal očima ze strany na stranu a hledal možnost úniku, ale pomatenec pod vlivem Blaženosti ho zatlačil ke dveřím a náhle nebylo kudy utéct.
"Nevíš snad, kdo já jsem?" opakoval.
Ale ano, pomyslel si Lister, ty jsi čípek kurevsky zdrátovanej Blažeností.
"Vím," řekl nahlas, "ty jsi Bůh, viď?"
Denis se rozzářil a vědoucně přikývl. Smrtelník ho poznal. To se každému nepovedlo.
"Správně. Jsemť Bůh. A sestoupil jsem k tobě z pozoruhodného důvodu. Potřebuju nějaký tvoje pozemský peníze."
Lister přikývl: "Hele, já jsem totálně švorc, člověče. Nemám ani halíř. Ani doláč."
Pomatenec si těžce vzdychl ve snaze zadržet svůj hněv. "Chceš mne snad přimět, abych seslal mor a zničil celý tenhle svět?"
"Ne," zavrtěl Lister hlavou.
"Chceš snad, abych tě proměnil v solný sloup?"
"Ne," znovu zavrtěl Lister hlavou.
"Tak mi dej pár chechtáků."
"Hele, už jsem ti to vysvětlil. Jsem švorc."
Pomatenec vrazil pravačku do kapsy své roztrhané pláštěnky: "Mám tady něco, čím bych ti mohl ublížit."

Lister si ho prohlížel od hlavy k patě. Nebyl vlastně tak velký. A co asi tak může mít v kapse pláštěnky? Hrom a blesky? Rozhodl se, že zůstane stát na svém.
"Nevěřím ti," řekl s milým úsměvem.
Pomatenec vytáhl ruku z kapsy a ukázal Listerovi, čím by mu mohl ublížit.
Byla to pěst.
Praštil jí Listera do tváře. Rána to nebyla nijak silná, ale Listera překvapila. Udeřil se hlavou o roh zárubně dveří a omdlel.
Když se o necelých třicet vteřin později probral, zmizelo jeho třiapadesát librodolarů a s nimi i Bůh.

Pět Lister se vrávoravě dopotácel k sešeřelému schodišti bordelu a vkročil na červený huňatý koberec recepce. Rozlehlé, růžově vykachlikované umělé jezírko ve tvaru srdce obklopovaly palmy z umělé hmoty. Na měkce zurčící vodní hladinu vrhala hrůzostrašné stíny falicky tvarovaná skokanská prkna, zatímco v jahodové vůni klimatizace tiše pocinkávala čínská zvonkohra zdobená skleněnými tretkami s erotickými náměty. Černé schodiště z napodobeniny mramoru vedlo do mezipatra, kde se po celé délce místnosti táhlo něco přes dvacet dveří ve tvaru škeble s označením "Apartmá lásky". Hudba, která zněla, jako by veškeré její kouzlo a energie byly chirurgicky odstraněny, se linula z bezpočtu reproduktorů ve tvaru prsou. Kolem jezírka sedělo několik tlustých mužů různých národností v bílých ručnících; popíjeli koktejly z instantního šampaňského.
Přímo před Listerem si prohlížel tvary dívek malý ryšavec se sádelnatou obručí nad okrajem ručníku.
"Obličej téhle..."
"Obličej Jeanette..." postupovala vedle něj madam a psala si poznámky.
"Prsa téhle..."
"Ňadra Candy. Výtečná a velice oblíbená volba."
"Nohy: pravou si vezmu z téhle a levou tuhle."
Madam zuřivě psala.
"Pravá noha Barbie... levá Tina. A který byste si, pane, přál zadek?"
"Ehm... myslím, že tenhle."
"Hýždě Mandy."
Madam zatleskala a dva inženýři začali rozebírat androidské dívky a znovu je sestavovat podle zákazníkova přání.
Lister sledoval výměnu údů a přehazování zadků, které malého zrzka viditelně vzrušovalo, a snažil se ze všech sil udržet v žaludku oběd.
Madam se obrátila na Listera: "Promiňte, že jsem vás nechala čekat, pane. Přejete si vlastní sestavu, nebo si vyberete z nabídky?"
"Ne, já nechci žádnou holku..."
"To není vůbec žádný problém, pane, máme několik krásných klukodroidů."
"Ne... ehm, je to poněkud... trapné..."
"Rozumím," usmála se. Než ji Lister mohl zadržet, madam zatleskala a do recepce se nahrnulo stádo pobekávajících androidských ovcí.
"Ale ne... poslyšte..."
"Béé"
"Ano, pane?"
"Béééé."
"Vy mě nechápete..."
Jedna z ovcí se otočila, koketně na něho mrkla a s provokativním vlněním v bocích se houpavým krokem vydala k mramorovému schodišti.
"Panebože, to snad ne. Já tady někoho hledám. Měl jsem ho vyzvednout."
Lister popsal svého pasažéra a madam ho odvedla do odpočívárny.

Muž s falešným knírem seděl v masážní vaně a vedl vzrušený hovor se zaměstnancem podniku.
"Chci zpátky své peníze."
"Samozřejmě, pane. Tohle se nám ještě nikdy nestalo."
"Málem mi ho utrhla."
"Byl tam drobný problém v jednom obvodu..."
"Neuměla přestat. Jako by byl člověk uvězněný v dojícím přístroji."
"Pokud by si pan chtěl vybrat jinou na účet podniku..."
"Zbláznil jste se? Nebudu ho mít v provozuschopném stavu přinejmenším další rok! Když jste neslyšeli můj křik..."
Vzhlédl a poprvé si všiml Listera. Následovala neobyčejně dlouhá pauza.
"Víte," pokračoval a předstíral přitom, že Listera neviděl, "myslím si, že tohle vůbec není restaurace. Neviděl jsem tady ani náznakem něco, co by se aspoň trochu podobalo kořeněné řasnatce, pro niž se Mimas těší tak skvělé reputaci. Přišlo mi poněkud divné, s jakou urputností trváte na tom, abych si svlékl šaty a vzal si na sebe tenhle zcela nedostatečný ručník. Chcete-li opravdu vědět, co si myslím, pak vám musím říct, že se nedomnívám, že by tohle byla elegantní hospůdka s vyhlášenou kuchyní. Myslím si, že je to obyčejný kurevský bordel."
Důstojník pokračoval v ujišťování o své nevinnosti celou zpáteční cestu do přístavu.

Hopík se škubavě dokolébal k přístavnímu štaflu. Listerův pasažér bolestivě vystoupil z taxíku, zaplatil a konspirativně se nahnul k Listerovu okénku.
"Podívejte," řekl důstojník, přičemž se mu křivý knír pořád odchlipoval a na koncích kroutil od horké turecké lázně, "pokud jde o Vesmírnou flotilu, zaujímám dost vysoké postavení a hodlám pokračovat v kariéře..." Rozhlédl se. "A tak by možná nemuselo být zrovna nejúžasnější, kdyby se tohle malé dobrodružství nějak rozkřiklo."
Lister natáhl ruku a muž mu do dlaně vtiskl jeden librodolar a mrkl na něho.
"Běžte," řekl, "a pobavte se na můj účet."
Lister ho nechal dobelhat se k automatickým dveřím přístavní stanice, než se vyklonil z okna a zakřičel: "Hele, kurevníku!"
Muž pádil nazpátek. "Tiše, pro Kristovo nebe - vždyť vás někdo může slyšet."
"Asi jste se spletl. Namísto stolibrodolarovky jste mi dal jenom jeden librodolar."
"Máte pravdu," řekl důstojník, uvolnil přezku na ledvince a vytáhl peněženku z hnědé kůže, "svět je hnusný a asi budu muset zaplatit výkupné. Podal mu bankovku smrdící zatuchlinou.
"Jste velice laskav," vzal si Lister bankovku a strčil si ji za zvednuté ucho beranice. "Velice laskav."
"Jen abychom si to ujasnili: tím je celá záležitost vyřízena."
"Samo."
"Nepokoušejte se mě znovu vyhledat. Nechoďte mi do cesty, jasný?"
"Nikdo se nemůže připlést Kryštofu Smrtonochovi do cesty a vyváznout z toho bez újmy."
Sklapl peněženku s monogramem "Arnold J. Rimmer, BPm, SPm" a zamířil zpátky napříč přes nádvoří.
Lister se vyklonil z okna: "Nashle, Rimmere!"
"No jo. Nashle," odtušil Rimmer nepřítomně.

šest George McIntyre si vložil starožitný revolver Smith and Wesson do úst a zmáčkl spoušť. Jeho poslední myšlenka byla: Vsadím se, že to nebude fungovat. Ale mýlil se.
Kulka mu vylétla zezadu z hlavy a na místě ho zabila. Svou krátkou, ale významnou cestu skončila po průstřelu McIntyreova fíkusu ve zdi kanceláře.
Fíkus to překvapilo. Kdyby uměl mluvil, vůbec nic by neřekl. Tak byl ten fíkus zaskočený. Během posledních pěti týdnů byl svědkem postupného chátraní McIntyreova duševního zdraví, ale kdyby se ta rostlina nějak jmenovala, určitě by řekla: "George McIntyre není typ člověka, který spáchá sebevraždu, jinak ať se nejmenuju..." a doplnila by své jméno, kdyby ovšem nějaké měla.
V náležitém čase dorazili tři sanitáři, následováni dvěma lékaři, Kapitánkou, důstojníkem přes morálku a šéfem lodní tajné služby. Naložili McIntyreovo tělo na nosítka a odnesli je.
McIntyreovým pokojem prošlo celkem osm lidí a ani jeden z nich, jak si s hořkostí fíkus uvědomoval, neprojevil sebenepatrnější zájem o zející díru po kulce, která pronikla přímo středem jeho nejoblíbenějšího listu. Toho největšího a nejzelenějšího listu. Jediného listu, s nímž byl opravdu na sto procent spokojený.
Lidé se tlumeně dohadovali, proč McIntyre takovou věc udělal. Fíkus to věděl, ale neřekl by to, ani kdyby mohl.

Saunders ležel na hnědé kožené pohovce ve zdravotnickém oddělení. Nebo to tak aspoň na první pohled vypadalo. Ve skutečnosti byl zavěšen přibližně půl milimetru nad ní. Hologramatickou iluzi Saundersova těla poskytovala světelná včelka. Světelná včelka, miniaturní projekční zařízení velikosti špendlíkové hlavičky, se vznášela uprostřed jeho těla a získávala z hologramové simulační jednotky data, která poté transmitovala do trojdimenzionální podoby.
Efekt byl tak přesvědčivý a tak skutečný, že všechny hologramy nosily na čele dvoupalcové, kovově vyhlížející "H", aby si je nikdo nespletl s živými lidmi. Stigma smrti. Žádné Kainovo znamení, označení vraha, nýbrž znamení Ábela, toho ubitého.
Saunders tedy ležel zavěšený v infinitezimální výšce nad hnědou koženou pohovkou ve zdravotnickém oddělení a snažil se zaplašit představu, jak jeho žena svádí celou útočnou řadu londýnského fotbalového týmu Tryskáčů 0-G.
"Existovala bytost," říkal právě metafyzický psychiatr, "a ta bytost se jmenovala ‚Frank Saunders'. Nyní tato bytost zemřela."
"Ano," řekl Saunders, "praštila ji do hlavy demoliční koule, která vážila čtyři tisíce kilogramů. Nemohla by být mrtvější."
Doktůrek si poposedl na židli, překřížil si své hubené nohy naopak a zamyšleně se potahoval za dlouhý nos. "Franku," řekl nakonec, "dovol, abych ti položil jednu otázku: "Věříš, že má člověk nesmrtelnou duši?"
"Jak to mám vědět?" odpověděl Saunders se zlostně vypoulenýma očima. "Já pocházím ze Sidcupu. Jsem inženýr"
"Já na ni věřím, Franku."
"Fakt?"
"Ano, věřím. A věřím, jak tak spolu mluvíme, Franku, že tvoje nesmrtelná duše přešla do jiné roviny existence, kde je velmi šťastná."
"Jde o to," řekl Saunders, "že když máte nesmrtelnou duši, pak je asi někde něco špatně, jestliže si užívá mnohem víc než vy."
"Podívej," pokračoval metafyzický psychiatr bez uzardění, "ty nejsi bytost zvaná Frank Saunders. Bytost zvaná Frank Saunders už v této dimenzi neexistuje."
"Tak kdo to teda leží na týhle hnědý kožený pohovce a mluví s váma?"

"Ty jsi, Franku, pouhou simulací Franka Saunderse. Chováš se podle toho, jak počítač vyhodnotí pravděpodobné chováni Franka Saunderse v dané situaci. Jsi simulací možného Franka Saunderse, nebo spíše - abych to řekl přesněji - pravděpodobného Franka Saunderse." Metafyzický psychiatr tu větu vyslovil velice pomalu, jako by rozmlouval s dítětem, které právě rozpláclo přesnídavku z nastrouhaných jablek a meruněk na nový oblek svého otce.
Saunders byl tedy počítačovou simulací pravděpodobnosti jedné možné osoby. Vůbec se necítil jako počítačová simulace pravděpodobnosti jedné možné osoby. Necítil se ale ani na to, aby dál poslouchal filosofickou diskuzi o povaze skutečnosti.
Naopak cítil, že by nejradši popadl lékařské kladívko a poklepal jím na plešatějící kebuli metafyzického psychiatra, který právě švitořil o stolech - především o stolech, které v sobě nesly esenci "stolovosti". A potom, když už Saunders nerozuměl vůbec ničemu, plešatějící poradce se ho zeptal, jestli ví, co je to "karteziánský princip".
"Jo," přikývl Saunders. "Nebyli pátí v hitparádě s písničkou Miláčku, chci tu tvou sexy věcičku?"
"Ne, Franku. Karteziánský princip říká: ‚Myslím, tedy jsem.' A i když zrovna ty nemyslíš, díky počítači si myslíš, že myslíš; myslíš si tedy, že myslíš, a proto možná jsi."
"Já možná jsem?"
"Ano, Franku." Psychiatr se usmál, neboť se domníval, že Saunders konečně pochopil alespoň základní myšlenku.
Saunders chvíli poslouchal neúnavný tikot hodin v rohu místnosti.
"Jsem možná co?"
"Možná jsi!"
"Aha! Možná jsem!"
"Ano!" rozzářil se poradce.
"Tak vám pěkně děkuju za veškerou vaši pomoc." Saunders vstal a zamířil k východu. "Kdybych ještě měl nějaké drobné potíže nebo problém, s nímž bych si nevěděl rady, buďte ujištěn, že bych okamžitě přišel."
"Skutečně jsem ti pomohl?"
"Vůbec ne," usmál se Saunders poprvé po čtrnácti dnech. "Jste úplně neužitečnej nafoukanej vůl."
Jakmile se Saunders otočil k odchodu, proběhla jeho ho-logramovým tělem do zdravotnického oddělení Weinerová.
"Promiň, Franku," řekla ohlížejíc se po Saundersovi.
"Nic se nestalo. Stejně nejsem - jsem jenom možná."
Weinerová vpadla do místnosti s tváří zardělou od běhu.
"Mám dost špatné zprávy, Franku. Bude lepší, když se posadíš."
Saunderse poněkud mátlo, co by tak asi pro mrtvého člověka mohly znamenat špatné zprávy.
Když Weinerová spustila o McIntyreově sebevraždě, začaly důsledky Saundersovi pomalu docházet. McIntyre byl letecký koordinátor. Měl vyšší postavení než Saunders. Hologramová simulace celé lidské osobnosti zabírala čtyřicet procent počítačového času a spotřebovávala každou vteřinu tolik energie, jež by vystačila na tři roky k osvětlení Paříže. Červený trpaslík proto mohl utáhnout pouze jeden hologram. S vyšším postavením tak McIntyre dostane přednost před Saundersem a lodním hologramem se stane on.
"Takže," řekl zvolna Saunders, "mě vypnou."
"Možná ne," řekl psychiatr. "Spáchal sebevraždu. Třeba je nestabilní a nehodí se pro oživení."
"Ale hodí," řekl Saunders odhodlaně. "Mě vypnou. Umřu už podruhý během čtrnácti dnů." Z radosti praštil do vzduchu pravým hákem a zatančil oslavný taneček. "Kurva to je skvělý!"

Sedm
"Příjmení?"
"David."
"Křestní?"
"Vždyť říkám: David."
"Vy se jmenujete David David?"
"Ne, David Lister."
Caldicott si povzdychl a sáhl po zmizíku.
Lister vyhlížel na rušnou mimaskou ulici a snažil se přečíst nápis na okně - "ITSONČELOPS ÍNLŮD ÉKSRETIPUJ OKSIDEŘTS ÉVOROBÁN"
Na plakátě na čerstvě vymalované stěně kanceláře se drželi za ruce dva důstojníci - muž a žena - v nažehlených uniformách a s úsměvem zvali všechny lidi: "Připoj se ke sboru a objev vesmír!"
Caldicott vyzmizíkoval slovo "David" z kolonky příjmení náborové přihlášky a svým úzkostlivě pečlivým rukopisem tam vepsal "Lister".
"Datum narození?"
"Neznámé."
"Co tím myslíte: neznámé?"
"Mě našli."
"Jak vás ‚našli'?"
"V hospodě. Pod kulečníkovým stolem." Lister zaváhal: "V kartonové krabici."
Caldicott ho zkoumal pochybovačným pohledem. Celý svůj pracovní den trávil na židli ve své dokonale upravené bílé uniformě ve výloze náborového střediska, kde zhmotňoval představu Vesmírných sborů důlní společnosti. Což znamenalo být v bílém, tvářit se odhodlaně a statečně a pořád se usmívat. Jakmile se mu ti pitomci upíší, na poznání

skutečného stavu věcí budou mít času dost. Jeho práce spočívala v tom, aby byl v bílé uniformě, tvářil se odhodlaně a statečně a pořád se usmíval.
Prohlížel si objekt před sebou, který si právě jednou z Cal-dicottových tužek odstraňoval něco nevýslovně hnusného z traktorových podrážek Zpod kožešinové beranice nad kulatým obličejem stvořeným k věčnému úsměvu mu trčelo několik nevzhledných umolousaných dredů. Měl krátké tlusté prsty s nehty s bílými skvrnami od nedostatku zinku a těmito prsty se škrábal v mezeře mezi horním okrajem neuvěřitelně ušmudlaných maskáčových kalhot a spodním lemem trička, jehož původní barva se v poryvech času už dávno vytratila. Vypadal jako oběť kulinářské války: jako by kuchaři celého světa uspořádali gigantickou bitvu a on se náhodou ocitl v jejím středu. Kdyby si něco takového přivedla domů jeho dcera, přemítal Caldicott, zastřelil by je oba, ani vteřinu by se nerozmýšlel.
"Víte, kdy vás našli?" blahosklonně se usmál.
"Někdy v listopadu. V pětapadesátým."
"Já potřebuji do přihlášky datum narození. Kdy slavíte narozeniny?"
"Vlastně skoro pořád."
"Napíšu prvního listopadu 2155."
"V listopadu ne. Bylo mi tehdy už přibližně šest týdnů. Takže to bylo možná někdy v říjnu."
Caldicott sáhl znovu po zmizíku.
"Co takhle čtrnáctého října?"
"Hustý."
"Proč jste se rozhodl pro Vesmírné sbory?"
Lister se nad odpovědí na chvíli zamyslel. "Chci," řekl pak, navštívit nové cizí světy, najít nový život a nové civilizace. Odvážně jít tam, kam dosud nevkročila lidská noha."
Caldicott se unaveně usmál a do kolonky pro poznámku napsal: "Možný problém motivace."
"Kvalifikace?"
"Technický kreslení."
"Jaký stupeň?"
"Co tím myslíte?"
"Vysokoškolský diplom například?" řekl Caldicott a téměř neznatelně zdvihl levé obočí. "Nebo doktorát?"
"Maturita."
Caldicott zapsal: "1. Maturita, technické kreslení."
"Ale to se vlastně nepočítá, že ne?" šťoural se Lister v kusu gumové podrážky, která se mu odchlipovala od boty.
"Proč ne?"
"Rupnul jsem."
Caldicott znovu vytáhl zmizík a vymazal slovo "Možný".
"Kdybyste si to laskavě přečetl a podepsal tady, kde jsem vám to označil," přesunul Caldicott formuláře před Listera, zvedl telefon a vyťukal desetimístné číslo.
Lister přejel očima podmínky svého zaměstnáni. Upisoval se na pět let. Pět dlouhých let. Až se odtamtud dostane, bude mu třicet. Bude stařec.
Ha! Chcete se vsadit, že to dopadne jinak?
Přemýšlel, proč ho to nenapadlo dřív. Nechat se naverbovat do Vesmírných sborů, nastoupit na loď mířící k Zemi, a sotva se dostane domů: díky, dobrou noc. Lister David, nepřítomen bez opušťáku.
Podepsal a pero včetně kovového řetízku a držáku si strčil do kapsy.
"Výborně," řekl Caldicott odkládaje sluchátko, "situace je následující: v přístavu kotví čtrnáct lodí, ale ani na jedné z nich není volné místo pro někoho s vašimi... schopnostmi."
"Jaké mám schopnosti?"
"Nemáte žádné. Budete muset nastoupit na místo třetího technika."
"Technika?" opakoval Lister, na něhož to slovo udělalo dojem.
"Přesně tak," řekl Caldicott s úsměvem.
Povinnosti třetího technika spočívaly v podstatě v kontrole, aby výdejní automaty nezůstaly bez kuřecí polévky, ve vytíráni podlahy a v tisíci dalších drobných úkolů, které byly považovaný za příliš podřadné pro sloužící droidy. Caldicott nepovažoval tuto chvíli za nejlepší k tomu, aby Listera uváděl do obrazu.
"Tech-ni-kář," odslabikoval Lister předstíraně nafoukaným hlasem. Pohlédl na důstojníka na plakátě, na jeho uniformu a úsměv Burta Lancastera. "Já jsem kurevskej technikář, je ti to jasný?"
"Jakmile se něco objeví, dáme vám vědět. Nechte nám tady adresu."
"Adresu?" Lister přemýšlel, co má uvést.
Nakonec se rozhodl napsat: "Skříňka 4179, Mimaské hlavní raketové nádraží."

Osm "K vesmírnému raketovému letu JMC159 na Bílého obra se dostavte ke stání číslo pět. Loď je připravena k odletu," ozvalo se z amplionu a hlášení se opakovalo v esperantu, německy a ve třech různých dialektech čínštiny.
Skupinka horníků zamáčkla cigarety, dopila pivo a pak si muži neochotně začali přehazovat batohy s výstrojí přes rameno a pomalu se přidávali ke skupině důstojníků v bílých uniformách a k několika technikům v šedých kombinézách ve frontě ke stání číslo pět.
Nepřehlednými davy procházely dvě důstojnice z Pobřežní hlídky a nenuceně točily svými umravňovači. Lidi předstírali, že se po nich nedívají. S Pobřežní hlídkou bylo lepší nic si nezačínat. Pokud jste ovšem nechtěli upravit

lebku, aby připomínala mapu Marsu se všemi kanály a krátery.
"To snad musí bejt nějakej fór, ne?"
"Tuhle adresu jsme dostaly," řekla blondýnka.
Zůstaly stát před dlouhou řadou úložných skříněk a rozhlížely se po čísle 4179. Tmavovláska zabušila na dvířka.
"Jo, to musí bejt fór," opakovala.

Listera probudili ze snu o obloženém chlebíčku, který mluvil plynně italsky, ohlušující kovové rány, když důstojnice pobřežní hlídky Hendersonová zabušila ocelovým pendrekem na dvířka úložné skříňky.
"Je to jenom nějaká sranda. Vždyť jsem to říkala."
"Moment!" zavolal Lister. "Jenom se obléknu." Ve stísněném prostoru skříňky, který byl vyprojektován, aby pojal dva menší kufříky, Lister tápavě hmatal kolem sebe, aby našel šaty a navlékl na sebe kalhoty plné skvrn od kávy a leštěnky na nábytek. "Kdo je to?"
"Pobřežní hlídka. Hledáme člověka jménem Lister."
"Podívám se, jestli je doma!" zavolal Lister, aby získal čas. "Ehm... k čemu ho potřebujete?"
"Dostal umístěnku. Našli pro něho loď."
Ve výšce dvou metrů se otevřela dvířka a Lister seskočil na zem. Jednou rukou se uchopil za čelist, druhou zezadu za krk a za zvuku táhlého křučení v břiše si trhl hlavou na stranu.
"Přišly vaše papíry," řekla Hendersonová, "a..."
"Moment," řekl Lister, "já ještě nevidím. Dejte mi chvilku čas."
Několikrát zamrkal a promnul si oči. Pozvolna se mu před nimi začaly vynořovat dvě dívky z Pobřežní hlídky.
"Ahoj," pozdravil je Lister. "Pozval bych vás dál, ale nemám uklizeno. Je to zavazadlová skříňka obyčejného starého mládence..."
"Jak dlouho už tady přespáváte?" přerušila ho Hendersonová.
"Od svýho druhýho dne na Mimasu. Zkoušel jsem spát v parku na lavičce, ale probudil jsem se uprostřed noci úplně nahej a nějakej starej Číňan mi lízal nohu. Ve srovnáni s tím je tohle mimaskej Hilton."
"Bez pracovního povolení, nemám pravdu?"
"Vlastně ho mám, ale patří ženě jménem Emily Berkensteinová. Je to na dlouhý povídání."
"Sbalte si věci."
"Mám sbaleno."
"Kde je mate?"
"V kapse."
Vydali se zpátky přes halu přístavu k odletovým stáním.
"Musíme vás odvést ke stání číslo devět."
"Máme čas na snídani?"
"Když to stihnete rychle."
Lister se odlepil od svého doprovodu, a aniž se zastavil, prošel bufetem Rychlé nudle, kde sebral zpola snězený sojový chlebíček a ze tří čtvrtin okousanou nudlovou housku, které tam zanechali lidé se slabší tělesnou konstitucí.
"Možná si myslíte, že jsem čuně," řekl Lister, když dopil pětinásobný mléčný koktejl a vysál slámkou dno sklenice.
"Ale nejsem - mám prostě hlad, jasný?"
"Hele, víš, že je nám líto, že musíš nastoupit na loď a odfrčet?" řekla Hendersonová." "Protože jinak jsi mě možná mohl pozvat na večeři. Třeba na pár nakousaných vaječných rolek. Třeba jsme spolu mohli prohrabat odpadky u KFC. A pak jsme mohli zajít k tobě na půl flašky petroleje. Mohlo to být tak romantické."
"Tak poslyšte," řekl Lister naprosto bez ironie, "já zas do toho nápadu s raketou nejsem tak hrr, aby bylo jasno. Proč bychom si nevyrazili, co? Jenom mi slibte, že si to nepřihasíte s tím svým ocelovým pendrekem."

"Ganymedes a Titan, pane.
ano, tam všude to my dva známe,
ale v celém vesmíru není
žádné takové místo, páni,
jako tohle roztančené město...

Lunární město Sedmička,
to je má představa nebíčka,
jedenáct zde má každá desítka,
ach, moje uměle stvořená zemička..."

Z plechových lodních amplionů sentimentálně lkal jeden z mnoha "líbivých a oblíbených" hitů ze svého nejprodávanějšího alba Miluju tě k zvracení ruský kantilénový zpěvák Joachim Popol.
Lister seděl spolu s dalšími nováčky v přeplněné raketě, která je měla během pětadvaceti minut dopravit na vesmírnou loď, na niž se nechali naverbovat. Díval se ze svého sedadla u okna, jak se Mimas pod ním vzdaluje jako nechutná slina vyplivnutá do noci.
Listoval palubním raketovým časopisem Vzhůru, vzhůru a dál! Krátce zíral na nevábný obsah: "Sůl - epikurejská lahůdka", "Klasická vína Estonska" nebo "Tradiční způsoby tkaní" byly tituly těch několika málo článků, které

slibovaly nejzajímavější počtení. Jak je možné, přemítal Lister, zaplnit stodvacetistránkový časopis články, z nichž jediný ani vzdáleně nepřipomíná nic, co by se dalo číst? Zastrčil časopis zpátky do síťky na opěradle sedadla před sebou a rozhodl se, že si podruhé přečte plastikovou cedulku s pokyny pro případ nouzového přistání.
Raketa pomalu letěla kolem řady obrovských vesmírných lodí, které se pohupovaly na oběžné dráze jako chomáč těžkopádných, nemotorných balonů.
Aerodynamika nikdy nehrála v architektuře vesmírných korábů roli. Všechny se stavěly na orbitu a byly projektované bez nutnosti přistání, bez nutnosti čelit větru či gravitaci, a v důsledku toho představovaly snůšku všemožně bizarních a exotických tvarů
Celých pět minut raketa letěla podél zásobovací lodi jménem Arthur C. Clarke; tři kilometry špinavě šedé oceli a oranžovými světly posetý obrovský, baňatý nákladní prostor, z něhož trčel dlouhý, silný trubicovitý nos, zakroucený jako troubel orientální vodní dýmky.
Konečně Listerova raketa dosáhla vrcholu cibule vesmírné nákladní lodi a zahnula kolem ní.
Celé Listerovo okno se zaplnilo červenou barvou.
Samá červená.
Samá červená.
Nemohl dohlédnout, kde ta červená barva začíná a kde končí. Byla nekonečná. Ne, byla NEKONEČNÁ.
Nekonečně červená, obrovská zaťatá pěst z kovu.
Jakmile raketa zrychlila svůj let směrem k červené ploše, pomalu začaly z hluboké prázdnoty vesmíru vystupovat detaily. Lister postupně rozpoznal tisíce drobných špendlíkových hlaviček oken a tenounká vlákna zubních nití světel, která loď obkružovala: dopravní systém korábu.
Z břicha červeného monstra trčel přibližně do vzdálenosti jedné míle obrovský přízračný karbunkul: malý měsíc vyrvaný ze své oběžné dráhy se zřítil na lodní solární pleteň a hověl si nyní v jejím trupu, k němuž se přisál jako gigantická kamenná pijavice.
Jakmile raketa opsala široký oblouk, aby se připravila k přistání, objevil se na chvíli čumák červeného korábu: šest kilometrových kovových sloupů svázaných magnetickým kabelem. Vypadalo to jako badmintonový míček, zmáčknutý v pěsti nedozírných rozměrů. Byl to čerpák. Čerpák nasával z vesmírných proudů vodík a přeměňoval ho na palivo, takže teoreticky umožňoval lodi cestovat věčně.
Lister si uvědomil, že dech statného astráka vedle něho páchne po whisky. Teď se přes něho natahoval, aby se také podíval z okna.
"Trpaslík," řekl s dánským přízvukem a otevřel další plechovku Glena Fudžijamy.
"Co?" snažil se Lister nenadechnout sousedových výparů.
"Červenej trpaslík."
"Jak je to velký?"
"Klidně by to zhltlo celou Kodaň," řekl Dán, "a Helsingor jako zákusek."
Lister přijal nabídku na doušek z plechovky whisky a navzájem se se sousedem představili.
"Musí to mít na dýlku aspoň osm kilometrů."
"Asi tak nějak," odtušil Petersen.
Lister opět zašilhal pohledem k oknu: "A je to, panebože, tak ošklivý!"
"Ošklivý jako moje máti," usmál se Petersen skrz zuby, rozmlácené z hospodských rvaček. "První cesta?"
Lister přikývl.
Petersen si říhl, zmačkal plechovku od whisky, hodil ji do uličky a zalovil ve svém batůžku pro další. "Nabídl bych ti," řekl omluvně, "ale už jich mám jenom dvanáct. Byls na Mimasu dlouho?"
"Půl roku."
"Pěkná díra, co?"
"Pořádná díra."
"Počkej, až budeme na Tritonu. Triton je prima."
"Triton?" svraštil Lister čelo. "Letíme přece na Zem."
"Samo, letíme na Zem. Ale napřed musíme letět na Triton narubat rudu, kterou na Zem přivezeme."
Lister zavřel oči: "Kde je Triton?"
"U Neptunu."
"Aha," hlesl Lister. "U Neptunu. Fajn." Dal si pořádný hlt z Petersenovy téměř prázdné plechovky whisky. "Jak daleko je Neptun?"
"Odtud?" Petersen vytáhl kalkulačku. "Řeknu ti to přesně." Namačkal do přístroje spoustu čísel. "Je to čtyři miliardy tři sta padesát pět milionů kilometrů."
Lister vzdychl jako píchlá pneumatika: "Jak dlouho to bude trvat?"
"Řekněme tak rok a půl," odpověděl Petersen. "Osmnáct měsíců, když nepočítám celní odbavení. A pasová kontrola na Tritonu je pěkně kurevská. Horší než v New Yorku."
"Osmnáct měsíců?"
"Potom dvanáct měsíců v dolech."
"Dvanáct měsíců v dolech?"
"Pak další dva roky zpáteční cesta na Zem."
"Čtyři a půl roku?"
"Je to stará loď. Letí akorát tři sta dvacet dva tisíc kilometrů za hodinu."
"Čtyři a půl roku," opakoval Lister, jako by odříkával mantru, "čtyři a půl roku."

Otočil se a vyhlédl z okna. Raketa se vnořila do příkopu vyrytém do hloubky na zádi Červeného trpaslíka. Po obou stranách ubíhaly kolem oken budovy: mrakodrapy, stoposchodové věžáky; monolity z ocele a skla. Jednu chvíli to vypadalo, jako by prolétali Manhattanem. Potom se architektura bez varováni prudce změnila a vypadalo to jako v Moskvě. Pak se objevily žlábkované sloupy a umělecky propracované neoklasické klenby jako někde v Nových Athénách: nevkusný mišmaš stylů, jak se těžařská loď stavěla desetiletí za desetiletím.
Na jeden svůdný moment se mezi obrovským dómem v podobě mešity a horizontem průmyslových komínů objevilo maličké modré světýlko, jímž v záři vzdáleného Slunce vábivě a třepotavě mrkala Země, která stejně náhle zmizela, když střemhlav zamířili k rozšklebeným vratům přístavu.
"Čtyři a půl roku," opakoval Lister uhranutě.

devět

Lister se prodíral přeplněným přístavem a snažil se protlačit do odbavovacího celního prostoru. Za sebou vlekl teď už pod obraz zlitého Petersena. Zastavili je na celní přepážce Červeného trpaslíka a Petersenovi prohlédli zavazadla. Jeho majetek sestával ze zubního kartáčku, jedněch spodků, třech ponožek a jedenácti plechovek whisky. Po informaci, že si s sebou nemůže vzít alkohol na palubu, aniž by zaplatil clo, postavil se na zelený pruh a jednu za druhou do sebe obrátil všech jedenáct plechovek, přičemž z každé nabídl Listerovi doušek.
Petersen šel nyní šikmo, hlavu nakloněnou v podivném úhlu, a zpíval oplzlé dánské lidovky, které doprovázel příslušnými gesty a ucintanými potměšilými pohledy, zatímco Lister ho táhl za klopu směrem k pohyblivému chodníku. Vysoko nad nimi dominovala raketovému přístavu obrazovka velikosti fotbalového hřiště, z níž truchlivě hlásala informace hlava zbavená těla. Byl to digitalizovaný obraz plešatějícího čtyřicetiletého muže s hlasem, v němž se ozýval lehký přízvuk východolondýnského dialektu.
"Podlaha se už nehýbe," řekl Petersen, když dorazili na konec pohyblivého chodníku, "to je moc dobře."
Lister si prohlížel různé cedule se jmény, které drželi členové přijímacího štábu Červeného trpaslíka nad hlavami strkajícího se davu.

"Ahoj, já se jmenuju Chomsky."
"Chomsky? Pierre, ano?" odškrtl si Rogerson jméno na své ceduli. "Fajn, postavte se na chvíli tady. Pořád ještě hledáme Burroughse, Petersena, Schmidta a Listera."
"Já jsem Lister," řekl Lister.
"Já budu zvracet," řekl Petersen. A začal zvracet. Jako by ze sebe vymítal ďábla.
"Jrrrrrrrrrgh.
JJJJJJJJJJJJJJJJJJJJRGHHHHHHHH."
Ticho. Povzdech.
"Jjjjjjjjjuuuuuuuuuuuurch.
Jurgh." Petersen zamlaskal a otřel si rty hřbetem rukávu. "Už je to lepší."
Objevili se dva robící, pomocní droidi s chapadlem vyrůstajícím z hlavy, kteří vypadali jako miniaturní žirafy, jež se podrobily amputaci a místo nohou mají motorem poháněnou základnu, a spoušť uklidili. Petersen se jim pokusil vnutit spropitné.
"Pořád ještě hledáme Burroughse a Schmidta," řekl Rogerson a snažil se nedat najevo znechucení.
"Co je támhleto?" zeptal se Lister a ukázal na hlavu bez těla na obrazovce.
"Holly, lodní počítač. Má IQ šest tisíc. Chceš se ho na něco zeptat?"
"Na co například?"
"Na cokoli." Rogerson zvolal vzhůru ke stropu: "Hej Holly, tohle je Lister..."
Obrovské oči shlédly jejich směrem: "Já vím. Lister, David. Narozen 14. října 2155. Kvalifikace: maturita z technického kreslení, neúspěšná. Hodnost: technik třetí třídy. Ambice: navštívit nové cizí světy, najit nový život a nové civilizace. Odvážně jít tam, kam dosud nevkročila lidská noha. Mám pravdu, Dave?" Přes digitální oko se přetáhlo obrovské víčko a mrklo na Listera.
"Zeptej se ho na něco," hecoval Rogerson.
"Kdo drží absolutní rekord v trojrozměrné fotbalové 0-G ligové sezoně?"
"Jim Bexley zvaný Rychlík z týmu London Jets Roof Attack, sezona 74-75. Čtyři tisíce šest set třicet šest čtverečních metrů v normální hrací době."
"A jakou kravatu měl na sobě, když s ním dělal rozhovor Mark Matheson po Megapoháru 102?"
"Akvamarínovou s šikmým, citronově žlutým proužkem."
"Hustý," zakřenil se Lister.
Do řeči jim vpadl Chomsky: "Kdo byl čínským císařem dynastie Ming v roce 1620?"
"Ťiang Čchang," odpověděl Holly okamžitě, "známý též jako Čchang-lo Kuang-su. Narozen 1582."
Všichni na něj začali o překot chrlit otázky: "Kdo byl...?" "Kolik...?" "Kdy...?" a Holly na jednu po druhé trpělivě a správně odpovídal.
Nakonec se zeptal Petersen: "Proč se to tu točí pořád dokola?"
"Protože jsi namol, Petersene," řekl Holly.
"Sprrrráááávně," zatleskal potěšeně Petersen.
Konečně dorazili Burroughs a Schmidt a všech deset nahnali na Northern Line Červeného trpaslíka, jednu z linek metra,

jehož síť protínala loď po délce i na šířku, podobně beznadějnou jako její londýnská jmenovkyně. Ve vagóně byly pravidelně rozmístěny další obrazovky s tváří geniálního počítače, který dokázal vést několik tisíc rozhovorů zároveň, od dotazů na večerní program filmového kanálu lodní televize po diskuze o propojení kvantové mechaniky s obecnou teorií relativity.
Asi za půl hodiny nastoupili do expresního supervýtahu, který je bleskurychle dopravil do podlaží 9172, kde je čekalo lodní vozítko: trojkolový elektrický mikrobusek, jímž odjeli po chodbách ke svým přespávacím buňkám v Oblasti P, vzdálené asi tři kilometry.
"Tak fajn," prohlásil Rogerson a ukázal Listerovi jeho přespávací buňku. "Udělej si pohodlí, jako doma. Já se půjdu postarat o další chlapce."
Lister se rozhlédl po místnosti, která se měla stát na příštího čtyři a půl roku jeho domovem. Nudné, kovově modrošedé stěny odrážely jeho náladu. Neonové pruhy podél stěn simulovaly denní dobu. Současná špinavá žluť signalizovala vrchol odpoledne. Špinavě oranžová oznámí příchod podvečera a špinavá modř bude znamenat noc.
Do výklenku ve zdi byly nad sebou vyhloubeny dvě spací kóje. Napravo stálo na stojanu obyčejné umyvadlo se zrcadlem, které se po hlasové aktivaci u paty otočilo a odhalilo zastaralý chemický záchod s nápisem: "Nechte si ozářit ruce, prosím." Lister zatoužil po své útulné úložné skříňce na mimaském Hlavním nádraží.
Za sebou měl řadu přesně zasazených šatníkových skříní z hliníku a dva schody vedly dolů do prostoru, který byl směšně označen cedulí "Společenská místnost." Společenská místnost představovala asi dva čtvereční metry s třímístnou ocelovou sedačkou a malým konferenčním stolkem zapuštěným do podlahy.
Pěkný, pomyslel si Lister. Takový domácký.
Druhý nájemník pokoje zanechal po svém pobytu jen velmi málo stop. Ať už jeho majetek sestával z čehokoli, všechno bylo pečlivě uklizeno. Na stěně spodní kóje visel nebezpečně přepečlivým rukopisem vyvedený "rozvrh učiva" s neuvěřitelně složitými barevnými kódy. Vedle toho byl bezpočet úhledně zarámovaných diplomů a několik vystřižených novinových titulků, které všechny zněly podobně: "Arnie to dělá nejlíp", "Arnie je špička" nebo "Arnold - živá legenda".
Lister si prohlédl tituly v knihovničce zahloubené do výklenku nad obrazovkou videa: Astronavigace a teorie neviditelných čísel pro začátečníky, Koncepční základy kvantové mechaniky pro začátečníky, Heisenbergův princip neurčitosti pro začátečníky, Úvod do paradoxu lhaní a nezmechanizovatelnosti matematiky a Jak získat více dívek pomocí hypnózy.
Otevřel skříňku svého spolubydlícího a nahlédl dovnitř. Dvacatero identicky stejných, vojensky modrých spodků viselo na věšácích v ochranných celofánových obalech vedle sedmi bleděmodrých pyžam s cedulkami z čistírny přišpendlenými na límci. Listera znepokojilo, že na kapsách pyžama jsou označení hodnosti. Na podlaze stály netečně v radě boty, vycíděné do vysokého lesku. Vedle nich stál pár bačkor s monogramem, naražený na napínácích.
Lister zavřel dveře šatníku, o ceduli "Kouření zakázáno" si škrtl zápalku, zapálil si a posadil se na kovovou sedačku.
"Pěkný. Moc, moc pěkný."
Vrátil se Rogerson. "Davide, tohle je tvůj spolubydlící..."
Lister se zvedl. Za Rogersonem stál šedě oblečený technik. Byl vysoký, štíhlý, s dlouhýma nohama, širokým nosem, rozšířenýma, poněkud maniakálníma očima a s hyperaktivní, neustále se škubající pravou nohou, která jako by pořád chtěla být někde jinde. I bez falešného kníru to byl mimo veškerou pochybnost "důstojník", jenž si najal jeho hopíka.
"Je to rovněž vedoucí tvé směny, takže ti ukáže, jak to tady chodí. Listere, toto je první technik..."
"Arnold Rimmer," dokončil Lister. "My se známe."
"Ne, neznáme," řekl Rimmer a snažil se úporně usmívat.
"Takže ty jsi technik," pokračoval překvapeně Lister. "Já myslel, že jsi důstojník."
"Drž hubu," řekl Rimmer, třásl mu rukou a usmíval se ještě úporněji.

deset

Prvního rána, kdy měl nastoupit na směnu ve vesmíru, seděl Lister spolu s dalšími jedenácti členy směny Z v přednáškové učebně, oblečený do zbrusu nové uniformy technika, která ho svědila na devatenácti různých místech, přičemž jeho levá paže soutěžila po dvanácti očkováních s pravou půlkou zadku o titul "Nejbolestivější příslušenství".
Zbytek včerejšího dopoledne a celé odpoledne představovaly nekonečný proces nejrozmanitějšího ponižování: celé hodiny postávali v operačních pláštích, které neměly záda (Proč záda? Copak chirurg potřebuje dostat se vám urychleně k zadku?), a poskytovali vzorky různých tělesných tekutin - Petersen poskytl poněkud více vzorků tělesných tekutin, než bylo nezbytně třeba, z čehož neměl nikdo radost; pak následovaly IQ testy, genetické otisky, testy koordinace rukou a očí, simulace odstředivého stavu beztíže; nakonec je odvedli pochodovým krokem v dvojstupech jako školní děti dolů do výpočetního střediska, kde každému nahráli osobnost na uskladnění v hologramové knihovně. Lister sedel v kukani s kovovou přiléhavou přilbou připevněnou k hlavě a každá jeho myšlenka a osobnostní rys se nahrály na žalostně malý počítačový čip. Celý jeho život, celá jeho osobnost se zkopírovala na kousek počítačového hardwaru velikosti lékárenského čípku. U Petersena nahrávání třikrát zkolabovalo s chybovou hláškou "Nečlověčí forma života". Nakonec do něho museli po kapkách vpravit trochu kávy a vystavit ho několika velice ledovým sprchám, než mu mozek začal fungovat do té míry, aby ho mohli nahrát. Kdyby z nějakých velice nepravděpodobných důvodů Petersen dosáhl statusu "Nepostradatelné osoby" a potom umřel, obnovili by ho jako hologram s plejádou všech jeho kocovin.
Palubní průlez do přednáškové učebny se prudce otevřel a na stupínek pochodovým krokem vstoupil Rimmer v tak zářivě naleštěných botách, že jste v nich mohli zahlédnout nekonečno.

Předešlého večera v přespávací buňce se nikdo z nich ani slovem nezmínil o příhodě v bordelu. Rimmer hrál roli člověka, který se s Listerem v životě nesetkal, velmi přesvědčivě. Tvrdil, že myšlenka sdílení přespávací buňky s podřízeným se mu zrovna příliš nezamlouvá, ale že se s tím oba budou muset vyrovnat.
"Existuje jediné pravidlo," opakoval, když si potřetí cídil boty, "a to pravidlo zní V.J.U. Víš, co znamená V.J.U.?"
"Václav je úchyl?" nabídl Lister.
"Všude je uklizeno. A když funguje V.J.U., potom B.V.P.S." Nechal zkratku chvíli viset ve vzduchu, aby zvýšil její efekt, a teprve potom přeložil: "Budeme vycházet prostě skvěle."
Zbytek večera strávil Lister snahou vytěžit co nejvíc ze skutečnosti, že má nyní poprvé po půl roce vlastní postel. Bylo mu proto divné, když zjistil, že nedokáže usnout, dokud se na posteli neposadí a neobejme pažemi kolena, přesně jak to dělával v úložné skříňce na zavazadla. Rimmer zatím seděl u svého psacího stolu se sklopnou deskou a ubíjel čas, dokud nenadešla chvíle na knihu před spaním: Jak překonat strach z mluvení na veřejnosti.

Rimmer se pevně opřel o katedru, vnitřní stranu zápěstí natočil směrem k nově přijatým pracovníkům z náboru, což byl trik, který podle jeho knihy měl způsobit, že mu publikum bude věřit, a zahájil svou přednášku ke směně Z.
"Jmenuji se Arnold J. Rimmer," řekl. "Můžete mi říkat ‚pane', nebo ‚první techniku'. Jsem váš směnový vedoucí. Je to mé úplně první velení a nemám v úmyslu, aby bylo poslední. Naopak mám v úmyslu, aby se směna Z stala tou nejlepší, nejrychlejší, nejhouževnatější a nejefektivnější Jednotkou běžné údržby, úklidu a sanitace na této lodi nebo vůbec na všech lodích Vesmírných sborů, jaká se kdy vyskytla." Odmlčel se.
Ticho. Kniha pravila, že ticho může být stejně účinné jako promluva, pokud se používá uvážlivě. Používejte ticho, naléhala kniha. Rimmer tedy stál a byl zticha. Tak to by mohlo stačit, rozhodl se po chvíli. Další řeč.
"Když něco děláme, děláme to rychle a děláme to dobře."
Další ticho.
Ještě trochu ticha.
Ne, teď se ticho vůbec nehodilo. Vypadal, jako by spíš zapomněl, co chce říct.
"Tato loď je pět kilometrů široká, šest a půl kilometru hluboká a téměř deset kilometrů dlouhá. Ale..." opět se odmlčel - nejúžasnější a nejkřehčí ticho, pogratuloval si. Velice výmluvné. "...jestliže v kterémkoli jejím výdejním automatu dojde kuřecí polévka, chci, aby se tam dostavil člen směny Z do čtyř minut."
Další ticho. Až dosud nejlepší ticho.
"Mysleli jste si kdysi, že vaším nejlepším přítelem je vaše matka. Teď už to neplatí. Od této chvíle je vaším nejlepším přítelem tohle..." podržel ve vzduchu metrovou kovovou trubku s nastavitelným uchopením a sedmi odnímatelnými násadami. "Jmenuje se sonický super mop. Myje, čistí parou, stírá a vysává. A od této chvíle vás nikdy neopustí. Kamkoli se vydáte, půjde SSM s vámi. Budete s ním pracovat, budete s ním jíst i spát"
Noví členové směny Z si mezi sebou vyměnili pohledy.
Rimmer je obdařil dalším náporem ticha. Jde to dobře, pomyslel si. Pěkná, vypointovaná řeč. Pár dobrých zámlk. Ne! Několik skvělých zámlk. A obzvlášť byl pyšný na ten machistický závěr o sonickém super mopu, který si bezostyšně vypůjčil ze svého nejoblíbenějšího filmu Bože, miluju tuhle válku.
Lister vstal a prudce zasalutoval. "Pane, dovolte mi promluvit, pane!"
Nedbalé zasalutování, pomyslel si Rimmer. Bude je muset všechny naučit vlastní způsob salutování - ten, který sám vynalezl. Ten, k němuž rozkreslil na obrázcích způsob provedení a zaslal ho na ministerstvo vesmíru v naději, že by mohl nahradit zastaralý, staromódní standardní pozdrav. Bylo to úžasné salutování a jednoho dne ho určitě proslaví. Provádělo se takto: ze standardního postoje v pozoru vymrštil salutující pravou paži ostře před sebe v dokonalém úhlu s tělem. Potom obkreslil zápěstím pět kroužků jako symbol pěti armád Vesmírných sborů, pak paží s roztaženými prsty prudce mrskl zpět a vytvořil tak rovnostranný trojúhelník se svým čelem; potom narovnal loket, aby paže mířila bokem od těla a z této pozice ji opět elegantně připažil. K tomuto základnímu pozdravu existovaly i další varianty: "Dvojitý Rimmer" pro slavnostní příležitosti, kdy se salutování provádělo simultánně oběma pažemi, "Půl Rimmer" s jednou paží a pouhými třemi kroužky pro stavy ohrožení, kdy nebyl čas provést "Plného Rimmera."
"Svolení uděleno," řekl Rimmer a odpověděl na Listerovo zasalutování pětikroužkovým Plným Rimmerem.
"Pane..."
"Ano, Listere?"
"Existuje možnost nechat se přeřadit do jiné směny?"
"Proč?"
"Při vší úctě, pane, domnívám se, že jste mentálně poněkud nevyrovnaný."
"Sedněte si," zavrtěl Rimmer hlavou. "Vždycky se najde někdo takový, že? Jeden filuta. Jeden Šašek. Jeden imbecil."
"Ano, pane," souhlasil Lister, "ale většinou není ve vedoucím postavení, pane."
Smích.
Byla to ošidná situace. Vzpoura, ztráta respektu. Bylo nutné ji zadusit, zničit ji v zárodku. Jeho kniha pojednávající o "vůli k moci" o tomhle mluvila naprosto jednoznačně. Abyste rozdrtili menší vzbouření, je třeba vybrat si vůdce: nejtvrdšího, největšího, nejsilnějšího. A ponížit ho. Ostatní půjdou jako ovce.
Netvařte se vztekle. Usmívejte se. Skutečná, opravdová moc se nevyjadřuje přímo, je zdrženlivá.
Rimmer se usmál. Muži se pomalu přestávali smát.
Výborně. Je čas udeřit.

Bez varování se otočil a ukázal na jednoho z nich: "Ty! Vstaň!"
Muž s obličejem jako měsíční kráter vztyčil svých sto dvacet kilo do výše. Rimmer sestoupil ze stupínku a pomalu, nenuceně k němu kráčel. Zadíval se do jeho malých, černých žraločích oček, na plešatou kulatou hlavu, na dlouhé zcuchané chlupy v nosních dírkách. Byl o dobrého půl metru vyšší než Rimmer. A Rimmer byl vysoký.
"Co to žvýkáš?" řekl Rimmer po vhodně zvolené porci ticha.
"Tabák."
"Tabák?" Úsměv.
"Jo." Vzdor.
Rimmer se usmál, přikývl a rozhlédl se po učebně.
"Doufám, že jsi přinesl dost pro nás pro všechny." Ostatní se zasmáli. Byli při Rimmerovi. "No?"
"Nee." Lehké rozpaky.
"Nee, pane." Vítězství! "Vyplivni to."
Rozložitý muž ještě několik vteřin zamyšleně žvýkal. Potom náhle vyplivl protáhlý hnědý chrchel, který s plesknutím přistál na vycíděné špičce Rimmerovy levé boty.
Rimmer se na svou levou botu dlouze zadíval a potom pomalu zvedl hlavu:
"Respekt některých lidí jsem již získal. Vidím, že s tebou to bude chvíli trvat. K zemi a padesát kliků, pane."
"Pft," řekl rozložitý chlap a druhý proud zpola rozžvýkaného tabáku zasáhl Rimmerovu pravou botu.
Rimmer se pohupoval na patách, pokyvoval hlavou a pořád se usmíval.
"Dobře. Fajn," řekl přívětivě, "myslím, že to by stačilo. Směna skončila."
Směna Z se pomalu začala trousit z učebny
"Mimochodem..." zavolal Rimmer na žvýkače tabáku. Když se muž napůl otočil, Rimmer se zvedl do vzduchu a s výkřikem kamikadze se obtočil pažemi a nohama kolem rozložité mužovy postavy, načež se společně zřítili do uličky mezi židle.
Když Lister opouštěl učebnu, Rimmerova hlava rytmicky dopadala s úderem na desku lavice.
BUM.
"Dobře," říkal Rimmer.
BUM.
"Na tvé reakci..."
BUM.
"...není nic špatného."
BUM.
"Jen mě to zajímalo."
BUM.
"Tak ty rád žvýkáš tabák, co?"
BUM
"To je absolutně v pořádku a naprosto báječné."
BUM.
"Možná bys uvítal, kdybych zaběhl dolů do zásobovacího a nakoupil ti, aby ti nedošel."
BUM.
"Myslím, že teď omdlím."
BUM.
BUM.
BUM.

jedenáct Všichni se shodli, že to byl nádherný pohřeb, ale nikdo z něj neměl takovou radost jako sám nebožtík.
"Vůbec vám neumím vypovědět, jak je skvělé, když je člověk mrtvý," říkal každému, kdo byl ochoten naslouchat.
"Vyřešilo to všechny mé problémy."
Všichni z jedenácti tisíc sto šedesáti devíti členů posádky, kteří nebyli ve službě, se tísnili v obrovské lodní kantýně.
McIntyre seděl u stolu v čele místnosti, před sebou měl veliký dort v podobě rakve s vlastní postavou z marcipánu a poslouchal, ego nabobtnalé, jak na něho kamarádi důstojníci pějí chválu.
Saunders byl ke své velké osobní úlevě konečně vypnut, a třebaže zpočátku vznikly jisté pochyby o možnosti hologramově oživit člověka, který se zabil sám, utišily se, když byly odhaleny důvody McInteryovy sebevraždy.
McIntyre povstal za bouřlivého potlesku a prstem si ukázal na písmeno "H", jež mu zdobilo hologramové čelo, zatímco víc než osm tisíc lidí dupalo a cinkalo do vinných skleniček vidličkami a lžícemi.
"Především bych chtěl poděkovat Kapitánce za její řeč plnou chvály: byla velmi lichotivá a hluboce dojímavá, takže stála za ten čas, který jsem věnoval jejímu napsání."
Kantýnou se rozburácel mohutný smích a McIntyre se šťastně usmál.
"Mám-li hovořit ve vážnějším tónu, vím, že se říká, že jsem spáchal sebevraždu. Rád bych se pokusil vysvětlit, proč jsem to udělal..."
McIntyre začal mluvit o svých dluzích z hazardních her. Do dluhů upadl během lodních opušťáků v barech na Phoebe, Dione a Rhee, kde hrál "Trubku".

"Trubka" byl zakázaný krvavý sport, který spočíval v zápase na život a na smrt mezi dvěma speciálně cvičenými bojovými druhy venušských hlemýžďů. Divocí, hrůzu nahánějící plži s ručně přibroušenými růžky bojovali v čtvercové aréně velikosti asi půl čtverečního metru a sázky se uzavíraly na konečného vítěze. Slovo "konečného" bylo důležité: jediný útok venušského bojového hlemýždě mohl trvat i tři hodiny a celá bitva často zabrala celé dny. Hlasitě se dohadující diváci byli mezitím čím dal opilejší a uzavírané sázky čím dál divočejší. Při hraní "Trubky" jste mohli přijít o spoustu peněz. A McIntyre o spoustu peněz přišel. McIntyre připustil, že šlo o krutý a nesmyslný sport, který toho hodně vypovídá o lidské nelidskosti téměř ke všemu, k čemu mohou být lidé nelidští. Ale vzrušení z pohledu na dva zabijácké hlemýždě pomalu proti sobě útočící v betonové aréně, řev davu, když jeden z hlemýžďů začal krvácet a druhý zalezl v závěru na celé hodiny do své ulity... inu, museli byste být při tom, abyste tomu uvěřili.
Než se nadál, měl McIntyre dluhy, které téměř pětkrát převyšovaly jeho roční příjem. V zoufalství, aby zaplatil ganymedské mafii, která provozovala hlemýždí arény, si vzal velkou půjčku od Zlaté vzájemné pojišťovny a Společnosti půjček pro potřebné, kterou, jak se ukázalo, rovněž provozovala ganymedská mafie. Když půjčku podepisoval, tak to nevěděl, ale roční úrokové procento (RUP) bylo stanoveno ve výši devět tisíc osm set procent. Paragraf smlouvy, který tuto dohodu specifikoval, posunul termín "petit" do úplně nových dimenzí.
Celý paragraf byl ukryt v mikrotečce, která byla součástí tečky nad "i" na třetí stránce smlouvy o půjčce ve větě: "Gratulujeme, právě jste se stal(a) Členem Zlaté rodiny."
Když s překvapením zjistil, že první měsíční splátka je asi sedmkrát větší než původní půjčka, všechny ostatní peníze vsadil a přisel o ně rovněž.
McIntyre napsal Společnosti dopis, v němž vysvětlil svoji situaci, a během cesty Červeného trpaslíka po Saturnových satelitech došlo k výměně několika stále ostřejších dopisů. Nakonec McIntyre souhlasil, že se setká se zástupci vedení firmy, až loď zakotví nad Mimasem, aby s nimi probral plán na splacení dluhu.
Náležitě, přesně podle dohody, si prvního večera na oběžné dráze kolem Mimasu McIntyre oblékl vycházkovou uniformu a vešel do recepce mimaského Hiltonu, kde se setkal s třemi džentlmeny, zástupci Zlaté vzájemné pojišťovny a Společnosti půjček pro potřebné, kteří dorazili do jediného mimaského pětihvězdičkového hotelu mávajíce průmyslovými nůžkami na plech.
Tam před očima hotelových hostů, kteří nenuceně popíjeli kávu a jedli koláčky se sraženou šlehačkou, byl McIntyre přinucen sníst svůj vlastní nos.
Než se rozhodl zkusit nový plán splátek, potřeboval být ještě chvíli přesvědčován, až nakonec ochotně přistoupil na super akční nabídku Zlaté vzájemné pojišťovny a Společnosti půjček pro potřebné s pracovním názvem "Zaplať dnes do večera a nepřijdeš o život".
Napůl šílený hrůzou se odpotácel do své kanceláře na Červeném trpaslíkovi, stručně vysvětlil své nesnáze fíkusu a zabil se.
Krásné na tomto schématu bylo, že jako hologram byl nyní v naprostém bezpečí před jakoukoli pomstou. Mohl pokračovat ve svém životě, mrtvý a bez problémů. Právě proto vyprávěl všem, kteří chtěli naslouchat, jak úžasné je být mrtvý a jak to vyřešilo všechny jeho problémy.
McIntyre zakončil svou řeč poděkováním všem za jejich porozumění a laskavá slova a uzavřel parafrází Marka Twaina: "Pověsti o mé smrti," řekl, "ani trochu nepřeháněly." Z osmi tisíců shromážděných ten vtip pochopilo jen pět lidí a ani jeden z nich se nezasmál. Nerozuměl mu ani sám McIntyre: doporučil mu ho lodní metafyzický psychiatr, který ho ujistil, že sklidí "velký smích".
Po přípitku Kapitánka, malá zavalitá Američanka, kterou potkala smůla, že se narodila s příjmením "Tchahounová", pronesla krátkou, ale o to nudnější řeč, v níž uvítala nové brance na palubě a nastínila plán cesty na Triton a zpátky. Potom se posadila, čímž dala signál k odstartování McIntyreovy posmrtné diskotéky.

Předimenzovaný systém reproduktorů vibroval a celý se třásl pod dunivými zvuky reggae hip-hop-a-billy od skupiny, která byla před pěti lety dva týdny v kurzu.
Na tanečním parketu postávalo dva tisíce členů posádky. Kolébavě se pohupovali a potili se, zatímco ostatní seděli u stolů, u nichž se potili a popíjeli.
Třebaže nebyli na palubě ani dva dny, stačilo to, aby se navzájem našli všichni chudáci, syčáci a darmošlapové. Spřízněné duše spolu posedávaly u hlučných stolů, imbecilně spolu tlachaly a pořádaly závody v pití. Podobně se nějak dali dohromady všichni snaživci toužící po kariéře, popíjeli nízkoalkoholické bílé víno nebo minerálku, aby si udrželi štíhlou linii, a náruživě rozebírali pracovní problémy.
Všichni kromě Phila.
Phil Burroughs se shodou okolností dostal do Listerovy skupiny. Phil byl vysokoškolák z univerzity, měl seriózní vědecké zájmy, ale přesto se nechal na dva roky naverbovat. Trvalo mu celých čtyřiadvacet hodin, než si uvědomil, že se přidal ke špatné skupině a nemá s lidmi, s nimiž tráví večer, absolutně nic společného. Petersen mu mezitím vylil do kapsy saka půllitr piva.
"To je moje pivo! Co to, sakra, děláte?" vykřikl Phil.
"Takhle já říkám," rozzářil se Petersen okouzlujícím úsměvem, "že jsi na řadě, kámo."
Phil vstal a dopotácel se k baru. I když jich bylo u stolu pouze pět - Lister, Petersen, Chen, Selby a on sám -, řekli mu, aby objednal dvacet půllitrů. Z nějakého důvodu, který nechápal, sestávala každá runda ze čtyř piv. "Šetří to podrážky," vysvětlil mu Petersen. Zdálo se, že nezáleží na tom, jestli pít chcete nebo ne. Při každé rundě žádal Phil bílé víno s nízkým obsahem alkoholu a vždy mu přinesli čtyři půllitry japonského ležáku s čepicí pěny. S jistotou věděl, že Chen s Peter-senem mu přinejmenším dva půllitry ze čtyř štípli, ale vůbec mu to nevadilo; jeho limitem byli tři půllitry za

večer a teď už jich měl sedm.
Tři naprosto stejní barmani se ho zeptali, co si dá. Objednal dvacet piv, položil si hlavu do pivní kaluže na barovém pultu a okamžitě tvrdě usnul.
U stolu zatím Lister dovyprávěl historku o tom, jak se dostal na palubu. Přizdobil ji jen nepatrně. V jeho podání ho například obě členky Pobřežní hlídky svedly v budce fotografického automatu, a proto prý má na pasové fotografii lehce zaskočený výraz.
Přišla řada na Petersena. Na Mimas přiletěl na lodi s nukleárním odpadem, která se jmenovala Pax Vert, svůj odporný náklad vypustila na Saturnův měsíc Tethys a nyní se vracela zpátky na Zemi. Petersen se pokusil pokračovat v cestě sluneční soustavou na Triton, kde si koupil dům. Jak vysvětloval, Triton je na samém okraji sluneční soustavy a čtyři miliardy kilometrů daleko od Země, takže ceny domů tam jsou přijatelné. Za pouhé dva tisíce librodolarů si Petersen koupil pětadvacetipokojový palác s dvanácti koupelnami a squashovým 0-G hřištěm v suterénu.
"Napřed jsem si myslel, že je to nějaký divný," řekl a ukazoval Listerovi kresbu, kterou mu poslala realitní agentura, "ale podívej: není to nádherný?"
"Fotku ti neposlali?" zeptal se Lister a přimhouřil oči.
"Ne, v metanový atmosféře se nedá fotit."
"Chceš říct, že tam ještě nenainstalovali kyslík?"
"Ne. Budu muset chodit kolem domu ve skafandru. Ale právě proto to přijde tak levně!" Rychle do sebe hodil dva půllitry. "Měl by ses tam přestěhovat. Hned vedle mě je pozemek asi pět tisíc čtverečnejch kilometrů. Říkám ti: je to skvělá investice. Během deseti, dvanácti let mají v plánu kyslík nainstalovat. Umíš si představit, co to udělá s cenou domů, jakmile se tam bude dát dýchat? Vystřelí nahoru jako raketa, hochu!"
Lister se na něho zadíval. Myslí to vážně? Ale ano, myslí.
"Hele, poslouchej," pokračoval Petersen. "Víš, že Triton je sedmej měsíc v celý sluneční soustavě, kterej se otáčí na opačnou stranu než planeta, kolem který obíhá?" Petersen tento vědecký poznatek demonstroval otáčením vlastní hlavy a máváním půllitru v kruhu na opačnou stranu. Řídký, bublinkatý ležák šplíchal v kaskádách na stůl, který byl už stejně celý politý.
"Možná," řekl Lister, který začínal mít vážnou starost, jestli Petersen nemá švába na mozku, "ale to ještě není důvod, abych si tam kupoval barák."
"To je pravda," souhlasil Petersen, "ale když někdo přijde na návštěvu, je to skvělý téma na vyprávění."
Hudba se změnila, své číslo zpíval Johnny Kolinski: Opři si o mě svý kozičky. Byl čas na vzájemné ocicmávání.
Nastalo hlasité vrzání židlí, jak lidé vstávali, a muži si odváděli partnerky na už tak zcela přeplněný taneční parket.
Obrovské mnohoúdé zvíře se vlnilo, přelévalo a splývalo, přičemž se stahovalo a zase bobtnalo do jemného rytmu hudby.
Lister náhle zjistil, že je u stolu sám, zatímco ostatní se ztratili ve vlnicím se, pulzujícím davu flirtujících těl.
Přimhouřenýma očima se opilecky rozhlédl po nedozírném prostoru diskotéky. Tolik lidí. Lidí, kteří spolu tančí, dotýkají se, smějí se, mluví, líbají se.
Tolik lidí.

Za pouhých sedm měsíců budou všichni do jednoho mrtvi.

dvanáct

O pět měsíců později Lister tupě zíral z kulatého lodního okna přespávací buňky a nic neviděl. Jen pár velice vzdálených hvězd a strašnou spoustu černočerné prázdnoty. Byl to dost stejný výhled, jaký měl celých posledních jednadvacet týdnů. Zprvu to v něm vzbuzovalo hrůzu. Potom se z toho postupně stala obyčejná nuda. Potom strašná nuda. Pak příšerná nuda. A teď to bylo něco ještě horšího než příšerná nuda, dokonce horšího než příšerně hrůzostrašná nuda; slovo se pro to muselo teprve vynalézt. Říkal si, že to dokonce ještě víc otupuje mozek a je to příšernější, hrůzostrašnější nuda, než strávit celou noc v kině sledováním dvanáctihodinového nepřetržitého promítání filmů Petera Greenawaye.
Kdybyste šli do Britské knihovny a všechna slova v každé knize vyměnili za slovo "nuda" a potom všechny ty knihy přečetli nudním monotónním hlasem, dostali by ste dost přesnou představu o Listerově životě na palubě Červeného trpaslíka.
Pohlédl na hodinky. 19.50 lodního času. Čekal, až se objeví Petersen a půjdou spolu dolů do havajského baru Copacabana, aby tam strávili večer přesně týmž způsobem jako sto třicet tři večerů z předešlých sto čtyřiceti sedmi: pitím nesmírně propracovaného koktejlu "Zemětřesení San Franciska" z plastikových pohárků ve tvaru kokosového ořechu spolu s Chenem a Selbym, kterým se stejně jako jim dvěma během té doby nepodařilo seznámit se s žádnými zajímavými ženami. Nebo ještě spíš se zajímavými ženami, které by měly zájem o ně.
Ač byl jeho společenský život nudný a příšerně monotónní, Lister na beton věděl, že je přinejmenším čtyři sta čtyřiasedmdesátkrát zajímavější než práce ve směně Z pod Rimmerovým vedením.
Rimmer seděl u svého psacího stolu se sklopnou deskou pod růžovým svitem stolní lampičky a s paletou vodových barev si vyráběl časový "rozvrh učiva" k přípravě na svoji astronavigační zkoušku.
Celkem se už o složení zkoušky pokusil jedenáctkrát. Devětkrát dostal známku "F", která značila propadnutí, a při dvou příležitostech obdržel "X" za neklasifikovanou práci.
Ale vytrval. Každý večer trávil pod růžovým svitem své lampy. Každý večer uždiboval z hromady materiálů, jež se tyčila do výše mrakodrapu a v nichž měl na jednotlivých listech poznámky ke svému opakování. Uždiboval a snažil se

strávit malá sousta poznání. Malá sousta, která se mu příčila v hrdle a nechtěla sklouznout dolů. Jako by chtěl sníst chomáčky bavlny. Ale vytrval. Rimmer se chtěl stát důstojníkem. Bolestně po tom toužil. Překypoval touhou. Nebyla to ta nejdůležitější věc v jeho životě. Byl to celý jeho život.
Mít tu možnost, rád by si vydloubl obě oči, jen kdyby se mohl stát důstojníkem S potěšením by si probodl obě uši zároveň dvěma rozpálenými jehlami, aby se potkaly uprostřed jeho mozku, nebo bosý na rozžhavené lávě stepoval na titulní píseň z alba Dvaačtyřicátá ulice a zároveň poskytoval orální sex orangutannímu samci s pochybnou osobní hygienou, jen kdyby za to dosáhl onoho jediného, stále unikajícího zlatého prýmku astronavigačního důstojníka čtvrté třídy.
Napřed ale musel udělat něco mnohem náročnějšího, mnohem nemožnějšího a mnohem nepříjemnějšího. Musel složit astronavigační zkoušku.
Narodil se před jednatřiceti lety na Io, jednom z Jupiterových měsíců, jako nejmladší ze čtyř bratrů. Frankovi jen o chlup unikla možnost stát se nejmladším kapitánem Vesmírných sborů. John se stal nejmladším kapitánem Vesmírných sborů. Howard uzavřel studia jako třetí nejlepší student Akademie a nyní pracoval v Houstonu na planetě Zemi jako zkušební pilot nové generace Zipsů létajících poloviční rychlosti světla.
"Hoši moji," říkávala jejich matka, "vy moji chytří, chytří hoši. Johnny je kapitán, Frankie první důstojník, Howie zkušební pilot a Arnold... Arnold je čistič automatů na kuřecí polévku. Kdyby šlo zažaloval spermii, zažalovala bych spermii, která tě zrodila."
"Dokážu to, mami. Jednoho dne se stanu důstojníkem."
"A toho dne," říkávala matka, "satan bude rajtovat na splašené kobyle."
Kdyby Rimmer nebyl tak zapálený snaživec, mohl by si tu prostou pravdu uvědomit: zkrátka se do Vesmíru nehodil. Nehodil se na to.
Uvědomil by si, že ho ani v nejmenším žádná astronavigace nezajímá. Ani kvantová mechanika. Ani žádná jiná z těch věcí, o něž se měl zajímat, aby složil zkoušku a stal se důstojníkem.
Třikrát neuspěl u zkoušek na Akademii. A tak se jednoho večera po přečtení životopisu Horatia Nelsona přihlásil jako pouhý třetí technik na jednu obchodní loď s touhou rychle postoupit na žebříčku hodností, složit astronavigační zkoušku nezávisle a dosáhnout tímto způsobem svého cíle: zářivých zlatých prýmků důstojníka.
To bylo před šesti lety. Šest dlouhých let na Červeném trpaslíkovi, během nichž z pouhého třetího technika povýšil na pouhého prvního technika. Jeho bratři mezitím pokračovali v kariéře a postupovali po pyramidě velitelských funkcí. Jejich úspěch ho naplňoval takovou hořkostí a žlučovitostí, že dokonce i pouhá vánoční pohlednice od jednoho z nich - ho proměnila v ubohou hromádku žárlivého neštěstí.
Nyní zde seděl pod růžovým svitem své studentské stolní lampičky ("Snižuje námahu očí! Zvyšuje soustředění! Napomáhá retenci!" hlásal vychloubačný inzertní slogan výrobce) a chystal se jít k astronavigačním zkouškám potřinácté.
Opakování mu lezlo příšerně na nervy a pokládal je za tak vyčerpávající, nepříjemné a nechutné, že jako většina lidí, kteří jsou vystaveni úkolům, jež nenávidí, si se stále dokonalejší vynalézavostí vypracovával způsoby, jak nic nedělat, a přitom se chovat, jako by vše potřebné dělal.
Rimmer teď vlastně dokázal tři měsíce poctivě opakovat, a přitom se vůbec nic nenaučit.
První týden studia vždy věnoval konstrukci časového rozvrhu opakování učiva. Ve škole býval Rimmer vždycky nejšťastnější, když pastelkami vybarvoval zeměpisné mapy: pod jeho láskyplnou rukou získávaly evropské ledovce jemné modré stínování, podzemní naleziště křemičitanů na Ganymedu dostávaly s trpělivou snaživostí centimetr po centimetru podobu jasné dynamické žluti a oblasti ztuhlého metanu na Plutu se postupně vybarvovaly do přitažlivě svůdné zelené. Až do třinácti let byl v zeměpise bez výjimky nejlepší ve třídě. Potom už začalo byt nezbytné, aby člověk předmětu rozuměl, a Rimmerovy známky se střemhlav propadly do temných hloubek "F", což značilo "neprospěl".
Svou lásku ke kartografii přenesl na výrobu rozvrhů učiva. Strávil cele týdny trpělivým úsilím, s nímž plánoval, rozvrhoval a vytvářel schéma opakování učební látky, které po skončení představovalo menší umělecké dílo. Každá hodina dne byla rozdělena na tři různé fáze učení, z nichž každá byla označena jeho láskyplným, jemně stínovaným písmem; jednotlivé dílky potom vybarvil vodovými barvami, přičemž pro každý předmět použil jinou barvu, a jak se čas zkoušky blížil, získávaly barvy postupně stále odvážnější a naléhavější odstíny. Výsledným efektem bylo, jako by se přes výkres velikosti plakátu z krémového velínu rozprskla a rozstříkla myriáda maličkých duh.
Byl v tom jediný háček: jelikož výroba rozvrhu většinou zabrala sedm až osm týdnů a někdy i víc, ve chvíli, kdy ho Rimmer dokončil, byla už zkouška za dveřmi. Musel potom nacpat tři měsíce opakovaní astronavigace do jediného týdne. Zachvátila ho téměř ochromující panika, a tak se rozhodl obětovat první dva dny závěrečného týdne výrobě nového rozvrhu. Tentokrát pro člověka, který musel vměstnat tři měsíce opakování do pěti dnů.
Jelikož do pěti dnů se nyní musela vejít tříměsíční práce, jako první byl vypuštěn spánek. Aby se připravil na tvrdý čtyřiadvacetihodinový denní rozvrh beze spánku, strávil Rimmer celý první den ze zbývajících pěti v posteli: musel být výjimečně, dokonale svěží, aby dokázal vtěsnat tři měsíce opakováni do čtyř krátkých dnů.
V době, kdy příští den ráno vstával, se cítil nevysvětlitelně unavený a brzy začal brát dvojité extrasilné kofeinové tabletky. V poledne už byl předávkovaný a musel si zajít do lodního zdravotního oddělení pro sedativa, která by mu pomohla zklidnit se. Po sedativech usnul a probudil se příštího rána, takže mu zbývaly pouhé tři dny. Vzrostla v něm úzkost, která ho natolik ochromila, že se téměř nemohl hýbat. Do každého dne potřeboval zhustit měsíc opakování.
V té chvíli začal kouřit. Z celoživotního nekuřáka se stal člověk, který kouří čtyřicet denně. Celý den strávil chozením po pokoji, kouřil tři až čtyři cigarety zároveň a občas se zastavoval, aby si prohlédl tituly knih ve své knihovničce. Nemohl se rozhodnout, kterou má začít číst jako první, a spolykal dvojnásobek doporučené dávky tabletek na

odčervení psů, o nichž se mylně domníval, že obsahují amfetamin.
Když si uvědomil, že takhle se nikam nedostane, pokusil se zbavit duševní tísně tím, že strávil večer v ústraní některé z tišších hospůdek na Červeném trpaslíkovi. Tak seděl pod plastikovými dubovými trámy v hospodě "U šťastného astráka", ucucával malé pivo a úporně se snažil být veselý a naprosto uvolněný. Po dvou malých pivech a třech hodinách relaxace, z niž mu bylo nevolno kolem žaludku, se vrátil do spací kóje a půlku noci probděl, přičemž se modlil k Bohu, v něhož nevěřil, aby se stal zázrak.
Předposlední den před zkouškou, zničený kombinací úzkosti, nikotinu, kofeinových tabletek, alkoholu, na který nebyl zvyklý, pilulek na odčervení psů a celkového vyčerpání, spal až do hlubokého odpoledne.
Po dlouhém vyděšeném výkřiku si uvědomil, že celý den je totálně odepsaný, a zbytek odpoledne strávil nákupem tří nejlepších budíků, jaké se dají koupit. To většinou zabralo asi pět nebo šest hodin a do své přespávací buňky se vrátil vyčerpaný, ale s vědomím, že je plně připravený na poslední den opakování před zkouškou.
Vzbudil se ráno v půl páté, zacvičil si, osprchoval se, posnídal a poté zasedl k přípravě skutečně posledního opakovacího rozvrhu, v němž musel vměstnat tři měsíce opakování do krátkých dvanácti hodin. Jakmile byl hotov, vzdal to a vrátil se do postele. Možná nebude vědět vůbec nic o astronavigaci, ale přinejmenším bude na zítřejší zkoušku svěží.
Právě proto Rimmer u zkoušek propadal.
Právě proto devětkrát dostal _F"jako "neprospěl" a dvakrát "X" jako "neklasifikován". První "X" obdržel, když se mu skutečně podařilo získat nějaké amfetaminy, dostal křeče a po dvou minutách u zkoušky zkolaboval; a druhé "X" přišlo, když ho zachvátila taková úzkost, že ho to podvědomě donutilo popřít vlastní existenci a napsat na každý list s otázkami pětsetkrát větu "Jsem ryba". Dokonce šel požádat o papír navíc. Nejotřesnější na tom bylo, že se domníval, že si vedl docela dobře.
Tentokrát to ale bude jiné, pomyslel si, když za stolem fialově vybarvoval všechna políčka opakování kvantové mechaniky v diagonálních liniích pařížské modři na okrově žlutém pozadí, zatímco Lister tupě zíral z kulatého lodního okna.
Do místnosti hlučně vpadl Petersen a provedl svoji tradiční parodii plného dvojitého Rimmera, která končila tím, že si dal několikrát facku a praštil sebou o zem. Když to Lister viděl poprvé, připadalo mu to salutování legrační. Teď to ale bylo podvěstěpadesátédruhé a pomalu to začínalo ztrácet půvab.
Lister s Petersenem pak postotřicátečtvrté odešli do havajského baru Copacabana. Tentokrát však Lister provedl něco neuvěřitelně hloupého.
Zamiloval se.
Beznadějně a nenapravitelně se zamiloval.

třináct Na třetí řídící důstojnici Kristině Kochanské ho zaujala tvář. To bylo první, čeho si na ní Lister všiml. Nebyla to krásná tvář. Ale byla hezká. Nebyla to tvář, kvůli níž by šly prolévat krev armády. Možná jedna četa nebo půlka roty. Tedy - dokud se neusmála. Když se usmála, v očích ji zaplálo jako ve výherním automatu, když vyhrajete prémii. A Kristina se usmívala často.
Ten úsměv by Lister možná ještě přežil. Ale když zjistil, že ten úsměv souvisí se smyslem pro humor, byl nenapravitelně ztracen.
Oba stáli u barového pultu ve frontě na pití a Lister se na ni díval způsobem, jako by se na ni nedíval: sledoval ji v zrcadle za barovým pultem, v odrazu své sklenice s pivem, přes rameno, jakoby se díval na Petersena, na strop kousek nad její hlavou a pouze chvílemi, neboť jen to bylo dovoleno, přímo na ni. Zmocnila se ho úzkost, když k ní přistoupil opálený důstojník v bílé uniformě, který se s ní očividně znal, a dotkl se jejího ramene. Poklepal ji na rameno, jako by to byl nějaký úplně obyčejný člověk. Listera to opravdu rozčililo.
Opáleny důstojník v bíle uniformě si všiml knihy, která jí vyčnívala z kapsy černého saka. Lister si jí všiml také. Její titul zněl Učíme se Japonsky a autorem byl dr. P. Brewis.
",Učíme se japonsky'?" pohrdlivě odfrkl důstojník. "Ty mi něco povídej o snobárně!"
To, co odpověděla, Listera úplně odrovnalo.
"Snob?" přiložila si dlaň k ňadrům. "Wataši?"
Lister neuměl japonsky ani slovo, ale správně uhodl, že jde o variaci obdobného žertu s francouzštinou: "Snob? Moi?"
Důstojník na ni jen tupě zíral.
Podali ji pití. Vrátila se na své místo, zatímco Lister se pořád ještě snažil vymyslet, co by řekl, aby s ní zapředl rozhovor.
Petersen celou další hodinu mlel o zásobovací stanici na Mirandě, měsíci Uranu, kde by se měl Červený trpaslík zastavit za sedm týdnů, aby si doplnil zásoby. Měla to být jejich jediná propustka z lodi mezi Saturnem a Tritonem a Petersen mu líčil, jak si to spolu užijí. Lister ho ale neposlouchal. Díval se přes přeplněný bar a snažil se vypočítat množství nápoje, které ještě zbývá ve sklenicích dívky s úsměvem jak z výherního automatu a jejich společnic, aby se s ní potkal u pultu přesně ve chvíli, kdy tam přijde, a nenuceně se jí zeptal, co si dá.
Koho se to snažil oblbnout? Jak se může člověk někoho zeptat, co si dá, aniž by to znělo jako: "Chci ti ho tam strčit?"
Kdyby do ní nebyl blázen, nebyl by to problém. Lister nikdy neměl potíže požádat ženu o schůzku, ovšem za předpokladu, že po ní nešílel. Když šílel, což se nestávalo zrovna často, veškerý jeho vtip a šarm připomínaly německého ovčáka po mozkové operaci.
Kristina vstala a vydala se k baru. Lister vstal také. Vyměnili si úsměv, objednali si pití a vrátili se každý ke svému stolu.
Do prčic. Kurva. Do hajzlu.

Kristina opět vstala.
Teď je řada na mně," řekl Petersen a vstával. Lister ho vtlačil zpátky na židli a šel k baru. Tentokrát si vyměnili úsměv a úsečné "Ahoj", objednali si pití a zase se vrátili ke svým stolům.
Do prčic. Kurva. A ještě jednou do hajzlu.
Sotva se posadila, už vstávala znovu. Sklenice obou dívek byly plné.
Jde pro buráky, pomyslel si Lister.
"Nechceš buráky?" zeptal se Petersena.
"Ne, díky."
"Zajdu pro ně."
Opět spolu stáli u baru. Znovu si vyměnili úsměvy. Potom se Kristina představila a požádala ho o schůzku.

A tak to začalo.
Z Listera se stalo chodící klišé. Smysly měl zjitřené, takže i zkažený recyklovaný vzduch na lodi mu najednou připadal svěží jako jarní vánek. Přestal jíst. Přestal pít. Začaly k němu promlouvat texty populárních písniček Zázrakem začal lépe vypadat; slyšel, že se něco takového stává, ale nikdy tomu doopravdy nevěřil Vstával dřív, než mu zazvonil budík - to bylo něco neslýchaného. Začal ho okouzlovat výhled z kulatého lodního okénka.
A jeho tvář získala tři nové výrazy. Tři výrazy, které ukradl jí. Tři výrazy, které u ní obdivoval. Nebyl si vůbec vědom, že by je napodoboval, a určitě si neuvědomoval, jak přihlouple vypadá, když je nasadí. Ale i kdyby si to uvědomoval, bylo by mu to jedno. Protože třetí řídící důstojnice Kristina Kochanská, známá též jako "Kotě" nebo "Andi" (zkratka z Andílka), též jako "Krissie" a taky jako "K.K.", "Kulihrášek"a pod spoustou dalších přezdívek, jejichž výčet by byl neúnosně dlouhý, do něho byla šíleně, nepředstavitelně zamilovaná.
Listerův nejoblíbenější film všech dob byt Život je krásný Franka Capry, a aby všechno bylo naprosto dokonalé, byl to zároveň nejoblíbenější film i Kristiny Kochanské. Seděli na posteli - Kristininu spolubydlící Barbaru vyhnali znovu do lodního kina -, jedli párky v rohlíku topící se v hořčici a na videoobrazovce přespávací buňky sledovali třetí večer po sobe Život je krásný.
Uprostřed scény, v níž umírá otec Jimmyho Stewarta, se Lister náhle přistihl, že poprvé v životě mluví o smrti vlastního otce.
Nebyl to pochopitelně jeho skutečný otec, ale bylo mu tehdy teprve šest let a nevěděl, že ho adoptovali. Byl nádherně horký den uprostřed léta a šestiletý Lister dostal od všech spoustu hraček a dárků. Bylo to lepši než o Vánocích.
Pamatoval si, jak si tehdy přál, aby umřelo ještě pár lidí a on si mohl zkompletovat Lego.
Kristina ho držela za ruku a poslouchala.
"Babička se mi to snažila vysvětlit. Říkala, že odešel a že se už nevrátí. Chtěl jsem pochopitelně vědět, kam to šel, a ona mi řekla, že je strašně šťastnej a že odešel tam, kam moje zlatá rybka." Lister si s nepřítomným výrazem hrál se svými spletenými dredy "Myslel jsem teda, že ho spláchli do záchodu. Strkal jsem hlavu do misy a mluvil s ním. Myslel jsem si, že je hned za ohybem odpadu. Nakonec mě poslali k dětskýmu psychologovi, protože mě našli s hlavou v míse, jak mu čtu fotbalový výsledky."
Listerovi to nikdy nepřipadalo legrační. Když ale Kristina Kochanská vybuchla smíchy, začal se smát s ní. Jako by z něj vyrazil gejzír. Čehosi se zbavil. A když spolu leželi v posteli plné drobků, vzájemně se objímali a chichotali se jako pitomí - třebaže spolu chodili pouze tři a půl krátkých týdnů -, Lister věděl s jistotou větší, než jakou poznal kdykoli předtím, že spolu zůstanou navždy.

čtrnáct V sedmém měsíci ve vesmíru, zatímco Rimmer seděl u sklopné desky svého psacího stolu v růžovém svitu studentské lampy, Lister tupě vyhlížel kulatým okénkem z přespávací buňky a toužil po tom, aby byl zase tak znuděný jako dřív.
Už tři týdny nechodil s Kristinou Kochanskou.
Celý románek, ono nádherné "navždy", jak si je představoval, trvalo jen o málo déle než měsíc. Potom mu jednou večer u sebe v přespávací buňce řekla, že to chce skončit. Zasmál se tomu. Myslel si, že je to žert. Ale nebyl.
Skoro dva roky chodila s jistým "Tomem" (nebo to byl "Tim"?), důstojníkem letecké navigace. Tom nebo Tim (mohl to být Tony) ji opustil kvůli flirtu s jednou brunetou z jídelny. A s Listerem začala chodit ze zklamání. Zprvu si to neuvědomila, ale když se Tom, Tim, Tony či Terry, nebo jak se ten blb jmenoval, objevil u jejich dveří, protože brunetu z jídelny nechal být, vrátila se hupky dupky k němu.
Následovaly slzy, omluvy a patetická klišé otřepaných frází: mohou zůstat přáteli; kdyby Trevora poznal, určitě by se mu líbil; přála by si být dvěma ženami, aby je mohla milovat oba dva; a tak dál až do omrzení.
Vrátila mu modrou mikinu, kterou u ní zapomněl. Vrátila mu jeho datky a nabídla, že mu vrátí náhrdelník, který ji koupil, což pochopitelně odmítl.
A bylo to.
Jenže nebylo. Protože teď byla všude s ním. Ať dělal cokoli, dělal to bez ní. Ať šel kamkoli, šel tam bez ní. Když šel na nákup, nešel nakupovat, ale šel nakupovat bez Kristiny Kochanské. Když šel do hospody, nešel do hospody: šel do hospody bez Kristiny Kochanské. Infikovala každičký kousek jeho života. Jeho mentální mapa vesmírného korábu nyní udávala všechny vzdálenosti od její přespávací buňky nebo od řídícího centra, kde pracovala. Nešel po nějaké chodbě: šel po chodbě, která se nacházela n podlaží nad nebo n podlaží pod místem, kde se právě zdržovala Kristina.
Ležel na své palandě, tupě zíral z kulatého okna buňky a toužil po znecitlivující, otupující monotónnosti, jakou byl

zvyklý prožívat o pouhé dva měsíce dříve.
Jedinou úlevu ze smutku po Kristině Kochanské představovala třídenní dovolenka na abstinenčním měsíci Uranu Mirandě, kde Červený trpaslík přistál, aby si doplnil zásoby. Tři dny pil kolu a hrál s Petersenem na videoautomatech. Petersena, který se od svých dvanácti let každý večer opíjel, výhody střízlivosti tak ohromily, že se přes noc stal zapřísáhlým abstinentem Jejich výlety do Copacabany se tudíž staly minulostí a Lister byl připraven o své poslední útočiště.
Vzdychal jako věkem sešlý pes a pozoroval Rimmera, jak tvrdě pracuje.
"Nezašel bys na skleničku?" zeptal se, ale věděl, že odpověď bude znít "ne" ještě dřív, než dořekl slovo "Nezašel".
"Ne," odpověděl Rimmer, aniž by vzhlédl.
"To mě překvapuje."
"Náhodou si dnes večer vyrazím Ale ne s tebou."
"Co tvoje opáčko?"
Rimmer se rozhodl, že se převlékne.
Poslední rozvrh tříměsíčního opakováni vyrobil za dvě hodiny. A celé čtyři hodiny denně za všech okolností pročítal učebnice, vypisoval poznámky a rozumným způsobem si opakoval. A opakování rozumným způsobem pochopitelně vyžadovalo adekvátní porci volného času.
"A kam teda jdeš?"
"Ven."
"Ale kam?"
Rimmer ho ignoroval. Hodlal večer strávit tím, že nebude stárnout. Hodlal ho strávit ve stázové kabině.
Červený trpaslík byl podobně jako většina starších lodí vybaven pro mezihvězdné cesty stázovou kabinou. Před sto lety se cestování k jiným hvězdným systémům považovalo za hospodářsky i filosoficky zajímavou záležitostí. Teď už ale ne.
Překonání těchto velkých vzdáleností zabralo i s koráby, které dosahovaly poloviční rychlosti světla, celá desetiletí. Jelikož nezbytná potřeba je matkou vynálezů, byla vzápětí vynalezena stázová kabina. V podstatě šlo o spolehlivě fungující stav bezvědomí, ale namísto kryogenního zmrazení těla a všech následných potíží s jeho oživováním stázová kabina prostě zmrazila čas.
Po své aktivaci kabina vytvořila statické časové pole; podobně jako nemohou rentgenové paprsky proniknout olovem, nemůže ani čas proniknout stázovým polem. Předmět v silovém působení pole se stává neexistující hmotou s nulovou kvantovou pravděpodobností.
Jinými slovy předmět zůstal v přesně stejném stáří, v jakém do pole vstoupil, až do doby, kdy pole přestalo působit.
Většinu nejdůležitějších základních prací pro zmrazení času a teorii stáze učinil v padesátých letech dvacátého století Einstein. Bohužel právě v době, kdy se ocitl na pokraji nového objevu, začal chodit s Marilyn Monroe a více-méně ztratil o projekt zájem. Dokonce i po skončení jejich krátkého románku se dokázal jen stěží soustředit na kvantovou teorii a větší část zbytku svého života strávil pod studenou sprchou.
Jeho poznámky k této teorii byly později objeveny a dále rozpracovány - a zrodila se stázová kabina.
Po jistou dobu se za hranice sluneční soustavy řítily vesmírné koráby plné astráků ve stázových kabinách a mezihvězdné cestování prožívalo svůj zlatý věk. Velkou naději pochopitelně představoval možný kontakt s mimozemskou inteligencí.
Jenže k němu nedošlo.
Dokonce ani s průměrně inteligentní rostlinou. Ani s hloupou rostlinou.
Nic
A vynořila se správná představa, třebaže se ji dalších dvě stě let nepodařilo prokázat, že lidstvo je ve vesmíru naprosto, totálně a nevysvětlitelně samo.
V celém vesmíru.
V celém vesmíru byla planeta Země jediná, na níž se vyskytovaly projevy života.
To bylo všechno.
Mezihvězdné cestování bylo opuštěno jako naprosté plýtvání časem. A vracející se mezihvězdní astronauti se snažili začlenit zpět do společnosti a vyrovnat se se skutečností, že mnozí z nich teď byli o padesát let mladší než jejich vlastní děti. To vedlo ke zvláštním mezigeneračním problémům, z nichž nestydatě těžil průmysl pohlednicových gratulací.

Rimmer měl klíč k jedné stázové kabině na Červeném trpaslíkovi a používal ji při každé příležitosti.
Zatímco pitomci jako Lister nebo Petersen prochcali svůj život do pisoárových žlábků v havajském baru Copacabana, on tento čas trávil ve stázové kabině ve stavu neexistence, aniž by sebemíň zestárl.
Rimmerovi to dávalo docela dobrý smysl. Vezměme si třeba dnešní večer. Netoužil dělat nic zvláštního. Dosáhl všech cílů na seznamu svých denních položek a za normálních okolností by večer jen prolenošil, nic moc by nedělal a nakonec by šel spát. Takhle však ve chvíli, kdy půjdou dnes v noci spát na své palandy, zestárne Rimmer o tři hodiny méně než Lister. Protože ty tři hodiny nebude žít: ušetří si je. Ušetří si je na dobu, až je bude opravdu potřebovat.
Skutečně, technicky vzato, nebude vůbec žít.
Stejně dnes večer nijak zvlášť žít nechtěl. Neměl na to náladu.
Jako by si dával peníze do banky, jenom místo peněz šetřil čas. Dělal to s přestávkami už pět let a ušetřil tak většinu svého volného času. V kabině strávil většinu nedělí. A pak obvykle asi tři hodiny po tři večery týdně. Pokud přišly nějaké svátky, pochopitelně svou možnost neexistovat plně využil a také odštípl starému dobrému času pár hodin

navíc.
Za pět let tak ušetřil celých tři sta šedesát devět dní. Víc než celý rok na Zemi. Za pět let prožil pouze čtyři. Třebaže mu podle rodného listu bylo jednatřicet, prakticky vzato mu bylo jenom třicet.
Občas Rimmera napadlo, že jeho pobývaní v kabině je možná právě tou příčinou, proč nemá žádné přátele, ale - jak sám sebe upozornil - pokud mít přátele znamená poflakovat se s nimi a stárnout, pak si byl naprosto jist, že žádné nechce.
Obzvlášť když výhody stáze byly tak úžasné. Často se díval v Listerově nepřítomnosti do velkého vysokého zrcadla a uvědomoval si, že ačkoli je mu jednatřicet, má pořád tělo třicetiletého muže. Jestliže se mu podaří udržet tento režim, pak v době, kdy mu podle rodného listu bude devadesát, mu ve skutečnosti bude jen bujarých osmasedmdesát.
Vymakaný, ne?

Lister se odvalil, aby se pokusil přesvědčit Petersena, že spolu půjdou chlastat. Rimmer sledoval, jak Lister odchází, potom se osprchoval, převlékl se, chrstl na sebe trochu kolínské a odešel prožit poslední den svého života jako neexistující člověk.

patnáct Poslední ráno svého života Rimmer vešel do přednáškové učebny, aby směně Z předal denní pracovní rozvrh.
"Tak, chlapi," oslovil je jako obvykle, "poslouchejte."
Celá směna Z jako vždy naklonila hlavy na jednu stranu a všichni namířili ucho ke stropu. Ale Rimmer to jako obvykle prošvihl, protože se už otáčel, aby stáhl dolů tabuli, kterou si den předtím připravil. Jako obvykle tam jeho rozvrh nebyl. Místo něj tam byl primitivně načrtnutý obrázek muže v přemrštěně obrovských botách posetých hnědými plivanci, jak souloží s klokanem, a pod tím byl stejně primitivní rukou vyvedený nápis: "Zdravíme Flusbotku, co dostal na budku!"
Nikdo se nesmál. Rimmer se rozhlédl po moři nic neříkajících tváří. Už dávno přestal reagovat na urážky, které se objevovaly na tabuli.
"Takže," řekl a zahleděl se do svých poznámek, "dnešní rozvrh: Turner, Wilkinson: dostali jsme spoustu hlášení, že přístroj 15455 vydává místo kuřecí polévky mošt z černého rybízu. Když už tam dole budete, tak na chodbě 14 alfa 12 jsou potřeba nové tyčinky Telka. Potom chci, abyste zašli dolů do příruční knihovny a provedli hygienu všech sluchátek v jazykové laboratoři. Saxon a Burroughs: budete pokračovat v malování inženýrské kantýny. A chci, aby to dnes bylo hotové. McHullock, Schmidt, Palmer: jako včera. Burd, Dooley, Pixon; prádelna na Východní alfě 555 hlásí přinejmenším dvacet čtyři nefungujících sušiček. Chci, aby do večera byly spravené a opět sušily. Také se objevily nepotvrzené zprávy, že přístroj na doutníky v důstojnickém klubu je téměř prázdný. Může to být planý poplach, ale pro každý případ: buďte, proboha, na telefonu."
Kolem hlavy mu proletěla papírová vlaštovka.
"Tak padejte. Listere, ty dnes jdeš se mnou."
Muži se začali šourat ven.
"Proč já?" zaúpěl Lister.
"Protože je na tobě řada."
Jako obvykle ještě předtím, než první muž dorazil ke dveřím, zakřičel Rimmer slogan svého týmu. Doufal, že se časem ujme:
"Pamatujte: ‚Rimmerova směna Zet - čistoty zářný květ.'"
Směna Z se mlčky vyšourala ven.

Dvě ze tří nejhorších událostí, které kdy Rimmera postihly, se mu přihodily v tento den.
Nejhorší věc, která se mu kdy stala, byla pochopitelně jeho smrt. Do té ale ještě zbývalo dvanáct hodin.
Druhá nejhorší věc se mu stala před třinácti měsíci a byla tak strašná, že si jeho podvědomí vytvořilo nové pododdělení, aby vzpomínku na ni skrylo před jeho bdělými myšlenkami. Roli v tom hrál talíř polévky.
Třetí nejhorší věc, jaká se kdy Rimmerovi stala, se mu přihodila krátce po desáté, když spolu s Listerem mířili ke koridoru 1 gama 755, aby tam pro klid Rimmerovy duše zkontrolovali, zdali je v ženských sprchách dostatek sprchového gelu.
Napřed se stalo něco strašlivého Listerovi, když tlačil svou vrzající počišťovací čtyřkolku po kovové mřížkované podlaze. Za rohem se objevil první technik Petrovitch.
Rimmer neměl Petrovitche rád. O tři roky mladší Petrovitch měl stejnou hodnost jako on a byl vedoucím směny A - nejlepší směny. Směna A dostávala samé lepší práce, skutečné, složité technické opravy, dávali do pořádku porézní obvody, a jako by toho nebylo dost, složil Petrovitch astronavigační zkoušky právě v tom termínu, kdy Rimmer prohlásil sám sebe za rybu, a čekal už jen na oficiální potvrzeni svého povýšení, kdy získá zlatou frčku a hodnost astronavigačního důstojníka čtvrté třídy. Také dobře vypadal, byl oblíbený, okouzlující a roztomilý. Když se to vzalo kolem a kolem, Rimmerovi bylo jasné, že na Petrovitchovi není nic, co by se někomu mohlo líbit.
Před několika měsíci se šeptalo, že Petrovitch je dealer drog. A Rimmer dělal všechno možné, aby ty klepy šířil. Nevěděl, jestli je to pravda, ale z celého srdce doufal, že ano. Kdykoli se cítil mizerně, bavil se představou Petrovitche, jak mu strhávají důstojnické prýmky z uniformy a odvádějí ho v želízkách. Pořád však neexistoval žádný důkaz, že je to pravda, a tak Rimmer mohl ty zlomyslné pomluvy pouze dál šířit a doufat.

"Co máte, kurva, s pípátkama? Snažím se vám dovolat už hodinu," řekl Petrovitch. "Listere, chce s tebou mluvit Kapitánka."
Rimmer vypadal ohromeně. Proč by měla chtít Kapitánka mluvit s Listerem? Za normálního chodu věcí by se Lister jako obyčejný třetí technik neměl za celou cestu s Kapitánkou vůbec setkat.
Pokud ovšem, pomyslel si Rimmer, jako by mu začalo svítat, není skutečně pořádná kurva. A kradmým kyselým pohledem na usmívajícího se Listera si Rimmer podezření, jež ho napadlo, okamžitě potvrdil.
"Proč chce mluvit právě se mnou?"
"Myslím, že ty víš proč," řekl Petrovitch, zcela postrádaje svoji obvyklou genialitu.
Lister se odporoučel k expresnímu výtahu.
"Panebože," vydechl Rimmer. "Panebože, panebože, panebože," vrtěl hlavou a nervózně pomlaskával. "Do prčic. Do prčic, do prčic."
Petrovitch se neusmíval; vydal se za Listerem, ale pak se zastavil a otočil se: "Co tady vlastně s Listerem děláš? Je pět minut po desátý."
"No a?" opáčil Rimmer.
"Myslel jsem, že ses přihlásil k astronavigačním zkouškám."
"Je sedmadvacátého října, ty pitomý chrapoune," řekl Rimmer s neskrývaným odporem.
"Ne, je sedmadvacátýho listopadu."
"Myslím, Petrovitchi, že sám dobře vím, kdy mám zkoušku, opravdu moc ti děkuji za tvoji starostlivost."
"Můj spolubydlící ji dělá dneska."
"Hollerbach?"
"Jo. Šel tam na desátou."
Rimmerovi zůstal viset v nezměněné pozici úsměv na rtech, zatímco zbytek tváře se mu prověsil jako u bladhaunda.
Podíval se na hodinky. 10:07. Párkrát si na ně poklepal a pak odešel aniž by cokoli řekl.

Sotva dechu popadaje dorazil Rimmer do přespávací buňky. Sklouznutím zabrzdil před svým rozvrhem. Očima jezdil po tabulce a hledal chybu. Žádnou nemohl najít. Celé dvě minuty. Potom strnul. Ve spěchu, aby se s konstrukcí rozvrhu nezdržoval, se mu podařilo započítat dvakrát září.
"Srpen, září, září, říjen, listopad," zněl nový Rimmerův kalendář.
Jak jsem mohl započítat září dvakrát a nevšimnout si toho? pomyslel si Rimmer a cucal si pěst. Tak to chodí, když většinu společenského života strávíte jako neexistující bytost.
Podíval se na hodinky. 10:35. Ztratil třicet pět minut z tříhodinové zkoušky.
Ovládl ho prapodivný klid.
Pořád ještě může ke zkouškám přijít, řekněme tak ve tři čtvrtě na jedenáct.
Pokud bude odpovídat krátce a výstižně, je pořád ještě možné s velkou pravděpodobností uspět. Až sem by bylo všechno v pořádku. Poněkud složitější bude nacpat cely měsíc opakováni do minus třiceti pěti minut. I do třiceti pěti minut by to bylo dost těžké, ale do minus třiceti pěti minut - inu, musíte na to jít chytře.
Jako vždy v krizových chvílích svého života si Rimmer položil otázku : "Co by udělal Napoleon?"
Něco francouzského, pomyslel si. Asi by se zakousl do croissantu a rozhodl se, že napadne Rusko. To nehraje právě v tomto konkrétním scénáři význam, rozhodl se. Co jiného... co jiného?
Vteřiny ubíhaly. Pak dostal nápad. Věděl úplně přesně, co musí udělat.
Podvádět.
Rimmer vytáhl černou fixku, svlékl si košili a kalhoty a pustil se do práce. Spočítal si, že má asi dvacet minut na to, aby si na tělo z učebnic opsal tolik látky, kolik je v lidských silách.

Šestnáct Lister nikdy předtím v řídicím centru nebyl.
Bylo obrovské.
Sítí lávek, které se mu táhly nad hlavou, pobíhaly stovky lidí. Řada programátorů v bílých důstojnických uniformách ťukala jako o závod na počítačových klávesnicích. Seděli před pestrobarevnými blikajícími obrazovkami, které byly seřazeny do několika podkov po obvodu obrovské místnosti. Robící, maličcí pomocní droidi s tříprstými pařáty zasazenými do hlavy a připojeni k motorem poháněné základně tříkloubovým hrdlem, svištěli mezi jednotlivými počítačovými terminály a přenášeli složky s daty.
Jen výjimečně se nad nepolevujícím štěbetáním stovek lidí, kteří mluvili všichni zároveň, ozval nějaký silný hlas: "Stop-start 0A3! Stop-start 0A3! Děkuju! Konečně! Stop-start 0A4! Poslouchá mě vůbec někdo?!"
Lister se držel Petrovitche, který se proplétal bludištěm naskládaných harddisků, jež byly jeden od druhého k nerozeznání, a mezi lidmi tlačícími se všude kolem nich ve snaze procpat se zpátky, ať už to jejich "zpátky" bylo kdekoli.
Vysoko nad nimi dominovala celému stropu Hollyho plešatá hlava a digitalizovaná tvář, která trpělivě odpovídala na otázky a řešila obtížné situace, přičemž zpracovávala relevantní data přicházející z jiných oblastí lodi.
Přes počítačový hardware Lister zahlédl Kristinu Kochanskou, jak zkušeně ťuká na klávesnici počítače a celá šťastná se zabývá svou prací, jako by se nic nestalo. Lister nečekal, že by zrovna provinile ronila slzy na klávesnici. Ale usmívat se? Aktivně se usmívat? To bylo oplzlé. Lister si vzpomněl, jak v jednom z Rimmerových výtisků časopisu Podivná věda četl o jednom biochemikovi na Zemi, který tvrdí, že izoloval virus, jenž je příčinou lásky. Podle něho jde o nakažlivý mikroorganismus, který je obzvlášť zhoubný během několika prvních týdnů, ale potom se tělo postupně vyléčí.

Když se Lister díval na Kristinu Kochanskou, jak si vesele klape na klávesnici, klonil se k přesvědčení, že na biochemikově názoru něco je. Setřásla ho jako záchvat úplavice. Vyléčila se z něho jako z návalu chřipky. Byla v pohodě a vypadala báječně. Zpátky v normálu
Vyšplhali se po schůdcích do patra na velitelskou úroveň, kde celou místnost obklopovaly kanceláře se skleněnými stěnami, které vypadaly jako soukromé lóže na fotbalovém stadionu londýnského týmu Tryskačů 0-G.
Za pět minut dorazili před kancelář Kapitánky. Petrovitch zaklepal a oba vešli.
"Přivedl jsem Listera, pane," řekl Petrovitch a odešel.
Kancelář vypadala, jako by ji právě vykradli a čerstvě vybombardovali. Kapitánka cosi mumlala do telefonu pohřbeného pod nánosem počítačových sjetin, kolem nichž se vršily otevřené účetní knihy a hromady různých zpráv.
Lister nervózně šoupal nohama a čekal, až Kapitánka skončí hovor.
"Tak dohlédněte, aby to udělal přesně tak," uzavřela Kapitánka a ještě než se sluchátko dotklo vidlice, zeptala se, aniž by zvedla hlavu: "Kde je ta kočka?"
"Cože?" opáčil Lister.
"Kde je ta kočka?" opakovala Kapitánka.
"Jaká kočka?"
"Zeptám se vás naposled," řekla a konečně vzhlédla: "Kde je ta kočka?"
"Rád bych si to vyjasnil," řekl Lister. "Vy si myslíte, že vím něco o nějaké kočce, ano?"
"Nesnažte se dělat chytrého." Kapitánka se už usmívala vzteky. "Kde je?"
"Nevím, o čem to mluvíte."
"Listere, jste nejen hloupý, že přinesete na palubu zvíře, které neprošlo karanténou. Nejen to," odmlčela se, "vy se s tou kočkou vyfotíte a pošlete film na vyvolání do lodní laboratoře. Takže naposled: Kde je ta kočka?"
"Jaká kočka?"
"Tahle," zařvala a strčila fotografii Listerovi před obličej. "Tahle zpropadená kočka!"
Lister pohlédl na fotografii, na níž seděl v místnosti, která byla nepochybně jeho přespávací buňkou, a držel na klíně nezpochybnitelné černé koťátko.
"Jo tahle kočka."
"Kde jste ji sebral? Na Mimasu?"
"Na Mirandě. Když jsme se tam zastavili doplnit zásoby."
"Neuvědomujete si, že může být nositelem úplné čehokoli? Čehokoli! Na co jste myslel?"
"Bylo mi ji prostě líto. Toulala se po ulicích. Byla vypelichaná..."
"Byla vypelichaná? Čím dál tím líp." Dva Kapitánčiny telefony zvonily, ale ona je nezvedala.
"A taky kulhala, ušla vždycky pár metrů a pak zavřeštěla, ušla dalších pár metrů a znovu zavřeštěla."
"Tak teď vřískám já, Listere. Chci tu kočku, a to okamžitě! Myslíte si, že karanténní pravidla jsou pro srandu? Jenom aby byl život ještě o trochu míň snesitelný? My si to nemyslíme. Zavedli jsme je, abychom chránili posádku. Vesmírná loď je uzavřený systém Nakažlivá choroba nemá kam odejít. Dostane ji každý."
"Už je jí líp. Dorostla ji srst, dal jsem ji do pořádku nohu. Je dobrá."
"To nemůžete vědět. Přinesl jste sem kočku z vesmírné kolonie. Existují tam nemoci, nové nemoci. Místní lidé získali postupně imunitu. Odneste tu kočku do laboratoře. Urychleně."
"Pane..."
"Vy jste ještě tady, Listere?"
"Co s tou kočkou uděláte?"
"Rozříznu ji a provedu na ni testy."
"Dáte ji zase dohromady, až skončíte?"
Kapitánka zavřela oči
"Nedáte, že ne?" naléhal Lister. "Zabijete ji."
"Ano, Listere, právě to udělám. Zabiju ji."
"Při vší úctě, pane," řekl Lister a vytáhl si cigaretu zastrčenou za šňůrku čepice, "k čemu to té kočce bude?"
Lister se usmál. Kapitánka ne.
"Listere, dejte mi tu kočku."
Lister zavrtěl hlavou.
"Stejně ji najdeme."
"Nenajdete."
"Řeknu vám to takhle..." opřela se Kapitánka do opěradla svého křesla, "dejte mi tu zasranou kočku."
"Podívejte, je v pořádku, není s ní nic špatnýho."
"Dejte mi tu kočku."
"A kromě všeho ostatního je těhotná."
"Cože je? Já tu kočku chci."
Lister znovu zavrtěl hlavou.
"Chcete jít na zbytek výpravy do stáze a přijít o plat za tři roky?"
"Ne."
"Vydáte mi tu kočku?"
"Ne."
"Vyberte si."

sedmnáct 11:05. Rimmer vyběhl z výtahu koridorem 4 delta 799 směrem k přezkušovací hale.
Pod zapnutou leteckou kombinézou s rolákem měl všechno, co potřeboval k vykonání zkoušky. Na pravém stehně měl drobným písmem vypsány všechny základní principy kvantové mechaniky. Definice časové dilatace mu pokrývaly pravé lýtko. Heisenbergovy relace neurčitosti zabraly vetší část levé nohy a teorie porézních obvodů a hypotézy kontinua měl napsané na předloktích.
Rimmer nikdy předtím nic nezákonného neprovedl. Doma na měsíci Io nikdy nepodváděl ani s parkovacím lístkem. Dokonce nikdy nesešvindloval ani své výdaje na daňovém přiznání, což, upřímně řečeno, dělala i Kapitánka.
Nikdy nepodváděl. Nikdy. Ne proto, že by měl tak vysokou morálku a byl takový charakter, ale jednoduše proto, že se bál. Šílel strachy při pomyšlení, že by ho přistihli.
Vešel do klinicky bílé zkouškové místnosti. Dohlížející důstojník pohlédl na hodinky, kývl směrem k prázdné lavici, kde ležely lícem dolů papíry s testy, a vrátil se ke čtení knihy.
Určitě to poznal, pomyslel si Rimmer a obličej mu zářil jako Jupiterova červená skvrna. Poznal to ze způsobu, jakým jsem vešel do místnosti. Ví to.
Rimmer se celý sesul do židle, aby mu nad desku lavice vyčnívala jenom hlava, a civěl na zadní strany zkušebních testů před sebou. Čekal, až se dohlížející důstojník zvedne, vyskočí a strhá z něho tenkou leteckou kombinézu, aby ho vystavil hanbě: Rimmerovo pomalované, podvádějící tělo.
Celých deset minut Rimmer sledoval, jak si důstojník mlčky čte ve svém románě. Tak dobře, pomyslel si Rimmer, jen to na mě hraj dál. Tu starou hru na kočku a na myš.
Uběhlo dalších deset minut. Důstojník se mu nadále vysmíval tím, že nic nedělal. Nic.
V 11:45 dospěl Rimmer k závěru, že dohlížející důstojník nic neví a že je bezpečné začít. Bezpečné... podvádět!
Otočil papír se zkušebním testem a začal si číst otázky. Zdálo se, že z místnosti zmizel všechen kyslík. Musel se nadechnout dvakrát za dobu, za niž se normálně nadechl jednou, jen aby zůstal při vědomí.
Bhh-BUB.
Bhh-BUB.
Bhh-BUB!
Jeho tep byl ohlušující; když se k němu kdosi otočil, Rimmer byl přesvědčený, že mu řekne: "Nemohl byste si trochu ztišit tep? Potřebuju se soustředit."
"ASTRONAVIGAČNÍ ZKOUŠKA - ČÁST PRVNÍ," četl. A pod tím: "ODPOVĚZTE POUZE NA PĚT OTÁZEK."
Jenom pět, pomyslel si Rimmer. Podruhé už tu chybu neudělám.
"OTÁZKA ČÍSLO JEDNA."
Jakmile se zahleděl na zadání otázky, zdalo se mu, že písmenka vyběhla ze stránky a zmítají se mimo zorné pole jako vzdálené postavy mizející v závoji horkého vzduchu na cestě v poušti. Zamrkal. Kolem očí mu sklouzly dvě krůpěje potu a spadly na stránku. Rukou si pročísl vlasy a otřel si dlaněmi pot z tváře, potom znovu dvakrát zamrkal a zaostřil na znění otázky:
"?????????o3/4Y??‡†÷|a2x3µ3/4??????Y?-?‡†÷o3/4AY
??‡†÷|a2x3µ3/4????????Y??‡†÷|?o3/4?L-cY? a2x3µ?‡†
÷|a2x3."
Panebože, pomyslel si Rimmer, zapomněl jsem čtení.
Ještě párkrát zamrkal.
"POPIŠTE ZA POUŽITI VHODNÝCH DEFINIC APLIKACI DE BURGHOVY TEORIE TEPELNÉ INDUKCE V PORÉZNÍM OBVODU."
Levé předloktí! Odpověď je zde! Má tam definice! Stačí si vyhrnout rukáv, všechno opsat a pětinu cesty do důstojnického klubu bude mít za sebou.
Podíval se na další otázky. Mohl zvládnout ještě tři jiné. Výborně je zvládnout. Osmdesát procent. A potřebuje jenom čtyřicet! Má na to ještě celou hodinu.
JE Z NĚHO DŮSTOJNÍK!!
Arnold J. Rimmer, astronavigační důstojník čtvrte třídy. V duchu už viděl, jak ze střech padají v kaskádách konfety a on z otevřené limuzíny mává ionským davům, které k němu obdivně vzhlížejí.
Pak tu představu setřásl: není čas na samolibost. Patnáct minut na otázku. To stačí.
Dejme se do toho-o-o-o.! zvolal tiše. Rozhlédl se nonšalantně kolem sebe. Nikdo se nedíval.
Nenuceně si položil na levě zápěstí dlaň a pomalu si vyhrnoval rukáv. Dohlížející důstojník otočil stránku svého románu.
Rimmer se podíval na svou paži.
Zírala z ní na něho černá inkoustová čmouha.
Jeho tělo ho zradilo. Zákeřně se promáčelo potem; rozpustilo jeho největší šanci na získání zářivě zlatého prýmku.
Podíval se na svou pravou dlaň. Odpověď na otázku "Popište za použití vhodných definic aplikaci de Burghovy teorie tepelné indukce v porézním obvodu" byla zde, ukrytá někde v černé kaňkovité změti.
Rimmer se rozhodl pro šanci jedna ku milionu. Byla to ta nejriskantnější ze všech riskantních sázek.
S pečlivou přesností přiložil svoji inkoustovou ruku do místa pro odpověď a přitlačil ji, jak nejsilněji uměl. Možná - jen možná - až ruku odtáhne, spojí se jeho pečlivý drobounký krasopis na papíře opět do čitelné podoby.
Odtáhl ruku.
Uprostřed stránky byl dokonalý otisk jeho dlaně s jediným prostředníčkem zdviženým v posměšném pozdravu.
Rimmerovi se po tváři rozlil idiotský úsměv, vzal do ruky pero a dole se podepsal.

Pomalu se postavil na nohy, zasalutoval dohlížejícímu důstojníkovi a probral se na nosítkách, když ho nesli na ošetřovnu.

osmnáct Vpředu šel Petrovitch a Lister za ním, po obou stranách dva zbyteční strážní. Zastavili se přede dveřmi do stázové kabiny.
"Máš poslední příležitost, Listere. Kde je kočka?"
Lister pouze zavrtěl hlavou.
"Tři roky ve stázi kvůli blbé zavšivené potvoře? Zbláznil ses?"
Lister se nezbláznil. Ani zdaleka.
Poprvé slyšel o stázových trestech od Petersena. Když se teď kabiny nepoužívaly pro mezihvězdné cestování, sloužily oficiálně pouze jako nástroj k potrestání. Krátce poté, co se s ním rozešla Kristina Kochanská, strávil Lister šest dlouhých nudných večerů soustředěným zíráním do třítisícistránkového svazku lodních směrnic a nařízení a nakonec se mu podařilo najít jedno obskurní ustanovení.
Nejméně závažným přestupkem, za nějž zákon ukládal jako trest stázi, bylo porušení karanténních předpisů. Když Červený trpaslík zastavil kvůli doplnění zásob na Mirandě, strávil Lister poslední odpoledne z třídenní dovolenky tím, že si za všechny své peníze koupil to nejmenší, nejzdravější zvířátko s nejlepším rodokmenem, jaké mohl najít. Za tři tisíce librodolarů si tak pořídil černou dlouhosrstou kočku s výstavním jménem "Frankenstein". Nechal ji očkovat proti všem známým chorobám, aby měl jistotu, že opravdu nenakazí posádku, a na palubu ji pronesl pod svou ušankou.
Za týden začal panikařit. Lodní bezpečnostní systém stále ještě neodhalil Frankensteininu přítomnost.
To bylo ožehavé.
Na jednu stranu se chtěl nechat přistihnout s kočkou, ale přitom nechtěl, aby kočku chytili a podrobili ji pitvě. Nakonec dostal nápad, že se s kočkou nechá vyfotit a pošle film na vyvolání do lodní laboratoře.
Konečně ho k jeho velké úlevě dopadli. Tři roky ve stázi byly přesně tím, v co doufal. Jistě, přijde o výplatu, to ale byla směšná cena za možnost odejít do stázové kabiny a vyjít z ní ze subjektivního hlediska za okamžik na oběžné dráze kolem Země.
Frankensteinu ukryl ve ventilačním systému. Ten byl tak rozsáhlý, že tam kočku nechytnou, a taky jí poskytoval příležitost k plenícím výpravám do lodních skladů se zásobami.
Celkem vzato tedy Lister pociťoval při vstupování do stázové kabiny radost sám nad sebou, nebo přinejmenším alespoň takovou radost, jakou by člověk mohl očekávat u někoho, kdo se jinak cítí strašně mizerně.
Petrovitch mu dal poslední příležitost, aby kočku vydal, což Lister přirozeně odmítl.
Když za ním studeně kovové dveře zapadly, posadil se v kabině na chladivě hladkou lavici a vydechl. Náhle zaplavilo komoru teplé zelené světlo a z Listera se stala neskutková hmota s nulovou kvantovou pravděpodobností.
Dočasně přestal existovat

devatenáct
20:17.
Červenému výstražnému světlu se nepodařilo proniknout do řídicího centra, čímž propukl řetězec událostí, které v příštích třiadvaceti minutách povedou k totální zkáze celé posádky Červeného trpaslíka.
20:18.
Rimmera propustili z ošetřovny a řekli mu, že má ještě čtyřiadvacet hodin strávit na neschopence. V koridoru 5 delta 333 byl právě na půli cesty do své přespávací buňky, když si to rozmyslel a rozhodl se strávit večer ve stázové kabině. Zdravotník ho informoval o Listerově situaci, což jen završilo onen výtečný den v životě Arnolda J. Rimmera. Ke všemu ještě Lister získá vůči němu tři roky. V době, kdy se vrátí na Zemi, bude Lister úplně stejně starý, zatímco jemu bude o tři roky víc. Dokonce i v případě svého nepovoleného chození do stáze mohl Rimmer doufat, že si urve nanejvýš tři měsíce; přinejlepším možná čtyři. Lister tudíž vůči němu získá celé dva a tři čtvrtě roku, a to je mladší než Rimmer už od začátku. Vypadalo to naprosto nespravedlivě.
Aby si pozvedl náladu, rozhodl se strávit večer ve stavu neexistence. Přísahal si, že ráno začne pracovat na odvolání proti rozsudku nad Listerem, aby ho dostal ze stázové kabiny a donutil ho zase stárnout.
20.23.
Navigační důstojník Henri DuBois převrhl kelímek s černou kávou oslazenou čtyřmi cukry na počítačovou klávesnici. Když kávu utíral, všiml si na monitoru tří červených varovných bodů, které chybně považoval za důsledek nehody.
20:24.
Rimmer vystoupil z výtahu na hlavním stázovém podlaží a rozhodl se k něčemu, čeho bude z retrospektivního hlediska navždy litovat.
Rozhodl se, že se učeše.
20:31.
Chladící systém druhého kadmiového okruhu, nacházející se hluboko v útrobách motorových koridorů, přestal fungovat.
20:36.
Rimmer stál na hlavní toaletě stázového podlaží a česal si vlasy. Učesal se obvyklým způsobem a potom se rozhodl zjistit, jak by vypadal, kdyby si udělal pěšinku na opačné straně. Nevypadalo to moc dobře, tak si vlasy učesal zpátky do původní podoby. Umyl si ruce a osušil si je papírovým ručníkem. Kdyby v téhle chvíli odešel a zamířil rovnou do stázové kabiny, neumřel by. Jenže místo toho ho popadl jeden z jeho častých záchvatů pověrčivosti.

Zmačkal papírový ručník do kuličky a řekl si, že pokud se mu ji podaří hodit přímo do odpadkového koše, stane se nakonec důstojníkem. Pečlivě namířil, rozhodl se pro hod přes rameno a papírovou kouli hodil.
Netrefil se o dva a půl metru.
Zvedl papír z podlahy a řekl si, že pokud se trefí do odpadkového koše třikrát za sebou, vyrovná se tím předchozí neúspěch. Minutí tak bude vymazáno ze záznamů osudu, a nejenže se stane důstojníkem, ale během tří týdnů se mu naskytne příležitost pomilovat se s nějakou krasotinkou.
Postavil se přímo nad koš a pustil do něho třikrát za sebou papírovou kouli. Ještě jednou si pročísl vlasy a opustil toaletu, přičemž planě přemítal, o kterou krásnou dívku by mohlo jít. Zamířil ke stázové kabině.
20:40.
Jádro kadmia II dosáhlo kritického stavu a uvolnilo smrtelnou sílu neutronové bomby. Loď zůstala stavebně nepoškozená, ale během 0,08 sekundy byli všichni na řídícím podlaží mrtví.
20:40 a 2,7 vteřiny.
Rimmer položil ruku na kolo zámku stázové kabiny číslo 1344. Uslyšel zvuk, jako by se k němu chodbou valil s řevem nukleární vítr. A taky že to nukleární vítr byl.
Co teď? pomyslel si poněkud podrážděně a náhle ho do tváře naplno udeřil nukleární výbuch.
0,57 vteřiny před tím, než vydechl naposled, si Rimmer uvědomil, že zemře. Neproletěl mu před očima celý život. Nepomyslel na rodiče, na své bratry ani na svůj domov. Nemyslel na neúspěšné zkoušky nebo na čas ztracený ve stázové kabině. Nemyslel ani na svou jedinou krátkou milostnou avantýru s Yvonnou McGruderovou, lodní přebornicí v boxu.
To, na co v poslední chvíli myslel, byl talíř polévky. Talíř polévky gazpacho.
Potom umřel.
Potom umřeli úplně všichni.

dvacet Hluboko v útrobách Červeného trpaslíka, bezpečně zapečetěna v nákladovém prostoru, Frankenstein šťastně uždibovala z krabice s rybí paštikou, zatímco pod ní hltavě sála čtyři slepá koťátka.

část druhá

[sám ve vesmíru bez Boha a instantních polévek
s návodem je to tak snadné/ aké jednoduché]

jedna Dvířka stázové kabiny se se skřípěním otevřela a nad Listerovou hlavou začal zeleně blikat nápis "Opusťte ihned kabinu".
Na nástěnném monitoru o ploše jednoho čtverečního metru se objevila digitální tvář Hollyho:
"Už je pro tebe bezpečné, abys vyšel ze stáze."
"Vždyť jsem tam sotva vešel."
"Pokračuj, prosím, do řídícího centra pro další instrukce." Hollyho tvař se rozpustila v jemné šedi prázdné obrazovky.
"Ale já jsem sotva vlezl dovnitř," trval na svém Lister.
Zamířil prázdnou chodbou k expresnímu výtahu. Co to je za smrad? Zatuchlina. Jako někde na staré půdě. Znal ten pach. Smrdělo to jako ve sklepě u jeho babičky. Nikdy dřív si toho nevšiml.
A co je to za hluk? Jakýsi syčivý bzukot. Klimatizace? Jak to, že slyší klimatizaci? Nikdy dřív ji neslyšel. Náhle si uvědomil, že podivné není to, co slyší, nýbrž co neslyší. Kromě bílého šumu klimatizace se neozýval žádny jiný zvuk. Pouze osamělé vrzání jeho gumových podrážek na podlaze chodby. A všude byl prach. Podivné hromádky bílého prášku, náhodně se povalující na nejrůznějších místech.
"Kde jsou všichni?"
Holly promítl svou tvář na podlahu kousek před Listerem.
Jsou mrtví, Dave," řekl vážným tónem.
"Kdo?" zeptal se Lister nepřítomně.
Holly co nejšetrněji odpověděl: "Všichni, Dave."
"Cože?" usmál se Lister.
"Všichni jsou mrtví, Dave."
"Cože? Všichni?"
"Ano. Všichni jsou mrtví, Dave."
"Cože? Petersen?"
"Ano. Všichni jsou mrtví. Úplně všichni jsou mrtví, Dave."

"Burroughs?"
Holly si povzdychl: "Všichni jsou mrtví, Dave."
"Selby?"
"Ano."
"Chen ale ne?"
"I Karel Gott!" vyštěkl Holly. "Chen, ano! Všichni. Všichni jsou mrtví, Dave."
"I Kapitánka?"
"ANO! VŠICHNI."
Lister si začal v chodbě pohvizdovat. Tik v levé tváři mu protahoval obličej do krátkých úsměvů. Chtělo se mu smát. Všichni jsou mrtví. Proč se mu chtělo smát? Ne, všichni přece nemohou být mrtví. Všichni ne. Ne doslova všichni.
"Co třeba Rimmer?"
"JE MRTVÝ, DAVE. VŠICHNI JSOU MRTVÍ. VŠICHNI JSOU MRTVÍ, DAVE. DAVE, VŠICHNI JSOU MRTVÍ." Holly vyzkoušel všechny možné permutace oněch čtyř slov s nejrůznější modulací hlasu a zakončil variantou: "MRTVÍ, DAVE, VŠICHNI JSOU, VŠICHNI JSOU, DAVE, MRTVÍ."
Lister prázdným pohledem zíral neurčitým směrem a usilovně se snažil na tváři vyloudit odpovídající výraz.
"Počkej," řekl pochvíli. "Chceš mi říct, že všichni jsou mrtví?"
Holly obrátil oči v sloup a přikývl.
Obrovské řídící centrum rezonovalo tichem. Řada počítačů automatického řízení s tichým šuměním odváděla svou práci.
"Holly," rozlehl se obrovskou místností Listerův tichý hlas, "co znamenají ty hromádky prachu?"
Prach ležel na podlaze, na židlích, všude se povaloval v malých úhledných hromádkách. Lister do jedné zabořil prst a ochutnal.
"To je," oznámil Holly ze své rozměrné obrazovky, "vedoucí oddělení Imran Sanchez"
Listerovi v tu chvíli vyletěl jazyk provinile z úst; prsty z jeho špičky sebraly a o manžetu bundy otřely bílá smítka, která kdysi tvořila nedílnou součást vedoucího oddělení Imrana Sancheze.
"Co se to stalo?"
Holly mu pověděl o úniku radioaktivního kadmia; jak byla během pár vteřin zničena celá posádka; jak navigoval loď nazdařbůh pryč ze sluneční soustavy, aby zamezil radioaktivní kontaminaci; a jak musel Listera ponechat ve stázi, dokud se úroveň radiace neustálí na bezpečné hodnotě.
"Takže... Jak dlouho jsi mě nechal ve stázi?"
"Tři miliony let," odpověděl Holly, jak nejležérněji uměl.
Lister se tvářil, jako by to přeslechl. Tři miliony let? To nedávalo smysl. Kdyby to bylo třicet let, pomyslel by si: "To teda bylo dlouho." Ale tři miliony let? Tři miliony let, to byla prostě... blbost.
Přešel k židli u klávesnice, na které viděl pracovat Kristinu Kochanskou.
Tak Krissie je mrtvá," řekl s pohledem upřeným na hromádku bílého prášku. "Pořád jsem..." hlas mu selhal.
Pokusil se vzpomenout si na její tvář. Pokusil si vyvolat ten úsměv jako z výherního automatu.
"Pokud to pro tebe představuje nějakou útěchu," řekl Holly, "pak ti musím říct, že pokud by přežila, věkový rozdíl by byl nepřekonatelný. Chci tím říct, že tobě je čtyřiadvacet a ji tři miliony: aby vztah s takovým věkovým rozdílem fungoval, vyžadovalo by to nesmírné přemáhání."
Lister neposlouchal: "Pořád jsem si myslel, že se vrátíme spolu. Měl jsem takovej plán, že si našetřím a jednoho dne koupím farmu na Fidži. Je tam levná půda a... snad trošku hloupě jsem si představoval, že tam bude se mnou."
Začínalo to být morbidní. Holly se pokusil atmosféru odlehčit:
"No, teď by ti na Fidži asi moc platná nebyla."
"To ne," řekl Lister.
"Pokud by zrovna nesněžilo," řekl Holly, "a nepotřeboval bys něčím posypat cestu, aby to neklouzalo."
Lister se znechuceně zašklebil: "Holly!"
"Promiň. Byl jsem tři miliony let úplně sám. Zvykl jsem si říkat, co si myslím."
Už jistý čas - takových dvě stě tisíc posledních let, abychom byli přesní - začal mít Holly o sebe rostoucí obavy. Připadalo mu, že na počítač s hodnotou IQ šest tisíc se stále častěji chová chybně.
Dlouho se už vlastně podezříval, že začíná být poněkud podivínský. Přesně jako starý mládenec, který tráví příliš mnoho času osaměle a postupně si vytvoří zvláštní návyky a výstřední rituály, může sklouznout k výstřednostem i počítač, jenž stráví tři miliony let sám hluboko ve vesmíru. Může se z něho stát podivín. Začít tak trochu... cvokatět.
Holly se rozhodl, že nebude Listera zatěžovat svými úzkostmi, a doufal, že se jeho podivínství samo časem nějak vyřeší, když teď bude mít společnost.
Další znepokojující problém, který se snažil vytěsnit do podvědomí své RAM, spočíval v tom, že na počítač s IQ šest tisíc mu připadalo, že zapomněl alarmující množství znalostí. Nebyly to, celkem vzato, příliš důležité věci, ale nicméně ho to dost sužovalo.
Věděl například, že Isaac Newton byl slavný fyzik, ale nemohl si vzpomenout, proč.
Nedokázal si vzpomenout na hlavní město Lucemburska.
Dokázal si vyvolat pí na třicet tisíc desetinných míst, ale neuměl s naprostou jistotou říct, jestli je levobok vlevo a pravobok vpravo, nebo jestli to náhodou není obráceně.
Kdo vyřadil Swansea City z Poháru fotbalové asociace v roce 1967? Kdysi to věděl. Teď to byla záhada.
Žádná z těchto informací pochopitelně nebyla během oněch tří milionů let hluboko ve vesmíru naprosto nezbytná pro hladký chod těžařské lodi. Ale prakticky vzato měl v popisu práce znát víceméně všechno, a - upřímně řečeno - začaly

se objevovat varovné výpadky. Dokázal si například vzpomenout, že v druhém dotisku knihy Lolita Vladimíra Nabokova z roku 1959, vydaném ve Velké Británii nakladatelstvím Shenval Press (Hartford and Harrow, Londýn) byla šedesátá strana zdaleka nejsprostší. Ale byl Nabokov Němec, nebo Rus? To mu naprosto unikalo.
Možná to nebylo důležité. Určitě to nebylo důležité.
Nicméně to přesto představovalo zdroj Hollyho zmatků.
Je to zdroj zmatků, pomyslel si. Potom přemýšlel, jestli takový obrat jako "zdroj zmatků" vůbec existuje, nebo jestli si ho právě vymyslel. Ani tohle nevěděl. Ach ano, bylo to beznadějné.

Lister seděl v prázdném havajském baru Copacabana, nalil si do své dvojité whisky trojitou whisky a skleničku doplnil trochou whisky. Nepřítomně si zapálil filtr na cigaretě a pokoušel se vstřebat informaci, kterou na něho vychrlil Holly.
Všichni byli mrtví.
Všichni.
Strávil ve stázi tři miliony let.
Tři miliony let.
Od oné opilecké noci v Londýně před vykřičeným domem "Marie LIoyd" nedaleko Regent Street ho každý další krok, který podnikl, odváděl pořád dál od domova. Napřed to byl Mimas, potom Miranda, a teď byl daleko tři miliony let. Tři miliony let daleko v nekonečném vesmíru. Dál než se kdy předtím ocitla nějaká lidská bytost.
A byl absolutně sám.
Sotva mu začala pomalu docházet obludnost toho všeho, když Holly přišel s poslední bombou. Prohlásil, že lidstvo patrně vymřelo.
"Jak to myslíš, že ‚vymřelo'?"
"No, tři miliony let je velmi dobrý věk pro živočišný druh. Chci říct, že průměrný rod se dožívá maximálně pár set tisíc let. A to ještě v případě, že jde o zdravě žijící živočichy, jakými byli například dinosauři. Dinosauři nezkurvili životní prostředí. Ti si jen chodili a v klidu žrali. Ale ani oni nepřečůrali JEHO boží mlýny. Takže šance lidského rodu na přežití do letopočtu s trojkou a šesti nulami je prakticky nulová. Budeš se tudíž muset, bohužel, vyrovnat s velmi reálnou možností, že tvůj živočišní druh vyhynul."
K vlastnímu velkému překvapení uniklo Listerovi pár vzlyků.
"Byl jsi blízký příbuzný?" sklopil Holly soucitně hlavu. "No jo, vlastně musels být, samo." Napadlo ho, že to, co řekl, nebylo nejšťastnější.
Lister si vysoukal z kalhot cíp košile a vysmrkal se: "Takže jsem poslední člověk, který zůstal naživu?"
"Jo. Mysleli jste si, že se to vašemu živočišnýmu druhu nemůže stát, co? Vždycky se to děje jen někomu jinýmu, že?"

Během několika následujících dnů se Lister zhroutil.
Zdálo se mu, že nemá žádný smysl, aby se oblékal, a tak chodil po lodi nahý a nasával z láhve whisky.
Nevěděl, co má dělat.
Nevěděl, jestli se vůbec něco dá dělat.
Ale nejhorší ze všeho bylo, že mu to bylo víceméně jedno.
Spal tam, kde padl únavou, a jeho spánek byl beze snů. Téměř nejedl, ale pil kýble whisky. Neměl whisky vůbec rád, jenže všude s sebou tahat pivo v dostatečném množství, aby dosáhl zapomnění, bylo příliš nepohodlné.
Shodil šest kilo a začal křičet na lidi, kteří tam nebyli.
Každé odpoledne kolem páté vevrávoral úplně nahý do řídícího centra, mával lahví whisky nebezpečně ve vzduchu a chrlil nesouvislé oplzlosti na obrovskou tvář Hollyho na gigantické obrazovce.
Občas se Listerovi zdálo, že slyší zvonit telefon a běžel, aby ho zvedl.
Večer pátého dne, když vrávoral obchodním domem Červeného trpaslíka a připíjel neviditelným zástupům, se složil vyčerpáním a upadl do bezvědomí.
Když se probral na ošetřovně, shlížel na něho s neskrývaným odporem muž s písmenem "H" na čele.

dvě
"Ty jsi hologram," řekl Lister.
"Ano, jsem," odpověděl Rimmer.
"Umřel jsi při výbuchu," řekl Lister.
"Umřel," odpověděl Rimmer.
"Jaké to je?"
"Smrt?" zamyslel se Rimmer. "Jako jet na dovolenou s tlupou Němců." Držel si hlavu v dlaních: "Jsem v takové depresi, že se mi chce brečet. Být zastaven ve svém největším rozletu - jednatřicetiletý chlapec s tělem třicetiletého. Je to nesnesitelné. Všechny mé plány, moje kariéra, má budoucnost... všechno záviselo na tom, že budu naživu. To byla nezbytná podmínka."
"Co se stalo se mnou? Ztratil jsem vědomí?"
"Promiň, ale já hovořím o tom, jaké to je být mrtvý."
"Promiň. Myslel jsem, žes už skončil."
Jsem v depresi," opakoval Rimmer, "ve strašné depresi."

Během několika následujících dnů se Lister na ošetřovně pomalu uzdravoval. Jednoho dopoledne, když si Rimmer po patnácté pročítal brožuru Jak se vyrovnat s vlastní smrtí, využil Lister příležitosti zeptat se Hollyho, proč přivedl Rimmera zpátky k životu.
"Ty ses úplně zhroutil. Nedokázal ses s tím vyrovnat. Potřeboval jsi nějakou společnost."
"Ale Rimmera??"
"Provedl jsem pravděpodobnostní studii," lhal Holly, "a ukázalo se, že Rimmer je ten absolutně nejlepší člověk, který tě udrží při smyslech."
"Rimmer?"
Hollyho hlava bez těla se naklonila kupředu, jako by přikývla.
"Proč ne Petersen?"
"Člověk, který si koupí elegantní čtyřiadvacetipokojovou rezidenci plnou metanu na měsíci bez kyslíku, jehož jedinou výjimečností je skutečnost, že se točí v opačném směru než jeho mateřská planeta - vážně bys ode mne čekal, že bych mohl přivést někoho takového, aby tě udržel při smyslech? Při božským Kájovi - ten se nedokázal udržet při smyslech sám, natož aby pomohl někomu jinému."
"Jo, ale aspoň jsme měli pár společnejch věcí."
"Jediná věc, kterou jste měli společnou, spočívala v oboustranném zájmu o konzumaci absurdního množství alkoholu."
"Selby? Chen?"
"Totéž."
"A co Krissie?"
"Dave, vždyť se s tebou rozešla."
"Ale Rimmer?? Kdokoli jiný by byl lepší než Rimmer. Kdokoli. Hermann Göring by byl lepší než Rimmer. Jistě, byl to zdrogovanej nacistickej transvestita, ale aspoň jsme si mohli trsnout."
"Myslím, že to byl Jean-Paul Sartre," řekl Holly, ale pomyslel si, že to zrovna tak mohl být Albert Camus nebo Flaubert nebo možná taky Saša Distel, "kdo řekl, že peklo znamená sdílet na věčnosti pokoj s vlastními přáteli."
"Jasně, řekl Lister, "jenže Sartre se kamarádil se samejma Francouzema."

"Myslím, že myslím, tudíž bych možná mohl být," opakoval si Rimmer nahlas a tiše přecházel v hologramových spodkách po přespávací buňce. Ať se snažil sebevíc, nedokázal se s metafyzikou této poučky poprat.
"Myslím, že myslím, tudíž možná jsem jsoucí." Pro Rimmera to byla jen nesrozumitelná hantýrka. Bylo to horší než texty skupiny Emerson, Lake and Palmer.
"Jsem ve strašné depresi."
Pomyšlení, že je po smrti, nesnášel.
Vzpomněl si, že ještě jako kluk byl na Io svědkem pochodu za rovná práva zemřelých, v němž se shromáždily hologramy ze všech jupiterových měsíců, aby bojovaly za lepší podmínky.
S mrtvými se obecně v celé sluneční soustavě nikdo příliš nepáral. Měli zakázaný přístup do většiny hotelů a restaurací. Bylo pro ně takřka nemožné sehnat slušnou práci. Dokonce i v televizi je většinou najímali pouze jako symbol smrti, třebaže občas tam hologramy vystupovaly. V celém známem vesmíru ani jediný golfový klub neměl žádného mrtvého člena.
Žijící lidé měli obecně s hologramy velice nepříjemné vztahy, neboť jim připomínaly jejich vlastní smrtelnost. Taky zde hrál roli přirozený odpor vůči "mrtvolám": aby se člověk stal mimo Vesmírné sbory hologramem, musel být pohádkově bohatý. Příšerně drahý počítačový runtime a ohromné energetické zdroje, jichž bylo třeba, působily, že posmrtný hologramový život byl stále čímsi naprosto exkluzivním.
Šestiletý Rimmer seděl na ramenou svého bratra Franka a bučel a posmíval se spolu s davem. Povzbuzen Frankem opravdu hodil kamenem, který tiše proletěl zády hologramové ženy, která kráčela v řadě před nimi.
"Mrtvoly! Hnusný mrtvoly!"
A teď byl jednou z nich.
Hnusná mrtvola.
Nedopustí, aby ho to do budoucna sráželo. Nedopustí, aby mu to překáželo v cestě. Byl mrtvý, nemělo smysl dál skuhrat. Ale je to snad důvod, aby všeho nechal? Nechal všeho Napoleon, když byl mrtvý? Nechal všeho Julius Caesar, když byl mrtvý?
Inu... ano.
Ale to bylo dřív, než vynalezli hologram. To byla výhoda, kterou měl proti těm dvěma nejslavnějším mužům historie. Možná nebyl za života zrovna ten nejúspěšnější žijící člověk, ale jako mrtvola si to namouduši vynahradí.
Pořád před ním stála ta pyramida, kterou musí zdolat. Pořád může získat ten zlatý prýmek.
Nelson měl jen jedno oko a jednu paži. Caesar byl epileptik. Napoleon, sám o sobě velký muž, trpěl tak strašně kapavkou a syfilidou, že se téměř nemohl vyčůrat. Rimmerovi začalo připadat jako věrohodné znamení přízně osudu, že jeho jediný handicap spočívá v tom, že je mrtvý!
Hned zítra ráno, pomyslel si, řeknu robikům, aby mi namalovali heslo, které si pověsím nad palandu. A před očima si je vybavil napsané na leštěném dubu:
"ZÍTRA JE PRVNÍ DEN CELÉHO TVÉHO POSMRTNÉHO ŽIVOTA."

tři HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCH-CHCHCHR
HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
Zvuk podobný cirkulárce zesílené přes aparaturu na rockovém festivalu pod širým nebem probudil Rimmera uprostřed snu o tom, jak ho matka s kulometem pronásleduje po parkovišti.
Přehodil nohy přes okraj palandy a pokoušel se zaměřit zvuk podobný cirkulárce zesílené přes aparaturu na rockovém festivalu pod širým nebem. Byl to chrápající Lister.

HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
Chrápání vrtalo Rimmerovi otvor do lebky - s dokonalou souměrností, nahoru a dolů katarovým trylkem a potom vůbec nejhorší částí: tichem. Tichem, při němž si vždycky myslel, že Lister přestal chrápat. Jedna vteřina. Dvě vteřiny. Tři vteřiny. On skutečně, skutečně přestal chrápat! Čtyři vteřiny. Fí... pak odchrchlání, potom hnusný dávivý zvuk, jak se zákoutími jeho dýchacího ústrojí prohnal sliz, a zpátky do dokonale pravidelného chrápání:

HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
Rimmer vstal a naklonil se nad Listerovou spící postavou. Na prsou, která se supivým chrápáním rytmicky zvedala a klesala, mu ležel poloprázdný kovový tác s karí. Rimmer se chtěl v prvním popudu natáhnout a zmáčknout mu nos, jenže to pochopitelně nemohl. Nemohl s ním ani zatřást nebo ho obrátit na bok. Nemohl ani vzít tenkou strunu z piana a pomalu ho uškrtit. Kdyby nebyl hologram, zvolil by si určitě nejraději to poslední.
Nahnul se tak, že se ústy téměř dotýkal Listerova ucha. Potom zařval: "PŘESTAŇ CHRÁPAT, TY SMRADLAVEJ PAZGŘIVČE PAZGŘIVCOVA PAZGŘIVCE!!!"
Lister se s trhnutím probudil: "Cože?"
"Chrápeš."
"Ehm?"
"Chrápeš."
"Aha," řekl Lister a lehl si zpátky. "Promiň."
Během tří vteřin Lister znovu usnul. A během deseti zase chrápal.

HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
S tím chlapem se nedá žít! Je to zvíře! Je to orangutan! Je to hroch! Je jako jedna z těch malých šedých opic, které vidíte v zoo veřejně masturbovat vždycky, když jdete kolem s pratetou Květou. Lister je asi tím nejhnusnějším a nejnechutnějším stvořením, s nímž měl Rimmer tu pochybnou čest se seznámit. Jakého dalšího důkazu, že Bůh neexistuje, je zapotřebí? Pokud tohle připustil... to, aby se tenhle tlusťoch, co mu šplouchá na maják, stal posledním přeživším zástupcem lidského rodu. Lister byl symbolem všeho, co bylo na lidstvu nízké, podlé, oplzlé a ošuntělé. Proč zrovna on? Člověk, jehož představa o převlečení šatů spočívala v obrácení trička naruby, takže se všechen smrad vyvalil na povrch! Který používá slupky od pomeranče a krabice od karí jako provizorní popelníky. Který si každou chvíli vyšťourá z díry v zubech kus hnijícího páchnoucího masa a hrdě prohlašuje, že by tím mohl nakrmit čtyřčlennou rodinu! Který si kouše nehty - na nohou! Dokonce dokáže sedět s nohou v puse a dělat si na ní okusováním manikúru. A potom - to nejstrašnější ze všeho - ty okousané nehty jí! Pojídat vlastní nehty, panebože! Tak vypadal Poslední člověk. Poslední lidská bytost. Člověk, který dokázal odkrkat La Bambu po jedenácti půllitrech ležáku. Člověk, který snědl tolik karí, že potil madráskou omáčku. Hnus! Jeho prostěradlo vypadalo, jako by na něm před chvíli někdo porodil. A ničí věci! Bezúčelně: prostě je tak nemotorné čuně, tak tupý a nešikovný parchant prostidroidky, že vždycky všechno zničí. Rimmer si vzpomněl, že mu jednou ukazoval fotku své matky a o pět vteřin později se otočil a viděl, že Lister fotku s nepřítomným výrazem používá jako párátko. Jednou mu půjčil své nejoblíbenější album, a když se mu vrátilo, byl přes obličej Jamese Lasta otisk nohy! A do drážek byla vlisovaná semínka z malinového džemu. Jak je to možné? Dostat džem na gramofonovou desku? Kdo poslouchá Jamese Lasta a jí k tomu malinový džem? A vnitřní obal chyběl! A na příloze s texty bylo naškrábané telefonní číslo a jakási čmáranice! Úplně to zničil!

HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
Jak může někdo s takovým člověkem žít??

HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHCHR
Jak se mohlo stát, že tohle astmatické prase bradavičnaté představuje posledního zástupce celého lidského rodu? Jak je možné, že tenhle člověk je naživu, zatímco on je mrtvý?
Jak???

JAK???
JAK???

čtyři Teprve přede dvěma dny si Lister konečně vyzvedl všechny osobní věci z vakuového skladiště, a teď už zase seděl na palandě a balil, aby všechno odnesl zpátky.
Požádal Hollyho, aby otočil loď a zamířil zpátky na Zemi. Možná lidstvo opravdu vyhynulo, možná taky ne. Třeba se vyvinulo v rod nadlidí. Možná se navzájem vyhubili v nějaké blbé válce a planetu ovládli mravenci. Kam jinam se ale měl vydat?
Země byla jeho domov. Musel zjistit, jestli ještě pořád existuje, i kdyby měl návrat trvat další tři miliony let. Rozhodl se proto, že se vrátí do stáze. Co jiného mel dělat? V žádném případě neuvažoval o tom, že by měl na palubě tvrdnout pouze ve společnosti neurotika, který je navíc po smrti.
Podíval se na svůj vakuový lodní kufr. Opravdu měl pěkně chatrnou výbavu, čtyři zapalovače, všechny bez plynu, výtisk knihy Dětská Kámásútra - Verze pro nulovou gravitaci; tvrdou kuličku vyžvýkané žvýkačky, kterou koupil v jednom baru na Mimasu od chlápka, co se dušoval, že ji kdysi žvýkala slavná herečka Chelsea Brownová; zubní protézy jeho adoptivní babičky, které si uchovával ze dvou důvodů: (a) ze sentimentu a (b) protože se výborně hodily k otvírání pivních lahví, basová kytara s dvěma strunami (obě G); tři sta padesát výtisků fotbalového časopisu 0-G; a celá jeho sbírka datek s nahrávkami ve stylu rasta-billy-skank.
A pak tu pochopitelně byly jeho zlaté rybičky.
Přešel k metrovému obdélníkovému akváriu a zadíval se do kalně zelené vody. Zpočátku přes slizovitý nános neviděl vůbec nic. Rozsvítil osvětlení uvnitř akvária a přitiskl obličej ke skleněné stěně. Postupně rozeznal v matném příšeří pohybující se siluetu. Když si jeho oči zvykly, spatřil Lennona, jak se šťastně prohání plastovou maketou Vatikánu. Nikde ale neviděl McCartneyho.
Vyhrnul si rukáv a rukou rozvířil zahnívající bahno, čímž se uvolnil odporný pronikavý smrad. Nakonec chybějící rybku našel uvízlou na papežském balkonu nad Náměstím svatého Petra. Byla mrtvá.
Zavrtěl hlavou a prudce rybou pleskl o roh Rimmerova stolu se sklopnou deskou, potom si ji přiložil k uchu a poslouchal. Nic.
Vzal si Rimmerův nůž Vesmírného skauta, cvaknutím vystřelil čepel a otevřel rybku jako hodinky.
Ano, problém byl zde! Uvolněná baterie. Domáčkl ji zpátky na místo a zase rybu zavřel. A na docvaknutí McCartney zamžoural a opět ožil. Lister hodil rybího droida zpátky do vody a díval se, jak šťastně pozpátku proplouvá pod klenbou plastové Sixtinské kaple.
Jó-o," odtušil Lister. "Hustý."
Vstupním otvorem vešel Rimmer a uviděl Listerův vakuový lodní kufr. "Co to děláš?"
Se vzrůstající nedůvěrou Rimmer naslouchal, jak před ním Lister rozvíjí svůj plán. "A co já? Co si tady mám počít tři miliony let sám?"
"To teda nevím. O tom jsem vážně nepřemejšlel."
"Ne? No jasně!"
"Ale no tak... nemůžeš ode mě chtít, abych tady okouněl. Proč si neřekneš Hollymu, aby tě vypnul, než se dostaneme domů?"
"Protože, ty slepičí mozečku," vstal Rimmer ze židle, Jestli Země nějakou šílenou šťastnou náhodou ještě existuje, jestli díky nějaké ještě obludnější deformaci zákonů pravděpodobnosti je lidstvo pořád naživu a jestli během šesti milionů let, co budeme pryč, se lidi nevyvinuli do podoby nějakých nadlidí a my jim budeme ještě rozumět - pokud by tohle všechno připadalo v úvahu, pak v době, kdy se vrátím na Zemi, důvody pro moji hologramovou existenci pominou a můj osobnostní disk se pečlivě zabalí a uloží do nějakého trezoru, kam nikdy nikdo nepřijde. A bude konec Rimmera Arnolda J."
"Nikdy nevíš. Až se vrátíme, může se ukázat, že už vynalezli lék na smrt."
Rimmer si vcucl tváře dovnitř a zakoulel očima v důlcích.
"No, prostě nikdy nevíš," opakoval Lister nepřesvědčivě.
"Ale jistě. Už vidím, jak jsou čekárny u doktorů úplně přecpané mrtvolami. ‚Ach, paní Harringtonová, už zase jste nám umřela, že? To nevadí.'" Rimmer předstíral, že píše recept: "Vezměte si dvě tyhle tabletky třikrát denně a snažte se, aby vás zase nepřejel autobus."
"Jdu do stáze," řekl Lister a popadl vakuový lodní kufr, "to je hotový. Snad si vážně nemyslíš, že bych strávil zbytek života tady s tebou?"
"Proč ne?"
"Nějakých padesát let? Sám s tebou?"
"Co je na tom špatného?"
Lister se zastavil a položil vakuový loďák zpátky na zem: "Myslím, že bychom si měli něco vyjasnit. Řekl bych, že jednu věc nechápeš."
"Kterou?" zeptal se Rimmer.
Je to zkrátka tak," řekl Lister, jak nejlaskavěji dokázal: "Já tě prostě nemám rád."
Rimmer zíral před sebe bez jediného mrknutí. Byla to pro něho skutečná novinka. On sám Listera taky rád neměl, ale vždycky se domníval, že Lister má rád jeho. Proč by ho při měsíci Io neměl mít rád? Je snad na Rimmerovi něco, co by druhým mohlo jít na nervy?
"Odkdy?" zeptal se lehce nalomeným hlasem.

"Od první vteřiny, co jsme se potkali. Od té vyjížďky taxíkem na Mimasu."
"To jsem nebyl já! Ten chlápek s falešným knírem, co šel do androidského bordelu? To jsem nebyl já!"
Rimmera Listerovo obvinění rozhořčilo. Třebaže to byla pravda, měl pocit, že je to v takovém rozporu s jeho vlastním obrazem o sobě samém, že v sobě dokázal probudit nefalšované pobouření. Jako by on, Arnold J. Rimmer, mohl zaplatit kusu železa a plastu, aby s ním mohl mít pohlavní styk! To se mu přece vůbec nepodobalo!
Ano, jistě, udělal to, ale vůbec se mu to nepodobalo!
"V životě jsem nebyl v androidském bordelu. A jestli se o tom ještě někdy zmíníš, tak..." zajíkl se Rimmer. Náhle si uvědomil, že toho není mnoho, co by Listerovi mohl skutečně udělat.
"Nechápu. O čem se mě to snažíš přesvědčit?"
"Já se tě snažím názorně přesvědčit, ty hnusný smrdutý spratku, že jsme kamarádi!" usmál se Rimmer, co nejvřeleji dokázal, aby zamaskoval obrovský rozpor, do něhož se dostal.
"Čuchni si ke kafi a prober se, Rimmere: my žádní kamarádi nejsme."
"Vím, na co narážíš," živě přikyvoval Rimmer. "Je to kvůli tomu, že jsem ti dával do těla, když jsi přišel na palubu, ne? Copak to ale nechápeš? Musel jsem to dělat, abych posílil tvůj charakter. Aby se chlapec změnil v muže."
"Fakt si to, kurva, nech."
"Vždycky jsem si myslel, že ve mně vidíš jakéhosi staršího bratra. Kruci - nevycházeli jsme spolu úplně nejlíp. Ale copak tomu tak mezi bratry nebývá? Kain nevycházel zrovna nejlíp s Ábelem..."
"Zabil ho."
"Jistě. Ale kromě toho byli pořád také bratři a cítili bratrskou náklonnost. Jen Bůh ví, že jsem vždycky zrovna nevycházel se svými bratry - jednou, když mi bylo čtrnáct, mě museli vzkřísit dýcháním z úst do úst, když mně všichni tri přidrželi hlavu v záchodové míse trochu moc dlouho-, ale potom jsme se tomu zasmáli, když jsem zase začal dýchat."
"Přesvědčit mě, abych nešel do stáze, se ti nepodaří. Nestrávím zbytek života s člověkem, který si věší spodky na věšák."
Rimmer vztyčil paže s roztaženými dlaněmi v gestu nevinnosti: "Já se tě nesnažím přesvědčit."
"O čem to teda žvaníme?"
"Nevím. Nejsem si už vůbec ničím jistý."
Teď přijde útok na city, pomyslel si Lister.
"Víš, není to snadné, být... mrtví."
"Hm," zamručel Lister.
"Je strašně těžké se s tím vyrovnat. Mám na mysli... se smrtí. Se svou vlastní smrtí. Chci říct, že člověk má plány... chce toho tolik vykonat, a najednou..."
"Hele - mně je líto, že jsi mrtvej, jasný? Je to život na hovno. Ale musíš se s tím srovnat. Ty jsi tím úplně posedlej."
"Posedlej?"
"O ničem jiným nemluvíš."
"Tak promiň, že jsem umřel."
"Upřímně, Rimmere, je s tebou strašná nuda. Jsi jako hypochondr, co pořád mluví o svejch chorobách.
"No tohle!" vyhrkl Rimmer a oči se mu rozšířily úžasem.
"Je to prostě nuda. Vyměň disk. Přepni kanál. Smrt už není takovej handicap jako kdysi. Kristova smradlavá noho, vzchop se."
"No tohle!" řekl Rimmer znovu a nedokázal vymyslet, co by řekl jiného. Proto zopakoval: "No tohle!"
"A docela upřímně ti povím, že mě zrovna nebere představa, jak tady s tebou tvrdnu a musím další tři čtvrtiny století poslouchat všechno to tvý kňučení, úpění, skučení a naříkání, protože jsi náhodou natáh bačkory."
"No tohle!" vydechl Rimmer.
"Padesát let sám s tebou? To radši vypiju půllitr vlastních sraček."
"No tohle!"
"Nebo půllitr od někoho jinýho, kdyby na to přišlo. Každou celou hodinu příštích sedmdesát let."
"Nemohu uvěřit," Rimmer se celý třásl, "že jsi řekl něco takového."
Holly pomalu vyjel ze zatmívačky na obrazovku přespávací buňky.
"Uj," řekl poněkud nepočítačově, "právě jsem otevřel radiační pečetě na palubách, kde jsou skladiště. A něco tam dole je."
"Co tím chceš říct?"
"Nějaká forma života."
"Jaká?"
"Rozpoznám to pouze na tepelném skeneru. Nevím, co to je - vím jenom, co to není."
"Co to teda není?"
"Není to nic lidského."

pět

Lister svíral na prsou bazukoid - těžký příruční hornický laser na lámání skal - a znovu překontroloval, jestli na krabici na zádech svíti kontrolka "Plně nabito".
Skrz kymácející se drátěnou klec výtahu, která těžkopádně drkotala dolů do útrob lodi, třepotavě pableskovalo světlo.
Pět kilometrů dlouhá výtahová šachta. Přes pět set podlaží, většina z nich prostírajících se do délky desíti kilometrů napříč celou lodí.
Ve zdejších skladištích byly uloženy veškeré zásoby.

Vratká otevřená klec se pomalu kodrcavě kolébala přes jednotlivá podlaží.
Sjížděli níž.
Snad dvacet podlaží jídla, vakuově baleného, hory konzerv prostírající se do nedohledna.
Níž.
Čtyři podlaží dřeva - miliony poražených stromů uložených ve vyrovnaných pyramidách.
Níž.
Podlaží s hornickou výstrojí.
Níž.
Podlaží surových křemičitanů narubaných na Ganymedu.
Níž.
Podlaží s vodou, uchovávanou v obrovských skleněných nádržích.
A ještě níž.
Jediným zvukem bylo skřípění výtahového kabelu, který je nořil stále hlouběji do bezútěšné propasti.
"Nechápu, čeho se já bojím. Jsem hologram. Ať je to, co chce, mně to nemůže nic udělat."
"Díky. Teď se cítím v mnohem větším bezpečí."
Obklopovalo je šero. Světlo na Listerově hornické helmě dosáhlo do tmy jen šest metrů. Lister sklopil na helmě noční masku a přepnul paprsek na infračervené vidění.
Níž.
Potom se náhle objevilo cosi podivného. Tři podlaží byla prázdná. Stovky kubických metrů zásob chyběly! Jídlo, kovy, dřevo, voda - všechno bylo pryč.
"Je to v tahu!"
"Co je v tahu?" mžoural Rimmer slepě do tmy.
"Všechno."
"Co myslíš tím ‚všechno'?"
"Všechny zásoby. Posledních deset podlaží - všechny byly prázdný."
"Já jsem tak rád, že jsem už mrtvý. Tak strašně rád."
"Nechceš, kurva, držet zobák?"
Níž.
N
í
ž.
V pravém dolním rohu Listerova hledí začal blikat malý zelený křížek.
"A kurva. Něco tam fakt je."
"Kde?"
Křížek se pomalu šplhal po hledí vzhůru. Lister chtěl říct: "Na příštím podlaží," ale nedokázal to. Nemohl mluvit.
Výtah se škubnutím zastavil. Skřípění motoru ustalo a zavládlo ticho.
Tady to bylo.
Před nimi se prostíralo deset kilometrů spoře osvětlených, liduprázdných chodeb.
Obrovské, neuvěřitelné město.
Město!
Dveře od výtahu se s vrzáním otevřely a Lister s Rimmerem vstoupili na hrbolatou dlážděnou ulici.
Obě strany cesty lemovala primitivní obydlí, která se podobala iglú: hromady dřeva, bez dveří. Každá měla jen úzký otvor, přibližně metr široký a necelých třicet centimetrů vysoký, vytesaný ve dvoumetrové výšce nad zemí.
Lister překontroloval, jestli je baterie bazukoidu nabitá, a oba se opatrně vydali ulicí. Před nimi se táhla řada křižovatek Pahrbky iglú se táhly do všech stran. Blikající křížek na Listerově očním štítku pulzoval intenzivněji a indikoval, že mají zabočit doprava.
"Kde to jsme?"
Lister si hodil bazukoid přes rameno a vyšplhal se na jednu dřevěnou hromadu. Strčil hlavu do otvoru a zahleděl se do tmavého obydlí.
"Je to svým způsobem barák. Ale malej. Tak akorát aby se tam skrčili dva dospělí lidi a koukali tou škvírou nahoře ven. Ať tady žilo cokoli, určitě to mělo rádo stísněnej prostor." Ve výklenku ve zdi byla malá knihovnička se šesti knihami. Lister se natáhl a tři se mu podařilo sebrat. Seskočil z dřevěné hromady dolů.
Když postupně otvíral jednu knihu za druhou, Rimmer mu nakukoval přes rameno. Všechny stránky v knihách byly prázdné. Lister si hodil knihy do brašny, popadl bazukoid, znovu zkontroloval nabíjení a vydali se opět na cestu.
Přibližně po pěti minutách dorazili na náměstí. Před televizní obrazovkou napojenou na video stály řady laviček. Lister vytáhl z přístroje disk. Bylo na něm logo lodní regulace zásob.
"Co je to?" zeptal se Rimmer.
"Flinstoneovi."
Zabočili doleva. Další dřevěné hromady. Další náměstí, tentokrát ale zařízené jako pouliční kavárna: stolky se slunečníky, dřevěné židličky. A uprostřed prostřený stůl s dvěma zlatými svícny, v nichž hořely svíce. Na talíři se ještě kouřilo ze zpola snědeného jídla.
Signál na Listerově hledí blikal nejvyšší rychlostí.
"Je to tady!" Listerův prst se těsněji přimkl ke spoušti paprsků na bazukoidu. "Ať je to, co chce, je to přímo tady!"
Záblesk.

Z vrcholu jedné dřevěné kupy jako bleskem sjela růžová šmouha a srazila Listera na zem, přičemž jeho zbraň odletěla přes kamenné dláždění.
Napůl paralyzovaný Rimmer jen sledoval, jak nějaký chlap v neonově zářivém růžovém obleku a s pečlivě upraveným účesem Listera očichává, dívá se s překvapeným pohledem vzhůru, očichává ho důkladněji, až se konečně zvedne, vytáhne kartáč na šaty a očistí si oblek.
" Promiň, Člověče," řekl, "myslel jsem, že jsi jídlo."

šest Ve chvíli, kdy zjistil, že radioaktivní kadmium dosáhlo kritické hmotnosti, měl Holly na zásah patnáct nanosekund. Zapečetil co největší část lodi: celý nákladový prostor a lodní skladiště. Zároveň nastavil řídicí počítač, aby rychle zamířil co nejdál od fádně zelenomodrého disku Neptunu, do propastných hlubin neznámého vesmíru.
Potom přečetl Bibli, Korán a další velká náboženská díla: zvládl islám, zoroastrizmus, mahdismus, zarathuštrismus, dharmu, bráhmanismus, hinduismus, védántu, džinismus, buddhismus, hínájánu, mahájánu, sikhismus, šintoismus, taoismus a konfucianismus. Pak si přečetl celého Marxe, Engelse, Freuda, Junga a Einsteina. A aby nějak zabil posledních pár nanosekund, prolistoval si krátce publikaci Fotbal, to je hra od někdejšího kanonýra Kevina Keegana.
Z toho všeho dospěl Holly ke dvěma závěrům. Za prvé, vezmeme-li v potaz celou sféru lidského poznání, pořád není možné říci nic určitého o existenci či neexistenci Boha. A za druhé, Kevin Keegan by si měl nechat udělat trvalou, jakou nosil zamlada.

V nákladovém prostoru lodi se začaly množit čtyři Frankensteinini potomci. Třikrát do roka se v každém vrhu narodila průměrně čtyři koťata. Koncem prvního léta začala rodit i druhá generace koťat.
Když Frankenstein v požehnaném věku čtrnácti let umřela, zanechala po sobě sto devadesát osm tisíc sedm set třicet dva koček.
198 732 koček, které se dále rozmnožovaly.

Červeny trpaslík stále zrychloval.
Holly byl na vlastní oči svědkem fenoménů, které nikdy dřív nikdo nespatřil. Uviděl fenomény, o nichž teoretičtí fyzikové dosud pouze spekulovali.
Uviděl zrození hvězdy.
Uviděl, jak jiná hvězda umírá.
Spatřil černou díru.
Uviděl pulsary a kvasary.
Uviděl sluneční soustavy s dvěma a třemi slunci.
Spatřil výjevy, pro něž by si Kopernik vyrval oči z důlků, ale celou tu dobu nedokázal přestat myslet na to, jak špatná byla ta kniha od Kevina Keegana.

Kočky se množily pořád dál.

Červený trpaslík dále zrychloval.

Sto čtverečních kilometrů nákladového prostoru překypovalo kočkami.
Moře koček.
Moře koček, zapečetěných před horními palubami zamořenými radioaktivitou, koček, které neměly kam jít.
Přežily jen ty nejchytřejší, největší a nejsilnější.
Mutanti.
Mutanti, kteří měli místo drápů zárodky prstů, kteří stáli na zadních nohách a ubíjeli soupeře primitivně vyrobenými klacky. Ti, kteří si dokázali najít nejlepší partnery k rozmnožování.
A kteří se dále množili.
Zrodil se felis erectus.

Červený trpaslík, který stále zrychloval, minul pět hvězd pohybujících se na soustředných orbitech a předvádějících ohromující hvězdný balet, který bral dech.
Ne že by si toho Holly všiml.
Byl už teď dva milióny let úplně sám a ohromující hvězdné balety ho už nezajímaly. Braly ho teď romány Netty Muskettové. Mladý lékař právě oznámil Jemmě, že má před sebou pouhé tři roky života. Svíral ji při tom v silném mužném objetí a jeho tmavé zádumčivé oči jí provrtávaly duši. Kolem tančila slunce a v dokonalých pětiúhelnících rotovala jedno za druhým jako gigantické kateřinské kolo.
Ale Holly to neviděl. Byl příliš zaměstnán četbou knihy Milovaný doktor.

Potom přišel mor.
A po moru hladomor.
Přežilo necelých třicet kočičích kmenů, které bloudily po zadních nohách lodním skladištěm, zoufale hledajíce nějaké

jídlo.
Jenže jídlo bylo pryč.
Zásoby došly.
Kočky byly slabé a ztrápené, a tak se začaly modlit k stříbrným horám zásob: k obrovským, do neskutečné výše se tyčícím kovovým skaliskům, která nad nim podle pohanské víry kočičích mutantů bděla.
Uprostřed všeho kvílení a vřeštění jeden Kocour povstal a zvedl do výše posvátnou ikonu. Ikonu, která byla jako svátost předávaná z generace na generaci a jednoho dne se měla její užitečnost projevit.
Byl to kus kovu v podobě písmene "V" s otočnou rukojetí na vrcholu.

Kocour vzal ze stříbříte hory kus stříbřité skály, zatímco ostatní kočky se krčily strachem a vřeštěly nad tím rouhačstvím.
Kocour přiložil ikonu na okraj skály a otočil rukojetí.
A rukojeť se otočila.
Skála se otevřela.
A uvnitř byly špagety v rajské omáčce.
V dalších skaliscích pak byly další pochoutky. Slané pečené fazole. Kuřecí pomazánka s houbami. Játrové knedlíčky v husté omáčce. Vše dokonale vakuováno, uchráněno před zubem času.
Bůh promluvil.
A zrodil se felis sapiens.

Holly se pitvořil. Protahoval svůj pixelový obličej do těch nejbizarnějších a nejsměšnějších výrazů, jaké dokázal dát dohromady Pitvořil se už téměř dva tísíce let. Nebyl to ani tak koníček, spíš to pomáhalo zabít čas.
Začínal se obávat, že počítačově zesenilní. Samota ho dohánělа k šílenství. Rozhodl se, že potřebuje společnost.
Rád by si byl stvořil ženu.
Dokonale fungující lidskou ženu, schopnou samostatného myšlení a rozhodování. Identickou se skutečnou ženou do nejjemnějších detailů.
Problém byl, že nevěděl jak.
Nevěděl ani, z čeho by ji vyrobil nos.
Odložil proto celou myšlenku jako nepovedený nápad a začal se zase pitvořit.

A mezi kočkami vypukla válka.
Krvavá válka, která zpustošila životy mnohých.
Ale důvod byl dobrý.
Příčina měla smysl.
Princip, za který stálo bojovat.
By/a to svatá válka.
Některé kočky věřily, že skutečným praotcem kočičího rodu byl muž jménem Kloister, jenž zachránil posvátnou Matku Frankenstein a byl zmražen v čase zlými lidmi, kteří ji chtěli zabít. Jednoho dne se Kloister vrátí a odvede je do Sémě, na planetu, kde naleznou svůj domov.
Jiné kočky věřily přesně v totéž, ale trvaly na tom, že jméno skutečného Otce koček bylo Klister.
Značnou část z dvou tisíc let strávily válčením kvůli tomuto obrovskému, nepřekonatelnému teologickému schizmatu.
Miliony jich pomřely.
Nakonec bylo vyhlášeno přiměří.
Z raketového přístaviště byly vypraveny flotily vesmírných lodí, přičemž polovina koček odletěla jedním směrem hledat Kloistera a Zaslíbenou planetu, zatímco druhá polovina se vypravila na opačnou stranu hledat Zaslíbenou planetu a Klistera.
Na palubě Červeného trpaslíka zanechaly pouze ty, kteří byli na cestu příliš slabí: přestárlé, chromé, nemocné a umírající.
A ti jeden po druhém vymírali.
Brzy zbyly jen dva: jeden mrzák a jedna idiotka.
Přitulili se k sobě v touze po teple a společenství.
A jednoho dne se mrzákovi a idiotce narodil syn.

sedm A tak ti tři - poslední žijící člověk, nebožtík a tvor, jenž se vyvinul z koček - stáli kolem kovového stolku přišroubovaného k podlaze přespávací buňky a naslouchali počítači s IQ šest tisíc, který si neuměl vzpomenout, kdo vyřadil v roce 1967 z Poháru fotbalové asociace Swansea City, aby jim vysvětlil, co se to, do hajzlu, děje.
"Takže tohle je Kocour," řekl Lister počtrnácté.
Kocour vytáhl z kapsy malou přenosnou napařovací žehličku a přežehlil si klopu saka.
Přinejmenším z vnějšku vypadal jako člověk - obličej měl jen maloučko zploštělý; uši měl posazené na hlavě trošičku výš; a dva z jeho zářivě se blyštících horních zubů byly poněkud protáhlejší a ostřejší než ostatní, takže mu bělostně

vyčuhovaly přes rty, kdykoli se usmál. Což dělal pořád.
Zdálo se, že v sobě nemá sebemenší stopu po superegu. Byl celý jedno velké ego a id - monumentálně sebestředný. Kdyby to byl člověk, řekli byste, že je marnivý a nafoukaný. Jenže na Kocoura jste nemohli klást lidská měřítka - zdálo se, že mezi oběma kulturami je pouze velmi málo styčných bodů. Objevem, který představoval v kočičích dějinách klíčový bod, nebyl oheň nebo kolo: byla to napařovací žehlička určená k žehlení puků na kalhotách.
Získat od Kocoura nějaké informace nebylo jednoduché: když jste mu položili příliš mnoho otázek, začal se nudit a odešel, aby si dopřál jednu z pěti až šesti sprch, které za den - jak se zdálo - potřeboval.
Neměl jméno. Potřeba jména mu připadala nesmírně složitá a nedokázal ji pochopit. Byl neotřesitelně přesvědčen, že je absolutním středem celého vesmíru, důvodem pro jeho existenci; myšlenka, že by ho někdo nemusel znát, se nacházela za hranicemi jeho chápání.
"A jak to děláte, když třeba s někým chodíte?" naléhal Lister.
"Když s ně-kým cho-dí-me?" převaloval ta slova Kocour na jazyku. Anglicky se Kocour naučil z nepřeberného množství videodisků a výcvikových filmů, které byly uloženy ve skladišti a měly být doručeny na Triton. Většina lidských nápadů ale přesahovala jeho myšlenkový obzor.
"Jo: vztah mezi kocourem a kočkou, chápeš? Jak si mezi sebou říkáte?"
"Ty, hele."
"Cože? Celou dobu, co spolu chodíte, se nikdy neoslovíte jménem?"
"Víš, jak dlouho spolu kočky chodí? Tři minuty. V první minutě je to prima; v druhé minutě se cítíš v pasti! A v třetí minutě musíš zmizet."
Sama myšlenka, že by takový vztah trval déle než tři minuty, způsobila, že Kocourovi vyrazil po těle studený pot, takže si musel dát další sprchu.
A večer vesele ubíhal.
Když se kocour nesprchoval nebo nepodřimoval, upravoval svůj vzhled. Zdálo se, že jeho čistotné tělo skrývá celý arzenál hřebenů a kartáčů, z nichž však ani jeden nijak neruší střih růžového obleku bez sebemenší skvrnky.
Detaily Kocourova původu zůstávaly z větší části obestřené tajemstvím. Představa "rodičů" mu připadala zarážející. Nedokázal uvěřit, že by někdy existovala doba, kdy se ještě nenarodil. Když se na to mohutně soustředil, opravdu si vzpomněl na jiné dvě kočky, které vídal potloukat se kolem, ale po většinu času se sobě vzájemně vyhýbali. Dohadoval se, že jedna z nich byla pravděpodobně jeho matka, protože s ním nespávala. Vlastně se nad jeho dvořením rozzuřila a praštila ho do hlavy obrovskou pánví.
Ta druhá kočka musela být jeho otcem: byl to hluboce zbožný kocour, který soustavně odříkával sedmero kočičích přikázání: "Nebudeš sexy; Nebudeš rozmařilý; Nebudeš mít víc než deset obleků; Nebudeš tělesně obcovat s více než čtyřmi příslušníky opačného pohlaví zároveň; Neposkáčeš; Nezasviníš koupelnu; a Neukradneš bližnímu brilantinu."
V náboženské intoleranci středověku vyhlásili tyto zákony kočičí kněží, aby mohli své plémě ovládat. Tvrdili, že pouze odepřením si jistých vášní, pudů a touhy po eleganci může kočka dojít spasení. Provinilcům byly vyměřovány přísné tresty: kočkám přistiženým při poskakování na veřejnosti byly zabavovány sprchy, kočkám odsouzeným za rozmařilost byly zkonfiskovány vysoušeče vlasů a navíc musely nosit módu dvě tři sezóny starou.
"Kašmír s abstraktním vzorem? S úzkými klopami a záložkami na nohavicích" To se přece nosilo loňské jaro! Ne, prosím vás! Mějte slitování!"

Kocoura nakonec to věčné vyptávání unavilo. Oznámil jim, že je čas na hlavní podvečerní zdřímnutí. Zlehka vyskočil na Rimmerovu skříňku, stočil se na neuvěřitelně malém prostoru do klubíčka a okamžitě usnul hlubokým spokojeným spánkem.
"Co s ním uděláme?" zeptal se Rimmer. Lister seděl u stolu a hrál si s pramínky svých vlasů. Přemýšlel. Přemýšlející Lister vždycky Rimmerovi připomínal obrovský starý zrezavělý traktor, který se snaží vyorat brázdu do betonového pole.
Lister konečně vzhlédl: "Pojede s námi. Zpátky na Zem."
V Rimmerově chladném úsměvu se objevil náznak nespokojenosti: "Takže jdeš skutečně do stáze? Bereš ho s sebou?"
"Proč ne?"
Protože to není fér, pomyslel si. Protože není sebemenší důvod tam nejít. Pokud se s klidem vykašlete na Arnolda J. Rimmera. Ale není to fér.

osm "Skok sem, skok tam... Vaúúúú."
Kocour poskakoval chodbou a před sebou tlačil stojan s věšáky na kolečkách, který byl napěchovaný obleky. Modré obleky, zelené obleky, červené obleky. Puntíkované, s proužkem, kostkované. Hedvábné, kožešinové, jednobarevné. Všechny si pořídil během let, kdy byl uvězněný dole ve skladišti.
"Skok nahoru, skok dolů..." Kocour se točil dokola a bez ustání křepčil.
Dorazil na podlaží vakuového příručního skladiště, kde na něho už netrpělivě čekal Lister.
"Co to děláš?"
"Dělám to, cos mi řekl, abych udělal."
"Řekl jsem ti: ‚Přines si pár nezbytnejch věcí, bez kterejch se neobejdeš.'"
"Přesně," souhlasil Kocour, "a tohle je všechno, co si s sebou beru. Jen tohle a deset dalších stojanů. Cestuj nalehko, pohybuj se rychle. Vaúúúúú." Točil se na místě.
"Tohle všechno nemůžeš do vakuovýho skladiště nacpat - to by trvalo věky."

Kocour protáhl obličej. Poslední dvě hodiny strávil tím, že se pokusil zúžit svoji obrovskou kolekci na sto nejoblíbenějších obleků. Byl na sebe tak tvrdý. Žlutý smoking se zeleným lemem byl v tahu. Imitace mroží kůže s límcem z umělé zebry byl historií! A co teprve jeho červený dopolední oblek z PVC, s ladícím cylindrem a hůlkou: vyhozený!
"Smíš si vzít dva obleky," řekl Lister přísně, "to je všechno."
"Dva obleky?" zasmál se Kocour jízlivě. "Dva? Pak zůstávám, kámo."
"Nemůžeš tady zůstat. Až vyjdu ven. budeš mrtvěj."
"Dva obleky, to znamená bejt mrtvěj."
"Vyber si."
Kocour obešel stojany, načež je obešel znovu. Potom se otočil a obešel je z druhé strany: "Kolik obleků jsi to říkal? Deset?"
"Dva."
"No, člověče." Kocour znovu obešel všechny stojany.
Lister přistoupil ke stojanům, popadl dva obleky a hodil je bez ladu a skladu do vakuového loďáku: "Fajn, bereš si tyhle dva."
Kocour uchopil rukáv prvního obleku na stojanu a potřásl jím: "Sbohem, kámo." Poklepal na vycpávku ramene a přistoupil k dalšímu.
Lister si povzdychl: "Radši se půjdu rozloučit s Rimmerem."
"Sbohem, lásko," řekl Kocour dalšímu obleku, "budeš mi chybět".
Lister zamířil chodbou pryč "Do stáze odcházíme za deset minut. Sejdeme se v přespávací buňce."
"Hej," zvolal Kocour, "kdybych si uřízl nohu a nechal ji tady, mohl bych si vzít tři?"

Nedávalo to smysl.
Jak se Holly probíral čtyřmi miliardami megabytů navigačních dat a zároveň tyto informace křížově porovnával se všemi databankami stavových senzorů, zjistil, že je naprosto nemožné vyhnout se následujícímu závěru: Červeny trpaslík se nacházel 0,002 vteřiny od naprosto neuvěřitelně události.
Měl překonat hranici rychlosti světla.
Jistě, průměrná cestovní rychlost korábu velikosti Červeného trpaslíka byla 322 000 kilometrů za hodinu.
Jistě, poslední tři miliony let neustále zrychlovali.
Jistě, lodní tachometr nyní ukazoval 1 077 313 995 kilometrů za hodinu, což bylo o pouhých 72 405 kilometrů méně než rychlost světla.
A tak za 0,0019 vteřiny jistě prolomí hranici rychlosti světla.
Jenže v tom právě vězel problém: to nebylo možné.
Světlo představuje ve vesmíru rychlostní limit.
Nic nemůže cestovat rychleji než světlo.
To všechno bylo v naprostém pořádku. Ale v pořádku tak docela nebylo, že právě tohle se Červený trpaslík chystal udělat.
Za 0,0017 vteřiny.
Nedávalo to smysl.
Holly přeprogramoval řídící počítač, aby zpomalil. A řídící počítač to udělal. Jenže vzhledem k velkému zrychlení znamenalo zpomalení pouze to, že budou dále zrychlovat trochu pomaleji než předtím. Nicméně pořád zrychlovali. Zpomalovali tedy, ale letěli čím dál rychleji.
To Hollymu taky zrovna nedávalo smysl.
Jasné bylo jedině to, že ve chvíli, kdy zpomalí natolik, aby skutečně začali zpomalovat ve smyslu pomalejšího letu - tedy kdy dojde ke zpomalení, které již nebude ve skutečnosti znamenat zrychlení neboli zrychlení o něco pomalejší -, budou se už nacházet za hranicí rychlosti světla.
Což nebylo možné.
A to se mělo stát za 0,0013 vteřiny.
Holly si tiše pobrukoval.
Holly tohle všechno zjistil, když se snažil navést loď na zpáteční dráhu k Zemi.
Napřed se domníval, že bude možné provést tříbodovou obrátku nebo looping, ale podle jeho výpočtů by jen obyčejná ostřejší stoosmdesátistupňová obrátka zabrala necelých tři sta padesát tisíc let.
Pak Hollyho napadl plán. Pokud by se mu podařilo Červeného trpaslíka navést na oběžnou dráhu nějaké planety, mohli by využit její gravitační síly, jako prakem se nechat vystřelit v protisměru a zamířit zpět k Zemi.
Geniální!
Kdo říkal, že začíná počítačově senilnět?
Všechno to uvažování o fantastické astrobatice bylo pochopitelně poněkud irelevantní, protože každou chvíli měli překonat hranici rychlosti světla a Holly byl dost silně přesvědčený, že v případě, pokud k tomu dojde, budou všichni okamžitě rozloženi na jednotlivé atomy, z nichž se skládají.
A pokud to dokázal odhadnout, pak k tomu mělo dojít za 0,000 vteřiny.
Panebože.
To je teď!

devět V jediném okamžiku byl Lister vším a zároveň ničím. Jeho hmotnost byla nekonečná a současně neexistovala.
Pozoroval, jak se mu natahují nohy, jako by balancoval na vrcholku Světového obchodního centra a zíral na svá malá chodidla kilometry pod sebou.
Obličej se mu krabatil a vlnil. Řasy mu visely přes tváře jako obrovské palmy.
Hrál všemi barvami a zároveň žádnou barvu neměl. Instinktivně před sebe napřáhl ruku, aby udržel rovnováhu a paže se mu teleskopicky protáhla napříč nekonečným vesmírem přespávací buňky, jako by byla elastická.
Otočil se pro zavazadla a zjistil, že se dívá sám sobě na temeno hlavy.
A potom padal, propadal se do sebe, a když otevřel oči, zjistil, že má hlavu v břiše; pak se stejně rychle protáhl a jeho hlava získala tvar a velikost egyptské pyramidy.
Pokusil se projít. Chyba. Nohy se mu beznadějně zauzlovaly. Zapomněl, kolik jich má a kam by měly jít. Každý krok působil jako pokus o sestavení rozkládacího lehátka. A potom spadl. Nepadal ale dolů, padal nahoru.
Svinul se sám kolem sebe, vytvořil dokonalý válec a všude, kam se podíval, byl jenom on sám.
Sám sám sám sám sám sám sám sám sám sám sám sám sám sám sám sám sám...
A všechna jeho já začala křičet, přičemž vířila a vytvářela kolem sebe oběžné dráhy jako elektrony.
Potom vše ustalo.
Stál u umyvadla s břitvou v ruce a sledoval v zrcadle svůj namydlený obličej.
Na monitoru přespávací buňky se objevil Holly.
"Jejda!" řekl. "Moje chyba." Zatvářil se zkroušeně.
"Co se stalo?"
"Prolomili jsme rychlost světla."
"Myslel jsem, že něco takového není možný."
"Už jo," řekl Holly.
"Takže teď cestujeme rychlostí světla?"
"Rychleji."
"Všichni jsou v pořádku?"
"Rimmer je trochu otřesený. Běhá v technické knihovně pořád dokola."
"Co loď?"
"No, teď se jí pomalu vrací její původní hmotnost, cítí se mnohem živěji," řekl Holly a zmizel, aby všechen svůj volny runtime věnoval řízení lodi, která nyní letěla za hranicí měřitelné rychlosti.

Cestou do technické knihovny, kde chtěl najít Rimmera, vstoupil Lister do severního průlezu společenské místnosti. Uprostřed společenské místnosti stály desítky stolů potažených zeleným suknem, různých tvarů a velikostí: biliár, kulečník, cuarango, flip. Kolem stěn se táhla řada kabin s hrami na 3D videu - Listerova nejoblíbenější se jmenovala Italský řidič: jedna z nejnapínavějších a nejnebezpečnějších her, jaké kdy existovali. Jejím cílem bylo zaparkovat auto v Římě. Rimmer vstoupil jižním průlezem.
"Rimmere, prolomili jsme hranici rychlosti světla..."
"Cože?" řekl Rimmer.
"Letíme rychleji než světlo."
"Jak jsem udělal co?"
"Co tím chceš říct: ‚Jak jsem udělal co?'"
"Listere, nechovej se jako hňupoid."
"Já se nechovám jako hňupoid."
"Jak bych mohl? Právě jsem byl v knihovně a přemýšlel jsem. Dospěl jsem k závěru, že v každém případě..." Rimmer se bez zjevného důvodu odmlčel a pak rovněž nevysvětlitelně zařval: "Drž hubu!" Otočil se o sto osmdesát stupňů a zdálo se, že mluví s terčem na šipky. "Jak jsem řekl, než jsem byl tak sprostě přerušený: rozhodl jsem se, že v případě tvého odchodu do stáze chci zůstat tady. Chci zůstat zachován."
"Co se děje, Rimmere? jsi v pořádku?"
"Jaké věci?" řekl Rimmer s překvapeným výrazem.
"Co?"
"Řekl jsem jaké?" otočil Rimmer zvolna hlavu a očima sledoval nějaký neviditelný předmět.
"Co se děje?" zamával Lister rukou Rimmerovi před očima. Rimmer se díval prázdným pohledem před sebe.
"Posedlo tě vesmírné šílenství," řekl Rimmer.
"Mně že posedlo vesmírný šílenství? To tebe posedlo vesmírný šílenství."
"Ano, pravděpodobně to je déja vu," řekl Rimmer. "Vypadá to tak." Dlouhým útlým prstem se poškrábal na hologramovém "H" na svém čele, zavrtěl hlavou, prošel přes místnost k severnímu průlezu a zmizel.
Zároveň vstoupil z jižního průlezu další Rimmer.
Lister se ještě v poslední chvíli stihl otočit, aby zahlédl záda prvního Rimmera mizejícího za rohem.
"Rimmere!" řekl Rimmerovi, který právě vešel, "právě v tomhle okamžiku vyšels támhletím průlezem."
"Cože?" řekl druhý Rimmer.
"Jak jsi to udělal?" Lister otáčel hlavu od jednoho východu k druhému.
"Jak jsem udělal co?"

"Rimmere, právě jsi odešel tamtěmi dveřmi," ukázal Lister na severní východ, "a zároveň jsi přišel tudy."
"Listere, nechovej se jako hňupoid."
"Podívej, přísahám na život svý babičky, žes zároveň vyšel tamtudy a přišel tudyhle."
"Jak bych mohl? Právě jsem byl v knihovně a přemýšlel jsem. Dospěl jsem k závěru, že v každém případě..."
"Rimmere! Říkám ti, že..." Lister přešel do středu místnosti a zůstal stát zády k terči na šipky.
"Drž hubu", zařval Rimmer a otočil se tváří k němu. Jak jsem řekl, než jsem byl tak sprostě přerušený: rozhodl jsem se, že v případě tvého odchodu do stáze chci zůstat tady. Chci zůstat zachován."
"Rimmere - právě byls tady a říkals přesně ty samý věci."
"Jaké věci?"
"Právě tohle jsi říkal. Říkal jsi: ‚Jaké věci?'"
"Řekl jsem jaké?"
"A tohle taky. Tohles říkal taky."
"Posedlo tě vesmírné šílenství," řekl Rimmer.
"Ano!" přikývl Lister. "A pak jsi říkal, že je to pravděpodobně déja vu."
"Ano, pravděpodobně to je déja vu," řekl Rimmer. "Vypadá to tak."
"Tak dobře, pokračuj. Poškrábej se na svým "háčku", zavrť hlavou a zmizni."
Rimmer se dlouhým útlým prstem poškrábal na svém hologramovém "H" na čele, zavrtěl hlavou, prošel přes místnost k severnímu průlezu a zmizel.
Chytil výtah a zamířil zpátky do přespávací buňky. Lister ho za chvíli dohonil:
"Rimmere! Počkej! Poslouchej mě..."
Náhle se z přespávací buňky vyřítil Kocour. K ústům si tiskl zakrvácený kapesník.
"Můj zub! Můj zub! Myslím, že jsem přišel o zub!"
Lister se zastavil: "Kocoure - co se stalo?"
Kocour proletěl kolem a totálně ho ignoroval.
Rimmer stál ve vstupu do přespávací buňky.
"Podívej," řekl tiše.
Kocour stál bez hnutí vedle palandy, rty měl pootevřené a napůl nevěřícně se usmíval.
"Řekni mi, jestli se pletu," řekl Rimmer, "ale Kocour se právě přehnal kolem nás a teď stojí tady."
"Dostals ho?" řekl Kocour Listerovi.
Lister se otočil k Rimmerovi: "Vidíš? Děje se něco divnýho."
"Jenom jsem tady seděl," řekl Kocour, "prostě jsem čekal, jak jsi mi řekl. Pak se objevil ten úžasnej frajer, kterej byl mojí naprosto přesnou replikou, a začal zpívat cosi o rybách."
"Má to něco společnýho s rychlostí světla," řekl Lister.
Rimmer zavolal Hollyho.

Holly měl práci. Měl práci a vlastní starosti.
Vzdal už pokusy o navigaci lodě v nadsvětelné rychlosti. Byl si docela jistý, že právě prosvištěli přímo středem sedmi planet a přinejmenším jedním sluncem. Bylo naprosto nemožné se jim vyhnout, protože na navigačním počítači se objevily až po události samé.
Zdálo se však, že loď zůstává z jakéhosi důvodu nedotčena, a tak se rozhodl, že si s tím nebude dělat starosti.
Jinou lehkou obavu v něm vzbuzovala skutečnost, že jejich Červeny trpaslík pronásledoval, jak se zdálo, jiného Červeného trpaslíka. A naopak to vypadalo, že oni sami jsou sledováni ještě dalším Červeným trpaslíkem. Když to Holly studoval podrobněji, připadalo mu, že letí v konvoji přinejmenším šestadvaceti Červených trpaslíků. Holly logicky usoudil, že s tím nemůže mnoho dělat, a tak se rozhodl, že si s tím hlavu lámat nebude.
Vlastně nemohl nic udělat vůbec s ničím. Přinejmenším do doby, než se jejich rychlost sníží pod hranici rychlosti světla, od čehož je podle jeho výpočtů dělilo ještě sedmdesát osm hodin. Holly však měl o vlastních výpočtech velmi nízké mínění, takže tomu taky příliš nedůvěřoval.
"Cože? Cože? Cože? Co je to? Jsem zaneprázdněný. Snažím se navigovat" Hollyho digitalizovaná tvař se objevila rozmazaná a neurčitá.
"V čem je problém? Máš přece IQ šest tisíc, ne?"
"Hele, musím řídit loď o velikosti menši latinskoamerické země, letící rychlostí, jež se v říši lidské zkušenosti dosud nevyskytla. Cestujeme rychlostí větší, než je rychlost světla - prolétáme předměty dřív, než je vůbec zaregistruji. Dokonce i s IQ šest tisíc je to situace k posrání."
"Jen nám řekni, co se děje."
"Vidíte ozvěny budoucnosti. Jelikož letíme rychleji než světlo, předbíháme v čase sami sebe. Doháníte události, které se vám teprve stanou, dřív než je ve skutečnosti prožijete. Ozvěny budoucnosti," zopakoval "jasný?"
"Takže Kocour," řekl Lister, "přijde někdy v budoucnu o zub?"
"O jaký zub? Nikdo mi nebude vyrážet žádnej zub!"
"Jak dlouho to bude trvat?"
"Dokud nezačne fungovat zpětný chod a rychlost nespadne pod rychlost světla." Obraz Hollyho zavřel jedno oko a provedl v duchu jakési aritmetické výpočty, které byly pravděpodobně špatně. "Sedmdesát tři hodiny a čtrnáct minut," řekl co nejpřesvědčivěji.
"Nikdo mi nebude vyrážet žádnej zub!"

"Podívejte! Podívejte!" zadrmolil Rimmer. "Tady je další!"
Na Listerově nočním stolku se pomalu zhmotnila fotografie.
Byla to fotografie Listera. Fotografie Listera v bílém chirurgickém plášti, jak stojí před lodní ošetřovnou. Měl na ní potemnělé a unavené oči, ale usmíval se. V náruči držel dva novorozence zabalené ve stříbřitých peřinkách.
"Dvě děti?" otočil se Lister na Kocoura, který se mu natahoval přes rameno.
Sáhl po fotografii, aby si ji vzal, ale ruka mu jí projela a obrázek zvolna vyprchal.
"Odkud vezmeme dvě děcka, když nemáme na palubě žádnou ženskou?"

deset

Lister uslyšel výbuch ve chvíli, kdy vedl spor s výdejním automatem.
Byla to jednoduchá hádka a výdejní automat zjevně nebyl v právu. Lister si poručil svoji obvyklou snídani sestávající z bengalúrských garnátových tyčinek rozmíchaných napůl s rýží a napůl s chipsy, sedmi peprných feferonek, mléčného koktejlu ochuceného ležákem a dvou čokoládových tyčinek. Přístroj mu vydal malinovou pavlovku v cibulové omáčce.
"S tvou hlasovou jednotkou není něco v pořádku."
"Už se to nese," řekl výdejní automat a naservíroval dva jemně ugrilované uzenáče.
"Ne, ty mi nerozumíš. Někde je nějaká chyba."
"Vůbec žádný problém," odpověděl přistroj. "Krvavé, středně, anebo řádně propečené?" zeptal se a poté vydal dvacet kilo syrových telecích jater.
"Pusť to z hlavy. Nech jídlo jídlem. Můžeš mi dát obyčejný kafe?"
"Jak řečeno, tak uděláno," řekl přístroj přívětivě. Z jeho výdejních dvířek se vykutálel na podlahu vánoční pudink flambovaný koňakem a zapálil Listerovi odspodu nohavice.
Lister ještě dupal po vánočním pudinku, když lodí otřásla exploze.

Jakmile bez dechu dorazil do navigačního centra, spatřil Rimmera, jak pořád ještě zděšeně zírá na řídící panel.
"Co to bylo?" zařval Lister.
Rimmer pomalu otočil hlavu a podíval se na něho.
"Vzmuž se a připrav se na menší šok: Právě jsem tě viděl umřít."
"Cože jsi viděl??"
"Já ti říkal, aby ses vzmužil a připravil se na to."
"Cože? Kdy? Moc velkou šanci jsi mi nedal."
"Poskytl jsem ti na vzmužení dostatečný prostor."
"Neposkytl. Ani ses mezi tím nenadechl."
"Tak promiň. Právě jsem prošel poněkud zneklidňujícím zážitkem. Viděl jsem, jak člověk, jehož znám, umře tím nejstrašnějším, nejpříšernějším způsobem."
"Jo! Já!"
"Bylo to hrozné." protáhl Rimmer obličej a otřásl se odporem. "Stál jsi u navigačního..."
"Nechci to vědět!"
"Ty nechceš vedet, jak umřeš?"
"Ne. Samo, že to kurva nechci vědět."
Celá místnost náhle Listerovi připadala temná a studená. "Bylo to rychlý?" zeptal se tiše.
"No-ó. Neřekl bych, že to bylo nějak extra rychlé. Rozhodně ne, když do toho započítáš bezmocné mlácení údy kolem sebe a zoufalý křik." Opět se otřásl.
"Ty si v tom libuješ, co?"
"Jak můžeš říct něco tak strašného?"
"Byl jsem to určitě já?"
"To jo!" zašklebil se Rimmer.
"Nechci o tom nic vědět." Lister si nepřítomně cucal jeden ze svých dredů. "Kolik mi asi tak bylo?"
"Kolik je ti teď?"
"Pětadvacet. Kolik mi bylo tam?"
"Řekl bych..." zamlaskal Rimmer zlehka jazykem "...tak něco mezi dvaceti a třiceti."
"Kurva!" Lister vyskočil a nakopl řídící panel. "Nejsem na to připravenej!" Kopl do panelu ještě jednou. "Já na to, kurva, nejsem připravenej!"
"Ano, vypadals opravdu překvapeně. Obzvlášť, když jsi přišel o ruku."
"Tys mi viděl do obličeje? Dobře jsi mi viděl do obličeje? Byl jsem to fakt já? Byl to můj obličej?"
"Ano, měls na sobě tu stupidní loveckou beranici s kožešinovými klapkami přes uši."
Lister si strhl z hlavy loveckou beranici s kožešinovými klapkami přes uši: "Fajn, už nikdy nebudu nosit nic na hlavě. Nikdy si ji nevezmu. Pak se to nemůže stát." Mrštil čepicí napříč navigačním centrem. Přistála na opačném konci a svezla se po podlaze.
Rimmer se usmál: "Jenže ono se to stalo. To nemůžeš změnit, podobné jako nemůžeš změnit to, co jsi měl dneska ráno k snídani."
"Jenže tohle se ještě nestalo, he? To se teprve má stát, ale ve skutečnosti se to nikdy nestane."
"Problém spočívá v tom, že se to stalo. Jenom k té události ještě nedošlo."
Lister zíral nepřítomným pohledem do vesmíru, pohrával si s vlasy a Rimmer se usilovně snažil vyloudit na tváři svůj

obvyklý škleb, který považoval za výraz štěstí.
"Tak dobře. Fajn. Prima. Kocour, jo?" Lister vstal. "Kocour si v ozvěně budoucnosti vylomil zub, že jo?"
"Poslouchám."
"Když se mi podaří tomu předejít..."
"To se nedá zařídit."
"... tak se můžu vyhnout i tomu, že umřu!"
"To se nedá zařídit. Bohužel."
"Takže... jak by si Kocour mohl vylomit zub?"
Lister mlčky tahal za kousek odchlíplé gumy na palci boty.
Rimmer ho pozoroval a pískal si dixielandovou verzi Smutečního pochodu.
"Něco bude jíst..."
"To se nedá zařídit, ty mé jankovité hříbátko. Tvé dnu jsou sečteny."
"Bude jíst něco tvrdýho..."
"Kdepak, roha nevemeš. Lituju."
Lister vstal a s plamínky v očích prudce vyrazil z navigačního centra.
"Kam letíš?" vyskočil Rimmer z křesla.
"Moje zlatý rybky!" nesl se Listerův hlas v chodbě ozvěnou. "Pokusí se sežrat moje automatický zlatý rybky!"

Plesk.
Plesk, žbluňk, plesk...
Kocour apaticky ležel na Rimmerově palandě. Na šňůře natažené napříč přespávací buňkou viselo několik jeho košilí, z nichž kapala do připravených nádob voda.
Plesk.
Plesk, žbluňk, plesk...
Nenáviděl dny, kdy musel prát. Vždycky ho to vyčerpalo. Unaveně vzal další špinavou košili, vyplázl jazyk a začal ji čistit dlouhým, metodickým, hrubým a vlhkým lízáním, přičemž se chvílemi zastavoval, aby si na špičku jazyka nabral trochu pracího prášku.
Když byl hotov, pověsil košili na šňůru k ostatním.
Plesk, žbluňk, plesk...
Rozhodně neměl náladu pustit se ihned do hromady ponožek, a tak vstal a začal se rozhlížet po kajutě, jestli by se nedalo dělat něco jiného.
Vzal si knihu z Rimmerovy poličky a přejel nosem po několika stránkách, ale nedokázal v textu najit žádný smysl. Papír byl pokrytý směšnými malými kaňkami, které po ničem nepáchly.
Kočky mezi sebou nekomunikovaly psaním. Komunikovaly pachy. "Přečíst si" nějakou kočičí literaturu znamenalo jezdit nosem po řádcích, čímž se ze stránky uvolňovaly různé vůně, jimiž byla nasycena.
V kočičím slovníku existovalo dvě stě čtyřicet šest pachových symbolů. Každý z nich mohl být oslaben nebo posílen jiným, menším pachem, který měnil význam. Symboly mohly rovněž vyjadřovat v různých kontextech něco úplně jiného. Například pach pro "strach" mohl v jiném postavení také znamenat "velmi špatný", "nechutný", "záchod" nebo někdy dokonce "obchodník s realitami".
Kocour se rozhodl, že se zabaví četbou obsahu Listerova koše se špinavým prádlem. K jeho velkému překvapení se něco z toho dalo docela dobře přeložit do kočičí prózy. Jedno tričko dokonce obsahovalo větu o strašlivém, velmi špatném obchodníkovi s realitami, který šel na nechutný záchod.
Potom si všiml zlatých rybiček.
Chvíli je pozoroval. Jedna z nich plavala pozpátku. Sám nikdy žádnou živou rybu neviděl, ale uvědomoval si jakýsi prapůvodní instinkt, jenž se mu zvedal z hloubi žaludku.
I když jedl před necelou hodinou, zaslechl, jak v něm skřípe hlásek malého hladu: "Sežer tu rybičku." Vedl s hladem krátký váhavý rozhovor, ale hlad trval na svém.
"Tak do toho, sežer tu rybičku!"
"Nemám hlad."
"Sežer ji, sežer ji, no tááák."
Kocour strčil ruku do kapsy saka a vytáhl odtamtud housku namazanou máslem. Většinou míval jednu po ruce.
Začal svůj jídelní rituál, který spočíval v posměšném zpěvu kořisti.

"Teď tě sežeru, ty malá rybko...
Teď tě sežeru, rybičko...
Teď tě sežeru, malá rybko...
Protože ryby já děsně rád."

Aby rybám poskytl v boji rovnou šanci, stoupl si k nim zády. Potom se jediným pohybem otočil jako na obrtlíku, vymrštil rybku z akvária hřbetem ruky a chytil ji do připravené rozevřené housky.
"Jsi moc pomalá, rybičko," domlouval své obložené housce se zlatou rybkou. "Moc pomalá na našeho Kocourka."
Zvedl svíjející se housku k ústům a zakousl se do ní.
"Nééééeéééééé!" vykřikl Lister.

Kocour se napůl otočil a spatřil Listera, jak k němu letí jako utržený vagón naložený uhlím, se zkřivenou tváří a s ústy vytvarovanými do protáhlého, eliptického "E".
"Néé!"
Kocour se ještě usmíval v očekávání rybího sousta, když do něho Lister vrazil. Praštili sebou o stůl a svalili se na tvrdou šedivou podlahu.
Rybí houska se odkutálela do rohu. Lister odstrčil popotahujícího Kocoura, popadl housku a podíval se do ni.
McCartney tam sebou pořád ještě mrskal.
Nepoškozený.
Nenakousnutý.
"Dokázal jsem to." řekl Lister tiše. "DOKÁZAL JSEM TO!" zařval, už ne tak potichu. "Dokázal jsem to. zachránil jsem rybu. Neumřu." Zatančil vítězný taneček jako stropní chytač fotbalového 0-G týmu, který právě vstřelil vítěznou trojku.
V průlezu dveří stál Rimmer.
Kocour se škrábal na nohy. "Můj zub!" Přiložil si k ústům kapesník a odtáhl ho celý zakrvácený. "Tys zešílel!"
Lister k němu přistoupil: "Počkej, já se podivám..."
Kocour prudce vyběhl z přespávací buňky. "Můj zub! Můj zub!" ječel. "Myslím, že jsem přišel o zub!"
Lister zíral na podlahu. Pod židlí ležel kousíček skloviny a vysmíval se mu. Jednozubý úsměv.
"Inu," Rimmerův škleb dosahoval rozměrů olympijského stadionu, "dovol, abych ti jako úplně první vyjádřil svou nejhlubší soustrast."

Jedenáct

Lister odšrouboval uzávěr z láhve Glena Fudžijamy, nejjemnější japonské sladové whisky, a nalil si do půllitru dobrou míru. Rimmer ležel na palandě, radostně si pohvizdoval a v hologramových očích mu jiskřilo. Při každé příležitosti se pokoušel zachytit Listerův pohled a povzbudivě na něho mrknout.
Lister si pořádně přihnul whisky: "Ty z toho máš radost, co?"
"Ach, snad se stále nezabýváš hrozbou své smrti? Proboha," snažil se napodobit liverpoolsky přízvuk, "vyměň desku. Přepni kanál. Smrt už není takovej handicap jako kdysi. Kristova smradlavá noho, vzchop se."
"Ale jo, máš z toho radost, že jo? Že jo?"
"Holly - rád bych poslal vnitřní zprávu. S černým rámečkem. Text: ‚Davu Listerovi. Hlubokou soustrast k tvé nastávající smrti.'" Rimmer přivřel oči. "A k tomu básničku? Ach, ano...

Teď, unavený poutníče,
ulehni k odpočinku,
protože mrtvý jako já
budeš už za chvilinku."

"Ty jsi vážně vadnej, víš to?"
"Ale no tak, no no nóóóóóó," protáhl Rimmer poslední "ó" na celé tři vteřiny, "to je to jediné, o čem mluvíš. Upřímně řečeno, Listere, je s tebou strašlivá nuda!"
Jo, ty se na to těšíš."
"Ty jsi posedlý."
"Uvědomuješ si, že když umřu, zůstaneš tu sám?"
"Nemůžu se dočkat."
"Myslel jsem, že to nechceš. Myslel jsem, že něčeho takovýho ses předtím bál. Aspoň jsi něco takovýho blekotal."
"Ne, to, co mě dřív ničilo, nebyl strach, že zůstanu sám. Trápila mě představa, že ty jsi na tom mnohem líp než já. Že zůstaneš mladý a naživu; něco takového se nedalo vydržet. Nyní se, ty mé jankovité hříbátko, váha přesunula na druhé kopýtko."
Lister vzdal pokus o hádku. Jen to zvyšovalo Rimmerovo potěšení.
"Pamatuju si, jak babička říkávala: ‚Všechno zlý je k něčemu dobrý.'"
"To určitě, určitě," souhlasil Rimmer, "a když se podíváš na tu situaci z té lepší stránky, čeká tě největší zážitek tvého života."
"Až vyletím do povětří, jo?"
"Celý nevyletíš. Jen kousky. Jak se říká tomu, myslím, že je to část zažívacího traktu... taková ta dlouhá nafialovělá věc s vybouleninami? Dá se to vidět akorát v tureckém řeznictví. No, ať je to, co chce, tak to krásně letělo přes celé navigační centrum. Vypadalo to jako nevyvážený bumerang."
"Nech si to, kurva!"
"Mírni se."
"Nechci umřít."
"Já jsem taky nechtěl."
"Jenže to není fér. Tolik jsem toho nestihl udělat!"
Lister začal přemýšlet o všem, co neudělal. Z jakéhosi důvodu ho jako první napadlo, že nikdy neměl královské garnáty biriani. Kdykoli je viděl na jídelním lístku, vždycky šel na jistotu a objednal si kuře nebo jehněčí. Teď už nikdy královské garnáty biriani mít nebude.
A knihy. Hodlal si jich tolik přečíst, ale nikdy si na to nenašel čas.

"Nikdy jsem nečetl... nikdy jsem nečetl..." Když o tom začal přemýšlet, uvědomil si, že vlastně nikdy nečetl žádnou knihu. Neznamenalo to, že nemá rád literaturu, jenom prostě vždycky čekal, až někdo natočí film.
A rodina. Vždycky předpokládal, že jednoho dne bude mít rodinu. Opravdovou rodinu, ne adoptivní. Skutečnou. A vždycky chtěl strávit spoustu času děláním těch věcí, které musíte dělat, když chcete mít rodinu. Nedělal jich ani dost málo. Ani dost málo. Hodně, ale zdaleka ne dost.
Matně si uvědomoval, že Rimmer mluví, a tak občas něco zachrčel, aby vzbudil dojem, že poslouchá. Ale neposlouchal. Vzpomínal na své staré zaměstnání dole na Zemi. Jeho práce spočívala v parkování nákupních košíků v olbřímí samoobsluze Sainsbury, postavené na místě někdejší staré anglikánské katedrály.
Jednou ho vedoucí přistihl, jak spí ve skladu. Lister si z pytlíků soli postavil malou postel, skrytou před nepovolanými zraky za stěnou z konzervovaných sardinek. Vedoucí měl dvě maturity, služební auto a frajerský knírek. Celou hodinu Listerovi kázal o tom, že při troše snahy se může během pěti let taky stát vedoucím se služebním autem - a podle všeho i s frajerským knírkem Na druhou stranu, varoval ho frajerský knírek, když se nebude snažit, bude po zbytek života parkovat nákupní vozíky.
Lister, který věděl, že není žádný génius, věděl zároveň s absolutní jistotou, že je sto čtyřicet sedmkrát chytřejší než vedoucí. Jeho přihlouplé řeči Listera nicméně nenechávaly na pokoji. Věděl, že nechce strávit celý život parkováním nákupních vozíků, ale zároveň se nedokázal nijak nadchnout představou, že se stane vedoucím skladníkem v megastoru Sainsbury na liverpoolské Hope Street.
Vedoucí ho popadl za klopy a třásl jim. Řekl Listerovi, že si musí doplnit vzdělání a získat titul, jinak jeho život "nebude nikdy stát ani za to hovno".
A teď tady seděl s vědomím, že má před sebou pravděpodobně posledních pár hodin života, a vůbec poprvé ho napadlo, že ten nafoukaný pablb s frajerským knírkem měl možná nakonec pravdu. A to bolelo. To skutečně bolelo.
V tomto rozpoložení strávil větši část večera. Usrkával z láhve whisky a probíral svůj mizerný život. A netrápily ho chyby, které udělal - trápily ho ty, k nimž se vůbec nedostal. Listoval katalogem svých nevyužitých příležitostí a nenaplněných příslibů. Myslel na ten velkolepě nepravděpodobný řetězec náhod, který ho přivedl na svět. Velký třesk; vesmír, život na Zemi; lidstvo; pravděpodobnost jedna ku miliardě, že dojde ke spojení právě jednoho konkrétního vajíčka a spermie, jež ho stvořily; a to všechno se stalo. A co s tím neuvěřitelným štěstím provedl? Zacházel s časem, jako by to byly chcanky, které nachcal do jednoho velkého prázdného sudu.
Ale ne, nebyla to pravda; zažils i vítězství, našeptával mu útlý hlásek z láhve whisky. Byl v Londýně v Superdomu ten večer, kdy Tryskáči hráli proti berlínským Banditům v evropské divizi play-off a kdy Jim Bexley, zvaný Rychlík, nejslavnější hráč, který kdy oblékal dres Jets Roof Attack, hrál největší zápas své slavné kariéry. Viděl ten fantastický druhý gól, kdy Rychlík prošel kolem devíti hráčů a poprvé v historii způsobil, že komentátoři zůstali na celých devět vteřin úplně bez řeči. To byl jeho triumf. Pouhá přítomnost. Tu noc tam žil. Kolik lidí může říct něco takového."
Pak tu byla chvíle v bufetu Indiana ve Svatojanské čtvrti, kde ochutnal svůj první instantní kebab a beznadějně a neodvolatelně této orientální pochoutce propadl. Jistě, většinu svého dalšího života zasvětil hledání dalšího opravdu dokonalého instantního kebabu. A byla pravda, že žádný jiný už nikdy nenašel. Přinejmenším jeden ale ochutnal. Jeden pokrm bohů, dokonalý instantní kebab. Kolik lidí může říct něco takového?
A pak tady byla K. K. Jistě, chodili spolu jenom pět týdnů. A poslední týden byl poněkud hořký. Ale čtyři týdny do něho byla Kristina Kochanská šíleně zamilovaná. Kristina Kochanská, která byla tak nádherná, že klidně mohla dostat práci u pultu v parfumerii v nějakém levnějším obchoďáku! A taková se zamilovala zrovna do něho! Na čtyři týdny! Celé čtyři týdny. Kolik lidí může říct něco takového? Moc jich nebude.
A pak ten večer, kdy hrál kulečník v hospodě v Aigburth. Večer, kdy mu z jakéhosi neznámého důvodu vycházelo úplně všechno, na co sáhl. Bohyně hospodského kulečníku shlédla projednou z nebes a požehnala mu tágo. Co šťouch, to trefa! Jeden za druhým přímo do díry. Vůbec ho nemohli odtrhnout od stolu. Byl neporazitelný. Tři a půl hodiny. Sedmnáct vítězství za sebou. Stal se legendou. Nikdy víckrát raději už kulečník nehrál, neboť věděl, že zas tak dobrý není. Ale ten večer v hospodě v Aigburth se stal legendou. Legendou aigburthské hospody. Kolik lidí může říct něco takového?
Láhev whisky dutě cinkla o okraj skleničky. Během dvou hodin vypil půl láhve. Kolik lidí může říct něco takového?
Byl opilý. Kolik lidí může říct něco takového?
Usnul na židli. Kolik lidí může říct něco takového?

Ve tři hodiny ráno ho probudil Holly.
"Poplach. Je vyhlášený poplach, který stále trvá. Stále to trvá, a je to poplach."
Rimmer se posadil na posteli a hologramové vlasy mu stupidně trčely na všechny světové strany. "Co se děje?"
"Navigační počítač zkolaboval. Nedokáže se vyrovnat s přívalem dat při rychlosti světla. Musíme jej napojit na centrální řídící počítač a provést bypass."
Lister přehodil nohy přes pelest palandy. "Navigační počítač? Navigační počítač v navigačním centru?"
"Pokud ho neopravíme, loď asi za patnáct minut a dvacet tři vteřin vybuchne."
Lister seskočil na podlahu. "V tom případě jdeme na to."
Rimmer se po něm podíval: "Nechoď."
"Co tím chceš říct: ‚Nechoď"? Sám jsi říkal, že se tomu nemůžu vyhnout. Tak to vyřídíme. Co jsem měl na sobě?"
"Svou kožešinovou loveckou beranici a tohle šedé tričko."
Lister si nasadil loveckou beranici s rozšafnou pečlivostí. Potom přešel k umyvadlu a zvedl z podpěry kovový držák na ručníky: "Jdeme."
"Na co to máš?"

Lister si poklepal držákem o levou dlaň. "Odcházím, jak jsem přišel: budu křičet a kopat."
"Smrt nemůžeš praštit klackem do hlavy."
"Jestli se ke mně přiblíží, urvu ji cecky."
S těmi slovy zmizel.

dvanáct Navigační centrum bylo zahalené v mlze palčivě štiplavého kouře z rozpuštěné izolace drátů a ze stropu visel tlustý kabel, který poskakoval a jiskřil jako umírající elektrický plivník. Z poraněného navigačního počítače stoupal ve vlnách maniacký vysoký skřípavý tón a po obvodě místnosti vybuchovaly a tříštily se monitory jeden za druhým.
Lister s uslzenýma očima tápavě šmátral po bypassové jednotce zavěšené na řemínčích na stěně a podle vykřikovaných příkazů Hollyho ji dovlekl napříč rozbitým sklem a zahákl ji na hlavní terminál.
Otevřel pouzdro s bypassem. Uvnitř bylo dvanáct vypínačů.
"Začni vypínačem číslo dvanáct," ječel Holly, "a mezi sepnutím každého počítače nechej vteřinovou mezeru."
Lister zavřel oči a přiložil prst k dvanáctému vypínači.
Sepnul ho.
Tón kvílejícího navigačního počítače se zvýšil o oktávu. Vedle vypínače číslo dvanáct začalo blikat zelené světýlko.
Lister přesunul prst k jedenáctému vypínači.
Cvak.
Íiiiiíííí. O další oktávu výš.
Zelené světýlko.
Desátý vypínač.
Cvak.
Monitor na konzole nad Listerovou hlavou explodoval a vyvrhl do kouře střepy skla.
Další zelené světýlko.
Vypínač číslo devět.
Další zelené světylko.
Osm.
Potom sedm.
Byl v polovině.
Číslo šest.
Cvak.
Červené světýlko.
"Vypni to," řekl Holly. "Vypni to, než..."
Lister šestku vypnul, počkal a znovu ji zapnul.
Íiiiiíííí.
Zelená.
Ještě pět.
Maximálně pět vteřin do chvíle, než se ta nafialovělá boulovitá část jeho těla rozletí místností.
Cvak.
Cvak.
Cvak.
Zbyly už jen dva. Dva titěrné přepínače.
Lister chtěl, aby už k tomu došlo. Předposlední vypínač. Nechtěl sepnout poslední s tím, že by všechno věděl. Aby věděl, že to je ten, který ho zabije. Chtěl mít alespoň drobný prvek překvapení. Byl ale zklamán.
Cvak.
Zelené světýlko.
íííííííííííííííí.
Tón vřeštícího navigačního počítače byl teď už tak vysoko, že se nacházel téměř za prahem slyšitelnosti. Už to ani nebyl hluk - spíš pocit. Ostrý jekot, šílený rezavý zvuk mu tříštil lebku. Polykal hustý černý kouř, který mu trhal plíce.
Lister zíral na poslední vypínač.
Přiložil k němu prst a laskal se s jeho jemným tvarováním.
Potom zařval.
Zařval a zmáčkl ho.
A nic.
Pouze ticho.
Potom se červené světýlko pomalu problikalo do zelené, potom zpátky červená.
A pak už stálá, rovnoměrná zelená.
ZELENÁ.
Ozvala se obrovská RÁNA!
Za ní následovala druhá obrovská RÁNA!
A třetí.
A Lister si uvědomil, že je to tlukot jeho srdce.
Zhluboka natáhl jedovatý vzduch plný kouře Chutnal výborně.

A už podruhé během čtyřiadvaceti hodin na místě oslavně zakřepčil. S chodidly pevně na zemi se zahoupal v bocích a pažemi zamával do protisměru.
Byl naživu

třináct Centrální linka metra na Červeném trpaslíku se syčením zastavila a Lister vytančil na nástupiště. Dostal náhle chuť na čokoládu - bílou mléčnou čokoládu, kterou neměl od dětství -, a tak hodil do automatu padesát pennycentů a zatáhl za čudlík zásuvky, ale ta byla zaseknutá. Z jakéhosi důvodu ho to potěšilo. Zásuvky automatů na čokoládu byly na nástupištích vždycky zaseknuté. Jsou věci, které se nemění. Dlouho se strašně smál, potom skočil na eskalátor a bral schody po třech, aby dohonil Rimmera.
Stáli spolu na eskalátoru. Kdykoli míjeli reklamu, Lister zazpíval reklamní popěvek.
"Nechápu, proč tak vesele švitoříš."
"Jsem naživu!"
"Jenže ono k tomu dojde: viděl jsem, že se to stalo. Jenom se to prostě nestalo ve chvíli, kdy jsme si mysleli, že se to stane."
"Co na tom záleží? Výsledek je jasnej: nestalo se to."
"Musím tě opravit: stalo se to. Jenom se to nestalo ještě."
"Nezačínej s tím zase."
"Listere - já jsem to viděl. Viděl jsem, jak umřeš. Byls to ty. Jsem si jistý, žes to byl ty."
"A co ta fotka? S dvěma děckama? To se ještě nestalo. Třeba z toho nic nebude."
"Stane se to!"
"Ty jseš asi pěkně otrávenej, že jsem ještě neumřel, co?"
Eskalátor je vyvezl na vrchol schodiště. Lister přeskočil turniket a Rimmer jím prošel.
"Ne, v tom to není. Jenom mě štve tvé tupohlavé odmítání, s nímž nechceš přijmout bezvýchodnou krutost bytí. To mě žere."
Lister smutně zavrtěl hlavou.
Když vešli do přespávací buňky, ležel na Listerově palandě nějaký stařec. Jakmile se usmál, vrásky se mu zvlnily jako zmačkaný balicí papír. Zvedl svoji robotickou levou paži. Ruka měla kovovou protézu, ale poslední článek malíčku byl proveden jako otvírák na láhve. Použil ho k otevření láhve samozahřívacího saké a pořádně si přihnul. Bíle vlasy měl spletené do metrových dredů a chybělo mu pravé oko. Místo něho měl telefotografickou čočku se zoomem a objektiv se pohyboval, cvakal a zaostřoval v souhře se zdravým okem.
Bylo celkem jasné, že ten kmet je Lister.
Pohlédl ke dveřím, ale zdálo se, že je nevidí.
Hodinky na budoucí ozvěně zdravé pravé paže vydaly sérii ječivých výkřiků. Muž je vypnul a usmál se. Lister rozpoznal na svém budoucím předloktí záhadné tetovaní. Jako by bylo vypálené do kůže - nějaký vzorec. Byl vybledlý, ale pokud to mohl přečíst, stálo tam: "TY = LHŽ". Lister se naklonil blíž, aby si nápis přečetl, když vtom stařec promluvil.
"Takže jsi tady," řekl. Byl to Listerův hlas, ale lehce se chvěl. "Nevidím vás a neslyším vás, ale vím, že jste tady. Rimmere, ty teď řekneš, že to není možný."
"To není možné," řekl Rimmer, "viděl jsem, jak jsi umřel."
Stařec se podíval víceméně Listerovým směrem: "Nazdar, Dave. To jsem já, chci říct ty. Vlastně chci říct, že já jsem ty. Chci říct, já jsem ty jako starej člověk. Vím, že jsi tady, protože když jsem byl v tvým věku, viděl jsem mě v mým věku, jak ti říkám v tvým věku, co ti chci právě říct. A ty to budeš muset taky říct, až budeš já."
"Díky bohu," řekl Rimmer, "že máš pořád ještě všech pět pohromadě."
"Člověk, kterýho jsi viděl umřít, Rimmere, byl Bexleyho kluk."
Rimmer se zamračil: "Kdo je Bexley?"
"Svýho druhýho syna určitě pojmenuju Bexley," řekl Lister. "Podle Jima Bexleyho Rychlíka."
"Dave - ten, koho Rimmer viděl v navigačním centru, jsi nebyl ty, byl to Bexleyho kluk. Tvůj vnuk."
Lister ztěžka dosedl na židli. Bylo toho najednou příliš. Neumře tedy při havárii navigačního počítače. Bude mít syna, který bude mít také syna. A umře tudíž syn jeho syna.
"Máš dva syny," říkal právě starý Lister. "...a šest vnoučat"
"Jedno z nich ale umře."
"Každej jednou umře."odpověděl starý Lister. "Narodíš se a umřeš. Tomu mezi tím se říká ‚život'. A ty máš všechny ty chvíle teprve před sebou. Tak se z nich raduj," usmál se.
Starcovy hodinky zase spustily. "Nemám moc času. Vezmi si foťák a běž na ošetřovnu."
"Co se děje na ošetřovně?" šátral Lister ve skříňce po svém fotoaparátu.
Listerovo staré já začínalo být čím dál průsvitnější.
"A co já?" přistoupil Rimmer k palandě. "Co se stane se mnou?"
"Nemůže nás slyšet, Rimmere - pochází z budoucnosti."
"Aha, ale když se tě teď zeptám, co bude se mnou, ty si to zapamatuješ a až budeš on, budeš mi to moci říct."
"Hustý." Lister vytáhl fotoaparát z vakuového foťáku a vyběhl ven.
"Neztrácej čas. Utíkej," volal za nim starý Lister.
"Co bude se mnou, staříku? Stanu se důstojníkem? Budu mít ještě někdy tělo? Vrátíme se zpátky na Zemi?"
Stařec si dopřál další doušek saké a zíral skrz Rimmerův úpěnlivý prosebný obličej, aniž ho viděl.

"Aha, Rimmer," řekl zničehonic. "Tys chtěl vědět, co se stane s tebou."
"Ano! Co bude se mnou?"
"Pojď blíž," kývl na něho starý Lister, "jen pojď blíž. Ještě blíž."
Rimmer naklonil k ústům starého muže ucho.
"Tak ty chceš znát svoji budoucnost?"
"Ano, prosím," zašeptal Rimmer s nábožnou uctivostí a stál na špičkách, aby se jeho ucho vznášelo sotva pár milimetrů nad budoucí ozvěnou úst.
Starý Lister se zhluboka nadechl a potom do nastaveného Rimmerova ucha hlasitě řihl.
Ještě se smál, když už jeho obraz dávno zmizel.

>>>

Rimmer dohonil Listera až u ošetřovny. Lister ve spěchu zakládal do fotoaparátu instafilm.
Lodí otřásl silný náraz a Lister se praštil o stěnu, přičemž mu film vypadl. "Do kurevský prdele!" Zvedl film ze země a zastrčil ho do fotoaparátu. "Kurva!" Nasadil ho vzhůru nohama.
Na monitoru na stěně se náhle zjevil Holly.
"Dosáhli jsme snížení rychlosti! Zpomalujeme, hoši. Přesně za třicet pět vteřin se ocitneme pod hranicí rychlosti světla."
"Co se stane teď? Uvidíme můj pohřeb nebo něco podobnýho?"
"Ne - my teď snižujeme rychlost," řekl Holly. "Čím jsme letěli rychleji, tím vzdálenější budoucnost se v ozvěnách budoucnosti objevovala. Ale jelikož jsme nyní začali zpomalovat, ozvěny budoucnosti by měly být blíž současnosti. Aspoň myslím."
Ozval se dětský pláč.
Potom začalo brečet druhé dítě.
Ve dveřích ošetřovny stál druhý Lister - víceméně stejného věku jako Lister v současnosti. Měl na sobě bílý operatérsky plášť. A v náručí měl dva kojence ve stříbřitých zateplených peřinkách.
"Mám ti říct, že tě nemůžu vidět a všechny ty kecy," řekla Listerova budoucí ozvěna, „ale chtěl bych ti představit tvoje dvojčata. Jsou to kluci. Tohle je Jim a tady je Bexley."
Lister je zaměřil v hledáčku a přiložil prst na spoušť fotoaparátu.
"Pozor, vyletí ptáček, kluci." Ozvěna budoucnosti zaujala pózu a zašklebila se.
Oba kojenci vřískali čím dál hlasitěji.
Cvak.
Ozvěny budoucnosti se rozplynuly.
Z fotoaparátu vyjel rychle zpracovaný obrázek a Lister držící dva kojence ve stříbřitých peřinkách se pomalu vybarvil a zaostřil.
Lister se otočil a vydal se zpátky do přespávací buňky. Rimmer ho následoval. "Jak bys asi tak mohl přijít ke dvěma kojencům, když na palubě nemáme ženu?"
"To nevím," odpověděl Lister, "ale budu po tom pátrat a to si piš, že si při tom náležitě užiju!"

čtrnáct Kapitánka Yvette Richradsová si prsty prohrábla ježka svého předepsaného posádkového účesu a natáhla se, aby si prohlédla spektroskop slunce, k němuž se blížili. Bylo to dokonalé. S texaským přízvukem vyjekla: "Zmákli jsme to!"
Letová koordinátorka Elaine Schumanová se jí opřela zezadu o rameno a zvědavě se dívala na konzolu: "Je to veleobr?"
"Na to vem jed!" odpověděla Yvette Richardsová a zavýskla si.
"Je čas na oslavu," Řekla Elaine Schumanová.
Kryton, služební mechanoid, rozdal všem polystyrénové pohárky se sušeným šampaňským a zalil je vodou.
Posádka osmi žen a dvou mužů vykřikovala a radovala se, všichni si spolu povídali. Kryton rozléval další šampaňské a nabízel ozářené kaviárové hrudky, které šetřil speciálně na podobnou příležitost.
Půl roku trvalo posádce vesmírné lodi Nova 5 najít modrého veleobra - hvězdu balancující na pokraji své finální fáze v pravém kvadrantu zvolené galaxie. Ještě měsíc, a celá kampaň by kvůli nim ztroskotala. Byli přesvědčeni, že je to ten nejlepší důvod k oslavě.
Inženýrka hvězdných demolicí Kirsty Fantoziová usrkávala šampaňské a začala programovat nebulární střelu. Musela explodovat v přesně daném okamžiku, aby odstartovala reakci hvězdného jádra, které celou hvězdu postrčí do stadia supernovy. Hvězda pak v podobě supernovy rozsvítí na víc než měsíc celou galaxii a bude vydávat větší energii, než jakou by dokázalo vyprodukovat pozemské slunce za deset miliard let. Bude to zkrátka setsakra pořádná rána.
Jediná neodhalená chybička v programu Kirsty Fantoziové by mohla všechno obrátit vniveč. Musela hvězdu nejen postrčit do stadia supernovy, musela akci také načasovat, aby světlo z exploze dosáhlo Země v přesně daný okamžik. Ta správná chvíle se shodovala s časem, kdy na Zemi doletí světlo ze sto sedmadvaceti dalších veleobrů, převedených do stadia supernov.
Pro lidi žijící na Zemi měl výsledek představovat šumivě spektakulární ohňostroj - něco pro duši. Sto dvacet osm hvězd přejde simultánně do stadia supernovy a bude plát s takovou prudkostí, že budou vidět i ve dne.
A těch sto dvacet osm supernov vytvoří společné poselství.
A to poselství bude znít: "ŽIJTE S COCA-COLOU!"

Po celých pět týdnů, kdekoli na Zemi budete, uvidíte to obrovské tetování, vypálené přes denní i noční oblohu. Novomanželé na líbánkách na Havaji vystoupí na vrchol hory Mauna Kea a budou pozorovat západ slunce orazítkovaný sloganem. Lidé trčící v londýnských dopravních zácpách vzhlédnou skrz šedivé mrholení a s otevřenou pusou budou zírat na Coca-Colové souhvězdí. Příslušníci několika primitivních kmenů, jež v pralesích jižní Ameriky dosud nezasáhla civilizace, pohlédnou vzhůru k nebesům a určitě je ani nenapadne, aby pili Pepsi.
Cena tohoto jediného, tříslovného inzerátu hvězdným písmem přes celý vesmír se vyšplhala na úroveň vojenského rozpočtu Spojených států za celou jejich historii.
Navzdory jisté směšnosti to byl ale přece jen aspoň trochu rozumnější způsob, jak rozházet triliony librodolarů. Odborníci na reklamu z poradenské firmy Saachi, Saachi, Saachi, Saachi, Saachi a Saachi pak ujistili vedení firmy Coca-Cola, že akce navždy ukončí cocacolovou válku. Se zárukou. Po Pepsi nikdo ani nevzdechne.
Jistě, z ekologického hlediska to nebylo zrovna ideální. Ano, součástí plánu byla destrukce sto dvaceti osmi hvězd, které by jinak ještě nějakých pětadvacet milionů let vydržely. Ano, když hvězdy explodovaly, pohltila každá tři čtyři planety ze své sluneční soustavy. A jistě byla pravda i to, že výsledná radiace potrvá dlouho po zániku naší vlastní planety.
Ale na beton to prodá spoustu plechovek jedné bublinkové limonády.

Kirsty Fantoziová dokončila program a odpálila nebulární střelu přímo do srdce hvězdy. Dopila polystyrénový pohárek šampaňského a zmáčkla tlačítko interkomu:
"Otočte tu zpropadenou káru, jedeme domů."
Kuželovitý čumák Novy 5 se otočil kolem své osy a loď se vydala na zpáteční cestu k Zemi.

Sedm členů posádky, kteří se nacházeli ve stázi, havárii nepřežilo.
Než loď břichem dopadla na krátery posetý povrch ledem pokrytého měsíce, zachytila o okraj rozeklaného převisu, který rozerval celý levobok jako klíček z plechovky sardinek, a lidé ze stázi byli vyvrženi do smrtící metanové atmosféry.
Kapitánka Richardsová, která si vzala spolu se Schumanovou a Fantoziovou první tříměsíční hlídku, hrála zrovna sólový squash, když do prostor odpočinkových aktivit vešel Kryton, aby ji zdvořile informoval, že lodní systém řízení zkokakolovatěl a počítač je zralý do blázince.
Kapitánka Richardsová uháněla do řídícího centra, kde našla naprostý chaos. Počítač recitoval francouzskou poezii z patnáctého století a řídící systém hořel.
"Co se to, ksakru, děje?"
"Étoilette, je te vois..." řekl počítač konejšivě.
Kryton kropil řídící systém z příručního hasícího přístroje. "Nerozumím tomu, co se děje, slečno Yvetto."
"Schumanová! Fantoziová!" zavyla kapitánka Richardsová do interkomu. "Okamžitě sem - jsme v pořádný prdeli!"
"Je to naprostá záhada," řekl Kryton.
"Que la lune trait a soi..."
"Pořád byl v pohodě," vrtěl Kryton hlavou, "a najednou se chová takhle."
Kapitánka Richardsová škubla rozvodným panelem, aby zapojila záložní počítač.
"Nicolette est avec toi..."
"Myslím, že kdybych věděl, že nám zešílí, neobtěžoval bych se ho čistit."
"Cos to řekl, Krytone?"
"Chtěl jsem jen podotknout, že nemá žádný smysl cídit ho do zářivého lesku, leštit všechny jeho drátky a kolečka včelím voskem a drhnout terminály mýdlovou vodou, když je potom takhle divný."
"Tys čistil počítač?"
"Cože?" Copak to nevidíte? Září čistotou. Jen se podívejte dovnitř."
Kapitánka Richardsová nehlédla pod desku kryjící počítačové obvody. Pod čistotou zářícími, čerstvě vycídenými vnitřnostmi bublala mýdlová voda, z níž se ještě kouřilo.
"M'amiette a le blond poil," zavrčel počítač a z jednotky hlasové simulace vyletělo pár mýdlových bublin.
"Krytone, vyčistils taky záložní počítač?"
Kryton skromně sklopil zrak.
"Udělals to, Krytone?"
"Prosím vás, slečno Yvetto, nechci, abyste mi děkovala."
"Udělals to?" popadla ho surově za ramena.
"Jako jediný dík mi stačí vědomí, že umíte ocenit dobrou práci." Ústa bez rtů se mu zkroutila do plastového úsměvu.
Do řídícího centra vtrhla Elaine Schumanová oblečená do ručníku a za ní poskakovaly ocásky mokrých vlasů.
"Co se děje?"
Kolem ní proletěla Kirsty Fantoziová a zamířila přímo k šumící letové konzole. Očima zběžně přeletěla digitální výstupy. Něco rychle ťukala na staromódní pětitlačítkové klávesnici.
"Nedá se tam dostat!" Zkusila to znovu. "Nemůžeme převzít ruční řízení - letová konzola nás k tomu nepustí!"
"Měla by pracovat na sto deset procent," řekl Kryton. "Je ještě čistší než počítače."
Nova 5 za sebou zanechala v ledovém povrchu osmikilometrovou kouřící brázdu jako zkroucený úsměv nějakého obra a nakonec se na úpatí horského hřebenu rozlomila na dva kusy a zastavila se. Do ruda rozpálený kov obalu v nečekané

krutosti ledové lázně ječel a syčel, krabatil se a kroutil. Postupně přestal klást odpor a s povzdechem se podvolil místu svého posledního odpočinku.
Ticho.

Kryton se podíval na své nohy. Ležely deset metrů od něho na opačném konci řídicího centra. Nova 5 se naklonila jako svah určený k výcviku lyžování na sucho. Kryton se po šikmé ploše bez noh plazil k tělu Yvetty Richardsové. Z řezné rany na stehně ji tryskala krev a noha sebou mimoděk cukala. Yvette dýchala.
S bídou.
Kryton pohlédl na změť drátů, které mu visely ze spodní části těla, našel jeden, který tolik nepotřeboval, utrhl ho a přiškrtil jím nahoře Yvettino stehno.
Kapitánčiny oči zamrkaly: "Co ostatní, žijou?"
Kirsty Fantoziová úpěla pod hromadou sutin. Kryton dovlékl polovinu svého těla ke kupě zkrouceného kovu a začal ji odtamtud vytahovat. Měla zlomené obě nohy. Kryton vyrobil z výztuží svých boků provizorní dlahy a přivázal je dráty vytrženými ze své bránice.
"Díky, Krytone." Její ústa se roztáhla do suchého úsměvu a poté vydechla naposledy.
Z chodby se připlazila Elaine Schumanová s kotníkem otočeným téměř o sto osmdesát stupňů a s řeznými ranami na obličeji a na rukou. "Hele, kapitánko," zašklebila se, "to bylo hezký přistání. Připomeňte mi, abych vám nikdy nepůjčovala auto."
Kryton dovlekl to, co z něho zbylo, k Elaine Schumanové a bez varování ji popadl za kotník a vrátil ho na své místo. Zařvala a udeřila ho do hlavy.
"Přišli jsme o ostatní," prohlížela si Yvette Richardsová obraz v bezpečnostních kamerách, "a o půlku lodi. Zůstaly nám ale zásoby a ošetřovna. A jelikož všichni dosud dýcháme, můžeme předpokládat, že generátor atmosféry je pořád ještě funkční a protinárazová pečeť vydržela. Řekla bych, že se Kryton zatím nedostal k tomu, aby generátor vyčistil."
"Bude lepší, když vás všechny vezmu dolů na ošetřovnu," řekl Kryton. "Promiňte, slečno Elaine, byla byste tak laskavá a podala mi nohy?"

patnáct
Holly zabloudil.
Když se mu konečně podařilo zkrotit Červeného trpaslíka a zpomalit ho pod hranici rychlosti světla, našel malý, ocelově modrý měsíc s vhodnou gravitací, vřítil se na jeho oběžnou dráhu a provedl sto osmdesátistupňovou otočku, neboť takový manévr potřeboval, aby otočil loď na zpáteční cestu.
Teď ale zabloudil.
Problém pobytu hluboko ve vesmíru spočívá v tom, že kosmos vypadá odkudkoli, kde se právě nalézáte, naprosto stejně. Je to jakási obludná verze londýnského Barbicanu. Třebaže teď měli letět zpátky směrem k Zemi, Holly nebyl úplně na sto procent přesvědčený, že jsou jeho výpočty absolutně, do posledního puntíku správné.
Když zabloudíte, existují dva způsoby, jak se s tím vyrovnat: první spočívá v tom, že vytáhnete mapu, zjistíte, kde jste, vyřešíte, kam se chcete dostat, a potom si podle toho naplánujete cestu. Druhá metoda byla ta, kterou používal Holly. V zásadě pokračujete kupředu v naději, že dříve či později narazíte na povědomý orientační bod a od něj se už nějak protlučete.
Doposud nevypadalo povědomě nic. Občas zahlédl souhvězdí, o němž se domníval, že ho už možná někdy dřív míjeli, ale přísahat na to nemohl; a každou chvíli minuli nějakého podezřele vyhlížejícího plynového obra s mnoha prstenci a červenou skvrnou na pólu, ale - upřímně řečeno - plynovými obry s mnoha prstenci a červenými skvrnami na pólech by se dalo dláždit.
Tehdy před lety začal cestou ze sluneční soustavy kompilovat dílo, o němž doufal, že se stane nejpodrobnější encyklopedií vesmíru obsahující galaxie, planety, hvězdné soustavy, názvy ulic a všechno, na co si vzpomenete. Posledních pár tisíciletí ale se svou práci zaostával a ztratil v celý projekt důvěru.
Stejné to bylo s jeho deníkem. Každý rok začal zaznamenávat události cesty do nejmenších podrobností. Ale každý rok také někdy kolem třináctého ledna zapomněl deník udržovat a jeho zbytek pak sestával pouze ze stručných poznámek o několika významných narozeninách: jeho stvořitele, jeho samotného, Netty Muskettové a Kevina Keegana. A jediný důvod, proč zahrnul na seznam Kevina Keegana, spočíval v tom, aby si připomněl, že mu nemá posílat přání, protože napsal knihu Fotbal, to je hra.
Dokud tedy nespatřil hvězdu nebo planetu, jež by poznával, bavil se Holly vymýšlením systému, který by způsobil totální revoluci v hudbě.
Rozhodl se převést ji na desetinnou soustavu.
Namísto oktávy vznikla dekáda. Vynalezl dvě nové noty: "CH" a "J".
Holly cvičil svoji novou stupnici: "Do, re, mi, fa, sol, la, wo, bo, si, do." Znělo to dobře. Vyzkoušel to pozpátku: "Do, si, bo, wo, la, sol, fa, mi, re, do."
Bude to totálně nový sound: Hol-rock.
Všechny nástroje se budou muset zvětšit, aby obsáhly oba nové tóny. Triangly budou mít čtyři strany. Klaviatura piana bude dlouhá jako přechod pro chodce. Podle Hollyho bylo jedinou stinnou stránkou, že ženám se bude muset zakázat hrát na violoncello, pokud nebude mít třmeny jako na porodní koze či aspoň boční dámské sedlo.
Cvičení v přebudování osmitónové hudební stupnice Hollymu pomohlo, aby se nezabýval spoustou velkých

hvězdných zmatků. Jedním z nich například bylo, že jim povážlivé poklesly životně důležité zásoby, které během Listerova pobytu ve stázi spořádalo kočičí bratrstvo.
Kontrola zásob trochu připomínala otevření obálky s bankovním výpisem. Když se člověk cítí dobře a všechno klape, může občas přijmout novou zprávu, i když ví, že bude příšerná. Jindy většinou raději bankovní výpis neotevírá celé týdny. Řada čísel v té úřední zprávě číhá jako armáda zdegenerovaných skřítků, jsou zlí, duševně vyšinutí a čekají, až budou moci vyskočit a vysát z vás veškerou životní sílu. Pandořina skříňka v obálce.
Velmi podobně se Holly cítil, pokud šlo o lodní inventář. Když naposled sebral tolik odvahy, aby se na to podíval, objevil manko, které nahánělo husí kůži. Třebaže jídla měli dost na dalších padesát tisíc let, úplně jim došly instantní polévky s návodem "Je to tak snadné / Aké jednoduché". Měli málo ovoce, nepatrně čerstvé zeleniny, velice málo droždí a pouze jeden mentolový bonbon "Před spaním", o němž si byl jistý, že ho nikdo nesní, protože všichni budou příliš zdvořilí, aby si ho vzali.
Aby tedy problém vytěsnil z mysli, začal Holly zpívat svou první dekádní kompozici Kvartet pro devět instrumentalistů chis moll. Právě dospěl k sólu pro trombonistu s třemi plícemi, když do lodního monitorovacího systému dorazila nová zpráva.

Jelikož Lister si uvědomil, že pravděpodobně nemůže odejít do stáze, když mu ozvěny budoucnosti napověděly, že tam nepůjde, rozhodl se, že tam tedy opravdu nepůjde, a místo toho se pokusí vytěžit ze situace co nejvíc. Čekal, až se objeví děťátka, a ať už k tomu dojde kdykoli a jakkoli, rozhodl se, že si to užije.
V přístavišti našel tryskovou kosmickou motorku a opravil ji s představou, že se na ni vydá na projížďku po pásu asteroidů.
S hadrem nasáklým technickým benzinem seděl na palandě a metodicky čistil olejem zamaštěné části stroje, které se mu válely po celé peřině, zatímco Rimmer přecházel sem tam po mřížkované kovové podlaze přespávací buňky.
"Mi esperas ke kiam vi venos la vetero estos milda," řekla jazyková instruktorka na obrazovce videa a odmlčela se, aby nechala prostor pro překlad.
Rimmer stále chodil.
"Ehmmm... ufff...hmmmm... Moment... tohle vím ...Úúúúú... počkej... neříkej mi to... Echmm..."
Aniž by vzhledl od soustavy trysek, které vášnivě olejoval, Lister zapěl: "Doufám, že až přijdeš, bude vlídné počasí."
"Doufám, že až přijdeš, bude vlídné počasí," souhlasila s ním žena z obrazovky.
"Neříkej mi to. Na tohle bych přišel."
"Bonvolu direkti min al kvinstela hotelo?" vložila se do toho instruktorka z nahraného pásku.
"Ach ano, ahá... tohle bylo i posledně... vzpomínám si na to... Úúúú..."
Lister si vytáhl šroubovák z úst: "Mohl byste mi, prosím, ukázat cestu k pětivězdičkovému hotelu?"
"To je určitě spatně. Totálně, naprosto a úplně, totálně špatně."
"Mohl byste mi, prosím," řekla instruktorka, "ukázat cestu k pětihvězdičkovému hotelu?"
"Listere - mohl bys, prosím tě, držet hubu?"
"Jenom ti pomáhám."
"Já žádnou pomoc nepotřebuju."
Rimmer se rozhodl, že se přestane zabývat svým odchodem ze světa, a přísahal si, že svoji smrt naplní tak bohatým a uspokojivým životem, jak jen je v lidských silách. A tak se opět vrátil ke studiu esperanta.
I když technicky vzato esperanto nepatřilo k oficiálním požadavkům na povýšení, od důstojníků se všeobecně očekávalo, že budou hovořit mezinárodním jazykem víceméně plynně.
"La mango estas bonega! Miajn korajn gratulojn al la kuiristo."
Rimmer pohrdavě ohrnul rty: "Rád bych si koupil oranžový nafukovací míč a ten malý kyblík s lopatičkou."
"Jídlo bylo báječné!" přeložila žena. "Vyřiďte mé nejvřelejší poděkování kuchaři."
Rimmer vyjekl: "Fakt??" Požádal video o pauzu.
"Studuješ esperanto už osm let, Rimmere. Jak je možný, že jseš tak beznadějnej případ?"
"Opravdu? A kolik knih jsi ty přečetl za celý svůj život? Stejně jako zázračný kůň Šampion: žádnou."
"Náhodou jsem nějaký četl," lhal Lister.
"Nemluvím tady o knihách, v nichž se hlavní postava jmenuje Alík a je to pes. O knihách s pěti stránkami z lepenky, třemi slovy na stránce a s textem záruky vzadu: ‚Tati kniha je vodovzdorná a žvýkatelná.'"
Lister nastříkal na svíčku trochu WD40. "Chodil jsem na uměleckou průmyslovku."
"Ty?"
"Jo."
"Jak ty ses dostal na uměleckou průmyslovku?"
"Normálně. Obvyklým, normálním, obyčejným způsobem, jakým se dostává na uměleckou průmku. Pohořel jsem u zkoušek a podal si odvolání. Brali mě všema deseti."
"Odmaturovals?" Rimmerovi se zrychlil tep: Prosím tě, Bože, nedopusť, aby měl maturitu!
"Ale né. Vypadl jsem. Nebyl jsem tam dlouho."
"Jak dlouho?"
Lister vzhlédl a pokusil se to vypočítat: "Devadesát sedm minut. Myslel jsem si, že to bude dobrá uléjvarna, ale stačil mi jeden pohled na rozvrh a hned jsem se odhlásil. Bylo to směšný. Měl jsem hodiny hned těsně po poledni. Každej den o půl třetí. Kdo je v tu dobu schopnej dát se do kupy? Ještě máš v puse chuť pasty."

Otřásl se při té vzpomínce a vrátil se k čištění součástek motorky.
Rimmer zavrtěl hlavou a opět pustil pásek s jazykovou výukou.
"La menuo aspektas bonege - mi provos la kokidajon."
"Aha, tak tohle opravdu vím..."
Tvář ženy vystřídal na monitoru obraz Hollyho, který klidným tónem pronesl správnou odpověď:
"Menu vypadá výborně; dam si kuře."
"Holly, esperantisté by ti řekli," udělal Rimmer dvěma prsty ionské znamení pro "odprejskni": ",Bonvolu alsendi la pordisto - lausajne estas rano en mia bideo,' a já myslím, že všichni víme, co to znamená."
"Ano," řekl Holly, "znamená to: "Mohl byste poslat pro vrátného? Zdá se, že mám v bidetu žábu."
"Skutečně?" Rimmer byl opravdu překvapený. "Tak jak se řekne tohle: ‚Tvůj otec měl kýty jak pavián a tvoje matka strávila většinu života s kalhotkama u kotníků a s nohama opřenýma o zeď, na který měla pověšený fotky astráků?'"
"Hoši," řekl Holly, neboť si náhle vzpomněl, proč je vlastně tady, "měli byste se jít radši podívat do komunikačního centra. Dostali jsme hlášení SOS."

šestnáct

Lister popadl z výdejního automatu hrníček čaje, vyzvedli Kocoura a chytili expresní výtah dolů na třetí podlaží komunikačního centra.
"Mimozemšťané," řekl Rimmer a oči mu tou možností přímo žhnuly. "Jsou to mimozemšťané."
Rimmer v existenci mimozemšťanů vášnivě věřil. Byl přesvědčený, že jednoho dne se Červený trpaslík setká s mimozemskou kulturou, jejíž technologie budou tak daleko před lidstvem, že mu poskytnou nové tělo. Nový začátek.
"Jsou to mimozemšťané," opakoval, "vím to."
"Tvoje vysvětlení pro cokoli jen trochu odlišného zní: mimozemšťani," řekl Lister. "Ztratíš klíče, a jsou za tím mimozemšťani. Ze zdi spadne obraz: mimozemšťani. Když jsem tehdy vypotřebovali za den celou ruličku hajzlpapíru, tak sis taky myslel, že to jsou mimozemšťani."
"My jsme ji přece celou nevypotřebovali," nasadil Rimmer svůj nejlepší výraz, asi jako Rod Sterling ve filmu Zóna soumraku. "Tak kdo to udělal?"
"Mimozemšťani nám vypotřebovali hajzlpapír, jo?"
"To, že jsou mimozemšťané, neznamená, že nemusejí navštěvovat onu nejmenší místnůstku. Jenom tam pravděpodobně dělají něco podivného a mimozemského; třeba jim to leze nahoře z hlavy nebo něco takového."
Lister usrkl čaje a nad nápadem se zamyslel. "Tak to bych teda nerad," uzavřel téma, "seděl za jedním z nich v kině."

Z konzol komunikačního centra visela obrovská obrazovka o sto metrech čtverečných a čtyři reproduktory velikosti prostorné manželské postele se jemně chvěly, jak se Holly pokoušel navázat kontakt neustálým opakováním série standardních mezinárodních odpovědí na nouzová hlášení v mnoha různých jazycích.
"Je to z americké lodě, soukromý let pod jménem Nova 5," řekl Holly bezbarvě. "Havarovali. Snažím se je dostat do optického záběru."
"Hm," vzdychl nespokojeně Rimmer "Takže to nejsou mimozemšťané."
"Ne. Pocházejí ze Země. Doufám, že budou mít na palubě pár věcí, které už nebudou potřebovat. Trochu nám docházejí zásoby."
Lister usrkl čaje: "Například?"
"Kravské mléko," řekl Holly. "Došlo nám už před celou věčností. Čerstvé i sušené."
"Jaký mlíko teď teda používáme?"
"Nouzové skladové zásoby. Používáme psí mléko."
Lister strnul s polystyrénovým šálkem u pusy, s čajem na půli cesty v krku. Polkl. "Psí mlíko?"
"Na psím mléku není nic špatného. Je plné hodnotných živin, vitamínů a želé z morku. Psí mléko vydrží déle než jiné druhy mléka."
"Proč?"
"Žádný vůl ho nepije. Výhoda psího mléka dále spočívá v tom, že po zkysnutí chutná přesně stejně, jako když je čerstvé."
Lister odhodil hrníček do odpadního žlabu: "Proč jsi mi to neřekl, člověče!"
"Cože? Připravit tě o tvůj čaj?"
"Něco se děje!" ukázal Rimmer na komunikační monitor, který syčel a bzučel statickou elektřinou.
Pomalu se na něm zformoval obraz: ploché hranaté rysy tváře mechanoida, hranatá hlava, ústa beze rtů. "Díky bohu, díky bohu. Bůh vám žehnej!" tleskal Kryton rukama "Už jsme si začínali zoufat..."
"My?" řekl Kocour a svraštil čelo.
Jsem služební mechanoid na palubě lodi Nova 5. Měli jsme strašnou havárii. Sedm členů posádky při nárazu zahynulo; přežily pouze tři důstojnice - ženy, které jsou zraněné, ale jejich stav je stabilizovaný."
"Ženy?" pohlédl Kocour na Listera. "Takové ‚ženy', o nichž jsi mi vyprávěl, jak se to musí dělat ‚jemně a dlouze'?"
"Posílám zdravotní hlášení."
Na obrazovku se vyhouply digitalizované podobizny Yvetty Richardsové, Elaine Schumanové a Kirsty Fantoziové a pod nimi haldy zdravotních dat.

RICHARDSOVÁ, Yvette. Věk: 33. Hodnost: Kapitán. Komplikovaná zlomenina levé lýtkové kosti. Krevní skupina 0...
FANTOZIOVÁ, Kirsty, Věk: 25. Hodnost: Inženýrka hvězdných demolicí. Vícenásobné zlomeniny na obou nohách. Krevní skupina A ...
SCHUMANOVÁ, Elaine. Věk: 23. Hodnost: Letecký koordinátor. Těžká zlomenina pravého kotníku. Krevní skupina 0...

Kocour očima přeletěl důležité informace: "Tři. Všechny zraněný a bezmocný. To je senzační."
Rimmer se odvrátil od obrazovky a ulízl si vlasy. "Vyřiď jim," řekl s novým tónem autority v hlase, "vyřiď jim, že chlapci z Trpaslíka už jsou na cestě! Jinak ať se nejmenuju kapitán A.J.Rimmer, kosmický dobrodruh!"
"Ach, děkuji vám, kapitáne. Bůh vám žehnej. Vyřídím jim to."
Kryton skončil vysílání.
"Kapitán?" naklonil Lister hlavu a podíval se na Rimmera zpod obočí, jako by se díval přes imaginární brýle. "Kosmický dobrodruh?"
"Je to dobré z psychlogického hlediska. Co jsem jim měl říct? ‚Nebojte se, jsme pitomci, kteří byli zvyklí čistit sajrajt z automatů na kuřecí polívku? Víme úplný hovno o cestovaní ve vesmíru, ale jestli máte ucpaný trubičky, tak jsme vaši kluci'? To by určitě zvlhly důvěrou, ne?"
"Hele, Hlavo," řekl Kocour Hollymu, "jak daleko od nich jsme?"
"Není to daleko. Dvacet osm hodin?" pokusil se hádat Holly.
"Jenom dvacet osm hodin!" Kocour vyskočil na nohy. "To abych se začal připravovat! Jdu první do sprchy. Vuáááá!" vykřikl rozkoší. "Jsem tak vzrušenej, že mě svědí všech šest bradavek!"
"Hele," řekl Lister, "tohle je milosrdnej skutek. Zachraňujeme zraněnou posádku, která naléhavě potřebuje zdravotnickej materiál. Nejdeme balit holky na diskošku, jasný?"

"Dum dum dum dum dum dum dum dum..."
Z Listerova osmireproduktorového přenosného kazeťáku duněla diskotéková hudba. Přístroj vibroval a poskakoval po kovové desce stolku v přespávací buňce.
"Dum dum dum dum dum dum dum dum..." Lister napodoboval umělého bubeníka a v rytmu klouzal ke své kovové skříňce. Otevřel zásuvku s prádlem. Zůstala v ní jediná ponožka. Rezignovaně zamlaskal a rutinně se přesunul ke koši se špinavým prádlem.
"Dum dum dum dum..."
Vytáhl dvě ztvrdlé, velice tuhé a poněkud nebezpečně vyhlížející žluté ponožky. Přidržel si je před sebou na vzdálenost paže a mocně je postříkal deodorantem značky Tygr. Potom je položil na stůl a několikrát do nich praštil malým kladívkem.
"Dum dum dum dum dum dum..."
Měsíční chůzí přešel zpátky ke skříňce, nábožně vytáhl starý hnědý papírový pytlík a vylovil z něj spodky, které mu přinášely štěstí.
Kdysi bývaly modré. Nyní měly žlutě šedivou barvu, vzadu měly díry a v pase místy visela odpáraná guma. Držel je v rukou, jako by v nich třímal Turínské plátno. Byly to spodky, které měl náhodou na sobě tu noc, kdy potkal Susan Warringtonovou. Susan ho opila a využila jeho útlého věku u deváté jamky - par čtyři, ostře lomená dráha - na Městském golfovém hřišti v Bootle.
Opět je měl na sobě tu noc, kdy museli narychlo odvézt do nemocnice tatínka Alison Bradburyové se srdeční mrtvicí, díky čemuž zůstal sám s Alison, s klíči od domácího baru a s manželskou postelí jejich rodičů.
Od té doby dosáhly spodky v jeho mysli mystické kvality. Nosil je zřídka, neboť nechtěl jejich magickou moc opotřebovat.
Nebyly pochopitelně vždycky tak úspěšné. Vlastně většinou nebyly úspěšné. A pomalu se mu začala vkrádat strašlivá myšlenka, že to jsou možná úplně obyčejné vytahané slipy a žádný očarovaný, kouzlem políbený, čarodějně utkaný, magicky uříknutý čarovný předmět. Byly to prosté spodky
Jenže na druhé straně...
Potom zjistil, že když si je oblékne naruby... veškeré jejich magické vlastnosti se vrátí!
Kristina Kochanská.
Celé čtyři týdny do něho byla šíleně zamilovaná. Celé čtyři týdny nosil ty spodky naruby Neodvážil se riskovat žádné jiné, a tak si je každou noc pral a po celou dobu jejich vztahu je nosil obráceně.
Pochopitelně se ho ptala, proč to dělá. Namluvil ji, že má dvacatery identické spodky a že se vždycky obléká ve spěchu. Koupila mu jedny nové a přinutila ho, aby je nosil. Jako hlupák to učinil. A brzy poté jejich vztah skončil.
"Dum dum dum dum..." Natáhl si posvátné spodky, obráceně a naruby.
"Žádné vězně!" zavelel nahlas a přetančil k žehlícímu prknu.
Zvedl žehličku ze svých nejlepších zelených maskáčových kalhot a oblékl si je. Na jedné hýždi ucítil průvan, a když se zkontroloval v zrcadle, našel na pravé půlce díru ve tvaru žehličky.
"Dum dum dum dum dum dum..."
Prohrabal skříňku, našel barvu, kterou hledal, a nastříkal si odkrytou půlku zelenou retušovací barvou na auta.
Podíval se znovu do zrcadla. Z dálky to opravdu nebylo ani poznat. Jistě, smrděl jako čerstvě nastříkaná stodvacítka, to ale časem vyprchá. Natáhl na sebe své nejoblíbenější tričko se znakem Londýnských Tryskáčů a poodstoupil, aby viděl celý svůj obraz: čerstvě rozklepané ponožky, moudře převracené spodky a vkusně přestříkané kalhoty.

Nemyslete si - věděl, že to není dokonalé, ale, Bože na nebesích, skoro to dokonalé bylo.
"Nechystáš se na balení holek, že ne?" Rimmer stál ve dveřích a na sobě měl švihácky bílou důstojnickou uniformu s řadami zářících metálů a se zlatými důstojnickými prýmky, které se táhly po celé délce levé paže, což mu Holly jen zdráhavě a neochotně nasimuloval.
Podívejme se na něho! pomyslel si Rimmer. On to fakt zkouší. Má na sobě samé nejméně hnusné věci. Tričko s pouhými dvěma skvrnami - to nosí jen při výjimečných příležitostech. A ty maskáčové kalhoty s chybějícími knoflíky u poklopce.
"Ty ses teda oháknul!" řekl nahlas.
"Je legrační slyšet něco takového od člověka, kterej vypadá jako britskej koloniální generál v Indii."
"Už to zase začíná." Rimmer si oprášil imaginární prach ze zlaté epolety. "Věděl jsem, že k tomu dojde."
"K čemu?"
"Ke stírání. Je to stejné vždy, když se seznámíme s nějakými ženami. Stíráš mě, abys sám vypadal dobře."
"Kdy například?"
"Pamatuješ na ty dvě malé brunetky ze zásobovacího? Řekl jsem, že jsem kdysi pracoval v obchodě, a je to velice zajímalo a zeptaly se mě, co přesně jsem tam dělal."
"A já řekl, žes tam byl jako police "
"Správně. Přesně tak."
"No a? Smály se."
"Ano! Mně. Na můj účet. Prostě to nedělej, jasný? Neshazuj mě, až se s nimi seznámíme."
"Jak chceš, abych se choval? Co mám podle tebe dělat?"
"Prostě prokaž trochu úcty. Pro začátek mě aspoň neoslovuj ‚Rimmere'."
"Proč ne?"
"Protože vždycky zdůrazníš to RIMM na začátku. RIMM-er. Od tebe to zní jako záchodová dezinfekce."
"Jak ti mam teda říkat?"
"Nevím. Nějak trochu víc kamarádsky. Arnie? Nebo třeba Arn? Něco trochu víc... Já nevím. Co třeba: ‚Velkej šéf'?"
"Velkej šéf?"
"Tak třeba ‚Šéfe'?, ‚Vévodo'?, ‚Kapitáne.'? Nebo co třeba ‚Stará vojno'?"
Rimmer viděl, že takhle se nikam nedostane. "Tak fajn," zkusil to znovu, "co třeba přezdívka, kterou jsem měl ve škole?"
"Jakou? Skopová hlava?"
To není možné! Lister přece nemohl tušit, že mu ve škole říkali ‚Skopová hlavo'. Nikdo to nevěděl. Dokonce ani jeho rodiče to nevěděli. "Proč si při měsíci Io myslíš, že jsem měl ve škole přezdívku Skopová hlava?"
"Musels ji mít, ne?"
"Proč?"
"Jen jsem hádal."
"Tak ty jsi hádal, a jak se ukazuje, bylo to úplně mimo mísu. Přezdívka, kterou jsem měl na mysli, zněla ‚Eso'."
"Tys nikdy neměl přezdívku ‚Eso'. Možná tak ‚Eso z prdele'."
"Už si zase začínáš! Prásk, prásk, prásk. Proč mě nemůžeš podpořit, místo abys mě pořád srážel?"
"Například?"
"No, já nevím. Snad se naskytne nějaká příležitost a přijde to úplně přirozeně během konverzace, můžeš třeba utrousit poznámku o tom, že jsem... no... velmi statečný".
"Cos udělal?"
"Neblázni. Jenom třeba, když budu otočený zády, mohl bys stočit rozhovor ke skutečnosti, že jsem... zemřel a že jsem byl při tom setsakra statečný."
"Teda ty jseš v setsakra kurevský bryndě, Rimmere."
"Nebo bys mohl posílit jejich představu o mé sexuální minulosti. Proč třeba jen tak mimochodem nezmínit, že jsem měl metráky ženských? Co by ti to udělalo? Dostal bys snad z toho rakovinu plic?"
Rimmer se naklonil výhružně blízko k Listerově tváři, vypoulil na něho oči a řekl: "Jenom mě prostě neshazuj, jasná?"

sedmnáct

"Pojďte všichni sem - už jsou tady! Jsou na oběžné dráze! Panebože! Musím toho ještě tolik stihnout." Kryton se řítil dolů svažující se chodbou a zastavil se jen, aby zalil bujně zelenou umělou květinu v květináči.
Všechno probíhalo výtečně. Opravdu výtečně. Děvčata byla zamlklá a poslední dobou hodně opuštěná. Žít osaměle ve vzdálenosti mnoha světelných let od domova s nepatrnou nadějí na vysvobození, to bylo přinejmenším vyčerpávající. Kryton se je snažil ze všech sil zabavit, udržovat je v dobré náladě, ale během posledních týdnů začal intuitivně cítit, že ztrácejí naději.
Dokonce i jeho páteční večerní koncerty, obvykle vrchol týdne, se začaly setkávat se vzrůstající lhostejností. Velký podíl viny na tom mela především slečna Yvette. Příliš ji to nebavilo už od začátku a taky mu to řekla.
Koncertní večírky začínaly pokaždé stejně. Po vykoupání a večeři Kryton uklidil paluby, zatímco dívky hrály karty nebo si četly. Přesně v devět hodin se ztlumila světla a Kryton se pustil do stepováni na provizorním pódiu ve strojovně za zpěvu písně Jsem americkej blbej frajer, přičemž žongloval s dvěma plechovkami včelího vosku. A potom pokračoval svými parodiemi. Nejlepší byla imitace Parkura, mechanoida z lodi Neutronová hvězda, jenže ani jedna dívka ho neznala, takže to nikdy nebylo ono. Pak následovala kouzla. Nebo - přesněji řečeno - kouzlo. Lehl si do truhly a přeřízl se vejpůl. Nebyl to ani tak trik, protože se skutečně přeřízl. Večer potom trochu utrpěl dlouhou přestávkou, v

níž se čtyřicet minut čekalo na Krytona, než si znovu pospojuje obvody.
Večer pak vyvrcholil Krytonovým výběrem hitů z muzikálu Princ studentem. A potom hráli bingo o ceny. Jedinou cenou v bingu o ceny byla pokaždé plechovka čističe oken značky Jiffy. Plechovku čističe Jiffy nikdy nikdo nechtěl, takže si ji Kryton vždycky vzal zpět a mohl ji použít jako cenu do soutěže v příštím týdnu.
Jakýmsi podivným způsobem byl Kryton za havárii vděčný. Jeho život získal nový impulz. Potřebovali ho. Dívky na něm závisely. Jeho dny byly naplněné. Bylo tu vaření, převazování bandáží, fyzioterapie, koncertní večírky. A pochopitelně neustálý úklid.
Kryton prožíval při domácích pracích téměř orgastické vzrušení. Vzrušovaly ho hory špinavého nádobí. Hromady nevypraného prádla ho přiváděly k extázi. Z nevytřené podlahy mu vyschlo chtíčem v ústech. Uklízení miloval ještě víc než čistotu po úklidu. A uklizené věci v něm vyvolávaly horečnou posedlost.
A večer, když všichni byli zavrtáni v posteli, všechny úkoly byly splněny a už nebylo vůbec nic, co by se ještě dalo vyčistit, potom - a jedině tehdy - se ponořil do své oblíbené lenošky se spoustou polštářů a díval se na Androidy.
Androidi byla telenovela zacílená na početné obecenstvo mechanoidů, kteří představovali obrovskou kupní sílu, pokud šlo o zboží určené pro domácnost. Kryton měl celý seriál - tisíc devět set sedmdesát čtyři epizod - nahraný na disku. Všechny díly už mnohokrát viděl, ale vždy znovu sebou škubl, když se Karstares zabil při leteckém neštěstí. Pokaždé plakal, když Roze opustila Benzena. Opět se smál a plácal se do svých kovových kolen, když Hudzen vyhrál v mechanoidní loterii a najal si svého lidského pána jako sluhu. A vždycky se radoval, když Mollee zasáhl v androidních nevěstincích, poslal pasáky do vězení a prostidroidky pustil na svobodu.
Androidi, říkal si, jsou jednou z jeho neřestí. A pak ještě jediná tabulka čokolády, kterou si při každém promítaní dopřál, aby šetřil zásoby. Když se díval na Androidy, nebyl pouhý mechanoid, opuštěný ve vzdálenosti mnoha světelných let odnikud, se třemi osobami, zcela na něho odkázanými a vyžadujícími neustálou péči, a s nekonečným pracovním rozvrhem.
Byl poněkud odlišný. Trochu okouzlující. Trochu jiný.
Byl Hudzen, vyhrál v loterii a najal si člověka, aby mu sloužil. Byl Jaysee, prováděl obchody za miliardy babkofuntů, večeřel v nejlepších restauracích a bydlel v luxusním proskleném střešním apartmá v nejvyšším patře hotelu Hilton na Junu.
Byl někým jiným.

Kryton se řítil nakloněnou chodbou a vtrhl na hlavní služební palubu, kde dívky snídaly.
"Honem! Už jsou tady!" zatleskal.
Yvette Richardsová, Elaine Schumanová a Kirsty Fantoziová se ani nehnuly. Nehýbaly se ve skutečnosti už téměř tři miliony let.
Kolem stolu seděly tři kostry v čerstvě vypraných uniformách a usmívaly se.
"Nevím, co je na tom tak směšného," řekl Kryton. "Budou tady každou chvíli a my toho musíme ještě tolik stihnout!"
Udiveně zavrtěl hlavou: "Namouduši, slečno Elaine: neprojevila jste sebemenší snahu, jen se podívejte na svoje vlasy."
Nervózně oběhl stůl a vytáhl hřeben.
"Vypadáte strašně neupraveně." Broukal si melodii Zůstaň mladá a krásná a česal ji dlouhou blond paruku jemnými, něžnými tahy. Když vlasy dostaly lepší podobu, poodstoupil a kritickým zrakem si ji prohlédl. Nebyl tak úplně spokojený. Vytáhl rtěnku, která jí ladila s uniformou, a lehce ji vyspravil make-up.
"Oslnivé. Můžete rovnou na obálku Vogue."
Pokračoval kolem stolu.
"Slečno Yvetto! Ani jste se nedotkla polévky. Žádný div, že jste tak bledá." Nesměle ji poklepal na rameno. Ozval se protáhlý, pomalý vrzavý zvuk a kostra se sesula obličejem do talíře rajské polévky. Kryton v panice rozhodil ruce.
"Jezte slušně, slečno Yvetto! Co si ten hodný kapitán Rimmer pomyslí, když vás uvidí takhle jíst?" Zvedl kostru zpátky do židle, postříkal ji sprškou čističe na okna a rychle ji očistil hlavu.
"A teď vy, slečno Kirsty." Kolébavou chůzí přešel ke zbývající kostře a prohlédl si ji odshora dolů: módní boty po kolena, elegantní tmavočervená minisukně a sametová čapka nasazená v koketním úhlu.
"No ne," rozzářil se Kryton a odložil hřeben, "vy vypadáte naprosto dokonale!"

osmnáct Kocour se plížil ve své zlaté, ručně šité letecké kombinéze k můstku přístaviště a pod paží si nesl přes půl metru vysokou kosmickou helmu aerodynamického tvaru, která ladila s oblekem.
Po nástupních schůdcích vyšel do Modrého skrčka, kde už Lister s Rimmerem seděli na sedadlech u řídící desky a čekali na něho. Kocour skočil do stěsnané kabiny, zaujal pózu krále raketáků a s rozkročenýma nohama, vypjatou hrudí a s rukou opřenou v bok zahlaholil: "Nasaďte si tmavé brýle, hoši. Hledíte na nukleární výbuch provedený v lurexu."
Obdaroval je zářivým úsměvem a vzrušeně zamrkal.
"Vypadáš dobře," ohlédl se na něho Lister.
"Vypadám dobře?? Slyšel jsem dobře, co ten člověk řekl? Že ‚vypadám jenom dobře'?? Kamaráde, já jsem noční můra plastickýho chirurga. Zahoď skalpel: žádná zlepšení nejsou možná."
"Skafandr," řekl Rimmer, "s manžetovými knoflíčky?"
"Poslyšte," řekl Kocour a oprášil si křeslo u konzoly, než se na ně usadil, "musíte mi zaručit, že nepůjdeme kolem žádných zrcadel. Pokud ano, tak tam ztvrdnu na celej den."

Lister zapnul ovladač dálkového spojení s Hollym.
Holly se objevil na obrazovce, ale vypadal nějak jinak. Lister si jeho obraz chvíli pečlivě prohlížel. Nemohl přijít na to, z čeho ten pocit pramení.
"Tak připraveni, hoši? Všichni na svých místech?"
Lister to konečně uhádl: "Holly, proč sis nechal udělat příčesek?"
Hollyho to rozladilo. Strávil dost dlouhou dobu úpravou svého digitálního obrazu, aby na něm měl trochu víc vlasů.
"Takže je to poznat? Nerozložilo se to přirozeně a nesplynulo to nepozorovatelně s mými vlastními vlasy?"
"Vypadá to," řekl Lister, "jako by ti nahoře na hlavě hnízdilo nějaké chlupaté zvířátko."
"Co se to s vámi se všemi děje?" narovnal si Rimmer čepici. "Tři miliony let bez ženské a všichni se můžete zbláznit."
Má pravdu, pomyslel si Holly, za koho se mám, že se snažím takhle zapůsobit? Vždyť jsem počítač! Jak ponižující, když mi to musí připomenou hologram! Okamžitě naschvál nasimuloval Rimmerovi zezadu na krk velký bolestivý bolák, který začal ihned pulzovat.

Modrý skrček, výkonný dopravní transportér, původně určený k převozu rud a silikátů na loď i z lodi, působil podivně vznešeně, když se prosmýkl mezi červenými a modrými světly dvojhvězdné soustavy nad prázdnou, ledově zelenkavou pustinou měsíce, který se stal pohřebištěm Novy 5.
Lister se díval skrz chlupaté kostky zavěšené uprostřed předního skla: "Krásný místo na lyžařský prázdniny."
Rimmer bez jediného mrknutí sledoval pozorovací monitor. "Pořád nic," řekl, aby byl užitečný. Prstem sklouzl za límec košile, kde obrovský vřed začínal opravdu bolet.
Lister beznadějně bojoval s dvanáctistupňovou pákou převodovky. Každá poloha nabízela pět rychlostních stupňů, takže dohromady to dávalo šedesát a Listerovi se za dosavadní dvacetiminutový výlet nepodařilo ani jednou zařadit správně. Pozorovací monitor začal vydávat sérii rychlých pípnutí. "Máme je!" vykřikl Rimmer. "Šířka dvacet sedm, čtyři, délka sedmnáct, sedm."
Lister se po něm podíval, jako by mluvil portugalsky.
"Kousek doleva a kolem toho ledovce."
"Aha, tak jo."

Lister přistál příšerně: se zařazeným sedmačtyřicátým rychlostním stupněm. Modrý skrček se točil, poskakoval a houpal, až se konečně s unaveným povzdechem usadil k odpočinku. Lister zmáčkl tlačítko s označením "ZP". Z parkovací polohy se vysunuly záchytné pásy, stočily se dolů na smaragdově ledový povrch a vyzvedly transportér tři metry nad zem.
"Hele," řekl Kocour, na něhož to zapůsobilo, "ty tu mašinu fakt umíš řídit."
"Abych pravdu řekl, považoval jsem ten přistávací čudlík za zapalovač," řekl Lister.
Do ruda rozpálené stěrače rozpouštěly na předním skle zelenou břečku a Modrý skrček se zvedl a skutálel se přes několik ledových dun. Jakmile dosáhli vrcholu dalšího hřebenu, spatřili v prohlubni pod sebou rozpadlý vrak, který vyčuhoval ze země jako pohozená dětská hračka.
Rychlostní skříň sténala a třásla se, když klouzavě sjížděli do kráteru.
"Juhúúú!" ječel Kocour falzetem a jako šílený mával z okénka na levoboku.

"Jen pojďte dál, pojďte dál." vedl je Kryton ze vzduchového uzávěru. Je mi velkou ctí vás poznat," řekl a hluboce se uklonil.
"Cârmita," řekl Rimmer poněkud příliš hlasitě. Je to krásně provedená práce - připomíná mi to mé první velitelské působiště." Otočil se k Listerovi a zasyčel: "Oslovuj mě Eso."
Lister předstíral, že nerozumí a čerstvě bíle vymalovanou chodbou bez jediné poskvrnky kráčel za Krytonem, který plácal banality o počasí.
"Zase ta zelená břečka. Ts, ts, ts."
Kocour si naposled projel zubní nití zuby a vydal se za nimi. Kryton, který byl na podivný sklon chodby zvyklý, šel rychle, zakloněný ve zvláštním úhlu.
Prošel velkým průlezem ve tvaru hrušky a všichni za ním procházeli místností, která musela bývat lodní strojovnou. Dokonce i Lister, který o těchto věcech téměř vůbec nic nevěděl, mohl říct, že technologie Novy 5 byla mnohem vyspělejší než na Červeném trpaslíkovi. Tři čtvrtiny místnosti zabíralo podivně vyhlížející soustrojí, které Lister v životě neviděl: vypadalo to jako obrovská sbírka kolotočů naskládaných na sobě a položených na bok Každý byl plný stříbrných disků spojených silnými zlatými tyčemi a na konci bylo něco, co připomínalo gigantické dělo.
"Co je to?" zeptal se Lister.
"To je lodní řídící jednotka," odpověděl Kryton. "Provádí se s ní dualitní skok."
"Co je to dualitní skok?"
"Nedělej hloupého, Listere. Každý přece ví, co je to dualitní skok," lhal Rimmer.
Kryton procupital hruškovitým otvorem a Lister musel doslova vyběhnout ze strojovny, aby ostatní dohnal o dvě chodby dál.
Když procházeli kolem obrovského nástěnného zrcadla zapuštěného ve zdi, Kocour se náhle otočil jako na obrtlíku. Srdce mu prudce bilo, zrychlil se mu pulz. Cítil se pošetile a jako v mrákotách. Zamiloval se.

"Ty jsi umělecký dílo, kočičko," broukal něžně na svůj odraz.
Lister se otočil a zakřičel: "Pojď!"
"Nemůžu. Budeš mi muset přijít na pomoc."
Lister ho popadl za nohu se zlatou botou a vláčel ho po chodbě za sebou. Kocour si nemohl pomoct a dál visel na zrcadle. Jeho prsty skryté v rukavicích vrzavě přejížděly po skleněném povrchu, jak se ho Lister snažil tahem osvobodit.
"Díky, Člověče," řekl Kocour vděčně. "Stejně to nebyl ten pravej. Pravej jsem já!"

"Mám takovou radost," říkal Kryton, šoural se dál a nepřítomně oprašoval absolutně čistý hasící přístroj. "Jsme tu všichni. Děvčata jen tak tak že neskákala radostí až do stropu."
"Ha ha haaa," zahýkal se předstíraným smíchem Rimmer.
"Cârmita, cârmita."
"Aha!" řekl Kryton. "Vi parolas Esperanton, Kapitano Rimmer?"
"Prosím?"
"Vi parolas Esperanton, Kapitano Rimmer?"
"Ještě jednou, prosím?"
"Mluvíte esperantem, kapitáne Rimmere?"
"Aha, oui, oui, oui. Jawol. Si, si." Rimmer zoufale hledal v paměti vhodnou frázi. Nakonec ho milosrdně napadla:
"Bonvolu alsendi la pordiston lausajne estas rano en mia bideo."
"Žába?" řekl Kryton. "Na kterém bidetu?"
"Ha ha haaaaaa," hýkal Rimmer ještě s daleko menší přesvědčivostí. "To je jedno. Vyřídím to sám."

Kryton zabočil za roh a dolů po rampě na služební palubu.
"Tak jsme tady," řekl.
Aniž by se podíval, kam je Kryton zve, Rimmer padl na koleno a plavným pohybem smekl čepici. "Cârmita!" zabručel.
Lister a Kocour vpadli dovnitř hned za ním.
Jejich oči se střetly s prázdnými očními důlky tří usmívajících se koster rozsázených kolem stolu.
Nastalo dlouhé, předlouhé ticho.
Potom následovalo další předlouhé ticho.
"No tak," řekl Kryton, poněkud rozladěný, "to nikdo z vás neřekne ani ‚Ahoj'?"
"No nazdar," řekl Lister chabě. "Já se jmenuju Dave. Tohle je Kocour. A tady tomu se říká Eso."
Rimmer ještě nedovřel ústa po pečlivém formování poslední samohlásky slova Cârmita. Lister se k němu naklonil a konspirativně mu pošeptal: "Myslím, že ta malá blondýnka po tobě jede, Kapitáne."
"Teď vás nechám," zatleskal Kryton, "abyste se vzájemně seznámili, a já zatím přinesu čaj." Začal se škrábat chodbou zpátky do kopce.
"Já tomu nemohu uvěřit," řekl Rimmer a masíroval si "H" na čele.
Lister se na něho podíval: "Vzmuž se, Šéfe."
"Náš jediný kontakt s inteligentní formou života za tři miliony let... a ukáže se, že jde o androidní vydání Normana Batese z filmu Psycho."
"Jsou teda trošku vyhublý," řekl Kocour, který se nikdy nevzdával naděje. "Pár teplejch večeří, a kdo ví?"
Lister přešel ke stolu a položil ruce na rameno dvěma kostrám:
"Vím, že tohle není možná to pravý místo a čas, abych říkal něco takovýho, děvčata, ale můj kámoš Eso je neuvěřitelně, ale fakt neuvěřitelně statečnej..."
"Drž klapajznu, přičmoudlá držko!"
"A měl tuny a tuny holek."
"Varuju tě, Listere."
Kryton se úprkem řítil po svahu a nesl podnos s několika talíři trojúhelníkových sendvičů, konvici kouřícího čaje a tácek se sedmi vzácnými čokoládkami ze svých zásob. Když na stole rozkládal šálky, vzhlédl, neboť si náhle uvědomil, že neprobíhá žádný rozhovor.
"Stalo se něco?" zeptal se.
Jestli se něco stalo??" opáčil Rimmer konsternovaně. "Jsou mrtvé."
"Kdo je mrtvý?" zeptal se Kryton a naléval do šálků mléko.
"Ony jsou mrtvé,"zamával Rimmer rukou ke třem kostrám. "Všechny jsou mrtvé."
"Pane Bože!" ustoupil Kryton v hrůze o krok dozadu. "Vždyť jsem byl pryč sotva dvě minuty!"
"Jsou mrtvé už celá staletí."
"Ne!"
"Ano!"
"Vy jste lékař?"
"Stačí se na ně podívat," zakvílel Rimmer. "Mají na sobě míň masa než kuřecí křidýlko!"
"Jejejej... co budu dělat?" zajíkal se Kryton. Jsem naprogramovaný, abych jim sloužil."
"Především bychom je měli... pochovat," řekl Lister tiše.

"Tak jste si jistí, že jsou mrtvé?"
"Jo!" zařval Rimmer.
Kryton se odkolébal k poťouchle se usmívající kostře Yvetty Richardsové: "Co třeba tahle?"
Rimmer si povzdechl: "Podívej, dá se to docela jednoduše otestovat." Přešel do čela stolu. "Tak dobře," řekl, "zvedněte ruce všichni, kteří jste naživu."
Kryton se rozhlížel úzkostným pohledem. K jeho zděšení nikdo nezareagoval. Dělal horečné posunky, jimiž se na dívkách snažil vyškemrat, aby zvedly ruce.
"Jasný?" řekl po chvíli Rimmer.
Kryton svěsil ramena a bezvládně klesl na židli, totálně zdrcený.
"Myslel jsem, že by mohly být... ale neopovážil jsem se... nechtěl jsem si připustit... já... já jsem naprogramovaný, abych jim sloužil... To je to jediné, co umím... Tak špatně jsem se o ně staral... já..."
Lister znepokojeně šoupal nohama.
"Co budu dělat?" řekl Kryton tklivě. V hlavě se mu rozezvučel bzučák. Byl to vnitřní budík, který mu říkal, že je čas na koupel slečny Yvetty. Automaticky vstal, potom si vzpomněl a klesl zpátky na židli. Vytáhl si z vrchní kapsy sonický šroubovák, uvolnil si několik spojů na krku, sundal si hlavu a neobřadně s ní praštil na stůl.
"Co to děláš?" zeptal se Kocour.
"Jsem naprogramovaný, abych sloužil," řekla Krytonova hlava. "Jsou mrtvé. Program skončil. Aktivuji svůj vypínací disk."
"Vuáá!" zavyl Lister. "Zpomal."
Krytonovy ruce odšroubovaly ze sundané hlavy pravé ucho a zmáčkly západku, načež se celá lebka otevřela.
"Krytone - poslouchej mě..."
Kryton si začal z mozku vyšroubovávat miniaturní tištěné obvody a pečlivě je rovnal na stole.
"Krytone..."
Vytáhl několik propojovacích kabelů, pečlivě je zabalil a opatrně je přiložil ke zbytku své mysli.
Nakonec našel vypínací program. "Omlouvám se za ten nepořádek," řekl a vypnul se.
Oči se obrátily do plastu jeho lebky; tělo se ze židle sesulo na podlahu.

devatenáct "Přivádí mě to k šílenství. Musíš to dělat tady?" Rimmer jezdil očima po součástkách androidních orgánů rozložených bez ladu a skladu po celé přespávací buňce. "Co to mám na polštáři? To jsou jeho oči!"
"Snažím se ho opravit," řekl Lister. V jedné ruce držel Krytonův nos a druhou mu do jedné dírky strkal čistič dýmky namočený v technickém benzinu.
Převézt dvě rozbité části Novy 5 zpátky na Červeného trpaslíka jim trvalo týden. Všech šest zbývajících dopravních lodí řízených autopilotem potřebovali k tomu, aby loď vyprostili ze staletí starého metanového ledu, ale po pěti dnech maximálního nasazení malé transportéry konečně vrak vyrvaly a očistily a pomalu a s veškerou opatrností ho vytáhly na oběžnou dráhu, kde kroužil Červený trpaslík.
Řídicí jednotka Novy 5 skrývala několik překvapení: Kryton po dva miliony let s úzkostlivou pečlivostí vedl každé úterý večer přehled o stavu zásob. Většina jídla byla dosud uložena ve vakuových obalech. Lister s potěšením zjistil, že mají pětadvacet tisíc pálivých feferonek a sto třicet tun mangového čatní, to mu bude stačit, podotkl při svém objevu, aby byl skoro celý měsíc šťastný.
Bylo zde, zaplať pámbu, téměř dva tisíce galonů ozářeného kravského mléka a Lister trval na tom, aby psí mléko spláchli do vzduchoprázdného vesmíru, kde okamžitě zmrzlo a dalo vzniknout obrovskému asteroidu, nad jehož složením jistě budou bádat nějaká budoucí pokolení.
"Proč se jeho součástky musejí válet po moji palandě?"
"Abych věděl, kde je mám."
"Je mi líto, ale odmítám mít na polštáři oči někoho jiného."
"Podívej - do odpoledne ho budu mít hotového."
"To říkáš už dva měsíce. Co to mám v hrníčku na kávu? To je palec od nohy!"
"Rimmere, nemohl bys, kurva, prostě sklapnout a nechat to na mně?"
"Kvůli čemu ho, kurva, vůbec potřebuješ opravovat? Je to jenom mechanoid. Mechanoid, který totálně zblbnul."
"Chci zjistit, co je s tou řídící jednotkou duality - chci vědět, jestli to nemůžeme opravit. A... nevím... je mi ho líto."
"Je ti ho líto? Je to stroj. To ti může být líto třeba traktoru."
"To je něco jinýho. Měl svou osobnost."
"Ano, osobnost, kterou by bylo nutné tvrdě uklidňovat, svázat do kovové svěrací kazajky a zavřít do polstrované cely s klackem vloženým mezi zuby."
"Myslím, že to můžu opravit."
"Myslíš si, že to je stejné jako opravit motorku, že? Trocha mastnoty, vyčistit všechny součástky, protáhnout karburátor a bum! Je jako nový."
"Princip je stejnej."
"Vada spočívá v jeho umělé inteligenci. Abys ho opravil, musel bys mít diplom z mentálního inženýrství pro pokročilé na Kalifornské technice."
Lister propíchl jeden z Krytonových obvodů pájkou. Beznosá hlava na kratičký okamžik s trhnutím ožila.
"Ahá," pronesla rychlým falzetem, "sloni výstředně prší na Vietnam." Oči na Rimmerově polštáři se protočily a

zamrkaly. "Telefonní sendvič krpální pásovec Pištivrátek fialový."
"Dobrá," řek! Rimmer. "Zase jsi mi jednou dokázal, že nemám pravdu."

HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHR
HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCCHR
Rimmer se podíval na hodiny vestavěné do stěny u palandy. 2:34 v noci.

HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHR
HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCCHR
Rimmer slezl z palandy a zkoumal Listerovo spící tělo. Lister v jedné ruce držel nějaký Krytonův obvod a v druhé sonický šroubovák.
A já tě mám udržovat při zdravém rozumu? pomyslel si. Kdo má, kurva, udržovat při zdravém rozumu mně?
Rimmer zavřel oči a snažil se usnout.

HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCHCHR
HNNNnnnnNNNNNCHRRKCHHhhhhhhhCHCHCHCCHR
Bylo to zbytečné. Přiměl tedy Hollyho, aby mu nasimuloval lyžařskou bundu s červenými, černými, bílými, modrými, žlutými a oranžovými pruhy a rozhodl se, že zkontroluje záchranné práce v raketovém přístavišti.

Rimmer hlasem aktivoval mohutná vrata z vlnitého olova v doku číslo 17, která se doširoka otevřela, aby odkryla obě poloviny vraku lodi Nova 5.
Třebaže bylo velmi časně ráno, masivní záchranná operace byla v plném proudu. Rimmer pozoroval z můstku bataliony robíků, kteří dosud vykládali zásoby z víceméně nepoškozené přední části. Jiná skupina robíků třímala laserové svítilny a neustále se snažila probít trupem zadní sekce. I s těmi nejvýkonnějšími bazukoidovými lasery byl však jejich postup pomalý: sotva dva centimetry za den skrz metr silnou stěnu ze slitiny stroncia a agolu.
Rimmera však především zajímala druhá půlka Novy 5. Prošel několik lodních počítačových souborů a měl dobrý důvod domnívat se, že segment "mrtvol" obsahuje něco, co by mu docela dobře mohlo změnit život.
Stál na můstku s rukama zabořenýma v kapsách lyžařské bundy a sledoval robíky, jak si s pomoci laserů probíjejí cestu trupem.
"Za jak dlouho se dostaneme dovnitř?" zeptal se Hollyho.
‚Dva, možná tři dny."
Ozval se strašný lomoz, zvuk kovu, který se lámal, ohýbal a trhal, a z lodní stěny vypadly jako středověký padací most obrovské obloukové dveře, jež vyřezaly laserové svítilny. Všech osm robíků bylo na místě rozmačkáno.
"Možná dokonce dřív," dodal Holly nepřesvědčivě.
Rimmer seběhl po schůdcích z můstku a přes ocelovou podlahu hangáru zamířil k čerstvě vypálenému vstupu do zadní části lodního tělesa Novy 5.
Upřeně se díval do prašného přítmí. Chodbu tlumeně osvětlovala přízemní světla. Odvolal z povinností při vykládce dva robíky, poslal je před sebou a vstoupil dovnitř. V chodbě se dosud drželo teplo z laserových svítilen. Elektrické kabely z přerušených obvodů visely ze stropu jako mrtvé hlízy ve zkamenělém lese.
Rimmer pomalu postupoval chodbou, zatímco světlomety robíků pročesávaly zamlžené přítmí. Většina dveří byla otevřená nebo vyvrácená ze zárubní. Vládla zde nálada, kterou neuměl vysvětlit, ale zdálo se mu, že loď není mrtvá - že tady ještě něco je. Něco živého.
Pomalu se prodíral kupředu zdevastovanou topografii první paluby, potom slezl po rozbitém točitém schodišti a zjistil, že se nachází na chodbě se stázemi.
Většinu kabin odřízl při havárii jako skalpel ostrý výběžek ledovce. Tři kabiny však zůstaly. Dvě z nich byly proražené a jejich někdejší lidští obyvatelé zkameněli a byli vtlačeni do stěn staletími trpělivého ledu.
Třetí kabina byla obydlená.
Škvírou ve dveřích stázové kabiny vyčuhovaly nohy kostry. V důsledku nárazu prorazily obyvatelovy údy tvrzené sklo.
Rimmer nakoukl dovnitř zbytkem kontrolního okénka. Zbytek těla zůstal víceméně zachován, zaklíněný napůl uvnitř a napůl vně stázové kabiny. Nohy zchřadly věkem, ale horní polovina těla zůstala viset ve stavu nevědomí.
Nadčasová.
Nestárnoucí.
Nepoškozená.
Rimmer hlasem aktivoval dveře. Ten člověk určitě nemůže být... živý. Zámek dveří se zavrtěl a dveře se otevřely.
Muž otevřel oči a podíval se na své nohy. Jeho výkřik projel Rimmerem jako zubatý střep skla. Potom muž přestal křičet: zemřel šokem.
Rimmerovo srdce se vydalo na přespolní běh vlastním tělem. Málem vyskočilo břichem, vhuplo zpátky do hrudního koše a pokusilo se násilně odejít průdušnicí. Pořád mu ještě tlouklo v hrudníku jako nepříčetná kulička v hracím automatu, když se Rimmer o čtyři paluby výš konečně zastavil.

Vpadl do tlumeně ozářené společenské místnosti a posadil se, přičemž se stále pokoušel nabrat vzduch do neochotných plic. Náhle se otočil a uviděl stát u tivoli nějakou postavu.
Jeho mozek vypustil tichou kletbu, srdce si obulo tretry a vydalo se na další kolečko.

dvacet Postava se otočila tváří k němu. Hologramové "H" na jejím čele v modravém světle herny jemně pableskovalo.
"Ach, tady jsi," usmála se. "Kde je Yvette? Čekám tady už věčnost."
"Jaká Yvette?"
"Potřebuju ty výpočty kurzu." Přešla o šest kroků blíž a natáhla ruku.
"Díky," řekla a zmizela. Náhle se objevila znovu u tivoli, zády k němu.
"Jsi normální?" zeptal se Rimmer a pomalu vstával.
Otočila se.
"Ach, tady jsi," usmála se. "Kde je Yvette? Čekám tady už věčnost. Potřebuju ty výpočty kurzu."
Znovu pokročila směrem k němu, natáhla ruku - a zmizela, aby se znovu objevila na opačném konci místnosti.
"Ach, tady jsi," usmála se opět a Rimmer odešel.

"Kvarky prachy vyšumělec Nizozemí." pravila Krytonova odšroubovaná hlava. "Afektovaná Okena dvojzávotnicový odznak." Potom se ozval - fzzzt - zvuk elektrického zkratu, oči zamrkaly a zavřely se. Z otevřené lebky se vinul vzhůru proužek dýmu.
Lister zaklel. Nakoukl do Krytonova mechanoidního mozku, chvíli nevěřícně pomlaskával a kroutil hlavou a potom odtamtud vytáhl napůl snězený, tři dny starý sýrový sendvič s pálivou zálivkou s čili. Šťouchl do otvoru pájkou a nepřítomně si přitom ze sendviče ukousl.
Vešel Kocour s obědem na podnose a posadil se ke stolu.
"Jestli se mi pokusíš šlohnout tohle jídlo, octneš se ve vážným osobním nebezpečí."
"Proč bych ti ho měl šlohnout?"
"Tak ať tě to ani nenapadne." Kocour si vytáhl z horní kapsy saka vyšívaný krajkový bryndáček s obrázkem humra a uvázal si ho pod krkem. Z náprsní kapsy vylovil stříbrné pouzdro olemované sametem, obsahující nádhernou sadu zlatých příborů s ručně vyřezávanými perlovými střenkami. Položil si vidličku a nůž po stranách talíře. Zamnul si ruce a pustil se do svého jídelního rituálu, začínajícího výsměchem přinesené potravě.
"Teď tě pěkně spořádám, kuřátko." zazpíval kuřeti marengo. "Pěkně tě budu žrát, kuřátečko moje. Celý tě sežeru, kuřátko. Protože rád žeru kuřata."
Když píseň dozpíval, zadíval se na jídlo úkosem jako baseballový nadhazovač kontrolující základní čáru, potom náhle vyhodil kuře z talíře a stejným plavným pohybem je ve vzduchu zachytil do téže ruky a vrátil na talíř.
Jsi moc pomalý, kuřátko marengo," domlouval mu. "Moc pomalý na našeho Kocoura."
"Proč to docela jednoduše nesníš?"
"To není žádná zábava, když mu ani nedáš šanci."
"Jenže to kuře je mrtvý. Je uvařený."
"Vuáááá!" Kocour praštil rukou do talíře a vyslal tak kuře do vzduchu. Vyletělo mu přes rameno, roztočené v piruetách. Kocour vyskočil, odkopl židli, udělal přemet vzad a zachytil kuře do zubů těsně předtím, než by dopadlo na zem.
"Ale, ale - ta mrška je rychlejší, než jsem si myslel!" Položil kuře zpátky na talíř a zrovna začal žonglovat s brambory, když vešel Rimmer.
"Pánové," zářil od ucha k uchu, "chtěl bych vás s někým seznámit. S někým, kdo je mým nejbližším osobním přítelem. S někým, kdo obohatí, jak jsem si jistý, životy nás všech. S člověkem, o němž jsem přesvědčen, že se mi stane mnohem zajímavějším a podnětnějším spolunocležníkem, a proto mám v úmyslu se s ním nastěhovat do volné přespávací buňky vedle. Pánové..."
Rimmer provedl gesto jako středověký dvořan a do otevřených dveří vstoupil člověk, kterého Lister s Kocourem poznali okamžitě.
V rámu lodního průlezu stál vedle Arnolda J Rimmera druhý, absolutně identický Arnold J. Rimmer.

dvacet jedna Když Rimmer nechal být přízrak ženy u hracího automatu, přivolal robíky a společně se vydali rozbitou šachtou schodiště k hologramové simulační jednotce Novy 5.
Poškrábaný a zvlněný osobnostní disk se točil v mechanice a bezcílně ženu promítal pomilionté pořád dokola ve stejném kousku dialogu, v nesmyslném, ustavičně se opakujícím pohybu.
Její jméno znělo Nancy O'Keefeová. Jako letecká inženýrka druhé třídy byla hodnostně nejvýše postavenou obětí v zadní části lodi. To, co zbylo z počítačové inteligence, ji automaticky znovu vytvořilo, třebaže se její databáze při neštěstí zničila tak, že ji nebylo možné opravit.
Rimmer řekl robíkům, aby disk vyndali, a začal hledat ve zbytku osobnostní knihovny Novy 5.
Probíral jednoho po druhém z posádky osmi žen a dvou mužů. Nemotorné pracky robiků zasunovaly disky do mechaniky a startovaly je. A před Rimmerem byli jeden po druhém vzkříšeni všichni členové posádky Novy 5. Každý z nich byl nějakým způsobem vadný.
Ani jeden z deseti disků nebyl hratelný.
Ten pocit marnosti, který z toho plynul!

Celé dvě hodiny, během nichž procházel jednotlivé disky, se živil nadějí, že by přece jen mohl získat nějakého společníka. Hologramového společníka, jenž by chápal, co to je za pocit být mrtvý. Jaké to je, být hologram. Jaké to je. Někoho, koho by se mohl dotýkat. Ano - hologramy se mohou vzájemně dotýkat. Někoho, koho by se on mohl dotýkat. Opět se dotýkat! Aby se někdo dotýkal jeho!
Jenže - nic.
Odepřeno. Deset disků, a všechny zohýbané, poškrábané, zničené. Všech deset disků bylo při havárii zničeno.
Rimmer se posadil a snažil se něco vymyslit. Co kdyby... co kdyby si zkopíroval vlastní disk z hologramové knihovny Červeného trpaslíka a potom použil diskovou mechaniku Novy 5 k nasimulování duplikátu sebe sama?
Dva Arnoldové Rimmerové.
Dvakrát on.
Kdo by mu mohl být lepším společníkem než on sám?
Arnold J. Rimmer první a Arnold J. Rimmer druhý.
To bude kyber-kurvaakční.

dvacet dva

"Jak vítězit - úvod do teorie ovládání."
"Naše," prohlásili oba Rimmerové simultánně.
Lister hodil knihu do počítačového vozíku k ostatním Rimmerovým věcem a vzal z poličky další.
"Vaříme s čili," četl.
"Tvoje," zapěli Rimmerové v unisonu.
Lister hodil knížku zpátky na poličku, otočil se a otevřel skříňku s nápisem "Rimmer, A. J. BPm, SPm," což - jak se Lister už kdysi dávno dozvěděl - znamenalo "Bronzová Plavecká medaile" a "Stříbrná Plavecká medaile", a začal veškerý obsah házet do vozíku. Dvacatery identicky modré vojenské spodky, všechny na věšáčcích v ochranných celofánových obalech, pyžama s cedulkami z čistírny připíchnutými k límci, hory výtisků zbrojního časopisu Jak přežít a jediné jeho CD: Billy Benton se sborem zpívá rock'n'rollové hity.
"Co tyhle plakáty?" zeptal se duplikátní Rimmer.
"Ty jsou moje," řekl Lister.
"Já vím, že jsou tvoje, ale lepidlo je moje."
"Ty si chceš vzít svoje lepidlo?"
"Přece je moje," zdůraznil Rimmer originál. "Zaplatil jsem za ně svými vlastními penězi."
"Myslím, že pod palandou je jeden tvůj ustřiženej nehet. Přihodím ti ho tam taky, ne?"
Rimmer číslo 2 se na něho podíval úkosem "Nesnaž se být vtipný, Listere; nehodí se to k tobě."
Z nějakého důvodu, který Listerovi unikal, začali oba Rimmerové nad touto poslední poznámkou výt smíchy, prohýbali se v bocích a plácali se do kolen.
"Skvělá stíračka, Arnie," řval původní Rimmer skrz slzy.
Lister je zmateně pozoroval.
Duplikát vstal, ale ještě pořád se hihňal: "Půjdu zkontrolovat jak jsou na tom robíci s malováním."
"Nashle, Šéfe," řekla kopie a odešla lodním průlezem.
"Přijdu za tebou, Eso," řekl Rimmer s výrazem zaslepeného obdivu.
"Ty jsi strašně, příšerně podivnej člověk," řekl Lister a hodil do vozíku komínek pečlivě vyžehlených černých ponožek.
"Vlastně oba dva jste divní."
Rimmer byl ke kritice netečný. "Že to byl ale nápad! Geniální nápad. Použit hologramovou jednotku Novy 5 k vygenerování vlastního duplikátu! To je kurva ten nejlepší kousek, jaký se mi kdy povedl."
"Ze všech lidí, který jsi mohl vyvolat - ze všech z celý posádky Červenýho trpaslíka -, ses rozhodl nakopírovat svůj vlastní disk a nasimulovat druhýho sebe sama? To proměňuje obyčejnej narcismus ve vědecký dílo!"
"Chtěl jsem společnost. A kdo je zajímavější a podnětnější než já sám?"
"Proč jsi nevyvolal nějakou holku?"
"Protože mě všechny holky považovaly za vola."
"Tak někoho z kluků?"
"Ti mě taky považovali za vola. Všichni mě považovali za vola kromě mě samotného. A proto jsem vyvolal Vévodu. Starou vojnu."
"Skopová hlava číslo dvě - jak by mohla být jenom jedna?"
"Tohle už nebudu muset déle snášet," povzdychl si Rimmer šťastně, "nemusím se už podrobovat všemu tomu ponižování, chytrolínským vtípkům, rádoby inteligentním postranním sprostotám. Pro mě nadchází úsvit nové éry, Listy. Už tě bylo dost, s těmi tvými stupidními, odpornými zvyky. Už bylo dost mého potlačování a srážení na dno."
"To jsem jako dělal já? Jak jsem tě srážel na dno?"
"Nechtěj, abych to všechno vypočítával."
"Co abys vypočítával?"
"Prozpěvování."
"Prozpěvování?"
"Celých osm měsíců sis ustavičně, svévolně a drze prozpěvoval, kdykoli jsem si sedl k nějakému učení."
"Ty teda tvrdíš, že ses nestal důstojníkem, protože bydlíš v kajutě s člověkem, kterej si občas prozpěvuje?"
"Ne občas. Neustále."

"Než jsme se potkali, propadls u astronavigačních zkoušek osmkrát za sebou."
"Už zase začínáš - vždycky připravený s nějakým chytrolínským bonmotem."
"To není bonmot, to je prostě fakt."
"Už zase mě shazuješ."
"Tak co ještě dělám kromě prozpěvování?"
"Všechno. Všechno, co jsi kdy udělal, bylo vypočítáno, aby mi to bránilo v rozvoji, shazovalo mě to a otravovalo."
"Například co?"
Výměna všech značek na rozvrhu mého učiva, takže místo k závěrečným inženýrským zkouškám jsem šel plavat."
"Značky spadly na zem. Myslel jsem si, že jsem je všechny vrátil na svý místo."
"Výměna mé zubní pasty za antikoncepční želé."
"To byl vtip!"
"Ano. Podobný vtip jako zapsat mě do pořadníku na experimentální operaci hemoroidů. Vtip je v tom, že jsi byl vždycky překážkou mého úspěchu - to je vědecky dokázáno."
"Rimmere, nemůžeš mi přece dávat vinu za svůj zpackanej život."
"Neviním jenom tebe. Taky všechny ostatní, kteří kdy se mnou sdíleli kajutu. Pembertona, Ledbettera, Daleyho... vás všechny."
"Pořád je to stejný. Nikdy za to nemůžeš ty sám, že ne? Vždycky je to někdo nebo něco jinýho. Nikdy jsi neměl tu správnou sadu redisper na deskriptivní geometrii... kružítko se nedá dostatečně roztáhnout..."
"To se teda nedá!" protestoval Rimmer.
"Jenže nemůžeš nakonec jen tak přijít a říct: ‚Pardon, posral jsem si život, ale byla to Listerova vina.'"
"Na to už je pozdě, můj život je dávno definitivně posranej. Mě teď zajímá jen moje smrt, a tu si nehodlám ani v nejmenším nechat posrat." Rimmer se otočil na podpatku. "Proto odtud odcházím - stěhuju se sám k sobě."

dvacet tři
Tma.
Nicota.
Potom zvuk.
"Džíiít!"
Znovu ten zvuk:
"Džíiít!"
Co to asi znamená?
Opět ten zvuk, tentokrát to ale znělo jinak. Poznal ho. Vzpomněl si, že už ten zvuk slyšel. Byl to jazyk. Zapomněl ale, co znamená.
"Krydžíítt."
Jméno. Jméno, jež by měl znát.
"Krydžíiitn."
Jeho jméno!
"Krytone? Krytone?"
Záblesk zeleného světla. Potom mu přes zorné pole začaly přejíždět černé linky. Nakonec linky zmizely a zůstal hledět na zprávu: "Mechanoidní vizuální systém, verze IX.05 (c) Infomax Data Corporation 2296."
A potom povzdech.
Záplava jasných barev: tančily mu před očima nesmyslné modré, červené a žluté skvrny.
Zaostřil. Usmívala se na něho lidská tvář.
Jo-oó!" řekla ta tvář. "Hus-týýýý!"
"Hgvd mamno taťo," žvatlal Kryton.
Lister mu bezmyšlenkovitě otáčel v hlavě sonickým šroubovákem.
"Dobrý den, pane Davide," řekl Kryton.
Jó-óó!" znovu odtušil Lister. "Dokázal jsem to! Už zase funguješ." Vrátil Krytonovu hlavu na místo, doklapl západky a přišrouboval ucho. "Jak se cítíš?"
"Zdá se, že všechno funguje," řekl Kryton energicky.
"Poslyš," naklonil se k němu Lister, "něco bych potřeboval vědět: co znamená dualitní skok? Co je to? Co to dělá?"
Na Krytonově čele se objevila plastická vráska: "Pohání to loď. Je to kvantový řadič - umožňuje skákat ve vesmíru z jednoho místa na druhé. Proč?"
"Jak to funguje?"
"Já jsem obyčejný mechanoid. O těchhle věcech nic nevím."
"Jak to funguje, Krytone?" naléhal Lister.
"Má to něco společného s kvantovou mechanikou a inde-terminismem. Asi jako když pozorujete dva elektrony - taky mohou být ve stejné chvíli na dvou různých místech."
Zdálo se, že Kryton se podivně zdráhá o něčem takovém mluvit, a stále zdůrazňoval, že to je "lidská záležitost" a že mechanoid by se něčím takovým vůbec neměl zabývat, ale nakonec se Listerovi podařilo kousek po kousku z Krytona vypáčit, co mohl, a s trochou urputné námahy si poskládat dohromady, co potřeboval vědět.
Vypadalo to, že ve chvíli, kdy provedete dualitní skok, můžete na chvíli existovat ve dvou různých bodech vesmíru současně; potom si jeden z těchto bodů "vyberete" k "pobytu". Tímto způsobem můžete skákat po vesmíru jako žába,

aniž byste byli vázaní prostorem či časem.
"Jak dlouho by teda trval," pokračoval Lister v naléhání, "takový dualitní skok zpátky na Zem?"
"Ach... to by trvalo dlouho."
"Jak dlouho?"
"Musel byste udělat asi tisíc skoků."
"Jak dlouho?"
"Dva..." usilovně přemýšlel Kryton, "...možná i tři měsíce."
"Tři měsíce!" Lister byl okamžitě na nohou a zatančil šoupavý vítězný taneček.
"Jenže není palivo! Zkazilo se už před staletími."
"Jaký palivo to potřebuje?"
"Nevím, Já jsem jenom mechanoid."
"Krytone, prosíííím!"
Kryton se na lavici zavrtěl a s námahou si zaklesl prsty do sebe: "Jsem jenom mechanoid. Uklízím a čistím."
"Ale víš to, že jo?"
"Jenom proto, že jsem o tom jednou zaslechl mluvit slečnu Yvettu. Jenže já to nemám vědět."
"Tak co je to?"
"Uran 233. Ať je to, co chce."
"Jupí!" Lister vyskočil na stůl. "To se ti povedlo, Kryťáku."
"Pokud je to všechno, pane Davide," usmál se Kryton svým bezertým úsměvem, "prosím, aby ste mě teď zase vypnul."
"O čem to mluvíš? Trvalo mi čtyři měsíce, než jsem tě opravil."
"Jenže nemá žádný smysl, abych byl on-line. Byl jsem naprogramován, abych sloužil posádce Novy 5. Ta je teď mrtvá, takže můj program se završil."
"Skutečně? Tak to budeš muset začít nový program."
Kryton naklonil hlavu a zvedl obočí bez chloupků. "Komu mám sloužit?"
"Nikomu nebudeš sloužit. Jenom sám sobě."
"Jenže já musím někomu sloužit. Byl jsem stvořen, abych sloužil. Sloužím, tudíž jsem."
Lister si vztekle posunul hřbetem ruky ušanku z čela: "Krytone - brzdi, jasný? Odvaž se. Klídek. Buď v pohodě, jo? Prostě si, kurva, dej oddech."
"Proč?"
"Protože to říkám."
Zdálo se, že Krytonova tvář se rozjasnila.
"Je to rozkaz?" otázal se s nadějí.
"Proč?"
"Jestli to totiž je příkaz, pak je to něco jiného."
"Je to příkaz," usmál se Lister. "Buď v pohodě."

Kryton ztuhle seděl na vysoké barové stoličce v havajském baru Copacabana a upřeně zíral na míchaný koktejl se suchým martini a dvěma olivami. Neměl ve skutečnosti suché martini rád, ať už umixované nebo jiné, ale poručil si je, protože to byl nápoj, který si dával pokaždé Hudzen v Androidech, když šel do klubu "Na Vysoké noze", což pro Krytona představovalo vrchol kultivovanosti.
Otočil do sebe martini jediným douškem, pár vteřin počkal a pak je vydávil zpátky do skleničky a zamíchal tyčinkou. Říkal si, že v bavení sebe sama moc dobrý není. Mnohem raději by něco vyčistil. Mnohem raději by přetřel lakem taneční parket nebo vyšampónoval pomačkaný samet na všech dvou tisících pěti stech sedmdesáti dvou židlích. Jenže pan David mu nařídil, aby "byl v pohodě", aby se "odvázal", takže se musí "odvazovat". Vypil koktejl ještě jednou a zase ho vrátil.
Projel si svoji slovníkovou databázi, aby zjistil význam slova "odvázat se (dok., slang.)". "Snížit napětí" četl znovu; "ztratit zábrany, dát se do hýření, rozdovádět se, přestat pracovat, nedělat si starosti apod.; uvolnit svalové napětí; uklidnit se, bavit se." Kryton uvolnil svalstvo. Hlava se mu svezla dozadu, paže mu visely volně podél těla. Kryton spadl z barové stoličky na fialově rudý koberec.
Vyšplhal se zpátky na stoličku a začal si dělat starosti, že si nepřestal dělat starosti. Rozhlédl se po blikajících diskotékových světlech na prázdném tanečním parketu. Poprvé si uvědomil, že z reproduktorů pumpuje hlasitá hudba. Pokud má skutečně vykonat do posledního písmene rozkazy pana Davida, říkal si, musí se přinutit tančit. S rezignovaným povzdechem si vzal koktejl z martini a odkolébal se na taneční parket. Jediný tanec, který uměl, byl step na melodii Filadelfský fintil.
Ale písnička, která právě hrála, byla sexy balada Huga Šulína Miláčku můj, dnes v noci ještě neovuluj. Kryton si postavil skleničku s drinkem na podlahu, podupával pravou nohou, dokud se nedostal do rozmazaného rytmu skladby, a pak začal zuřivě stepovat.
A při této činnosti ho zastihli oba Rimmerové, když procházeli palubou odpočinkových činností na své podvečerní zdravotní procházce.
Byla to velmi příjemná procházka - snad nejkrásnější z Rimmerových večerů za celá ta dlouhá léta. Jeho duplikát mu přinášel samou radost. Úžasně si padli do noty: vzpomínali, hovořili o dávných úspěších, starých láskách. Prostá mužská radost zdrbnout si se stejně smýšlejícím, správně uvažujícím kolegou.
Konečně měl někoho, s kým mohl sdílet myšlenky, které by se dříve styděl vyslovit. Například teorii života podle

francouzského diktátu.
Rimmer byl přesvědčen, že existují dva druhy lidí: první jsou lidé dějepisných esejí, kteří začínají život s čistým listem, bez hodnocení, a s každým dosaženým úspěchem sbírají body. Tím druhým druhem byli lidé francouzského diktátu: začínají se sto procenty a každá chyba se jim odečítá z původního výborného hodnocení. Rimmer měl odedávna pocit, že mu rodiče násilím vnutili druhou skupinu. Všechno, co kdy udělal, bylo nějakým způsobem nedokonalé a vadné - stálé zklamání. Když ho před lety povýšili na druhého technika, měl pocit, že nedosáhl úspěchu ve snaze stát se druhým technikem, nýbrž se mu nepodařilo stát se prvním technikem. Zatímco prováděl výklad své teorie, jeho dvojník souhlasně přikyvoval a tlumeně ho povzbuzoval poznámkami jako "přesně" nebo "svatá pravda".
Rozhovor se ale právě stočil na jiné téma a Rimmer naslouchal s rostoucí radostí, jak mu jeho dvojník připomíná jejich jedinou noc s Yvonnou McGruderovou.
"To tělo! To tělo!" spokojeně bublal dvojník.
"Ani to její nebylo špatné!" zahlaholil Rimmer.
Když zahlédli na parketu diskotéky Krytona, jak freneticky klape podpatky, zastavili se.
"Co to tady, při měsíci Io, vyvádíš?" řekl zmatený dvojník.
"Odvazuju se, panové," řekl Kryton. "Jsem v pohodě." Klik, klik, tap, tipy-tap, tip.
"Cože děláš?" zeptal se Rimmer.
"Dávám si do nosu," klik-klak, tip, tip, "sjíždím se. Odvazuju se."
Kryton si pojednou připadal směšně a zastavil se.
"Odkdy jsi opravený?" zeptal se Rimmer.
Kryton přemítal, proč ho oslovují dva identicky vyhlížející Rimmerové, ale měl pocit, že by to od mechanoida byla drzá otázka. "Od čtvrt na jednu, pánové."
" Je půl osmé večer. To celou tu dobu tady šílíš?" řekl dvojník.
"Vykonávám rozkazy pana Davida, pane Arnolde. Nařídil mi, abych se uvolnil."
"Aha, předpokládám tedy, že děláš všechno, co se ti přikáže?"
"Ano, pane. Dělám, pane."
"Opravdu?" Dva Rimmerové na sebe vzájemně zvedli obočí.
"Ano, jsem naprogramován, abych sloužil, pánové."
Dvojník ukázal na Krytonův drink: "Sněz tu koktejlovou sklenku."
"Hned, pane," řekl Kryton a snědl ji.
"Takže," zamyslel se Rimmer, "když bych ti řekl: ‚Ukliď a vylešti celou palubu přespávacích buněk,' tak se dá předpokládat, že to taky uděláš, ne?"
"Samozřejmě, pane Arnolde."
"Skvělé!" řekl Rimmer.
"Skvělissimo!" řekl jeho digitální dvojník.

dvacet čtyři Dveře výtahu se otevřely a vyvrhly unaveného, ale šťastného Listera do chodby obytné paluby. Poslední dva dny a celou jednu noc strávil v technické knihovně, potom byl celé dopoledne ve spojení s Hollym v geologické laboratoři. Za posledních šestapadesát hodin se mnohé naučil. Kdysi si myslel, že struktura a složení kůry planety a horských uskupení je neuvěřitelně nudná záležitost. Ale teď si tím byl naprosto jistý. Přesto toho nyní věděl víc o výrobě uranu a hornických technologiích než o vítězném týmu Londýnských Tryskáčů v Megapoháru v pětasedmdesátém roce - a to věděl, co měl celý vítězný tým Londýnských Tryskáčů v Megapoháru v pětasedmdesátém roce v den finále k snídani!
Věc se měla takhle: štěpitelný uran 233 lze získat syntézou z neradioaktívního izotopu thoria 232. A to bylo vůbec to nejlepší: thorium 232 nebylo vůbec nijak vzácné. Byl ho ve vesmíru nadbytek. Byly ho mraky! Přehršle thoria! A potvrdilo se to, když provedl namátkovou radiometrickospektrografickou analýzu sedmi slibných měsíců jen v této sluneční soustavě.
Na pěti by se thórium muselo dobývat v hlubinných dolech, takže je vyřadil. Ze zbývajících dvou byl ten slibnější sedm měsíců cesty daleko. Ale na bližším měsíci, vzdáleném pouhých pět dnů cesty, byla sedmaosmdesátiprocentní pravděpodobnost, že obsahuje ložiska rudy, kterou potřeboval, hned pod povrchem. Žádné šachty, žádné výztuže, žádné problémy s odvětráváním radonu. Třeba by to mohl zvládnout. Červený trpaslík byl přece těžařskou lodí, měl veškeré potřebné zařízení: stroje na odstranění skrývky, zpracovatelské závody, všechno pěkně v kupě!
Když se vrátil do přespávací buňky, trvalo mu chvíli, než jeho unavený mozek zaregistroval, že se něco změnilo. Zprvu si myslel, že musel vystoupit z výtahu ve špatném podlaží a že tedy stojí na špatné palubě. Potom uviděl svoje zlaté rybky: měly v akváriu čistou vodu a plastikový Vatikán bylo vidět docela zřetelně. Rozhlédl se.
Fádně šedivé kovové stěny zmizely pod viktoriánským květinovým válečkem v různých odstínech růžové. Ložní prádlo bylo obšité smetanovou krajkou, nad kajutovým okénkem visely girlandové závěsy se směsí růžových vzorů. Od palandy k novému porcelánovému stojanu s umyvadlem se táhl lososově zbarvený kobereček. Obývací prostor byl oddělený od palandy závěsem z rudého hedvábí se zlatými šňůrami. Přes stůl uprostřed místnosti byl přehozený kulatý krátký ubrus se vzorem planých růží. Na něm stály vyrovnané řady vyleštěných bot a pečlivě srovnané hromady čerstvě vyžehleného, poskládaného prádla.
Bylo to otřesné.
Byl to útok na samu podstatu věci.
"Co se to tady kurva děje?"

Kryton vzhlédl od žehlení:
"Dobré odpoledne, pane Davide."
"Cos to provedl?"
"Trochu jsem uklidil."
"Co má být tohle?" popadl Lister neznámý předmět z hromady prádla.
"To jsou vaše trenýrky, pane Davide."
"Tohle v žádným případě nemůžou byt moje trenky," řekl Lister. "Vždyť se dají ohnout! Co jsi s tím pokojem provedl? Co je tohle? Ta miska s voňavejma odřezkama ze strouhátka?"
"Potpourri, pane."
"Čí pot? Kde je všechno? Kde je má pomerančová slupka s výřezama na odložení cigára? Kde je zbytek karí od minulý středy? Ještě jsem ho nedojedl! Kde je můj hrnek na kafe s plísní?"
"Všechno jsem vyhodil, pane. Všechno jsem vyhodil."
"Cože jsi udělal? Tu plíseň jsem si pěstoval! Jmenovala se Alberta. Chtěl jsem ji mít půl metru vysokou."
"Proč, pane."
"Protože to Rimmera dohánělo k šílenství. A dohánět Rimmera k šílenství je to jediný, co mě drží při životě. Proč jsi to udělal?"
"Páni Rimmerové mi to nařídili, pane. Dokonce sami vybrali vzor malby. Říkali, že je to přesně podle vašeho vkusu."
Lister se posadil na světlounce zelené, kartounem potažené podlouhlé křesílko vedle květináče s plastikovou wisterií a přemýšlel, odkud má začít. Cosi ho na Krytonovi skutečně znepokojovalo, ale nebyl si úplně jistý, co to je. Byl to otrok, což Lister nenáviděl. Zdá se, že lidstvo je z jakéhosi důvodu přímo posedlé myšlenkou někoho zotročovat: černošské otroctví, třídní otroctví, domácí otroctví, a teď zase otroctví mechanoidů. Potom mu to došlo: nebylo to ani tak otroctví co ho vzalo, i když ho docela určitě vzalo, to zase ano; především to ale byl fakt, že tenhle otrok je šťastný. Bylo to o podvolení se, ochota sloužit, chuť být otrokem.
"A co ty?" pohlédl Lister na Krytona, který se prokousával žehlením. "Nechtěls nikdy udělat něco jenom pro sebe?"
"Pro sebe?"zahihňal se Kryton. "To je poněkud pošetilá poznámka, jestli vám nevadí, že to tak řeknu, pane."
"Těšíš se vůbec někdy na něco?"
Kryton stál celou minutu s kouřící žehličkou v ruce a snažil se vymyslet odpověď.
"Na Androidy," řekl nakonec. "Těším se na Androidy."
"A kromě Androidů?"
Kryton se znovu zamyslel. "Na to, že dostanu nový víceúčelový mop?" spekuloval.
"Kromě přiblblejch telenovel a ještě přiblblejšího nářadí na úklid?"
Kryton se odmlčel.
"Co si myslíš o těžbě thoria?"
Kryton vypadal zmateně.
"Pojď se mnou."

Kocoura našli v koridoru omega 577, jak pokojně spí nahoře na úzké kovové skříňce, přičemž mu vyčesaný věnec vlasů chrání síťka.
"Kocoure - vstávej," zacloumal Lister skříňkou.
Kocour otevřel jedno oko. "Nebylo by něco lepšího? Spal jsem. A spaní je moje třetí nejoblíbenější činnost."
"Nech toho. Pojď se mnou."
Kocourův obličej rozpůlilo zívnutí, takže to vypadalo, jako by se mu dvojnásobně zvětšila hlava. Seskočil ze skříňky, prohnul se v zádech a protáhl se tak, až se temenem hlavy dotkl pat svých zlatě lemovaných spacích bačkor, a znovu zívl. Otevřel skříňku, sáhl dovnitř a ležérně si hodil přes ramena smoking z imitace tučňáka, načež zručně odšrouboval víčko z dvoulitrové láhve mléka a nalil si do křišťálového poháru. Lehce mlékem v krku zakloktal, vymočil se do skříňky a následoval chodbou Listera s Krytonem.
"Kam jdeme?"
"Rubat rudu."

dvacet pět Dva Rimmerové oblečení do identických tělocvičných úborů skákali do vzduchu, simultánně vzpažovali a rozpažovali na hudbu a povzbuzovali jeden druhého výkřiky.
"Nevzdávej to - neochabuj!"
"Ty taky ne!" Přistáli na zemi, skrčili se jako žáby a znovu vyskočili.
"Výskok!"
"Natáhnout!"
"Výskok!"
"Natáhnout!"
"Výskok!"
"Natáhnout!"
Rimmerové byli na palubě Červeného trpaslíka sami.
Lister, Kryton, Kocour a dvanáct robíků se vydali v Modrém skrčkovi naloženém povrchovým těžařským zařízením hledat naleziště uranu na černém opuštěném měsíci pod lodí. Oba Rimmerové měli zůstat na palubě, aby dohlédli na

svařování obou polovin Novy 5 osmačtyřiceti zbylými robíky. Měli provádět kontrolu rekonstrukce lodi, aby byla opět schopná pobytu ve vesmíru.
Veleli! Veleli důležité operaci, obrovské technologické výzvě. A oni ji veleli!
Holly vypočítal, že k dokončení operace je třeba přinejmenším dvou měsíců. Inu, oba Rimmerové se už na to podívají. Rozhodli se, že to zvládnou v poloviční čase. Ne, za čtvrtinu času. Pod skvělým vedením dvou Arnoldů si robíci ty svoje pračičky upracují! Raketa bude hotova za čtrnáct dní. Bude připravená, nová a nablýskaná, než se Lister vrátí se svou uranovou kořistí! Jen si představte ten jeho stupidní prasečí ksicht, který jen stěží dokáže skrýt závistivý obdiv!
"Musím připustit," řekne, "že jste, chlapi, fakt skvělej tým."
Zatím se udržovali v kondici, ve formě, aby byli připraveni na zkoušku, kterou mají před sebou. Nastal první den nového režimu.
"Výskok!"
"Natáhnout!"
"Výskok!"
"Natáhnout!"
"A... odpočiň!" sesunul se původní Rimmer na podlahu.
"Ne, skákej dal!" ječel dvojník, který našel v slabosti svého druhého já novou sílu. Rimmer s brunátným obličejem začal znovu.
"Máš pravdu," křičel, "jedeme dál! Až za práh bolesti!"
"Výskok!"
"Natáhnout!"
"Výskok!"
"Natáhnout!"
"A... odpočiň!" řekl Rimmer znovu.
"Co děláš, člověče?" zařvala jeho kopie, která skákala dál.
"Odpočívám. Vidím všechno šedě."
"To je práh bolesti - překonej ho, nepolevuj!"
"Jasně!" Začal opět skákat. "Nahoru, nahoru, nahoru!"
"Víc, víc, víc!"
"Skok, skok, skok!"
"Natáhnout, natáhnout, natáhnout!"
"Odpočiň, odpočiň, odpočiň?" žebronil Rimmer.
"Ne, ne, ne!" naléhal dvojník.
Pokračovali ve skákání další minutu, přičemž oba měli tak málo dechu, že nedokázali promluvit.
"A... odpočiň!" zašeptal dvojník konečně.
Rimmer přistál na zemi a nohy se pod ním podlomily. Vrávoravě pozpátku doklopýtal k palandě a padl na kolena. Žlázy hluboko v hrdle produkovaly sliny po kýblech. "Skvělá týmovka," zamumlal, "udělat ještě kousek navíc, v tom to právě je. Překonat práh bolesti na pokraj bezvědomí. Skvělá týmovka."
"Dlužíš... mi... sedm," řekl dvojník na všech čtyřech a sípal jako osmdesátiletý bronchitický hráč na dudy.
"Cože?" zaúpěl Rimmer, jehož tvář zežloutla.
Já... jsem udělal sedm výskoků navíc... zatímco jsi... odpočíval."
"Ale jdi. Přece se nesnížíme k počítání výskoků, ne? Co znamená par výskoků mezi dvěma duplikáty?"
"Je to... pro tvoje dobro. Jsem... o sedm výskoků ... víc fit... než ty. To nemůžeme... připustit, ne?"
"Udělám si je hned ráno, když ještě budeš spát."
"Teď!" zaskřípal dvojník.
Rimmer se namáhavě postavil na nohy, které se pod ním podlamovaly, a začal znovu vyskakovat do vzduchu. Jedna..." počítal, "dva... tři..."
"To nebyl plný výskok. Počítej to jako půlku."
"Tři a půl..." počítal.
"A tohle taky nebyl plný; počítej tři."
"Čtyři!" Rimmer vyskočil plných patnáct centimetrů nad zem.
"Tři a jedna osmina!" opravil ho dvojník.
"Čtyři a jedna osmina!"
"Tři a půl." zněl verdikt.
Po pětadvaceti výskocích konečně Rimmerův dvojník souhlasil s tím, že jich Rimmer provedl sedm.
"Víš," řekl dvojník, "celé to spočívá v týmové práci. Já tě táhnu a povzbuzuju tě..."
"A já táhnu a povzbuzuju tebe," prudce oddychoval Rimmer a poté se vyzvracel.
"Výborně," zamnul si ruce dvojník, "kdy budeme vstávat?"
"To je dobrá otázka, Esvéčko. Brzy. Velmi brzy. O půl deváté?"
"Cože? Ztratit půl dne? Co takhle v sedm?" zariskoval dvojník.
"Co v šest?" trumfoval Rimmer.
"Ne. O půl páté!"
"O půl páté? Vždyť to je uprostřed noci!"
"Chceme být za čtrnáct dní hotovi, ne?"
"Ano, ale o půl páté?" zaúpěl Rimmer. "To je směšné!"

"Proč by to mělo být směšné. Myslíš, že Napoleon v předvečer bitvy u Borodina řekl: ‚Vzbuďte mě ráno v devět a přichystejte mi dvě vajíčka naměkko a par toastů'?"
"Máš absolutní pravdu, Vévodo."
Rimmer hlasem nařídil digitální budík a vyšplhal se vděčně na svou novou palandu.
"Co to děláš?" podíval se na něho dvojník nedůvěřivě.
"Jdu spát, Eso."
"Vždyť jsou teprve dvě hodiny v noci - musíme si něco přečíst o svářecích technikách."
"Ale za chvilku přece vstáváme," řekl Rimmer přiškrceným, tklivým hlasem.
"Ty si vezmeš metalurgii a plynovou triodu v tepelně řízených systémech a já si vezmu sváření magnéziovým elektrickým obloukem a technologii chemického propojení. Potom jeden druhého prozkoušíme a ten, kdo bude horší, musí před odchodem na palandu udělat ještě sto skoků."
"Nerad to znovu říkám, Arnie, ale máš absolutní pravdu."
Oba Rimmerové nakonec šli spát ve 3:37 a o padesát tři minut později vstávali, aby začali ranní rozcvičkou.

dvacet šest Lister zápolil s pětistupňovou převodovkou a Modrý skrček sebou škubal a potácel se jako opilý fotbalový záložník nad černou pouští měsíce beze jména i bez atmosféry. Přes vysušenou bezútěšnou krajinu hnaly heliové větry písek v mohutných vířivých spirálách jako zástup dětských káč.
Lister přistál s těžařským molochem s veškerou přirozenou elegancí slona páchajícího sebevraždu skokem z Eiffelovy věže.
"Skvělý přistání, kámo," řekl Kocour, když se vyhrabal z hromady úložných skříněk, která na něho spadla.
Lister hodil Kocourovi skafandr: "Obleč si to."
Kocour si s neskrývaným opovržením prohlížel zle zřízený, starý a špinavý stříbrný skafandr, který předepisovala pravidla o pohybu v otevřeném vesmíru: "Děláš si srandu? Tohle bych nepoužil ani na pucování bot."
Lister se sám vsoukal do skafandru. "Obleč si to."
"Ty se mi vážně snažíš říct, že takhle ušitý ramena byly někdy v módě?"
"Obleč si to."
Kocour držel skafandr na vzdálenost paže.
"Možná kdybych rozšířil klopy, přidal par průduchů, možná pár flitrů dole na nohavice..."
"Jdeme dobývat rudu," řekl Lister. "Nemáme namířino někam do tančírny, jdeme do práce."
"Hele, já tyhle slova na ‚P' nesnáším."
"Všichni slova na ‚P' nesnášíme," řekl Lister.
Palubním průlezem Modrého skrčka vstoupil z kuchyňky Kryton. Nesl podnos s čajovou konvicí, šálky a táckem sušenek.
"Myslel jsem, že bychom si mohli dát čaj," řekl a kladl hrníčky na podšálky.
"Jdeme kurva dobývat rudu!" mrštil Lister skafandrovými pracovními rukavicemi o stěnu.
"Mléko nebo citron?" usmál se Kryton.
"Ty jsi přece zodpovědnej za zpracování materiálu! Nemůžu to dělat všechno sám."
Já si dám mlíko," řekl Kocour.
"Copak mě nikdo neposlouchá? Jdeme dobývat uran. Venku je heliová atmosféra. Bude to těžká práce a bude to nebezpečný."
"To je jen další důvod," řekl Kryton, "aby měl člověk v sobě šálek dobrého teplého čaje."
Lister nadul tváře a zhluboka vyfoukl vzduch. Nahrbil se nad oranžově a zeleně blikající světýlka vyhledávacího počítače, který s otravnou pravidelností pípal a cvakal, jak při hledání hlavní žíly zpracovával vzorky zeminy.
"Holly, našli jsme už hlavní ložisko?"
"Ne," odpověděl Holly. "Řekl bych, že to bude ještě takových pětadvacet glimbartů daleko."
"Co je glimbart?"
"Padesát nanoteků."
"To sis právě vymyslel, že jo?"
"Ne," bránil se Holly chabě.
"Jak je to teda daleko?"
"Nemám ponětí," přiznal Holly.
"Myslel jsem, že máš mít IQ šest tisíc."
"Šest tisíc zase není tolik," řekl Holly zarmouceně. Je to úplně stejný IQ, jaký má dvanáct tisíc učitelů tělocviku."
"Hele." mával Kocour táckem od sušenek, "nejsou tam ještě ty růžový?"
"Už se nesou," švitořil Kryton.
Lister zlehka tloukl hlavou o obrazovku vyhledávacího počítače a přál si - nikoli poprvé -, aby vajíčko jeho matky byla bývala oplodnila nějaká jiná spermie.

dvacet sedm Bylo půl jedenácté dopoledne a Rimmer byl už šest hodin vzhůru. Stál na palubě nákladního přístavu a vyvolával nesmyslné příkazy na skupinu robíků, kteří obsluhovali jeřáb na konzolovém nosníku, s jehož pomocí právě opatrně zvedli zadní část Novy 5 do vzduchu.
"Ještě trochu výš! Výš! Výš! Ještě!"

Jeřáb nesměle a s velkou opatrností zhoupl ocasní část, takže ta teď byla zavěšená vysoko nad lodní přídí.
"Otočit! Otočit! Otočte to!" volal Rimmer zbytečně. "Otočte to obráceně, přesně jak to děláte."
Byl třetí den nového vyčerpávajícího režimu, který si oba Rimmerové po vzájemném hecovaní stanovili. Denní rozvrh vypadal následovně:
Budíček ve 4:30. Rozcvička do 5:00. Pak inspekce opravárenských prací, po níž následoval v 9:30 lehký oběd. Plánovací schůzka v 10:00. Dohlížecí povinnosti až do večeře v jednu hodinu odpoledne. Další dohlížecí práce až do druhé večeře v 17:00. Studium odborné literatury do 18:00, potom inspekce oprav celou dobu až do třetí večeře ve 21:00. Odpočinek a osobní volno až do půlnoci, poté následovala večeře číslo čtyři a plánovací schůzka do 2:00, kdy byla večerka.
Z nějakého důvodu představoval nový režim šest hologramových jídel denně a pouze dvě a půl hodiny spánku.
Rimmer byl blízko zhroucení. Jeho práh trpělivosti již prakticky přestal existovat, ale on rozhodně nehodlal být tím, kdo řekne: "Polevme trochu." Bylo by to slabošské a bezpáteřní: starý Arnold J. Rimmer, ne ten nový, musí být dynamický, průrazný vítěz! Jen ať to jako první vzdá duplikát!
Mohutné řetězy úpěly a skřípěly, když robící začali spouštět zadní část lodi na místo proti přední sekci.
Rimmer si promnul šedivé kruhy pod očima, ale pomyslil si, jak unaveně se asi musí cítit v těchto chvílích jeho dvojník, a hned se do něho vlila nová energie.
"Dolů!" křičel úplně zbytečně. "Dolů! Níž!"
"Šéfe!" Ze schůdků na nákladní palubu scházel Rimmerův duplikát. Rimmer s úžasem pozoroval, jak čerstvě a čile jeho kopie vypadá. Podvádí? Zdříml si tajně namísto kontroly inventáře zásob? Bylo to docela dobře možné. Byl pryč tři hodiny. A upřímně řečeno vypadá mnohem líp, než by měl, krucinál! Přece by ho ale nepodvedl? Vždyť by to bylo totéž jako podvádět sám sebe! Bylo by to stejné jako podvádět v pasiánsu! Moment, připomněl si Rimmer, já přece podvádím v pasiánsu.
"Šéfe," opakoval dvojník, "děláš to špatně. Měl bys přední část otočit obráceně k zadní části, místo abys otáčel zadní část, aby se spojila s přední."
"Jaký je v tom kurva rozdíl?" vyštěkl Rimmer.
"Když je totiž svaříš v téhle pozici, bude se potom muset otáčet celá loď."
Rimmer se rozhlédl. Dvojník měl pravdu. Loď směřovala špatným směrem. Jak mohl provést tak monumentálně stupidní chybu? Určitě to musí být tím, že je unavený. Jak se tedy mohlo stát, že si toho všiml duplikát? Jistě je úplně stejně unavený... pokud ovšem... Ano! Podváděl!
"Stát!" ječel dvojník na dva robíky, kteří obsluhovali jeřáb konzolového nosníku. "Znovu to zvedněte a otočte to zpátky, jak to bylo."
"Promiň, ale tohle je oblast mé odpovědnosti."
"Otočte to! Zpátky, jak to bylo. Začněte znovu."
"Stát!" zaječel Rimmer. Jeřáb se otřásl a zastavil se. Obrovská loď se v závěsech houpala ze strany na stranu.
"Ne, otočte to zpátky!" vydával opačný příkaz dvojník. "Musíme začít znovu."
"Stát!"
"Otočit!"
"Co to děláš? Tohle je můj úkol! Nechceš odtud vyhulit a dopřát si v klidu další šlofíček?"
"Cože?" Dvojníkova tvář se zkřivila do náznaku úsměvu, který prozrazoval, že lže. "Já nepodvádím."
"Ale - skutečně?" jízlivě a s opovržením se pošklebo val Rimmer a znovu zaječel na robíky, aby přestali.
Váha rozhoupaného lodního trupu vykroutila zadní nohy jeřábu z úchytů v palubě. Jeřáb zaskřípěl a naklonil se; loď se vysmekla ze závěsů a střemhlav se zřítila do čtyřsetmetrové hloubky na nákladovou palubu.
Oba Rimmerové konsternovaně přihlíželi, jak trup poskakuje po kovové palubě, než se konečně zastavil koncem vzhůru, vmáčknutý do podlahy, ale jinak nepoškozený.
Jeřáb se líně naklonil vpřed a potom se prudce zřítil na zadní část Novy 5, přičemž se rozčísl pěkně vedví jako oloupaný banán.

dvacet osm

Lister seděl v hermeticky uzavřené kabině rypadla a prsty v pracovních skafandrových rukavicích netrpělivě bubnoval na palubní desku. Po čtyřech dnech pokusných vrtů konečně našli thoriovou rudní žílu a vykopali dvacet metrů hlubokou a pět metrů širokou jámu, která se táhla v délce třiceti metrů. Jakmile Lister narubal dost kubíků surové rudy, aby zaplnil osmikilové lunární transportní vozidlo (LTV), odvezl Kocour thórium do provizorní laboratoře v přístavu, kde Kryton odstranil přebytečnou zeminu a jíl, čistou rudu pečlivě zabalil do hermeticky uzavřených beden a ty dopravil na palubu Modrého skrčka, aby je bylo možné odvézt ke zpracování na Červeného trpaslíka.
Tak alespoň vypadal jejich plán.
V celém procesu však došlo k několika zádrhelům. Jeden z nich zakoušel Lister právě nyní, když seděl v rypadle na dně jámy s plně naloženou lopatou a čekal, až se Kocour vrátí s LTV. Čekal už víc než hodinu. Bezmocně bouchal do žluté chlupaté kostky visící ze zpětného zrcátka a přemýšlel, jestli by bylo možné v celém vesmíru najít dva nekompetentnější a neužitečnější pomocníky při těžbě uranu. Jiří III. a fotbalista Brian Kidd byli jediní dva, kteří mu ihned vytanuli na mysli.
Celý první den strávili výukou Kocoura, jak má řídit LTV. Zpočátku odmítal Listerovy instrukce vůbec poslouchat, dokud vozidlo nebude upraveno tak, aby se mu líbilo. Nyní bylo nastříkáno černou barvou a z ráfků kol stoupaly dva ohnivé pruhy. Dále museli vozidlo vybavit čtyřiadvaceti zrcadly, kouřovými skly a na kapotě namalovat Kocourovu vlastní předoucí tvář. Jakmile se vozidlo přizpůsobilo jeho vkusu, dokázal vstřebat docela rychle základní řidičské

dovednosti a za chvíli už se uměl za pomoci ruční brzdy točit na jednom kole dokonce i při vykládání tří tun horniny.
V Listerově rypadle zazvonil interkom na palubní desce. Lister zmáčkl tlačítko "vysílání".
"Kde kurva vězíš? Snažím se ti už hodinu dovolat!"
"Bzzzzzt... "Oběd," ozval se Kocourův hlas.
"Oběd? Vždyť jsme obědvali přede dvěma hodinama!"
Bzzzzzt... "Dal jsem si ještě jeden," řekl Kocour.
Byl to jeden z největších zádrhelů celé operace. Kocour trval na pravidelných přestávkách během celého dne. Když zrovna nejedl, dřímal. Denně si bral asi sedm nebo osm přestávek na spaní, které, jak tvrdil, jsou pro něho zcela zásadní: jinak by neměl dostatek energie na hlavní večerní spánek. Když nejedl, nedřímal ani nespal, tak si především nedělal s ničím starosti. Lister ho nesčetněkrát našel na palubě Modrého skrčka, kde poslouchal z Listerových sluchátek hudbu a nečinně se prokousával nějakou čichací knížkou. V průměru se dalo spolehnout, že ve čtrnáctihodinovém pracovním dnu Kocour asi patnáct minut tvrdě makal. Lister zjišťoval, že všechno musí dělat v podstatě sám.
Kryton byl úžasný. Skutečný dar z nebe. Za předpokladu, že vše, co jste potřebovali, sestávalo z neskutečného množství trojúhelníkových sendvičů s okurkou a s odkrojenou kůrkou a z konvice citrónového čaje. Pokud jste však na druhou stranu potřebovali někoho na odstraňování hlušiny z uránové rudy a její hermetické balení do připravených beden, dostali jste stejně zase další dávku sendvičů s okurkou a druhou konvicí citrónového čaje. Kryton neustále opakoval, že dobývání uranu není práce pro mechanoida. Byla to práce důležitá a nebezpečná, za niž on nemohl přijmout odpovědnost; a na usmíření připravil další talíř sendvičů.
Nakonec ho Lister přesvědčil, že to je vlastně úklidová práce. Trochu bizarní úklid, to jistě, ale přece jen úklid. A Kryton nakonec neochotně souhlasil. Na konci třetího dne, když se Lister vypravil do přístavní laboratoře, aby zkontroloval, jak to Krytonovi jde, našel v zásobnících vyrovnané hromady surové rudy, jež zůstaly převážně netknuté. Uvnitř našel Krytona, jak stále pracuje na prvním kusu horniny.
"Už je to téměř hotovo," řekl Kryton a nastříkal na uran ještě jednu dávku včelího vosku a vyleštil kus rudy do vysokého lesku.
Lister praštil Krytona po hlavě kusem rudy, který měl po ruce, a vysvětlil mu, jak je důležité, aby vše prováděl trochu rychleji. Od té doby se neodvažoval vrátit, aby zkontroloval mechanoidův pokrok v práci.
Kocour se mezitím vrátil ze své poslední přestávky.
Bzzzzzt... "Jsem zpátky v procesu, kámo," ozval se Kocourův hlas. "Dejme se do práce!"
Kocourovo LTV se přehouplo přes hřeben duny a přistálo o šest metrů dál na předních kolech. Potom se vzepjalo na zadních s kapotou ve vzduchu a na jednom kole uhánělo k jámě, otočilo se na pěťáku a zastavilo v oblaku černého měsíčního prachu v dokonalém zákrytu s Listerovým rypadlem.
Bzzzzzt... "Jsem zkrátka talent," povzdychl si Kocour a načechral si ve zpětném zrcátku účes. "Nakládej! Přesně za minutu mám šláfpauzu."

dvacet devět

Rimmer seděl na tvrdé kovové židli u tvrdého kovového stolku a četl si pojednání o strategii bitvy u Borodina, rozhodující bitvy Napoleonova nezdařeného tažení na Moskvu. Plně využíval patnáctiminutovou přestávku na odpočinek na konci dalšího vyčerpávajícího dne.
Listerova uranová parta byla už tři týdny pryč, o celý týden déle, než zněl původní plán. Po nehodě, při níž se Nova 5 roztříštila na tři kusy, se dva Rimmerové vzájemně uštvali. Patnáct z osmačtyřiceti robíků v důsledku přepracovanosti explodovalo. Ale Nova 5 byla svařena alespoň do té míry, že oba původní kusy nyní ležely ve stavu, v němž se nacházely před Listerovým odchodem. Po třech týdnech vyčerpávající dřiny, při níž robící vybuchovali z přepracování, se Rimmerové konečně ocitli tam, kde začali.
Rimmer pohlédl na svého dvojníka, který seděl v jediné lenošce, jež se v buňce nacházela, koupal se v růžovém světle studentské lampičky a soustředěně si prohlížel nemravné obrázky renesančních žen v knize o florentském umění. Když se na obrázek dosyta vynadíval, pokynul vždy robíkovi, aby otočil stránku.
Vypadá blbě, pomyslel si originální Rimmer při pohledu na svůj duplikát. Nikdy dřív si neuvědomil, jak má z profilu vystouplý ohryzek nebo jak malou a trojúhelníkovitou má bradu; nikdy si nebyl vědom, že se mu tak směšně nálevkovitě rozšiřuje chřípí, nebo že při soustředění krčí nos jako plch. Ten obličej opravdu vypadal neuvěřitelně hloupě.
Zatímco ho pozoroval, strčil jeho dvojník ruku do kapsy, zašátral v ní a předstíraje kýchání si rychle pokradmu vsunul do úst hologramový mentolový bonbón. Je dojemný. Hluboce, přehluboce dojemný, pomyslel si Rimmer. Jsou to počítačem nasimulované bonbony. Jejich počet není nijak omezený. Tak proč mi jeden nenabídne? Nepřítomně sklonil bradu pod úroveň desky stolu a vcucl tvrdý ovocný hologramový bonbón, jeden ze tří, které měl srovnané na koleně. Protože je svině, pomyslel si a snažil se nemlaskat; je to normální hajzl.
Dvojník vzhlédl a vodovýma očima se na Rimmera neupřímně usmál, čímž ho přinutil k otočení listu v Napoleonových denících. Duplikát prázdně dumal, jestli Rimmer ví, že začíná na temeni plešatět, a jestli si je vědom, jak z úhlu vypadá jeho brada maličká a trojúhelníkovitá nad megalitickým ohryzkem, který směšně poskakuje nahoru a dolů jako křeček uvězněný v zahradní hadici. A proč mu nikdy nenabídne ovocný bonbon? Proč místo toho podstupuje tu absurdní šarádu s nořením se pod stolní desku a slíznutím cukrátka z kolena? Je to svině, to je alfa i omega celého problému. Normální hajzl.
Rimmer opět vzhlédl a všiml si, že ho dvojník pozoruje. "Dobrá kniha?" zeptal se.
"Mmmm?" řekl dvojník, rychle polykaje svůj mentolový bonbon. "Ano, ano. Florentské umění."
Rimmer se samolibě zaculil.

"Co je na tom legračního?"
"Nic," zavrtěl hlavou Rimmer.
"Jen mi to pověz. O co jde?"
"Prohlížíš si sprosté obrázky renesančních ženských. Prostě mi to připadá legrační."
Dvojník odfrkl obvyklým lživým a neupřímným úsměvem. "Nic takového si pochopitelně nepřehlížím. Prostě mě náhodou zajímá umění šestnáctého století. Jistě, najde se tu pár opisních portrétů Madony s fíkovým listem, jak se to tehdy malovalo Ale zrovna u těch se nijak dlouho nezdržuju."
"Ale ano, zdržuješ, jsi úplně blázen do renesančních dundáků Především do těch na straně sedmdesát osm."
Horním dvojníkovým rtem to zlostně škublo. "Ty si opravdu myslíš, že jsem takový ubožák, takový chudáček, co se dokáže eroticky vzrušit pouze pohledem na obrazy matrónských ňader?"
"Já to dělám, takže to musíš dělat i ty," řekl Rimmer vesele. Jenom jsem to pochopitelně nikdy neměl možnost pozorovat zvnějšku. I když je to ubohé, odporné a směšné, ručím ti za to, že je to taky úžasně zábavné. Obzvlášť to, jak robíka pořád necháváš otáčet zpátky na stranu sedmdesát osm, jako bys na něco zapomněl."
"Já tady nemusím sedět a nechat si tohle líbit."
"To není špatný nápad Proč se nezvedneš a nepustíš mě do křesla?"
"Áha..." usmál se dvojník a pokýval hlavou, "tak o tom to celé je."
"Je to prostě moje oblíbené křeslo," řekl Rimmer nedůtklivě, "a ty si ho, jak se zdá, vždycky přivlastníš."
"Moje oblíbené křeslo je to taky." protestoval duplikát.
"Když jsem býval s Listerem, mohl jsem na něm sedět pořád. Teď když jsem s tebou, byl jsem odsunut na tvrdou kovovou židli k tvrdému kovovému stolu. A ty sis zabral moji růžovou studijní lampičku."
"Ta růžová studijní lampička je prostě náhodou zrovna vedle křesla."
"Už kvůli tomu bys mi mohl čas od času nabídnout, abych si tam sedl."
"Tohle je tedy ta nejhloupější věc, o kterou se můžeme hádat, fakt. Jsi unavený - dokonce si myslím, že jsi zřejmě přepracovaný."
"Já nejsem přepracovaný," zasyčel Rimmer. "Já to zvládnu."
"Hele - to není žádná hanba, když člověk potřebuje víc než dvě a půl hodiny spánku. Jistě, v dějinách stačily spoustě slavných lidi tři hodiny nebo i míň, ale to pochopitelně neznamená, že jsi beznadějný případ, když potřebuješ dvanáct nebo třináct."
"Já nepotřebuju dvanáct nebo třináct."
"Tak proč tak vyšiluješ?"
"Já nevyšiluju," zaúpěl Rimmer.
"A proč mě pořád shazuješ?"
V místnosti zavládlo nepřátelské ticho. Nejhůř ze všeho Rimmer snášel, když ho někdo shazoval. Dělal mu to Lister, dělal mu to Kocour a teď si to dělal sám. Rimmer začal litovat, že vypěnil. Nerad viděl své druhé já smutné a krátce dokonce zauvažoval, že za ním půjde a mužně ho obejme. Ale v záchvatu homosexuální paniky si pomyslel, že by to jeho dvojník mohl považovat za špatný nápad. Ne, že by to mohl vzít špatně, pochopitelně, vždyť to byl on sám a byl si naprosto jistý, že není tímhle způsobem sexuálně úchylný; jeho dvojník tím pádem samozřejmě věděl, že ani on úchylný být nemůže a že jde o pouhé mužné objeti, které je míněno jako jakési chlapské gesto... Možná je opravdu unavený. Určitě by k tomu měl dobrý důvod. Za posledních jednadvacet dnů spal pouhých deset hodin byl napůl v mdlobách a cloumaly jím halucinace.
A čí to byla chyba? Jeho dvojníka. Rimmer už nevěděl, jak to začalo, ale nějak se najednou nechali zatáhnout do soupeření, kdo z nich je větší chlapák. Kdykoli Rimmer navrhl rozvrh, který by bylo možné rozumně vyzkoušet, jeho dvojník přidal ještě něco navíc. A Rimmer to tak stěží mohl nechat, takže navrhl něco ještě těžšího, ale jeho duplikát ho zase trumfl!
Po jedenadvaceti dnech se dostali na úroveň jedenapůl-hodinového nočního spánku. Potřeboval si jenom lehnout. Dva tři dny v posteli a bude zase jako dřív. To dávalo smysl! Nechali vybuchnout robíky a rozbili raketu. Kdyby poslední tři týdny strávili v posteli a vůbec nic nedělali, byli by na tom úplně stejně. Rozhodl se, že navrhne, aby si vzali na pár dní volno. Koho zajímá, jestli to jeho kopie přijme jako známku slabosti? Navrhne to tak jako tak.
"Přemýšlel jsem," řekl nahlas, "o zítřejším budíčku."
"Já taky," řekl jeho dvojník. "Co kdybychom to na zítřek zkrátili na hodinu a čtvrt?"
"Co takhle na hodinu?" uslyšel Rimmer svou automatickou odpověď.
"Ne, lepší bude tři čtvrtě hodiny," řekl dvojník.
Rimmer se odmlčel. Litoval, že o tom vůbec začal.

třicet

Modrý skrček se řítil krkolomnou rychlostí vstříc kovovému trupu Červeného trpaslíka. Těsně před nárazem se zploštil, prosmekl se podél těla lodi a několikanásobným přemetem hladce vnikl dovnitř otevřenými vraty nákladového přístavu. Naklonil se na stranu jako torpédo, potom se napřímil a zůstal stát na přistávací ploše.
Lister vykulil oči na Kocoura: "To je naposled, co řídíš."
Slezli z výklopných schůdků a zůstali stát na nákladové palubě.
Před nimi ležela v jednom blyštícím se celku Nova 5. Opravena, dokončena a připravená na cestu do vesmíru. Lister byl ohromený. Jistě, byli pryč téměř tri měsíce, aby narubali dostatek thoria 232 na skok domů, ale stejně byl div, že to Rimmerové dokázali! Skutečně tu práci udělali a vůbec to nezmrvili.
Teprve na druhý pohled si Lister všiml spálených schránek asi osmdesáti vybuchlých robíků, které raketu

obklopovaly. Z lodního průlezu Novy 5 se pomalu vyštrachal osamělý robík se svářecím laserem v unavené pracce a nejistě sešplhal po nástupní plošině na podlahu nákladového přístavu. Bolestivě vrávoral po palubě, vydával nebezpečně úpěnlivý zvuk a zastavil se před Listerem, Krytonem a Kocourem. Naklonil hlavu jako zmatený pes a explodoval oranžovým plamenem.

Všichni tři hlučně sešplhali po schůdcích můstku na obytnou palubu a byli právě na půli cesty k přespávacím buňkám, když zaslechli hlasy.
"Pššt!" zvedl Lister ruce.
Chodbou pronikal zprvu slabounce, ale posléze se vzrůstající zřetelností zvuk prudké hádky.
"Jak jsi mě to nazval?"
"Řekl jsem, že jsi Skopová hlava, Skopová hlavo!"
"Cože jsem?"
"Žádný div, že tebou fotr pohrdal."
"Byl jsem jeho nejmilejší."
"Jeho nejmilejší skopohlavová počuraná padavka!"
"Ty smradlavý, oplzlý lháři!"
"Všichni tě nesnášeli. Dokonce i máma!"
"Cože?"
"Jsi příšerný emocionální zmetek, a víš to."
"Drž hubu!"
"Kdo jiný chodí do androidního bordelu a platí za to, aby se vyspal s robotkou?"
"TO JSEM NEBYL JÁÁÁ!!!!!"
"Samozřejmě, že jsi to byl ty - já jsem ty. Musím to vědět."
"Drž HUBU!"
"Vždycky ses bál ženských,že jo?"
"Drž HUBU!!!"
Hádka začala v osm hodin, krátce po večeři. Nyní bylo o pět hodin víc a nejevila sebemenší známky zklidnění. Ani jeden z nich si nedokázal vzpomenout, proč začala nebo o čem vlastně byla. Věděli pouze, že jeden s druhým nesouhlasí. Byla to totální a všeobjímající verbální válka. Dostali se už za hranici jedovatých posměšků; překročili linii kvázirozumné argumentace, kdy oba předstírali uvážlivý a logický přistup k tématu, začínali věty frázemi jako: "Já jenom říkám, že...", "Poukazuji pouze na to..." a bránili jeden druhému mluvit vytrvalými poznámkami: "Kdybys mě jen nechal domluvit..." Téměř dvě hodiny si nejrůznějšími způsoby říkali přesně totéž, až je konečně přemohla únava a hádka se zvrátila v nukleární válku.
Rimmerův dvojník vyslal první atomovku: poznámku o Skopové hlavě. Skopová hlava. Rimmerova přezdívka ze školy. Byl na ni opravdu nepochopitelně přecitlivělý. Ta slova ho mrštila zpátky do nešťastných školních let, připomínala mu tupé posměšky krutých spolužáků, příšerná rána, kdy z celého srdce toužil byl nemocný, aby nemusel nastoupit do zelené školní rakety a najít ta slova napsaná na bundě žlutou křídou. Byl označkován. Byla to značka, která mohla vyblednout, ale nikdy zcela nezmizela. Může mít osmdesát let a pořád bude Skopová hlava.
Než dvojník vypustil atomovku se Skopovou hlavou, měl v hádce bezesporu navrch Rimmer. Dvojník řekl cosi hloupého a Rimmer byl v pokušeni říct: "Dej mi nějaký příklad," protože moc dobře věděl, že žádný takový příklad dát nelze. Vykračoval si v pyžamu a se založenýma rukama sem a tam jako páv, muž, který se ovládá, muž, který vládne, když bez varování přiletěla atomovka Skopové hlavy a rozstřílela ho na cucky.
"Odpusť, Skopová hlavo."
Rimmer byl šokován a přímo fyzicky zasažen. Jejich hádky nikdy dřív nezašly tak daleko. Nejdál se dostali maximálně na třetí stupeň pohotovosti, ale dál nikdy. Rimmer musel použít časem prověřený trik, v němž předstíral, že špatně slyšel, zatímco osamělý trubač jeho psychiky troubil na poplach a roztříštěné myšlenky se snažily přeskupit a vyrazit do protiútoku.
Jeho dvojník však zúročil Rimmerovo dočasné odmlčení a okamžitě vypustil v rychlém sledu tři další atomovky. Napřed o tom, jak ho nenáviděl otec. PRÁSK! O tom, že je příšerný emocionální zmetek. PRÁSK! A potom ta, ze se bojí ženských. PRÁÁAÁÁSK!
Rimmer se chystal použít vlastní atomovku. Levá noha se mu křečovitě chvěla vzteky. Zorničky se mu rozšířily a v očích mu popraskaly žilky. A už mu to bylo jedno Chystal se použít atomovku všech atomovek. Atomovku, která měla se všemi atomovkami skoncovat. Když v tu chvíli ji použil jeho dvojník.
"Držte už, prosím vás, hubu," jízlivě utrousil duplikát, "pane Gazpacho!"
Rimmer zůstal stát s pootevřenými ústy a potácel se jako v mdlobách. Bylo mu, jako by z něho někdo vycucl vnitřnosti vysavačem.
"Pane jak?" nevěřícně se usmál. "Pane jak??"
"Řekl jsem: ‚Pane Gazpacho', HLUCHOUNE!"
"To je ta nejoplzlejší a nejbolestivější urážka, jakou kdy někdo řekl..."
"Já vím," zle se šklebil dvojník.
Průlez do Rimmerovy kajuty se otevřel.
"To byla poslední kapka, kterou už pohár přetekl!" zařval Rimmer na dvojníka. Potom se otočil a vyšel do chodby, kde stáli Lister, Kryton a Kocour.

"Helemese, Lister. Tak jste se vrátili," řekl tiše.
"Všechno na jedničku, ne?" zeptal se Lister.
"Jistě," usmál se Rimmer. "Absolutně v pořádku."
"Takže žádné problémy?"
"Ani nápad."
"Všechno v cajku?"
"Jo! Ani by to nemohlo být růžovější."
"Jenom... že jsme slyšeli nějaký zvýšený hlasy."
Rimmer se zasmál: "To je docela zábavná myšlenka, ne? Mít krvavou hádku sám se sebou."
Z přespávací buňky zařval dvojníkův hlas: "Nemůžeš už, kurva, držet tu klapačku, Rimmere? Lidi chtějí spát!"
"Chci říct," pokračoval Rimmer, který si výbuchu nevšímal, "měli jsme mezi sebou drobnou neshodu. Je to jako mezi bratry, mám na mysli... malá rozmíška, výměna názorů, ale nic zákeřného. Nic, o čem by bylo nutné mluvit."
Dvojník zaječel: "Drž hubu, ty blbá mrtvolo!"
Rimmer se usmál na Listera a úplně klidně řekl: "Omluvte mě na vteřinku."
Pomalu poodešel chodbou, zastavil se před průlezem a zahulákal co nejsilnějším hlasem: "Nech už toho hnusného kňourání, smradlavý odřezku z hemoroidu!"
Lister, Kryton a Kocour se znepokojením zašoupali nohama a pečlivě si prohlíželi podlahu.
"Podívejte se, nemá smysl to déle tajit," řekl Rimmer, když se k nim pomalu vracel. "Měli jsme s duplikátem takovou... trochu důraznější výměnu názorů. Nevím už, jak k tomu přesně došlo, ale pochopitelně se rozumí samo sebou, že on si začal."

třicet jedna

Listerův prázdný talíř od večeře se povaloval na zemi. Pouze červené mastné pramínky bengalurské houbové omáčky a půlka jednoho ze sedmi knedlíků, kterou nezvládl, byly důkazem, ze si dopřál indickou hostinu o pěti chodech.
Země!
Ležel na palandě a mazlil se s osmou plechovkou ležáku Leopard, zatímco na videomonitoru přespávací buňky Jimmy Stewart žádal obyvatele městečka, aby nevybírali vklady z Baileyovy stavební spořitelny.
Země!
Díval se na Život je krásný Franka Capry, svůj celoživotně nejoblíbenější film, ale nedokázal se soustředit, třebaže to byla jeho nejoblíbenější scéna. Scéna paniky na Wall Street. Scéna, v níž se Jimmy Stewart snaží uklidnit hysterický dav, který se po krachu na Wall Street hlasitě dožaduje výběru všech vkladů. Jenže peníze tam nejsou: peníze se investovaly do domů obyvatel. Jimmy Stewart jim potom nabízí své peníze, které měl schované na líbánky - nabízí rozdělit dva tisíce dolarů, které chtěl utratit za své líbánky -, aby vydrželi, až banka v pondělí otevře. Ale tlusťoch v klobouku si stoupne k přepážce a pořád se dožaduje všech svých peněz: dvě stě čtyřiceti dvou dolarů. Stewart je musí zaplatit a prosí lidi, aby si vzali jen tolik, kolik opravdu potřebují. A potom přichází k přepážce žena a řekne, že vystačí s dvaceti dolary. Pak stará pani Davisová požádá pouze o sedmnáct dolarů a padesát centů, což byla chvíle, kdy Lister obvykle začal brečet - do očí mu vhrkly slzy a on se neodvážil rozhlédnout po místnosti, jestli se na něho někdo nedivá. Tentokrát ale ne.
Země!
Film byl skvělý jako vždycky a Listera nikdy neomrzelo se na něj dívat, ale nyní se nedokázal na nic soustředit, protože věděl, že se konečně vrací domů.
Země!
Už ji cítil.
Nova 5 byla naložena palivem a připravena k odletu. Malá skupinka robíků, kteří se vrátili z těžařské výpravy, prováděla poslední zkoušky a nakládala zásoby. Zítra odlétají. Během pár týdnů bude Lister zpátky na Zemi!
Země!
Ta zahnívající koule. Ten špinavý, zasviněný svět, který tolik miloval. Bolestně toužil po zápachu drátěnek na nádobí, linoucím se nad městskou ulicí. Ten velejemný letní smrad mastného moře plného hoven. Zelené parky na jaře, poseté pronikavými mihotavými barvami odhozených obalů od čokolád, umaštěných kondomů a zmačkaných plechovek od limonád. Těšil se na pohled na zimní oblohu, až opět uvidí obrovskou umělou ozónovou zátku, která seděla nad Zemí jako absurdní příčesek, sestrojený za Listerova života, aby se napravilo poškození ozónové vrstvy, jež způsobily dvě generace lidí, kteří si chtěli navonět svůj pot. Země. Je to díra. Je to chlív. Ale je to jeho domov, kam patří a kam se konečně vrací.
Vypnul obrazovku a sklouzl z palandy. Byl čas říct to Rimmerům. Bylo načase říct jim, že až zítra v Nově 5 odletí, může s nimi jít jenom jeden z nich.

Rimmer se sobě od roztržky vyhýbal. Nevěděl, jak začít rozhovor, který by vedl k usmíření. Byly řečeny věci, které... prostě byly řečeny některé věci. Kruté, neodpustitelné věci, které nikdy nelze zapomenout. Podobně se nemohl chovat, jako by se nic nestalo. Strávil celý den v příruční knihovně, aby se jim nezkřížily cesty.
Bylo půl páté odpoledne, když konečně svoji špatnou náladu překousl a zdráhavě se došoural do přespávací buňky, přičemž vypadal podivně neupravený. Vlasy měl neučesané a nemyté. Jeho obvykle mramorově hladkou bradu pokrývalo dvoudenní hologramové strniště. Uniformu měl zmačkanou a potrhanou. Ledabyle sebou praštil do

kovového křesla.

Jeho dvojník seděl na palandě a zasmušile hleděl z okna. Když Rimmer vešel, ohlédl se dvojník přes rameno a hned se pohledem vrátil, aniž by mu kývl na pozdrav.
Seděli tam mlčky. Jednu minutu. Dvě minuty. Tři minuty. Kruté, vyčítavé ticho. Po dvaceti minutách obezřetné defenzivy to už Rimmer nevydržel.
"Podívej..." začal, "chtěl bych se omluvit za..." Rimmerovi přeskočil hlas a nebyl si jistý, za co přesně by se měl vlastně omlouvat. "Chtěl bych se omluvit za všechno."
"Úúúú, drž hubu," řekl jeho dvojník odmítavě.
Rimmerovy oči se zúžily jako u lasičky: "Ty mě nemá že? I když jsem vlastně ty, tak mě nemáš rád. I když jsem táž osoba, ty mě přímo aktivně nesnášíš."
Dvojník se otočil od okna: "Nejsme tatáž osoba."
"Ale jsme. Jsi moje kopie."
Dvojník zavrtěl hlavou: "Já jsem nahrávka toho, jaký jsi byl, jaký jsi býval. Člověk, jímž jsi býval, než došlo k neštěstí. Změnil ses. Lister tě změnil."
Lister? Lister že ho změnil? Nesmysl.
"Já jsem se nezměnil. Jak jsem se podle tebe změnil?"
"Nemusíme chodit daleko, třeba ses právě omluvil."
Co mu to říkával otec? "Nikdy se neomlouvej a nikdy nic nevysvětluj."
"Omlouvám se,"omluvil se Rimmer znovu, "chtěl jsem jen abychom spolu zase vycházeli."
"Nebuď, prosím tě, patetický."
Rimmer zavřel oči a zvrátil se do křesla. Je to jen on? Je to nějaká příšerná závada v jeho osobnosti, která mu brání mít úspěšný vztah dokonce i sám se sebou? Nebo by to s většinou lidí dopadlo stejně? Shledala by většina lidí sama sebe rozčilujícími hlupáky, kteří jsou únavně předvídatelní? Když viděl svůj obličej ráno v zrcadle, byla to tvář, kterou nosil v hlavě: nikdy se neviděl z profilu, nikdy neviděl svou hlavu zezadu; nikdy neviděl to, co viděli ostatní lidé. Stejně to bylo i s jeho osobností. Nosil v sobě idealizovaný obrázek sebe sama: byl chytrý, citlivý člověk, který dělal vždy něco úžasného. Špatné části své osobnosti pohřbil. Mrtvolu zahalil a všechny své nedostatky ignoroval. Všechny chyby mu byly odpuštěny a zapomenuty.
Jenže teď se s nimi znovu setkal tváří v tvář; se všemi svými nedokonalostmi zosobněnými svým druhým já.
Rimmer si nikdy neuvědomoval, jak příšerně je banální. Jak děsivě nedospělý. Jak je sobecký. Jak dokáže být příležitostně neuvěřitelně hloupý. Jak beznadějný je případ, jak je nepřizpůsobivý a osamělý.
A viděl to poprvé v životě. Bylo to podobné, jako když poprvé slyšel svůj hlas na záznamníku. Očekával, že uslyší melodické líbivé tóny, jasně, artikulované a bez rušivého přízvuku, a zahanbilo ho a naštvalo, když zjistil, že se ozývá jen nesouvislé mumláni v iónském nářečí. V hlavě zněl sám sobě jako moderátor v televizi; ve skutečnosti mluvil nosem, těžkopádně a deprimovaným tónem. Setkání se sebou samým bylo stejné, jenom horší, umocněné na tisící mocninu.
A pak tu byly ještě další věci. Vypadal přinejmenším o třicet procent hůř, než si myslel. Chodil shrbeně. Pravá noha se mu neustále trhavě třásla, jako by chtěl být někde úplně jinde. Chrápal! Ne takovým chropotem jako cirkulárka, kterou připomínal Lister, jeho chrápaní, dá-li se to tak říct, víc iritovalo: byl to vysoký hvízdavý trylek, jako by se velký papoušek dusil v kbelíku s mýdlovou vodou. Bylo příšerné něco podobného připustit, ale blížil se k zdrcujícímu, nevyhnutelnému závěru, že jako společník je tím posledním člověkem, s nímž by chtěl trávit čas.
Jsou na tom všichni podobně? Nebo to potkalo jen jeho? Nevěděl.
Byl tak ponořen do těchto úvah, že si jen matně uvědomoval Listerův příchod do místnosti a jeho oznámení, že Nova 5 může zachovat pouze jeden hologram, takže jednoho z Rimmerů bude nutné vypnout. Lister se zeptal, kterýž nich to bude.
"Který co?" zeptal se Rimmer.
"Který z vás poletí v Nově 5 a koho vypneme?"
"Pochopitelně jedu já," řekl Rimmer.
"Proč ‚pochopitelně'?" řekl dvojník.
"Protože já jsem originál. Byl jsem tady první."
"No a co? Měli bychom losovat."
"Ani nápad," řekl Rimmer uprostřed posměšného úšklebku. "Proč bych měl chtít o to losovat? Mohl bych prohrát."
Lister vytáhl minci: "Panna, nebo orel?"
"Cože?" vyjekl Rimmer.
"Spravedlnost musí být. Vyber si."
"Ty ode mě čekáš, že si zvolím pannu nebo orla v sázce, jestli se mám nebo nemám nechat smazat?" Rimmerovi se protáhly rysy až na hranice tváře: "Ani náhodou. Zůstávám."
"Vždyť jste jenom jeden člověk. Je to spravedlivý. Vyberte si." Lister vyhodil minci do vzduchu, chytil ji a zakryl rukou.
"Já nesázím."
"Já si vsadím," řekl dvojník.
"Já si vsadím," řekl rozhodně Rimmer. "Hlava... ne, orel. Orel, říkám. Ne, počkej: hlava, hlava."
"Je to orel," řekl Lister. "Vymažeme tebe."
"Ještě jsem neskončil rozhodování. Myslím, že jsem si chtěl vybrat orla. Ano, určitě. Vlastně to byl ‚orel'."

"Pozdě," řekl dvojník. "Vymaž ho."
"Ale já jsem tady byl dřív," protestoval Rimmer. "Svým způsobem jsem tě stvořil."
"Jakej je v tom rozdíl? Jsi úplně identický dvojče," řekl Lister. "Jste dvě úplně stejný osoby."
"Jenže my nejsme stejní," bědoval Rimmer nešťastně. "Už nejsme stejní, teď už ne."

třicet dva Byly čtyři hodiny ráno a Rimmer seděl na palandě, své dlouhatánské ruce obtočené kolem špičatých kolen, a mozek mu šrotoval na plné obrátky. Je to ironie, pomyslel si, že zrovna ve chvíli, kdy se konečně vyrovnal se svou smrtí, má se srovnat s myšlenkou, že bude vymazán navždy.
Kvůli losu mincí.
Jenže takový je život, pomyslel si. Život je los mincí. Narodíš se bohatý - narodíš se chudý. Narodíš se chytrý - narodíš se hloupý. Narodíš se pohledný - narodíš se s obličejem poštovní úřednice.
Panna jsi, orel nejsi.
Rimmer měl pocit, že většinu jeho života mu padal "orel". Vztahy se ženami: orel. Úspěch v kariéře: orel. Přátelství: orel. Celý jeho život, nejlepší výsledek ze tří: orel, orel a orel.
Nikdy nebyl zamilovaný, a teď už se nikdy nezamiluje. Nikdy se nestal důstojníkem, a teď už se jím nikdy nestane. Nikdy ničím nebude, protože ho vymažou.
Jistě, pořád tady bude Arnold Rimmer, jenže to nebude on, bude to jeho takzvaný dvojník. Jenže to není dvojník - liší se od sebe.
Dovolil si ironické ušklíbnutí. Nedokázal být úspěšný ani jako Arnold Rimmer - byli dva a on zůstal jako druhý. Neuvěřitelné.
Kurevsky neuvěřitelné
Co se ve svém životě naučil? Co? Kromě "odvrátit tvář od epicentra atomového výbuchu"? Nic. Nic se nenaučil. Čeho dosáhl? Ničeho, zase. Jeho život byl bezgólová remíza.
Za celý svůj život, jednatřicet let jako živý a jeden rok mrtvý, se jen jednou miloval se skutečnou ženou. Jen jedenkrát. Uno. Ein. Une. Jednou. Jedno milování. Jedna umocněná na jednu. Ono číslo, jehož Planckova konstanta nikdy nemůže dosáhnout. Pí dělené samo sebou.
Mluvíme tady o čísle jedna, ty mé jankovité hříbátko, pomyslel si. Prostě jednou.
Yvonna McGruderová. Jediná, kratičká známost s lodní přebornicí v boxu. 16. března mezi 19:31 a 19:43.
Dvanáct minut.
A to včetně času, během něhož snědli pizzu.
V celém svém životě strávil víc času zvracením než milováním. Bylo to spravedlivé? Bylo to přiměřené? Aby muž strávil víc času s hlavou zabořenou v záchodové mise než do půlek milované ženy?
Vždycky obelhával sám sebe, že problém vězí ve skutečnosti, že ještě nepotkal tu pravou. Nyní, za předpokladu, že lidstvo už pravděpodobně neexistuje, spolu s faktem, že on sám natáhl brka, musel připustit jistou pravděpodobnost, že to přece jen trochu příliš odkládal.
Nikdy si neoddechl. Nikdy. A přitom tak velká část života spočívá v náhodě!
V náhodě.
Kdyby se Napoleon narodil jako Velšan, měl by stejný osud? Kdyby vyrostl v Colwyn Bay, stal by se z něho slavný generál? Pochopitelně, že ne. Oženil by se s ovcí a pracoval by v místním bufetu. Ale ne: náhodou měl to štěstí, že se narodil na Korsice, přesně v tu pravou chvíli dějin, kdy Francouzi hledali geniálního fašistického diktátorka.
Náhoda.
Van Gogh. Nebyla to čirá šťastná náhoda, že se Van Gogh narodil jako nepříčetný šílenec? Nevypadají snad jeho obilná pole právě proto tak, jak vypadají? Nenamaloval snad právě proto sedm set obrázků svých starých bot? Nebyly právě kvůli tomu jeho obrazy tak novátorské? Protože se právě tou šťastnou náhodou narodil s defektem v mozkovně?
Náhoda!
A co takový John Merrick? Ten senzační hajzlík, co od narození vypadal jako slon. Jak by takový člověk mohl neuspět? Jenom stojíte, lidi na vás čučí a máte vystaráno.
Rimmer byl příliš normální, v tom spočíval jeho problém. Příliš obyčejný, normální, zdravý a nevýrazný. Trocha šílenství, záblesk hluchoty, vzhled slona, místo narození na Korsice, a mohl být někdo. Ano, mohl být pro začátek aspoň hluchým, nepříčetným francouzským slůnětem.
Vstal a rázoval po místnosti. Jeho tělo toužilo po spánku, ale duši se chtělo křičet. Byla to muka. Cela smrti. Peklo, jestli se to má stát, chtěl už to mít za sebou. Nedokázal by už snášet trápení celý další den, kdyby věděl, že vše, co dělá je naposled.
Žádné zítra, chtěl byt vymazán hned.

"Žádné zítra," řekl, "chci být vymazaný okamžitě."
Je půl pátý ráno," zaskřehotal Lister a seškrabával si horními zuby povlak z jazyka.
Rimmerův duplikát se vztyčil na palandě. "Skvělé! Skoncujme s tím."
"Počkej, co je tobě do toho?" zeptal se Lister.
"Půjdu se dívat."
Lister zavrtěl hlavou: "To není žádny obludárium."
Dvojník zklamaně procedil mezi zuby: "Na táhle lodi je strašně málo zábavy. Když si člověk ani nemůže zajít na takovou

zvláštní popravu, co má pořád dělat?"
Lister se začal pomalu oblékat. "Sejdeme se za deset minut v diskové knihovně."
Rimmer přikývl a odešel

Když Rimmer dorazil, byl už Lister na místě, seděl u generativní konzoly, v rukou svíral hrníček kouřící černé kávy a koblihu s marmeládou posypanou cukrem.
Skvělé, pomyslel si Rimmer. Přijďte na moji popravu. Lehké občerstvení během produkce.
"Nedáš si něco k pití?" řekl Lister a usrkl z kávy s rumem.
Rimmer odmítavě zavrčel. Měl na sobě svoji nejlepší modrou kombinézu prvního technika, na níž mu nad kapsou na klíče visela řada obnošeně vyhlížejících metálů.
"Nevěděl jsem, že máš nějaká vyznamenání. Za co to je?"
Rimmer ukázal ukazováčkem na první medaili: "Tři roky služby." Potom poklepal na druhou: "Šest let služby." Dotkl se třetí: "Devět let služby a..." zaváhal s prstem na posledním vyznamenání, jako by si nemohl vzpomenout, "a... uff... dvanáct let služby."
Lister se nezasmál.
"No tak - jednoho panáka."
Rimmer kapituloval: "Dám si whisky."
Holly nasimuloval velkého panáka Glena Fudžijamy a Rimmer ho do sebe kopl na ex.
"Ještě jednu?"
Rimmer přikývl, neschopen slova, s pocitem, že vystýlka jeho hrtanu byla stržena jako tapeta.
V hologramové skleničce dorazil druhý panák. Rimmerova tvář hořela nezvyklým teplem Jako by se mu tím narovnaly vlasy a nyní mu visely do obličeje. Oběma rukama si je odhodil dozadu a vydechl dlouhým povzdechem únavy ze světa. Povzdechem, který měl hluboko v sobě a jenž se snažil dostat ven třicet jedna let.
"Gáááchchchchchchchchchchchchchchchchchchchch."
Pohodlně se uvelebil ve volném křesílku před monitorem a netrpělivě škubal pravou nohou. "Tak do toho - začneme!"

Provedeme to! No tak - vypni mě. Do toho. Vymaž mě. Zruš mě do mrtě. Do toho."
Lister dojedl koblihu a oprášil si z rukou cukr. "Tak jak to bylo s tou polívkou gazpacho?" řekl a uvolněně si přitom pořádně přihnul kávy.
"Co ty víš o polévce gazpacho?"
"Slyšel jsem konec hádky. A ty o tom ječíš ze spaní od chvíle, co jsem se přistěhoval. Jsem prostě zvědavej, o co jde."
"Aha! Ty bys to chtěl vědět?"
"Jo. Chtěl bych to vědět."
"To se ví, Listy. To se ví."
"Povíš mi to?"
Rimmer vztyčil ukazováček: "Tajemství."
"Tak dál - řekni mi to."
"Nemůžu. Je to příliš ponižující." Rimmer sepjal ruce a vložil si je mezi rozevřená kolena, nahrbil záda a oči upíral do gumové rohožky na podlaze. Zavrtěl hlavou: "Nemůžu ti to říct. Rád bych ti to řekl, ale nemůžu."
"Proč?"
Rimmer svraštil obočí. "Máš pravdu. Co na tom záleží! Není to už jedno? Teď, když budu stejně vymazaný? Tak ty chceš slyšet o polévce gazpacho? Povím ti to." Prudce zvrátil hlavu dozadu, zavřel oči a začal Listerovi vyprávět o nejskvělejším večeru svého života.

třicet tři "Byl to nejúžasnější večer mého života," začal. "Každý pátek večer pořádala Kapitánka v jídelně svých soukromých obytných prostor společenskou večeři. Vždycky jen pár nejvyšších důstojníků se svými partnery a jeden nebo dva hoši nebo dívky z posádky na zkušenou. Mladá generace. Slibný výkvět nového mládí. Lidé, kteří se objevili náhodou. Byl jsem u společnosti teprve pět měsíců a přišla mi pozvánka. Nechali mi ji na rohožce přede dveřmi. Věděl jsem, co to je, ještě než jsem ji otevřel.
‚Kapitánka má tu čest pozvat pana A. J. Rimmera s doprovodem. Od 20:30 do 21:00 hod. Černý motýlek, společenský úbor. Prosím, potvrďte účast.'
Byli jsme na oběžná dráze kolem Ganymeda; sloužila jako dlouhodobé přístaviště kvůli opravám. Nevěděl jsem, co mám dělat - neměl jsem partnerku a žádné ženy jsem neznal natolik dobře, abych je mohl pozvat. V pátek ráno jsem tedy nasedl na raketu, našel nejlepší agenturu nabízející dívky na eskort a najal si..." Rimmerovi se zamlžily oči. "... Byla nádherná. Nic z toho, co bych o ni mohl říct, ani zdaleka nevystihuje, jak ta holka byla úžasná. Marilyn Monroe by vedle ní vypadala jako hroch. Byla na univerzitě, dělala si doktorát z hvězdného inženýrství a eskortem si přivydělávala. Měla čtyři tituly, jeden z těch titulů měla z čehosi, co ani neumím vyslovit - tak chytrá byla. Zaplatil jsem agentuře poplatek, který nebyl nejmenší. Chci říct, že byl neuvěřitelně vysoký. A pak jsem ji dal ještě dvakrát větší spropitné, aby předstírala, že spolu chodíme a chovala se, jako by do mne byla blázen. Jenom na veřejnosti," zamával Rimmer rukou, jako by chtěl zaplašit nepříjemné myšlenky, "žádné prasárny. Ach, jak jsem po těch prasárnách toužil! Jenže tak nezněla smlouva. Všechno to bylo poctivé.

Šli jsme na nákupy a koupil jsem jí šaty. Žádné obyčejné šaty.
ŠATY.
Stály přibližně tolik jako rozpočet NASA pro pětadvacáté století. Musel jsem psát obzvlášť malým písmem, aby se mi všechny ty číslice vešly do kolonky na šeku. Potom..." vyrobil Rimmer jazykem záhadný trylek, "potom jsme šli vybrat pro mě smoking.
Šla se domů převléct a domluvili jsme se, že se sejdeme u raketového přístaviště v šest hodin.
V sedm hodin se ještě neukázala. Telefonoval jsem do eskortní kanceláře, z níž se mezitím stala čínská restaurace.
Vyzkoušel jsem univerzitu. Co myslíš? Na Ganymedu žádna univerzita není. Naletěl jsem. To mě dostalo. Vyhodil jsem tříměsíční plat a neměl jsem nic. Nemohl jsem tomu uvěřit. Chytil jsem raketu o půl osmé zpátky na Trpaslíka. Poprosil jsem všech pět letušek, ale všechny mi řekly, že jsou v práci a nemůžou jít. Nedalo se nic dělat, musel jsem jít sám. Byl jsem ponížen, ještě než jsem vkročil do dveří.
Objevil jsem se tedy v Kapitánském apartmá úplně sám. Všichni ostatní tam měli partnery. Na celém stole byly rozmístěné kartičky se jmény. Celý večer jsem musel strávit naproti prázdné židli. Ptali se mě, kde je moje partnerka, a já zpanikařil a řekl jim, že se v podvečer zabila při autonehodě, ale že už jsem se z toho dostal.
Usedli jsme a začala se podávat večeře. Měl jsem pocit, že ten začátek opravdu nebyl nejšťastnější, tak jsem se kurva snažil, abych byl okouzlující, ale nikdo ke mně moc srdečný nebyl. Pak jsem si vzpomněl na vtip. Vyprávěl mi ho jednou Ledbetter a byl o traperovi na Aljašce. Byl legrační a slušný; výborně se k večeři hodil. Původně jsem si ho chtěl nechat k bonbonům a ke kávě, ale v tu chvíli jsem měl pocit, že se bobonů a kávy možná ani nedožiju; přes stůl na mě zírala prázdna židle a zbylí hosté byli přesvědčeni, že moje přítelkyně leží někde v márnici, zatímco já si chodím po večírcích. Rozhodl jsem se tedy, že nastal pravý čas říct vtip. Vyprávím vtip - je to dlouhý vtip - a náhle si uvědomím, že nikdo nemluví a všichni mě pozorují, jak vyprávím vtip, takže mi strašně stoupá sebevědomí a najednou zničehonic začnu cítit svoje uši - náhle si opravdu uvědomuju vlastní uši - a nahoře za krkem mi stoupá mrazivé mravenčení. Náhle jsem bez jakéhokoli zjevného důvodu zapomněl konec. Zapomněl jsem pointu. Zapomněl jsem, jak to končí. Přestal jsem prostě mluvit a všichni na mě dál civěli. Musel jsem říct: ‚Je mi to velice líto, ale to je všechno, co si pamatuji.'
Nastalo delší mlčení. Strašné mlčení. Příšerné. Hrůzné. A vidím, jak se na mě se soucitem v očích dívá Kapitánčin přítel, protože si myslí, že jsem pološílený zármutkem. A všichni začnou mluvit naráz. Ale ne se mnou. Potom číšník přiveze na stolečku první chod.
Je to polévka.
Polévka gazpacho.
Zatímco servírují, studuji příbory. Koupil jsem si knihu o stolování a vím dvě věci: Za prvé: nikdy nenosit diamanty před obědem, a za druhé: s příbory se začíná od vnějšího okraje a pomalu se člověk prokousává směrem dovnitř. Začínám od vnějšího okraje. Začal jsem tak daleko od kraje, že jsem si neúmyslně vzal lžíci od ženy sedící vedle mě. Nakonec jsme to vyřešili a začali jíst.
Moje polévka je studená. Skutečně ledově studená. Rozhlédnu se. Všichni ostatní vypadají spokojeně. Opět mám příležitost zaujmout a zanechat příznivý dojem. Zavolám si číšníka a velice diskrétně mu sdělím, že mám studenou polévku. Diví se na mě, jako bych byl něčím, co si právě seškrabal z boty. Odnese polévku a přináší mi ji zpátky horkou. Všichni se začínají smát. I já se začnu smát. A čím víc se směju, tím víc se smějí i oni."
Rimmer se odmlčel a obrátil zavřené oči do stropu. Se zaťatými zuby se chvíli mlčky usmíval a potom pomalu slovo po slově, jako by každé z nich bylo zdůrazněno povytažením dýky z jeho srdce, procedil:
"Netušil... jsem... že... se... polévka... gazpacho... má... podávat... studená."
Hlava mu opět klesla a pokračoval.
"A to už jsou všichni úplně hysteričtí, vůbec se nekontrolují. Já si pořád ještě myslím, že se smějí číšníkovi, zatímco oni se celou tu dobu smějí mně, jak jim vařící polívku gazpacho." Vzpomínka ho omývala jako vlna v oceánu kyseliny. Koupal se v těch mukách, která mu sdírala kůži z těla. Odkašlal si: "To bylo naposled, kdy jsem jedl u Kapitánčina stolu," Rimmer otevřel oči. Měl je zavřené po celou dobu, co vyprávěl svůj příběh "Ten večer znamenal naprostý konec mé kariéry."
Nastalo ticho.
"To je fakt ono?" ozval se nakonec Lister. Tak tímhle se celejch posledních sedm let mučíš? Kvůli jediný pitomý chybě, která se může stát každýmu?"
"Kdyby se o tom zmínili v základním výcviku! Namísto šplhání po lanech a plazení tunely po loktech. Kdyby aspoň jednou člověku řekli: ‚Polévka gazpacho se podává studená,' mohl jsem být dnes už admirál. Mohl. Opravdu mohl."
"Nech toho - všichni máme vzpomínky, ze kterejch máme cukání. A z devětadevadesáti procent si událost pamatuje právě jen ten postiženej."
"Co je mi to teď platné? Pojď. Skoncujme to. Vymaž mě."
"A skoro pokaždý se ti ty věci stanou s lidma, který moc i neznáš a s kterejma se často nevidíš, takže komu to, kurva, vůbec vadí?"
"Tak už mě vypni. Dej se do toho."
Lister usrkl z vychladlé kávy. "Už jsem to udělal. Vygumoval jsem toho druhýho."
Na Rimmerově čele spolu zápasily protichůdné city. "Tys vymazal... duplikát? Kdy?"
"Než jsi přišel."
"A nechal jsi mě tady stát... a... všechno ti tady vyblít?"
"Jo." Lister roztáhl tvář do širokého úsměvu.
"Proč?"
"Chtěl jsem zjistit, jak to bylo s polívkou gazpacho, a vím, že bys mi to nikdy neřekl."

"Samozřejmě, že bych ti to neřekl - protože bys mně po zbytek věčnosti dělal s žertíky o polévce gazpacho ze života peklo."
"Rimmere - přísahám, že se o tomhle rozhovoru nikdy nezmíním."
Rimmer ho pochybovačně zkoumal.
"Já daný slovo neruším. Jinak jsem pěknej prevít, ale lhář nejsem."
Rimmer ho pozoroval jedním okem: "Tak dobře. Věřím ti. Jsi odporné prožluklé čuně, ale držíš slovo."
"Děkuju."
Rimmer vstal z křesílka: "Takže se vracím zpátky na Zem?"
Lister přikývl: "Takže se všichni vracíme zpátky na Zem."
Rimmer se opile vypotácel k palubnímu průlezu. "Pojď. Půjdeme dolů do Copacabany a dáš si skutečný pití."
Lister vstal a šel za ním.
"Supracho," řekl.

třicet čtyři Bylo to divné, ale kdykoli na to Lister po letech vzpomínal, vybavil si tu situaci jako černobílý film. A ještě něco: vzpomínky se řítily vpřed jako splašené; neviděl žádné nepodstatné detaily, pouze důležité události. Vzpomínal si, jak ho štípala kůže na hlavě, když se vrata nákladového prostoru otevřela.
Pamatoval si na závrať, kterou cítil, když Nova 5 začala rolovat nákladovou palubou a vystřelila do temnoty vesmíru.
Vzpomínal si na stříbrné záblesky, které předcházely každému skoku a na nepopsatelný pocit simultánní existence na dvou různých místech vesmíru - a potom na škubnutí, když se všechny jeho "buňky" rozhodly pro novou pozici.
Snad tisíc záškubů.
A pak to bylo zde: na obrazovce navigačního počítače.
Planeta Země.
Byli doma.
část třetí

[Země]
jedna Velké nástěnné hodiny dotikaly dokola na pátou hodinu, Lister zatáhl kryt pultu a ceduli na dveřích otočil na "Zavřeno". Bufet "Baileyův perfektní Sami Kebab" pro dnešek zavíral. Na staromódní pokladně z tepaného

železa namarkoval "Otevřít bez prodeje" a spočítal týdenní tržbu. Čtrnáct dolarů a pětadvacet centů. Další skvělý týden.
Zanořil ruku do misky s desetnikovými cukrátky a vytáhl si lékořicový pendrek, potom popadl kabát a šálu, nasadil si loveckou ušanku olemovanou kožešinkou, navlékl palčáky a vyšel ven do bělostného křupavého sněhu. Zvonek na dveřích za ním zacinkal; nikdy nebylo nutné obchod zamykat, tady v Bedford Falls určitě ne. Na celo třítisicovou obec byl jediný policajt a ten strávil přes den většinu času podřimováním ve služebním autě.
Cestou mu pod nohama křupal prachový sníh, Lister šťastně žvýkal lékořici a mířil do banky. U válečného pomníku stála skupinka koledníků, kteří hulákali Bůh dej štěstí tomu domu, doprovázeni čtyřčlenným dechovým orchestrem. Neustále na někoho mávali a zdravili všechny kolem a Lister se k nim přidal a pomohl jim dozpívat svou nejoblíbenější koledu.
"Veselé Vánoce," řekl a hodil jim do plechovky dva dolary, načež taxikář Ernie vytáhl z trouby své tuby placatici a nabídl Listerovi hlt brandy.
Bylo něco po páté na Štědrý večer a banka měla pochopitelně zavřeno. Lister zkusil dveře. Hřmotně se otevřely.
"Haló? Je tu někdo?"
Peníze byly pečlivě vyrovnány v kamínkách na dřevěné přepážce - Horác se ještě evidentně nedostal k tomu, aby je uložil do sejfu.
"Horáci? Jsi tady?"
Horác vešel zadními dveřmi v náručí nesl roli balícího papíru a kus provázku.
"Promiňte, pane Bailey, zrovna jsem balil dárky pro děti ze sirotčince. Zkoušel jste někdy zabalit gymnastický kruh? To mě teda podržte, jestli na to někdy přijdu."
Lister mu podal deset dolarů a požádal ho, aby mu je připsal na účet.
"Deset dolarů! Obchody jdou dobře, pane Bailey."
Lister se usmál a vytáhl z obrovské kapsy kabátu plnou hrst bonbonů. "Neměl jsem čas je zabalit. Doufám, že to nebude sirotčinci vadit."
"Určitě jim to vadit nebude, Georgi. Veselé Vánoce."
"Veselé Vánoce, Horáci," řekl Lister a otočil se k odchodu.
"Víš - měl by sis na ty dveře od banky pořídit zámek nebo něco v tom smyslu."
"To říkají všichni, ale já si říkám: to tak - ještě bych ztratil klíč."
Lister se zasmál a vyšel zpátky na ulici.
Když kráčel ke svému bufetu, kde stála jeho sněhem zapadaná, rozhrkaná stará fordka model "A", zdravili ho lidé, kteří ještě na poslední chvíli nakupovali. Lister vytáhl zpod sedadla kliku a nastartoval motor do bublavého života. Když odbočoval vlevo kolem baru Martini, začaly ho znovu bolet paže, a tak zastavil před dragstorem Old Man Gower.
Paže mu dělaly problémy už několik týdnů. Měl pocit, jako by mu někdo pálil obě předloktí - občas to nesnesitelně bolelo, ale doktorka MacKenzieová na nich nedokázala najít nic špatného. Nic na nich nebylo vidět, rentgen taky nic neukázal: byla to naprostá záhada.
Popadl z poličky dragstoru vaničku s pleťovým krémem, do otevřené pokladny hodil pětadvacetník, potom naskočil zpátky do své staré fordky a zamířil domů: Platanová 220.
Na zasněžených šeřících, které lemovaly cestu, zpívalo několik ptáků - asi drozdů, hádal Lister. Život je krásný. Všechno vypadá... ano, dokonale. Jenom, panebože, ty ruce ho bolí.
Od návratu na Zemi uplynuly dva roky. Dva roky od chvíle, kdy Nova 5 dokončila dualitní přeskoky, které je přivedly zpátky do jejich sluneční soustavy. Dva roky od chvíle, kdy klouzavě přistáli uprostřed saharské pouště. Když otevřeli vzduchový uzávěr a vystoupili do vedra pod sálajícím sluncem, okamžitě se jako fata morgána na hřebeni mohutné duny objevili armádní džípy a přímo k nim se snesly vrtulníky.
Světový tisk šílel! Tři miliony let staří lidé! Vesmírní dobrodruzi!
Na Zemi se to moc nezměnilo. Lidé zde pořád ještě byli, sice asi o půl metru vyšší, ale pořád stejní. A podobné to bylo i se vším, co lidstvo provází: reklama, komerce, obchod, obrovská špinavá města a lidé hledající milostná dobrodružství. Jejich návrat se proměnil v obludný kolotoč: rozhovory, nabídky na knihy, publicistické pořady v televizi, podepisování, smlouvy se sponzory... Lister to všechno nenáviděl. Stal se z něho výrobek, který chtěli jiní lidé naporcovat do balíčku a prodat.
"Jsem starý tři miliony let - jaké je mé tajemství? Jím rybí prsty značky Breadman!"
"Byl jsem ve všech koutech vesmíru a nikde jsem nenašel nic tak skvělého jako je Lutonův šampon na koberce!"
Rimmer to horlivě přijímal, Kocour to zbožňoval, ale Lister před tím toužil utéct. Odmítl všechny nabídky, změnil si jméno a rozhodl se pro pokojnou anonymitu tichého městečka na americkém Středozápadě. Nemohl tomu uvěřit, když zjistil, že skutečně existuje město jménem Bedford Falls. Jel tam z chvilkového rozmaru, jen se podívat, a ohromilo ho, jak se podobá Bedford Falls ve filmu Život je krásný. Jako by sem přišli bydlet všichni příznivci filmu a vytvořili si zde prostředí čtyřicátých let amerického ráje na zemi.
Své tajemství pochopitelně nemohl před obyvateli městečka tajit dlouho: jeho obličej civěl půl roku z obálek všemožných časopisů a z prvních stránek novin, takže se domyslel, že všichni asi tuší, kdo je a odkud pochází. Předstírali ale, že to nevědí. Všichni mu říkali "pane Bailey" nebo "Georgi", což byl pseudonym, který si vybral. Respektovali jeho soukromí a střežili jeho tajemství, takže měl klid, aby dožil zbytek života v této mírumilovné idyle.
Něco ale bylo v nepořádku s jeho pažemi a už mu to začínalo dělat starosti.
Odbočil s fordkou na stromy lemovanou příjezdovou cestu ke svému starému domu a třikrát zatroubil. Na trávníku ležel tlustý polštář sněhu a příchozí vítal mohutný, dvaapůlmetrový sněhulák s úsměvem z uhlí. Lister vzal ze zadního sedadla vánoční dárky a pod jejich tíhou klopýtal po cestičce k verandě. Když otevřel zády dveře, uslyšel koledu,

mrzačenou na starém utahaném klavíru. Miloval ten zvuk. Listerovi připadal lepší než Londýnská filharmonie.
Vstoupil do obývacího pokoje. V krbu vesele plápolal oheň. Jim a Bexley třískali na úpějící piano Tichou noc, zatímco Krissie stála na štaflích a zdobila vánoční stromeček. Otočila se, usmála se a poslala mu vzduchem polibek.
Když děti odešly na kutě, podřimovali na obrovské kožené pohovce, z níž vzadu vyčuhovala péra, dívali se, jak praská a prská oheň, a poslouchali Hoagyho Carmichaela na gramofonu s klikou. Když se Krissie odebrala po schodech do ložnice, kam táhlo a zatékalo stropem, vytáhl si Lister krém - nechtěl, aby se žena dozvěděla o jeho bolestech v pažích - a začal si natírat bolavá místa.
Zažil šok, když zjistil, že se po aplikaci krému na místa, která obzvlášť pálila a bolela, objevilo slovo. Slovo napsané bolestí na jeho předloktí.
To slovo znělo "UMÍRÁŠ".

dvě Černý protáhlý mercedes s kouřovými neprůstřelnými skly tiše šuměl po Champs Elysées a zastavil před vstupním baldachýnem do stočtyřicetipatrového mrakodrapu. Rimmer skončil telefonní rozhovor se svým tiskovým mluvčím a vystoupil z limuzíny. Řada tělesných strážců držela v bezpečné vzdálenosti skupinu dospívajících dívek, které zde tábořily přes noc v naději, že alespoň na malý okamžik zahlédnou A. J. R. Počastoval je náznakem úsměvu a po prostřeném koberci zamířil k mramorovým schodům Rimmerovy pařížské budovy. Rimmerova pařížská budova byla identickou kopii Rimmerovy londýnské budovy a Rimmerovy newyorské budovy. Měl rád architekturu věžáků ze skla a ocele, takže necítil sebemenší potřebu nějak upravovat základní projekt. Elektrické dveře se s tichým zavrněním otevřely a Rimmer zamířil napříč přes tlustý koberec z bílého norka, sledován houfem účetních a finančních poradců, kteří ho - jak se zdálo - pronásledovali všude.
Když procházel impozantní vstupní halou, dal svým finančním poradcům na večer volno a téměř nepostřehnutelně kývl na Pierra, absolventa Sorbonny, kterého si najal výhradně na mačkání tlačítka přivolávajícího výtah. Během čekání se prudce otočil, aby se podíval na monumentální sochu sebe sama z bílého mramoru. Zachycovala jej uprostřed Dvojitého Rimmera, pozdravu, který Vesmírné sbory už dávno přijaly jako standardní oficiální způsob salutování.
Trvalo celých devadesát vteřin, než výtah dorazil, takže Pierra vyhodil a zmáčkl si tlačítko do stoctyřicátého podlaží - do své luxusní střešní rezidence- sám. Skutečnost, že si dokáže sám zmačknout tlačítko, byla svým způsobem klíčem k ohromnému majetku, který nashromáždil po návratu na Zemi přede dvěma lety.
Po hrdinském uvítání jeho mazaný obchodnický mozek plně využil možnosti výhodných nabídek, které denně přicházely. S penězi, jež získal z reklamy a z publikace svých vzpomínek, založil nejrůznější nadnárodní korporace, které nakonec vynalezly Solidgram: pevné tělo, v němž mohla přebývat jeho osobnost a intelekt. Nyní byl úplně stejný jako kterýkoli normální žijící člověk, ale s tou výhodou, že byl víceméně nesmrtelný. Solidgram se prodával v takovém množství, že jeho příjmy pouze z této činnosti mu umožňovaly koupit si Bahamy, aby "měl kam jezdit na víkendy".
Neskonale ho bavilo, že byl nyní jedním ze tří či čtyř nejbohatších mužů světa, zatímco Lister se zakopal kdesi v zapadlém bufetu v nějakém zapadákově, kde lišky dávají dobrou noc.
Najal si soukromého detektiva, jemuž trvalo čtrnáct měsíců, než Listera vyslídil. Rimmer se nyní chystal vést složitá jednání o koupi celého města, které chtěl přebudovat na velkochov červů. Jen pro tu srandu.
Vystoupil z výtahu a kráčel podél bazénu ve tvaru salutující ruky na střešní zahradu. Hugo, jeden z členů zahradnického personálu, vysával aquavysavačem třešňové květy z vodní hladiny.
"Monsieur Rimmer!" zvolal. "Madam Juanita... už zase ji není dobře."
Rimmer si povzdychl. "Není dobře" byl kódový výraz pro nezvladatelné brazilské běsnění. Jeho žena měla jeden ze svých pravidelných záchvatů zuřivosti. Juanita Chicata byla bezesporu nejkrásnější ženou na světě. Všechno na ní bylo klasické, od špičky dokonalého nosu po prsty nádherných nohou. Oči barvy ohně, vlasy černé jako panter, nebezpečné rty. Nebezpečná žena. Dvakrát vydělala obrovské jmění, poprvé jako nejlepší světová modelka a podruhé jako nejlepší světová herečka. A byla to opravdu skvělá herečka - nebyla modelkou, která se prosazuje pouze svým zjevem, byla skutečně tou nejpozoruhodnější herečkou na světě. Bylo ji devatenáct let. Byla krásná, chytrá, talentovaná, měla úplně všechno. Konečně se to Bohu povedlo.
Každý muž, každý muž po ní toužil.
Za Rimmera se vdala přede dvěma lety. To představovalo další zdroj Rimmerova pobavení. Zatímco Lister skončil se zcela obyčejnou ženskou ze sousedství, on získal "Brazilskou sexbombu".
V téhle chvíli právě Brazilská sexbomba vybuchovala v hlavní ložnici jejich střešního apartmá. Rimmer procházel exotickou čínskou střešní zahradou, kde čtyřsetčlenný personál firmy zajišťující občerstvení připravoval obvyklý sobotní večírek. Vztyčili v zahradě obrovské šapitó s výhledem na třpytící se Seinu, na svých místech bylo připraveno čtyřicet tisíc rachejtlí s roznětkami, tři sta metrů dlouhý stůl se prohýbal pod jídlem, které bylo během dne dopraveno letecky ze všech koutů světa, a v jeho středu se vyjímala věrná podobizna Juanitina nahého těla, vytvořená z kaviáru. Zastavil se, aby se mu obdivoval. Dokonce i takto, vymodelováno z maličkých černých rybích vajíček, to bylo tělo, které jej dohánělo k šílenství. Nemohl si pomoci - naklonil se nad ním a uždibl si z nádherného pravého ňadra - ta skutečná byla pojištěna na deset milionů za každé, a ona mu nedovolila už rok a půl se k nim byť jen přiblížit. Právě proto nyní Rimmer zabořil obličej hluboko do ledově studeného kaviáru.
Náhle se shora ozvalo řinčení rozbíjeného skla a koncertní křídlo z doby Ludvíka XIV. se zřítilo z francouzského okna jejich ústřední ložnice a přistálo na střešní zahradě, kde rozdrtilo jednoho pracovníka cateringové firmy.
Rimmera pobavilo, když mu soukromý detektiv oznámil, že Lister má klavír - utahanou rozladěnou ruinu, kterou koupil v bazaru v Bedford Falls za čtyři dolary a třicet centů. Rimmerovo piano, které nyní leželo v troskách na úpicím sluhovi, stálo milion. Byla to velká částka za piano, na které nikdo nehrál, ale jeho manželka se domnívala, že by v ložnici

vypadalo "docela hezky", a tak jí ho koupil. Teď pochopitelně nestálo ani za starou belu, protože je vyhodila z okna, neboť jí... nebylo dobře".
Juanitě "nebývalo dobře" pravidelně - snad dvakrát nebo třikrát týdně - a Rimmera to pokaždé stálo pres tři sta tisíc. Ale on si to mohl dovolit. A ona byla tou nejkrásnější ženou, která kdy obývala tento svět. A byla za něho vdaná.
Když vešel do jejich ústřední ložnice, našel Juanitu, jak vrhá porce chlazené šlehačky na Picassův originál, zatímco dvě služebné zametaly střepy čínské vázy z období dynastie Ming z pátého století, již použila, aby urazila nos Michelangelově soše, kterou ji koupil jako dárek na usmířenou.
Rimmer s povzdechem zavrtěl hlavou. Proč šílí tentokrát? Co je příčinou dnešního běsnění? Je to snad kvůli tomu, že se už dva měsíce po sobě neobjevila na obálce Vogue? Nebo kvůli tomu, že se objevila na obálce Vogue a že se jí nelíbí fotografie? Není to snad kvůli tomu, že přibrala půl kila na váze? Nebo kvůli tomu, že o půl kila zhubla? Obojí samozřejmě představovalo katastrofu. Přinesla služebná omylem čaj značky Lapsang namísto Keema? Když to udělala naposledy, stálo to Rimmera tři Matisse a celou jeho sbírku iránské keramiky. Nevolal ji zas nějaký uchyl? Anebo už zase nic nedávají v televizi?
Ať už to způsobilo cokoli, byla viditelně rozrušená, protože právě sundala ze zdi Rimmerův samurajsky meč z dvanáctého století a bezhlavě jím sekala do vodní postele. Tekutina šťastně zurčela přes nenahraditelný perský koberec.
"Nito, Nito," cukroval konejšivě a s cákáním se k ní brodil, "co se to děje? Co tak rozrušilo moji hrdličku?"
Otočila se tváří k němu, divoká a se samurajským mečem, který držela oběma rukama, zdviženým nad hlavou: "To ti nemůžu říct. To bys nepochopil!" Nabodla Cézanna visícího nad postelí a pak ho rozsekala na cucky.
"Mně můžeš říct úplně všecko," řekl Rimmer něžně.
"Ale tohle néé! Tohle ti nemůžu říct!"
"Prosím. Pověz mi, na co máš takový vztek."
"Na Hugá!" zaječela a při vyslovení jeho jména vyhodila z okna na Champs Elysées diamantový náhrdelník.
"Co je s Hugem?" zeptal se Rimmer a zvedl telefon, aby zařídil okamžité propuštění správce bazénu.
"Už se mnou nechcé spát!" hulákala. Potom se zhroutila do vzlykajícího uzlíčku na mokrou mazlavou spoušť, která zbyla ze zdemolované vodní postele. "Už nikdy. Bojí sé, že na to přijdeš a vyrázíš hóóó!"
"No, na tom něco je," poznamenal Rimmer.
Potom mu to došlo.
Co řekla. Byl zaskočený. Cítil se zle.
Zvedl se mu žaludek. Jeho žena je mu nevěrná! Juanita a Hugo! Jeho správce bazénu s chlupatými rameny hladil ta úžasná ňadra! Co by tomu řekla pojišťovna?
Jeho manželka spala se správcem bazénu! Žádný div, že voda nikdy neměla tu správnou teplotu.
Rimmer byl z toho... omráčený.

tři

Lister seděl v planoucí záři ohně, díval se na své paže a na poselství, které se na každé z nich objevilo po natření krémem. Jak bylo možné, že bolest dokáže "vyslovovat" slova? Co to bylo? Šlo to zevnitř?
Poselství jeho levé paže znělo: "UMÍRÁŠ". Co to znamená? Umírá snad opravdu? Umírá něco uvnitř něho?
Podíval se na pravou paži: pět písmen a matematický symbol, jenže vůbec nevěděl, jaký by ta rovnice mohla mít význam. Mohla to být pouhá náhoda, že se bolesti podařilo vyslovit dvě zprávy, které se čirou náhodou zjevily v angličtině na jeho předloktích? Bylo to nepravděpodobné, ale nikoli nemožné. Konec konců, od jeho návratu na Zemi se už udály docela slušně bizarní věci. Našel Bedford Falls, a to způsobem, jakým si to vždycky představoval. Našel někoho, kdo byl přesným duplikátem Kristiny Kochanské. Přesným. I s tím úsměvem výherního automatu. I s tím smíchem. I s tím posledním miniaturním mateřským znaménkem na zadku. Někoho, kdo byl čirou náhodou přímým potomkem třetí řídicí důstojnice, s níž chodil na palubě Červeného trpaslíka před třemi miliony let. Kdo se do něho čirou náhodou téměř okamžitě zamiloval a porodil mu dvojčata.
Kluky. Oba dva nádherní, dokonale stavění, vždycky bez problémů. Nikdy neplakali, nikdy nekňourali; dokonce jeden druhému vyměňovali plínky.
Ale není to trošku divné? Kojenci, kteří si navzájem vyměňuji plínky? Lister toho o kojencích nevěděl příliš, ale Krissie to vždy považovala za normální, takže on se tím taky nezabýval. Taky nevěděl přesně, kdy mají kojenci začít chodit a mluvit, ale Jim a Bexley měli pouhých patnáct měsíců, a už hráli na klavír, hovořili jako dospělí a dokonce s ním na zahradě hrávali 0-G fotbálek.
Dříve se tím vším příliš nezabýval. Měl téměř dokonalý život. Měl všechno, po čem kdy toužil, a jaký by mělo smysl trápit se nad svým štěstím?
Jeho kebabový bufet - to byla další záhada. Když o tom teď přemýšlel, tak vlastně každý týden vydělal těch čtrnáct dolarů a dvacet pět centů. Což byla přesně ta částka, kterou potřeboval na splátku hypotéky (tři dolary), nákup jídla (dva dolary), benzin (dvacet pět centů), pronájem obchodu (dolar padesát) a spoření {pět dolarů), a ještě mu zbyly tri dolary padesát, které mohl rozdat lidem v nesnázích.
Vstal a začal přecházet po prošoupaném koberci. Vůbec se mu nelíbilo, kam ho jeho myšlenky vedou. Kolikrát už byl Štědrý večer od chvíle, kdy přijel do Bedford Falls? Pět, Šestsetkrát. Není vlastně pořád Štědrý večer? Jak je to možné?
Po schodech scházel Bexley v pyžámku s Kačerem Donaldem a papučkách s Goofym.
"Ahoj, tati. Jim chce mlíko. Už nám došlo - mohl bych pro něj skočit?"
Lister pozoroval svého patnáctiměsíčního syna, jak zápolí s prošívanou kombinézou. Byl na svůj věk veliký, o tom nebylo pochyb. Patnáct měsíců - a uměl mluvit a sám se oblékat. Byl bezesporu předčasně vyspělý.

"Zajedu jenom do dragstoru," řekl a cpal se do galoší. "Nechceš něco?"
Lister zavrtěl hlavou. Bexley se postavil na špičky a otevřel si vchodové dveře.
Lister zaslechl, jak ford startuje a Bexley v něm frčí do města. Všichni považovali za legrační, že Bexley řídí Listerovo auto. Bylo to pochopitelně nezákonné, ale Bert - policajt - to taky považoval za legraci. "Je to lepší řidič než já," říkával, "tak proč bych ho měl zastavovat?"
To je ale přece ulítlý! Patnáctiměsíční kojenec, který si zajede do města pro mlíko pro svýho bráchu! Tomu se fakt nechce věřit. Ne, tomu se nedá věřit. To prostě není možné.
Lister pohlédl na poselství na své pravé paži. Pět písmen, jeden matematický symbol. Projelo jím mrazení. Věděl už, co to znamená. "TY=LNŽ".
Věděl už, co to znamená.

čtyři Byl překrásně teplý letní večer a vlahý větřík vál přesně do té míry, aby vše bylo dokonalé.
Rimmerovi pořádali večírek. Arnie a Juanita se bavili. A všichni, kdo něco znamenali, a všichni, kteří jednoho dne něco budou znamenat, tam byli.
Čtyřsetčlenný Newyorský filharmonický orchestr, který přiletěl speciálně při příležitosti dnešního večera, hrál poctu Jamesi Lastovi. Primabaleríny ze všech evropských baletů byly naaranžovány ve zlatých klecích po obvodu střešní zahrady a pro potěšení hostů se bez ustání točily a předváděly piruety.
Pro pět tisíc hostů celkem.
Muži v tmavých večerních oblecích a ženy v úžasně neskutečných róbách se proplétali hejny růžových plameňáků, které Rimmer na dnešní večer najal.
Rimmer seděl ve svém bílém večerním obleku ve stínu obrovského slunečníku, usrkával ze sklenice Château d'Yquem, ročník 1799, a vzdával hold pouze těm nejslavnějším a nejvlivnějším. Číšník servíroval polévku z mohutné zlaté mísy. Jeden z hostů, člen britské královské rodiny, si stěžoval, že je polévka studená. Rimmer se k němu naklonil a diskrétně mu pošeptal do ucha, že je to polévka gazpacho a že polévka gazpacho se vždy podává studená - je ze Španělska.
"No to jsem nevěděl," řekl princ waleský. Rimmer mávl rukou v ledabylém gestu, aby zahnal ubožákovy rozpaky.
"Ví to málokdo." Rimmer pohlédl k bazénu a ten pohled jej uvrhl zpátky do deprese. V břiše ho opět něco zasvědilo. Miloval svůj bazén ve tvaru pozdravu, ale už nikdy se na něj nedokáže podívat, aniž by pomyslel na správce Huga. Huga, který se mazlil s ňadry za dvacet milionů dolarů. Pochopitelně ho propustil a potom zatelefonoval na pár čísel. Hugo už nikdy nebude moci použít kreditní kartu. Nikdy už nebude moci nakupovat v síti Marks & Spencer v celé sluneční soustavě. A zjistí, že se mu podivně nedaří koupit si boty od kterékoli společnosti holdingu Burton. V celé Francii si nebude moci zajít ke kadeřníkovi. A jistá společnost vyrábějící konzervy a začínající na"H", neprodá v budoucnu jediný svůj výrobek. Už nikdy se ten ubožák nepotěší hráškem v omeletě. Přinejmenším určitě ne dobrým hráškem v omeletě. Jen hráškem z podřadných samoobsluh. Nebyl to zrovna trest, který by trumfl autodafé, ale Rimmer teprve začal tahat za nitky a obvolávat známé, kteří už Hugovi pěkně znepříjemní život.
Rimmer zaslechl Juanitin zvonivý smích, a když se pohledem prodral davy bavících se hostů, zahlédl její svůdnou postavu na čínském mostku nad bazénem, kde oslňovala svým vtipem a krásou nějakého producenta. Ztuhl.
Měla na sobě ty šaty! Ty, které jí výslovně zakázal nosit. Skleněnou podprsenku s živými rybkami uvnitř, úzký červený pásek, a nic. Jen diamantové lodičky na jehlových podpatcích a zlatou sponu nad kotníkem.
Červený pásek! Všechno, co měla na sobě. Otřásl se hněvem. Byla nezvladatelná. Všechno na očích! Všechno! Aby to všichni hosté viděli.
"Jenže ty šaty jsou tak šik!" argumentovala. "Adrienne je vytvořila speciálně pro mě. Ty jsi ták prudér, Arnie!"
Čím víc na ni křičel, aby si na sebe něco oblékla, tím byla rozhodnutější zůstat v tom, co už na sobě měla, a ponižovat ho. Jediné gesto vstřícnosti představovaly dvě zlaté rybky - po jedné v každém košíčku podprsenky -, na které se ale sotva dalo spolehnout, že budou po celou dobu krýt bradavky. Nenáviděl ji. Ale zároveň ji miloval.
Brazilská sexbomba.
Co mohl dělat? Dováděla ho k šílenství. Ale musel se s tím vypořádat. Třetí nejbohatší muž na světě má ženu, která nosí na večírcích dvě zlaté rybky.
Pokusil se od ní odtrhnout oči a vrátit se zpátky ke hře RISK, kterou hrál se svými třemi nejoblíbenějšími hosty. Na tahu byl Julius. Se svými žlutými figurkami si vytvořil opěrný bod v Africe a chystal se hodit kostkami a zaútočit na Jižní Evropu, kde vytvořily druhou frontu modré figurky Rimmerovy. Třetí hráč, Francouz s kadeřemi padajícími do čela, to napjatě pozoroval. Pokud by byl žlutý útok úspěšný, mohl by se svými červenými figurkami uniknout do Jižní Ameriky a přivést do nesnází Georgeovy zelené figurky, které byly nahromaděné v USA.
Julius zatřepal kostkami a hodil tři trojky. Rimmer hodil dvě čtyřky. Julius zaútočil a Rimmer se bránil, až ze žlutých hord zbyly jen dvě figurky. Ital obrátil oči k nebi. Byl vyřízený a byl si toho vědom.
"No tak, Julie, ty moje stará vojno," šklebil se Rimmer, "vypadá to, žes prohrál."
Caesar si sundal vavřínový věnec a poškrábal se na plešatějící hlavě. Jdu si dát něco k pití!" zaburácel vztekle a důstojně odkráčel k baru u bazénu.
"Takže..." obrátil se Rimmer ke zbylým dvěma protivníkům, "nám zůstali ve hře pouze pánové Patton a Bonaparte."
"Vem tě čert, prašivý kojote!" zaklel generál Patton a odhodil do bazénu tlustý doutník. "Házej, ať s tím skoncujeme."
Jeden z číšníků - Rimmer si nemohl vzpomenout na jeho jméno - se k němu naklonil a diskrétně mu pošeptal:
"Na recepci je nějaký pán a trvá na tom, že se s vámi chce vidět, pane."
"Pošli ho pryč."
"On na tom trvá, pane."

"Pošli ho pryč. Mám práci."
"Říká, že se jmenuje Lister, pane. Tvrdí, že s vámi sloužil na Červeném trpaslíkovi."

Lister stál v knihovně obložené mahagonovým dřevem, kam ho muž v kosmonautické kombinéze nakonec uvedl. Bez dovolení si posloužil třiceticentimetrovým kubánským doutníkem a usadil se do velkého koženého ušáku, přičemž si nohy zkřížil na vyleštěném ořechovém stole. Dva a půl metrů vysoké dvojité dveře se otevřely a dovnitř vkráčel šklebící se Rimmer.
"Listy! To je doba, co jsme se neviděli. Chtěl jsem tě pozvat, jenže... Opravdu mě nenapadlo, že bys o to stál."
"Žiješ si docela dobře. Jak teď na tom jseš? Druhý nejbohatší člověk na světě?"
"Třetí," řekl Rimmer skromně. Ještě bude dlouho trvat, než budu druhý."
"A oženil ses s Juanitou Chicatou."
"Daří se mi," přikývl Rimmer. Sáhl do zásuvky ve stole. "Dva roky. Opravdu to jsou už dva roky?"
"Jo."
"Stýskalo se mi. Prvního půl roku v manželství jsem nemohl spát, protože z jakéhosi nepochopitelného důvodu Juanita nechrápe jako prase se zánětem nosních mandlí."
Lister chytil Rimmera do lasa obrovského šedivého kroužku kouře a opětoval mu škleb.
"Tak tak," řekl Rimmer a vytáhl metr dlouhou šekovou knížku, v níž bylo víc stránek než v románu Jamese Clavella, "konečně ses za mnou přišel podívat. Kolik chceš? Jednu, dvě, tři nebo čtyři libry?" Rimmer zvrátil hlavu dozadu a hlasitě se rozhýkal.
"Teda ty jsi vůl, Rimmere, a pěkně zkurvenej k tomu."
"Ale bohatej vůl, co?" rozřehtal se Rimmer znovu. "Tak vážně, co chceš?" Ztuhl s perem v ruce nad šekem. "Pár milionů? Co chceš?"
"Chci se," řekl Lister a naklonil se k němu, "vrátit zpátky na Zem."
"Ještě jednou?"
"Tohle není Země."
Rimmer se nechápavě usmál.
"Bohužel, Arnie," pokračoval Lister, "nabralo to špatnej směr. Jsme v jiný rovině reality. Nějak jsme se připletli do hry Lepší než život. Jsme prostě dva hráči ve HŘE."

pět Nemůže to být pravda. Je to... prostě to nemůže být pravda! Rimmer šel za Listerem dolů po úzkém schodišti z bílého kamene na střešní zahradu, kde pořád probíhal v plném proudu večírek. Lister je přece obyčejný prostoduchý závistivec. Rimmer mu to nechtěl říkat do tváře, protože by to vypadalo, že mu to předhazuje. Je ale len přirozené, že mu závidí. Rimmer má všechno. Nashromáždil jmění v hodnotě padesáti miliard librodolarů, zatímco Lister má jen zatékající dům, auto k smíchu a manželku s dvěma dětmi. Takhle ten ubožák dopadl! Nedokáže se vyrovnat s vlastní s vlastní porážkou a s tím, že Rimmer je v kurzu, a tak se snaží všechny přesvědčit, že jsou ve špatné dimenzi reality. Totální vymaštěnoidnost.
"Ozval se ti Kocour?" ptal se Lister.
"Ne. Bydlí na nějakém ostrově kousek od Dánska. Neozval se mi od té doby, co jsem se vrátili na Zem. A tobě?"
Lister zavrtěl hlavou, popadl z chladícího kbelíku, který se mihl kolem, láhev Dom Perignonu a posadili se spolu. Vyhrnul si rukávy. "Ukážu ti ruce."
"Ruce?"
"Obě mý paže vypadají úplně normálně, že?"
Rimmer se podíval na Listerovy úplně normální paže a přikývl. Začal se rozhlížet po svých tělesných strážcích.
"Jenže pěkně bolej. A když si ta místa, kde to bolí, namažu krémem, objeví se poselství."
Rimmer zavrtěl hlavou a usmál se: "Úžasné."
"Sleduj," vytáhl Lister skleničku pleťového krému z kapsy saka a namazal se. "UMÍRÁŠ" se objevilo na levé paži a "TY=LNŽ" na pravé.
"Nechci, aby to vypadalo, že jsem nějaký zatvrzelý skeptik," promnul si Rimmer dlaní obličej, "ale musíš připustit, že efekt, jehož jsem byl právě svědkem, může velmi snadno vytvořit každej magor s dvěma rukama a dózičkou pleťového krému."
"Jistě, jenže já si to mažu jenom tam, kde to bolí! To poselství píše bolest."
"Bolest?"
"V pažích. Někdo se nám snaží předat poselství."
"Na tvý ruce a pleťovým krémem."
"Podívej, jestli jsme opravdu ve HŘE, tak o tom vůbec nebudeme vědět. HRA samu sebe chrání - přinutí tě zapomenout, že jsi ji začal hrát."
"Ale my ji nezačali hrát!"
"To se pleteš: my si nepamatujeme, že jsme ji začali hrát. To je ten rozdíl."
Rimmer na židli poposedl a rozhlédl se kolem dokola po střešní zahradě. Pozoroval dva tisíce lidí, kteří tančili kolem bazénu latinskoamerické tance. Díval se na falangu číšníků se stříbrnými podnosy nad hlavou, kteří se neslyšně pohybovali davem a podávali druhý chod banketu. Pozoroval zástupce šéfkuchaře, který nahoře na žebříku odřezával štědré porce masa z upečený žirafy, jež se pomalu otáčela na dvanáctimetrovém rožni. Copak by něco takového mohlo

být nereálné?
"Pokud jsme ve HŘE," pokračoval Lister, "potloukáme se bůhvíkde s elektrodami v mozku a naprosto nevnímáme skutečnej svět. A někdo v tom skutečným světě se nám snaží povědět, kde jsme, tím, že mi do paží pálí, řeže, nebo škrábe poselství: ‚TY=LNŽ': ‚Jsi v Lepší než život' a ‚UMÍRÁŠ': teda, že ve skutečnosti umírám! Jsem hráč HRY."
"To ale nedává smysl! Myslel jsem si, že když jsi ve HŘE, uskuteční se všechny tvoje představy. Ale podívej se na sebe: trčíš kdesi v balíkově za koncem světa s manželkou, dvěma dětma a úplně bez peněz."
"Pro mě peníze nejsou důležitý."
Rimmer si ironicky odfrkl.
"Bedford Falls i všechno to ostatní," zavrtěl Lister melancholicky hlavou, "představuje všecko, po čem jsem kdy toužil."
Ozvala se série výbuchů a do noční oblohy se rozprsklo čtyřicet tisíc rachejtlí, které zformovaly portrét Rimmera a Juanity v růžovém valentýnském srdíčku. Zatímco ohromení hosté zírali v údivu s otevřenými ústy, ohňostrojový portrét se dal do pohybu: Rimmerův obličej na ně dolů mrkl, potom se otočil a políbil obrázek Juanity. Ozvaly se dvě mohutné rány... a obě tváře se proměnily v logo Rimmerovy akciové společnosti.
Ovace stojících hostů trvaly deset minut.
"No tak, Rimmere - podívej se pravdě do očí. Rozhlídni se po tomhle místě. Rimmerovo sídlo? Na Champs Elysées? Tvoje společnost, která vynalezla Solidgram? A že by si tebe vzala nejslavnější světová herečka? Je něco z toho aspoň trošičku pravděpodobný?"
Lister vstal a ukázal rukou na protější stranu bazénu, přičemž mu hlas nedůvěřivě přeskočil o oktávu: "Kdo si doprdele myslíš, že támhle stoji?"
Rimmer se ohlédl.
Lister vzrušeně zagestikuloval: "Ti chlápci pod slunečníkem, co tak tleskají ohňostroji?"
"Napoleon Bonaparte, Julius Caesar a generál Patton."
"A co tady dělají?"
"Ach tak. Pro to existuje naprosto racionální vysvětlení," temperamentně přikývl Rimmer.
Lister popadl další láhev šampaňského. "Jaký?"
"V tuhle chvíli je to tajemství. Skutečně to nemůžu říct."
"Tak mi to odtajni."
Rimmer se zamyslel. Konec konců, za týden nebo za čtrnáct dni to vejde ve veřejnou známost. Už to nemůže uškodit. Naklonil se konspiračně k Listerovi: "Rimmerova celosvětová akciová společnost vyvinula Stroj času. Hrál jsem si s tou myšlenkou několik měsíců a pozval jsem slavné lidi z různých dob, aby dodali šťávu několika mým večírkům."
Lister ho pozoroval divným pohledem.
"Co je na tom špatného?" ohrazoval se Rimmer. "Myslíš, že to není věrohodné?"
"To si fakt nemyslím. Myslím, že ses prostě chtěl s těma lidma setkat, a tak ti tvoje představivost narychlo spíchla skoro uvěřitelný vysvětlení, abys je tu mohl mít."
"Nesmysl!" řekl Rimmer, ale nepříliš přesvědčivě. Mohla to být pravda? Mohl si vyfantazírovat vynález Stroje času, jen aby mohl přivolat Caesara, Bonaparta a Pattona - tři nejslavnější vojevůdce historie - jen proto, aby je porazil v "RISKu", strategické válečné hře pro patnáctiletou a starší mládež? Mohl být skutečně tak úzkoprsý?
"No tak..." Lister vstal a dopil láhev, "musíme najít Kocoura."
Rimmer zvedl telefon a namačkal tři čísla: "Harry? Připrav stíhačku. Pan Rimmer se svým hostem se dnes večer vypraví do Dánska." Zavěsil a otočil se k Listerovi: "Počkej v autě - měl bych se rozloučit se svojí, ehm..." A odkráčel.

"Tákhle uprostřed večírek si odjedeš s tím svým pitomeček přítel do Dánska?!"
Juanita, kromě diamantových jehlových střevíčků stále od pasu dolů nahá, rozzuřeně běhala po parketové podlaze vyhlídkové besídky v rohu střešní zahrady. Rimmer vrazil ruce hluboko do kapes a svíjel se rozpaky.
"Miláčku, vím, že je to hnusné, ale věc se má takto: existuje jakási okrajová možnost..." Rimmer nevěděl, jak to má říct, "...existuje taková maličká, nepatrná pravděpodobnost, že neexistuješ."
"Že ne... co?"
"Je to jen minimální možnost a pravděpodobně se není čeho bát. Ale jestli má Lister pravdu, pak jsi jen výplod mé představivosti."
"A kvůli tómu si odjedeš z mýho večírku a odletíš do Dánska?"
"Ano," odpověděl Rimmer, "je to jakýsi metafyzický poplach."
"Ten člověk si přijde dnes véčer v té stupído beranicí, řekne tí, že tvoje žená neexistúje, a ty si s ním zmizníš někam do Skandinávie?"
"Máš pravdu, nepojedu. Nepojedu. Samozřejmě že existuješ. Půjdu dolů k autu a vysvětlím mu, že jsme to spolu probrali a že jsme došli k závěru, že my všichni skutečně existujeme a že s ním nechceme mít v budoucnu nic společného."
"Ty jsi úplná blazén! Moje matka měla právdu. Pořád mě varovála před tím, abych se vdávala za mrtvý múž!"
Rimmer si prohlížel její nahý, opálený zadek, když s klapotem podpatků scházela po schodech letní besídky a přidala se ke skupině lidí pojídajících steaky z opečené žirafy. Rozhlížel se po hostech ve skupince: Lenin, Einstein, Archimédes, Bůh a komik Norman Wisdom. Wisdom se potácel, hystericky se smál a sako měl napůl svlečené z ramen. Náhle se bez varování vymrštil vysoko do vzduchu a přistál na podlaze. Lenin, Einstein i Archimédes se na něho dívali poněkud opovržlivě. Bůh vyprskl plnými ústy Cinzano Bianco a nezvladatelně se rozřehtal, až se mu po tvářích kutálely slzy.

"To je komedie!" řekl Bůh. "To je komedie!"
Řekněme si na rovinu, pomyslel si Rimmer, že přece jen je tu jakási marginální možnost, že Lister má pravdu.

šest Černý protáhlý mercedes s kouřovými neprůstřelnými skly tiše předl po leskle černé asfaltové dráze Rimmerova mezinárodního letiště (AJR) a zaparkoval podél černého tryskáče Rimmer1.
Dvacetiminutová cesta proběhla téměř celá mlčky. Lister sledoval na jedné z vestavěných televizí v autě MTV, kde právě Rimmer zvítězil v hlasování o nejsvůdnějšího muže všech dob. Druhý byl Clark Gable a třetí Hugo Šulín. Rimmer se bezbarvě usmál. Začínalo se to proměňovat v noční můru Pokud to skutečně je jeho fantazie - a on se pořád ještě upínal k slabé naději, že Lister nemá pravdu -, pokud tohle je jeho fantazie, tak ho to najednou ukazuje ve strašně trapném světle, jeho psychika ležela obnažená a každý si ji mohl prohlédnout.
Šofér obcupital auto dokola, otevřel jedny z osmi dveří pro pasažéry a Rimmer s Listerem vystoupili. Lister se podíval na šoféra a málem mu řekl "Ahoj", protože si napřed myslel, že ho zná. Pak si uvědomil, že se s ním nezná, ale že ten obličej už někde viděl.
"Kdo je ten řidič?" zašeptal Rimmerovi, když kráčeli k nástupním schůdkům tryskáče.
"Je nádherný večer, že?"
"Není to někdo slavnej?" naléhal Lister.
"Kdo?"
"Řidič."
"Ne."
"Tak kdo je to?"
Rimmer začal stoupat po schůdcích. "To je můj táta," řekl tiše. "Vyvolal jsem ho zpátky pomocí Stroje času."
"Aby ti dělal šoféra?!" Lister stáhl nevěřícně koutky úst.
"Jo!" zasyčel Rimmer.
"Jsem na tebe hrdý, synu," volal za nimi Rimmerův otec. "Jsem tak hrdý, že pýchou snad prasknu."
"Drž hubu." řekl Rimmer.
Když vystoupili na vrchol schůdků k tryskači, ozval se jekot. Toho se Rimmer obával. Doufal, že by se jim mohlo podařit vklouznout na palubu, aniž by si jich někdo všiml. Ale i tak drobné milosrdenství mu bylo odepřeno. Když se Lister otočil, uviděl, jak na vyhlídkové plošině letištní odbavovací haly visí přes zábradlí dvacet tisíc dospívajících dívek v záchvatu rimmermánie, mávají mu intimními kousky oblečení a transparenty, nezkrotně ječí a zpívají.
"Arnolde! milujeme tě!"
"Arniíííííííííííííííííííííí!"
Rimmer zavrtěl hlavou a tváře mu zaplály rudou barvou jako zadek paviána.
Jak ječely, když na ně jen neznatelně kývl! Lister přimhouřil oči a snažil se přečíst některé transparenty. "Arnie je odvážný," rozluštil. "Arnie má spousty holek." "Arnie je ÚŽO." Otočil se k Rimmerovi.
"Ty v podstatě chceš jen to," zašklebil se, "aby tě všichni obdivovali, ne?"
"Díky, Sigmunde," procedil Rimmer skrz zaťaté zuby.
"Je to vlastně docela pěkný."
"Hele - pořád si ještě nejsme stoprocentně jisti, že to je fantazie. A jestli se ukáže, že to fantazie není, budeš si připadat jako blbeček, až zas budeš řídit to svoje rozhrkaný šustítko zpátky do Zapadákova." Rimmer sklonil hlavu a zmizel v útrobách letadla.

Rimmer ve skutečnosti nesledoval film, který běžel během letu, ale nasadil si sluchátka jako jisté útočiště, aby se vyhnul Listerovu obviňujícímu úsměvu. Promítal se film Tma o polednách, který Juanitě přinesl jejího prvního Oscara. Jak dobře si Rimmer na ten večer vzpomínal - jak pronesla pětadvacetiminutovou děkovnou řeč, v níž řekla, že je to všechno jeho zásluha. Sledoval ji ve scéně v bytě - slavná "scéna s olivami a napichovátkem". Copak si skutečně mohl takovou ženu vysnít? To je absurdní! Proč by si vyfantazíroval ženskou, která mu bez ohledu na svoji krásu přinášela jen Trable s velkým "T", velkým jak televizní věž?
Protože chtěl tu nejdráždivější ženu na světě. Nejžádanější, nejkrásnější a nej...nebezpečnější. Ale když už ji měl, proč si potom vyfantazíroval, že je mu nevěrná? S Hugem, správcem bazénu s chlupatými rameny! Co to sakra vypovídá o stavu jeho duše? Mentálně narušený, tak zní diagnóza. A proč si vymyslel, že se s ním jeho žena odmítá už rok a půl milovat? Proč proboha chtěl, aby to takhle dopadlo?
Znamená to, že Rimmer ani ve svých fantaziích nedokázal uvěřit, že ho někdo může opravdu milovat? Že ho musí žena nevyhnutelně zapudit a dojemně se vymlouvat, že pojišťovna nepovolí, aby se dotýkal jejich ňader? A že si stejně nevyhnutelně najde milence - milence, který je mužnější než on? Srdnatější? Ach - panebože.
Panebože, panebože, panebože.
Tiše zakvílel. Vnitřní ústrojí jeho psychiky zde leželo přede všemi obnaženo: zkažené, prohnilé a zatuchlé. Jeho neurózy se promenovaly jako rozesmátí účastníci soutěže Mister Universe!
Nenápadně se ohlédl po Listerovi, který vytáhl odřenou koženou peněženku a smutně si prohlížel nějaké pomačkané fotografie rodiny, kterou nechal v Bedford Falls.
A není snad Listerova fantazie ještě směšnější? Dům se zatékající střechou? Rozhrkané auto? Obchůdek? Je to tak... uhozeně sentimentální. Obyčejně vypadající manželka, dvě děti. Jestli hrají Lepši než život, mohl mít všechno, co by chtěl. Absolutně cokoli, co by si přál. A tohle byla jeho volba? Něco tak průměrného, tak malého, tak... normálního?

Ach, panebože, panebože, panebože.
Lister má pravdu. Listerova fantazie je o mnoho dospělejší než jeho. Lister nepotřebuje žádné megabohatství. aby byl šťastný. Stačí mu čtrnáct dolarů a pětadvacet centů na týden. Nepotřebuje úžasně vypadající herečku, po které touží cely svět. Chce jenom někoho, kdo by měl o něho starost. Nebo to auto. Rimmer jezdí sedmiapůlmetrovým prodlouženým penisem. Lister jen rozhrkaným šustítkem. Co to znamená? Že Lister má limuzínu ve spodkách, zatímco Rimmer tam má obstarožní fordku, která potřebuje nahodit rukou?
Listerova fantazie byla o muži, který je vyrovnaný sám se sebou. O muži jenž cítí, že nemusí nic dokazovat. Rimmerova fantazie byla o sedmiapůlmetrových autech, stočtyřicetipatrových budovách, letištích, tryskáčích, o ňadrech za dvacet milionů dolarů, čtyřicetimiliardovém jmění, o vlastním otci, kterého zaměstnává jako šoféra... To nemůže být fantazie. Nikdo přece nemůže byt takový vůl, aby si vysnil něco takového!
Lister seděl mlčky a prohlížel si černobíle pomačkané fotky, které nafotil pan Calhoon svým starým fotoaparátem na stativu a s magnéziovým bleskem o loňských Vánocích. Především tam byla ta, na níž se oba s Kristinou Kochanskou usmívali od ucha k uchu.
Takže ty neexistuješ, pomyslel si. To jen já způsobil, že existuješ a zamiloval jsem se sám do sebe.
Pořád ho ještě Kristina Kochanská vyváděla z míry. Dívka, s níž chodil pět týdnů a dva dny před třemi miliony let. Svým způsobem na Rimmera žárlil. Kdyby věděl, že je to fantazie, stal by se z něho Jim Bexley Rychlík a chodil by s Idou Lupinovou. Hrál by s Beatles: famózní pětka - John, Paul, George, Ringo a Dave. Ale neudělal to. Usadil se v Bedford Falls a oženil se s Kristinou Kochanskou. Chtěl prožít život jako ve filmu. Taková blbost! A ještě neskonale větší blbost: zamilovat se do dívky, která - kdyby žila, byla skutečná a byla teď s ním - by se na něho pravděpodobně sladce usmála a usadila se vzadu v letadle s jedním ze svých pošahaných kamarádů.
Jistě, strávili spolu dva úžasné roky; jenže to nebyla skutečnost - nic z toho. Falešné rozkoše. Dojemné pachtění za šílenou posedlostí. Neskutečné. Nemožné. Směšné.
Naklonila se k němu letuška.
"Mohu vám něco nabídnout?" usmála se. Byla to Ida Lupinová. Ida Lupinová stála v uličce, oblečená jako letuška.
"Cokoli byste si přál?" zamrkala na něho.
Lister zavrtěl hlavou: "Jsem ženatej. Jsem ženatej s ženskou, která neexistuje, a máme spolu neexistující děcka. Nemůžu se zaplíst s někým jiným, kdo taky neexistuje. Měl bych pak moc složitej život."
Tryskáč přistál v Kodani. Dánská vláda připravila motorový člun, jenž je měl dopravit na Kocourův ostrov.
Seděli na zádi lodi, která brázdila vzdouvající se vlny páchnoucího moře. Ostrov se matně rýsoval v pletencích mlhy, tyčil se nad rozbouřenými vodami jako jediná hora obklopená mořem, kuželovitě vybýhající až do mraků. Jak se pomalu blížili, něco se na samém vrcholku zalesklo v záři slunečních paprsků.
Přivázali člun u rozpadajícího se dřevěného mola a rozhlíželi se ve snaze najít cestu vzhůru na nezdolatelnou horu. Potom zaslechli nějaký zvuk: vrzající ocelový řetěz. Z lezavé mlhy dolů s rachotem sjela kabina lanovky a s trhnutím zastavila přímo u nich.
Seděli v kabině, která se ve větru nebezpečně houpala, a lanovka pomalu s vrzáním stoupala po úbočí hory. Výlet trval tři hodiny. Projeli nad mraky. Změnil se atmosférický tlak. Ať už byla Kocourova fantazie jakákoli, určitě v sobě nezahrnovala zábavu pro příliš mnoho návštevníků.
Lanovka konečně skřípavě dorazila do svého kotviště a Rimmer s Listerem vystoupili. Na úzké horské stezce stály připraveny dvě rikšy, v nichž byly zapřaženy dvě téměř dvoumetrové amazonské valkýry s mohutnými prsy a ve skrovném brnění. Lister zavrtěl hlavou.
"Musím si s Kocourem fakt promluvit o jeho sexuální orientaci."
Mělo však následovat ještě něco horšího, protože když Lister nastoupil do rikšy, zjistil, že dvě zpětná zrcátka, která předtím považoval za prostředek, jimž obryně mohly kontrolovat dění za sebou, jsou ve skutečnosti strategicky umístěná, aby pasažér mohl strávit krátkou cestu na vrcholek hory sledováním směšně velkých cecků, které se v běhu pohupovaly. Lister znovu zavrtěl hlavou.
"Odkud má tohle? Od Bennyho Hilla?" Lister vystoupil z rikšy. "Vykašleme se na to - půjdeme pešky."
Když se plahočili cestou vzhůru, Rimmer se snažil skrýt své zklamání, že nejedou s valkýrami. Na vrcholu to konečně spatřili.
Jakákoli nepatrná naděje, již v sobě Rimmer pořád ještě hýčkal, že jsou na Zemi a v reálném světě, byla bublavě spláchnuta, když s otevřenými ústy zírali na Kocourův domov.
Byl to hrad ze zlata s třiceti věžičkami, obehnaný příkopem plným mléka.

sedm

Špička nejvyšší zlaté věže byla pouhým okem téměř neviditelná. Na cimbuří stály na stráži další valkýry v rohatých helmách a sporém brnění.
Lister s Rimmerem hlučně dupali přes dřevěný padací most.
"Stát! Kdo přichází, kámo?" zakřičela jedna z valkýr ze strážnice.
"Přišli jsme na návštěvu za Kocourem!" vykřikl Lister, jehož hlas zněl ve srovnání s valkýrou slabě a neschopně.
Byli uvedeni do hradu, kde procházeli bludištěm pokojů. Na všech stěnách visela Kocourova podobizna: zde v zářivém brnění, tam šklebící se na vzpínajícím se koni; jinde jak zápasí se lvem, tady přikrytý na růžovém pianě. Následovali stráže ven do okrasné zahrady, vedle níž pozemky zámku ve Versailles vypadaly jako okenní truhlík. Rimmer začal litovat malosti své představivosti.
Stráže pochodovaly ve svižném tempu a Lister s Rimmerem měli pocit, že s nimi musí držet krok. Byli proto dost unavení, když dosáhli konce zahrady, která ústila v nádvoří obklopené stájemi.

Kocour v rudé jezdecké kazajce, bílých jezdeckých kalhotách a černých kožených botách seděl na hřbetě smetanově zbarveného závodního jaka, který chrlil oheň. Ve vzduchu visel pach síry, jak se jak vzpínal na zadních a snažil se upláchnout. Kocour se smál a obratně ho krotil, přičemž jak vzpurně vypustil z nozder další dva ohnivé plameny. Smečka loveckých psů štěkala, ňafala a rafala po vodítcích, na nichž je držely čtyři valkýry. Když se dračí jak přestal vzpouzet, Kocour se otočil a zahlédl Rimmera s Listerem.
"Hele! Co se děje?" Zamával jim černou jezdeckou čapkou a zatroubil na lovecký roh, což psy přivedlo k zběsilosti.
"Sydney!" zavolal na nejvyšší valkýru, "osedlej Tanečníka a Janka! Hoši," otočil se k Rimmerovi s Listerem, "chopte se jaků!"
Rimmer vsedl na ohnivě zbarveného jaka s nemalou nervozitou a ustrašeně sevřel otěže.
"Nikdy dřív jsem vlastně nejel na... závodním jaku, co srší oheň," řekl nejistě.
Lister poplácal své zvíře po zádech a výtrysk plamene, jímž odpovědělo, použil k zapálení třiceticentimetrového kubánského doutníku, který ukradl z Rimmerovy pracovny v Paříži. Potom zavěsil nohu do třmene a vyšplhal se do sedla.
Kocour zatroubil na točitý lovecký roh a zavolal na valkýry, které držely na uzdě smečku ohařů: "Pusťte psy!"
Tucet loveckých psů vyletělo ze dvora. Kocour se vzepjal na jakovi a zahulákal: "Liška!" Všichni tři vyrazili po kamenném dláždění do vlhké pustiny utápějící se v mlze, která obklopovala hrad.
Lister pustil otěže a zoufale objímal krk poskakujícího jaka, uhánějícího močálovitou krajinou, na níž ležel hustý koberec mlhy. Kdykoli se odvážil otevřít oči, spatřil před sebou Kocoura, jak vzpřímeně sedí v sedle, levou rukou svírá otěže a v pravé má stříbrnou pistoli, zatímco za sebou slyšel občas tiché úpění, jak si Rimmer recitoval zaklínací formule z nepřeberného množství nejrůznějších náboženství.
Dorazili k nízkému živému plotu. Psi se prodrali skrz a jaci plot přeskočili. Jak tvrdošíjně uháněli po tvrdé, zmrzlé půdě, Lister náhle uviděl, že Kocour zvedá pistoli. Nikde neviděl kořist a nijak zvlášť po tom ani netoužil. Jeli na osedlaných dračích jacích, kteří chrlili oheň. Co asi můžou lovit? Uviděl, jak Kocourovo rameno sebou škublo a jak se nad něj vznesl obláček kouře. Teprve potom uslyšel třesknutí pistole. V dálce udělal jeden z psů přemet tři metry ve vzduchu a mrtvý dopadl na zem.
"Ne!" zaječel Lister, když Kocour začal rychle střílet zbylých jedenáct psů jednoho po druhém. Kocour přitáhl otěže jaka, pozvedl lovecký roh a zatroubil vítěznou znělku.
"Kurva, tys je všecky postřílel!" lapal po dechu Lister.
"Je to škodná," smál se Kocour. "Co sis myslel, že budeme střílet?" Vztyčil se v sedle a zavolal na doprovod valkýr, klusajících na koních v odstupu za nimi. Další čokly, Sydney!"

Stáli u obrovského ohně, který hučel v mohutném rohovém krbu Kocourovi grandiózní jídelny a z cínových hrnků pili horké mléko posypané skořicí.
Kocour se nohou v psích dečkách opíral o zlatou ochrannou mřížku před krbem a loktem o mramorovou římsu. Vrtěl neustále hlavou a hleděl do ohně.
"Chceš říct, že nic z toho není skutečný? Vůbec nic z toho neexistuje?"
"Pochopitelně, že ne!" odfrkl Rimmer s opovržením. "Jaci, kteří chrlí oheň? Dvoumetrové nordické bohyně? Hrad obehnaný příkopem mléka? Copak se něčemu z toho dá alespoň vzdáleně věřit? Vůbec nechápu, jak si mohl uvěřit, že je něco takového možné!"
Lister si vzpomněl na Rimmerovi budovy v Paříži, New Yorku a Londýně, ale nic neřekl.
"Chci říct," zavrtěl Rimmer hlavou, "že naše fantazie byly přinejmenším aspoň možné! Snad nepravděpodobné, ale možné. Ale ta tvoje je naprosto nesmyslná. Jako nějaká strašidelná středověká pohádka. To tě to netrklo? Nenapadlo tě, žes k tomu všemu přišel nějakým podivným způsobem?"
"Ne. Myslel jsem, že si to zasloužím."
"Zasloužíš?" naklonil Lister hlavu na stranu.
"Protože tak dobře vypadám."
Nahá, olejem natřená valkýra udeřila do olbřímího gongu a oznámila, že je čas večeře.
Když usedli na svá místa u dlouhého dubového hodovního stolu, světla se ztlumila a reflektor zamířil na Sydney s obrovským stříbrným podnosem, jak stojí na nejvyšším místě kamenného schodiště, které vedlo na ochoz kolem hodovní síně.
Ploché kameny uprostřed sálu se rozestoupily a nahoru vyjelo hydraulické pódium se sedmičlennou kapelou. Mozzart za pianem, Jimi Hendrix na sólovou kytaru, Stéphane Grapelli na doprovodnou, Charlie Parker na saxofon, Yehudi Menuhin na housle, Buddy Rich na bicí a Husťák na počítačové programování. Začali hrát.
"Jen si je poslechněte, kluky šikovný," svěřoval se Kocour. "Že tomu fakt dávají na prdel, co?"
Nikdy dřív ti melodii neslyšeli, ale bylo to tak... dokonalé, už v tom okamžiku klasické, že Lister s Rimmerem si okamžitě začali do toho nebeského rytmu ťukat.
Sydney tanečním krokem sestoupila po schodech, následováná čtyřiceti valkýrami oblečenými do lurexu. Všechny nesly tácy s jídlem a zpívaly:

"On vás teď sežere, malé rybky,
on vás teď sežere, rybičky.
On vás teď sežere, malé rybky,
protože on ryby děsně rád!"

Postavily před ně tři podnosy a na každém z nich stálo obrovské akvárium přecpané zmítajícími se hejny pestře zbarvených ryb.
Rimmer si měřil svou svou večeři s odporem: "Co je takhle nejdřív ulovit a uvařit?"
"Kdepak!" řekl Kocour a vzal si do ruky miniaturní rybářský prut, který ležel mezi příbory vedle talíře. "Mám rád, když se mi jídlo hýbe."
"Myslím," řekl Rimmer a přehodil svůj obrousek přes rybí akvárium, "že jsme nad veškerou možnou pochybnost prokázali, že hrajeme Lepší než život."
"Správně," souhlasil Lister, "jenže otázka zní: Jak se dostaneme ven?"
"Proč bychom se měli dostávat ven?" zeptal se Kocour, který z háčku prutu vycucl mrskajícího se křídlatého žraloka.
"Protože to je počítačově stvořená fantazie, protože to není reálné a ve skutečném světě se naše těla ničí. Umíráme."
"O čem to mluvíš?"
Lister vysvětlil Kocourovi poselství na svých pažích, která znamenají, že se k nim někdo z vnějšího světa snaží dostat.
"Kdo někdo?" zeptal se Kocour.
"Pochopitelně Holly," řekl Rimmer.
Lister zavrtěl hlavou: "Možná. To nevíme. Nevíme přesně, v který chvíli jsme začali hrát HRU. Co z toho všeho bylo skutečný? Vrátili jsme se na Zem? Opravili jsme Novu 5? Existovala nějaká Nova 5? Možná jsme začali hrát LNŽ ještě na Mimasu a vy dva vůbec neexistujete. Možná jsou všechny naše vztahy a všechno, co se nám přihodilo, jenom mojí fantazií."
"Ne, ne, já existuju," řekl Rimmer. "Čestně."
"Jo, ale to bys říkal, i kdybys neexistoval," řekl Lister.
"Má pravdu," řekl Kocour. "Třeba ani já neexistuju. To by rozhodně vysvětlovalo, proč tak nesnesitelně dobře vypadám."
"Ne ne, tomu já nevěřím!" řekl Rimmer. "Nejen, že jsem mrtvý, ale ještě ani neexistuju! To ti teda, pane Bože, pěkně děkuju!"
"Ne, podívej, já myslím, že musíme předpokládat" - Lister zdůraznil slovo "předpokládat" kolečkem vytvořeným z palce a ukazováčku - "že všichni existujeme a že jsme vstoupili do HRY předtím, než Nova 5 opustila Červeného trpaslíka."
"Fajn," řekl Rimmer, "ale jak se dostaneme ven?"
"Domnívám se, že na to mohu odpovědět," ozval se čtvrtý hlas.
Kamenným obloukem se dovnitř vkolébala povědomá postava a usedla k hodovnímu stolu.
A začala jim všechno vysvětlovat.

osm

Rimmer se šťastně potácel po koridoru 4 gamma 311. "To je divný," žvatlal opilecky, "i když jsem toho tolik vypil, dokážu totálně spolehlivě plnit povinnosti."
"Kde je? "zeptal se Lister, který nakoukl do další přespávací buňky na obytné palubě. "Kde ten Kocour, kurva. je?"
"Mistr Holly tvrdí, že je na téhle palubě," řekl Kryton a nahlédl do průlezu další přespávací buňky.
"Proč se teda, do háje, neozve?" zavrčel Lister a odtrhl víčko z další plechovky hřejivého saké.
Toho rána byl vymazán Rimmerův duplikát těsně před vyznáním s polévkou gazpacho. Nova 5 byla zrekonstruována, naplněna palivem a připravena k odletu. Na Zemi dorazí za tri měsíce, a tak celý den strávili oslavováním v havajském baru Copacabana. Večer kolotal v mlhavém oparu pečlivě připravených koktejlů, než si všichni uvědomili, že Kocoura už dva dny neviděli. Lister vedl opilecké safari vzhůru na obytnou palubu, aby ho našli.
Jen na této palubě bylo přes tři tisíce jednotlivých přespávacích buněk a museli jich víc než polovinu prohlédnout, než se konečně dopotáceli do starého Petrovitchova pokoje.
Od stěny byly odstavené dvě skříňky a v narychlo stvořeném přístěnku se povalovala hromada čelenek určených pro HRU. Petrovitch, vysoce postavený karieristický vedoucí Směny A, byl pašerákem hry Lepší než život, ilegálního halucinogenního mozkového implantátu. Pašoval čelenky královsky placeným a k zešílení znuděným inženýrům vytvářejícím terraformovou krajinu na Tritonu.
Klepy se potvrdily.
Tento korektní důstojník, vzor píle a příklad cti, byl ve skutečnosti obyčejný ničema, odporný dealer Hry! Lister na pohled odhadl, že tam musí byt asi sto čelenek. Petrovitch mohl bezpečně předpokládat, že na tom vydělá desetiletý plat, pokud najde sto pitomců, kteří si budou ochotni koupit ničivě návykovou nirvánu, kterou smrtící HRA nabízela. A pitomci se našli vždycky: byla jich spousta. Nikdo nikdy nevstoupil do HRY, aniž by nebyl přesvědčený, že ji může opustit, když se mu zachce. Jakmile se ocitli uvnitř, jen málokomu se podařilo podstoupit bolestivou cestu zpět do reality.
Kocour se jemně pohupoval v křesle v přespávací buňce a vyšinutě se chichotal. Stříbrná čelenka se mu na hlavě hrůzně třpytila a elektrody měl zaražené hluboko do mozku. Na tváři měl přilepený drásavě povědomý prázdný úsměv ztracené duše hráče HRY.

Všichni tři seděli kolem grandiózní tabule v hodovní síni Kocourovy fantazie a Kryton líčil, jak Lister následoval Kocoura do Hry.
"Ale vždyť Lepší než život je návyková! A já jsem to věděl!"
"Byl jste opilý, pane Davide; myslel jste si, že to zvládnete, že jen zajdete do HRY říct Kocourovi, v jakém se ocitl

nebezpečí. Ale jakmile jste se napojil na Kocourovu čelenku, už jste zpátky nevyšel."
"A co já?" zeptal se Rimmer. "Proč já jsem tam šel?"
"I vy jste byl opilý. Řekl jste, že dokážete vytáhnout odtamtud oba dva. Přinutil jste Hollyho, aby vás do HRY připojil. A to bylo naposled, co jsme vás viděli."
Kryton vyprávěl, jak se potáceli Červeným trpaslíkem a pomalu se působením HRY proměňovali v zombie. Jak dělal, co mohl, aby je nakrmil a zabránil jim, aby si ublížili. Ale za pár měsíců začala Kocourova a Listerova těla chřadnout. Někdy trávili celé týdny ve strnulé pozici a objevily se u nich bolavé proleženiny. Padali se schodů a vstávali celí zkrvavení, ale smáli se, neboť věřili, že právě seskočili padákem nebo něco podobného. Jednou viděl Listera, jak dychtivě pojídá vlastní zvratky, pochopitelně ve víře, že si užívá přepychovou lahůdku. Potom jednou v zoufalství začal Kryton laserem vypalovat do Listerova předloktí zprávu, aby ho varoval před nebezpečím. Krytona to přitom přivádělo do značných rozpaků. V jeho softwaru bylo zabudováno, že nesmí ublížit lidským bytostem. Po měsících Hollyho přemlouvání se nakonec nechal přesvědčit, že když to neudělá, ublíží Listerovi jen o to víc.
Ale zatím všichni tři zůstávali ve HŘE. Nakonec Kryton neměl na vybranou a musel do ní vstoupit sám.
"To je ale pitomý," řekl Lister. "Vždyť si taky vypěstuješ návyk."
Kryton zavrtěl hlavou: "Holly měl pravdu. Já jsem imunní. Mohl jsem sem přijít hned na začátku a zachránit vás."
"Imunní?" otázal se Rimmer. "Jak to, že jsi imunní?"
Kryton roztáhl obličej do širokého úsměvu: "Jsem mechanoid. Já nemám sny. Nemám představy toho druhu jako vy. Mám jen velmi malá očekávání a nepatrné touhy."
"Malá a nepatrné?" řekl Lister. "Takže nějaké máš?"
Objevila se valkýra a přinášela zbrusu nový, ještě nerozbalený skládací mop.
"Jen jednu," řekl Kryton, přijal dárek a vybalil ho. "Báječné. Skládací mop! Přesně takový, jaký jsem si vždycky přál."
"Tak fajn," řekl Lister a naklonil se nad stůl. "Otázka za čtyřiašedesát milionů librodolarů: jak se odtud dostaneme?"

devět

Na čelním skle modelu "A" stěrače s pleskáním odhrnovaly sníh do vzorných trojúhelníků a automobil prorachotil kolem bíle zaváté cedule: "Bedford Falls - 3 km."
Lister praštil rukou v rukavici o přístrojovou desku, načež skomírající topení bzučivě vstalo z mrtvých a nadšeně začalo čelní sklo odmlžovat. Lister se naklonil nad sloupek řízení a snažil se ve sněhu rozeznat šedivé koleje, které mu sloužily pro hrubou orientaci, kde by asi tak mohla být vozovka.
Opouštěl HRU. Opustit HRU bylo snadné. Snazší, než si kdy myslel.
Především musíte chtít odejít. A abyste mohli chtít odejít, musíte pochopitelně na prvním místě vědět, že ve HŘE jste. To je nejtěžší úsek, uvědomit si, že to není skutečnost. Potom už jde jen o to najít východ. Tak je to prosté. Dveře označené "VÝCHOD".
"A kde ty dveře jsou?" zeptal se Krytona.
"Je to vaše fantazie," odpověděl Kryton, "budou tam, kde chcete, aby byly."
Tak to tedy bylo. Stačilo, aby si představil východ a prošel jím.
Projde východem a ocitne se zpátky na Červeném trpaslíku, pravděpodobně na kost vyhublý, zpustošený po dvou letech ve HŘE, nicméně zpátky v realitě. Jakmile bude zpátky, může si sundat čelenku - ne: zničit čelenku! Všechny je zničí! A potom začne dlouhá cesta zpátky ke zdraví.
Byla to ale individuální záležitost. Každý z nich si musí vytvořit svůj vlastní oddělený východ. Sám. Sám se narodíš, sám umřeš, sám opustíš HRU.
V údolí pod ním matně poblikávala světýlka Bedford Falls a on naposled pomalu sjížděl z kopce do svého osobního ráje.
Od chvíle, kdy opustil Zemi, ho každý jeho krok odváděl stále dál od toho špinavého, znečištěného světa, který miloval. Napřed to byl Mimas, potom vnější okraj sluneční soustavy, pak nejhlubší vesmír a nakonec se ocitl tady: ve špatné dimenzi špatné roviny reality. Bylo obtížné představit si, kam dál od domova by mohl dojít.
Fordka roztřeseně projížděla hlavní ulicí pod řetězy světel, která visela mezi stromy podél cesty. Minul Horácovu banku a oknem zahlédl, jak tam jsou peníze dosud pečlivě vyrovnány v hromádkách na přepážce. Minul dragstor. Jak mohl uvěřit, že to všechno existuje? Minul bar Martini, před nímž rozveselení flamendři slavili Štědrý večer. Zamířil se starým autem na Platanovou ulici a zastavil před číslem 220.
Uprostřed ulice visel nad chvějící se klenbou růžový neonový nápis. Tady byl jeho východ, přesně tak, jak si ho představoval. Na druhé straně byla skutečnost.
Začalo sněžit. Štědrý večer.
Jak by je mohl opustit na Štědrý večer?
Jak mu může uškodit jeden den navíc? Odvrátil se od pomalu mizejícího východu a zabočil křupavým sněhem na příjezdovou cestu k domku číslo 220.
Ještě jednu noc s tím úsměvem z výherního automatu.
Jen jednu.
Nemohl je přece opustit na Štědrý večer.
Jenže v Bedford Falls byl Štědrý večer pochopitelně pořád...